

A PDF fájlok elektronikusan kereshetőek.

A dokumentum használatával elfogadom az
[Europeana felhasználói szabályzatát](#).

Garda Dezső

A törvénykező örmény közösség

II.

Garda Dezső

A törvénykező örmény közösség

A Mercantile Fórum iratai

II.

1805-1814

Státus Kiadó

171.311:2

A kutatást támogatta a
Pro Renovanda Cultura Haungariae Alapítvány
Dunátíji Népek kutatása

Kiadja a csíkszeredai Státus Kiadó
Felelős kiadó Birtók József igazgató

www.status.com.ro
office@status.com.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GARDA, DEZSŐ

A törvénykező örmény közösség – a Mercantile Forum iratai
1805-1844 / dr. Garda Dezső. - Miercurea-Ciuc: Status, 2010

3 vol.

ISBN 978-606-8052-00-7

2. Kötet. - ISBN 978-606-8052-02-1

323.1(=19)(498 Gheorgheni)

Készült a Státus Nyomdában, 2010-ben
Tiparul executat sub comanda nr. 52/2009
la Status Printers, Siculeni

1805

1. oldal 1. szám

1805. december 2.

Olvastatik Nemes Gyergyó szék Vice Király Bírójának Méltóságos Gáborffi Pál úrnak bíró atyánkfiaihoz küldött megtanáló levele, melyben az mostani terhes háború alkalmatosságával az híjjános regementek ki pótlására az örmény nemzet közül kért tyrokat ki adatni és minden esetre nézve írásban választ kíván.

Határozat

Írassék meg a Tisztelt Vice Király Bíró úrnak, hogy mivel az örmény lakosok Gyergyó Szent Miklóson birodalmi jussal nem birnak az Nemes szék népességihez nem is tartoznak, ugyan azért eddig elő felsőbb rendelkezések által is Tyro adásra nem is szorítottak, nintsen is ezen fórum igazgatása alatt lévő örmény lakosok között olyan személy akit katonának adhatna. Továbbra alázatos jelentés tétessék Gubernátor urunk eö Exelenciájához az Vice Király Bíró úr levele közlése mellett és kéressék, hogy ezen tereh alól az örmény nemzet tétessék menté.

1805. december 2.

Olvastatik kérelem levele Tekerő Patakon lakó contribuens colonus Bálint Ignátnak, melyben Gyergyó Szent Miklósi örmény compániabéli Csorsza Jakab adósa lévén 237 M. forintokkal és meg fizetni nem akarván, ezen adósság kifizetése iránt illendő rendelést tétetni kéri.

Határozás:

Minthogy maga a panaszló pretendens által elő adott Contractusból a teczik ki, hogy a pretensusnak 176 v. forint adósságát Tölgyesben lakó Sztrugár Jánostól által vette, tehát ezen summával az pretensus nem tartozik, hanem az még hátra lévő 57 M. forintokkal és 68 pénzekkel, melyet ha 15-öd napok alatt a pretensus ki nem fizetne, executió által fel fog vétetni.

* * *

1805. december 2.

Olvastatik Nagy Sándornénak kérelem levele, melyben Kritsa Márton atyánkfiánál honoráriumban hátra levő 11 forintot kifizetetni rendelni kéri.

Határozás:

Közöltetik ezen kérés Kritsa Márton atyánkfiával oly ajánlás mellett, hogy ha az feladás igaz lészen az pretendált 11 forintokat kifizetni el ne mulassza, ellenkező esetben maga feleletét meg tévén.

2-3. oldal 4. szám

1805. december 2.

Olvastatik szószóló Jantsó Domokos uram kérelem levele, melyben Leon Gergély ellen az Bíró árvák részére 500 R. forintoknak fel vétele íránt executorokat kér kirendeltetni, mivel hogy az 60 napi engedett Dilátió ki telvén, melyben az bé panaszoltatott is személyesen jelen lévén 15 napi dilátiót kér adatatni, melyhez az panaszló fél is nem ellenkezvén.

Határozás:

Adatik 15-öd napi dilátió, oly határozás mellett, hogyha addig eleget nem tenne, bé telvén az 15 nap azonnal az egész kereset fel vételére executorok rendeltetnek ki.

* * *

3. oldal 5. szám

1805. december 2.

Substitutus bíró Vertán Kajetán atyánkfia elől ülése alatt olvastatik actuális bíró Cziffra Jakab atyánkfia kérelem levele, melyben Csorsza Jakab 52 czáp és 49 káprák hátra lévő árok-nak felvételére executorokat kér kirendelni.

Válasz:

Executoroknak kirendeltetnek Wertán Kajetán és Julián Thodor atyánkfiái, olyan határozás mellett, hogy előre bocsátván az 15-öd napi kártételt az executiót végben vinni el ne mulasszák.

1805. december 2.

Bé adván Vertán István atyánkfia azon Computuális levelet, mely szerént Molduván Jakab adós maradott 80 M. forintokkal és ezen adósság íránt Botsig Gergely válalt magára kezességet. Kéri, hogy Botsig Gergely mint kezes ellen executió rendeltessék.

Válasz

Executoroknak ki rendeltetnek Lázár Zakariás és Julián Thodor atyánkfiái, hogyha 8-ad napok alatt az bépanaszoltatott kezes eleget nem tenne, a pretendált adósságot a kezesen vegyék fel executióval is. Regressussa lévén Botsig Gergelynek Csorsza vagyis Molduván Jakabhoz mint adóshoz.

* * *

1805. december 3.

Actuális bíró jelenti, hogy ámbár Tekerő Pataki provincia-lista Bálint Ignátnak Csorsza Jakab ellen való panaszának meg hallására polgár által egy néhány versen kerestette nevezett Csorsza Jakabot, magát mindenkor eltiltotta és a Mercantile Fórum előtt meg nem jelent, mely miatt a panaszló ügyiben az igazság ki szolgáltatása hátráltatott, azért hogy továbbá az bírói parantsolatot ne eludálhassa Csorsza Jakabnak lovát elvétette és már kezességen is ki venni nem akarja, kéri hogy az Nemes fórum rendeljen két régiusokat akik az el vett lovát meg betsüljék, hogy annál fogva magánál tarthassa.

Végzés:

Ámbár Csorsza Jakab maga személyesen jelen lévén azzal kívánja magát menteni, hogy az parantsolatot néki személyesen a polgár meg nem mondotta, nem illet volna, hogy bíró atyánkfia maga adósságában lovát törvény utján kívül elvétesse: de mivel bíró atyánkfia kinyilatkoztatásából világos, hogy az lovat nem maga adósságában vétette el, hanem hogy Tiszti parancsolatjának nem engedelmeskedett, azért bíró atyánkfia cselekedete helyesnek tanáztatik, s minthogy nevezett Csorsza Jakab megkínáltatott, hogy lovát kezességen vegye ki és vakmerősége miatt engedelmeskedni nem akar, az elvett ló az ki bocsátott executorok által betsültessék meg, s a szerént adattassék által bíró atyánkfianak. Hogy pedig bírói parancsolatnak nem engedelmeskedett, sőt bé adott helytelen Protestátiójában fenyegetődzik előljárója ellen engedetlenségiért ezen Fórum 12 forintokkal meg bünteti, mely büntetést ki fizetni köteleztetik.

Protestátió

Gyergyószentmiklósi kereskedő Csorsza Jakab solemniter protestálok az aránt, hogy az örmény bíró Cziffra Jakab úr a közelebb enyészet holnapnak 30-án sötét estve polgár által lak jószágomról nagy áru lovamot el vitette, mely által nékem nagy kárt okozott. Mégis mindazonáltal tekintvén azt hogy idegen gondviselés által lovam ne romolyék, a melyre azonkívül is minden napon szükségem vagyon, mint hon nem ülhető kereskedőnek kész vagyok kezeimhez venni ha lakó jószágom kezemre adatik, úgy mindazonáltal, hogy annak el vétetése miatt, amely kár nékem okoztatott szabad légyen nekem törvényesen meg keresni melyet el sem is mulatok protestandó iterum atg

iterum. Mely protestátiómot kívánom improtocoláltatni és a Protocollumból authentic ki adattatni..

Ezen Protestátió után az fennebb írt végzés ki mondatatván a bé panaszoltatott más protestátiót ad bé, mely így következik.

Protestátió

Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Molduván Jakab solem-niter protestálok az aránt: hogy a Bírói háznál lévő drága arra lova a Nemes Mercantile Fórumnak mostani sessiója alkalma-tosságával (midőn előbbeni protestátióját bé adta volt) el ne adattassék a Nemes Mercantile Fórumnak Ítélete lett ki mondá-sa szerint, mert eladóvá nem tette, hanem törvény ellen vétet-tett el. Ha kinek mi keresete vagyon a protestánszon az aránt amiért lova el vétetett keresse törvényesen. Kivánja ezen Pro-testátióját a protestáns improtocoláltatni és onnan authentic ki adattatni, protestando iterum oty iterum.

* * *

6. oldal 8. szám

1805. december 3.

Olvastatik az Felséges Királyi Guberniumnak 8-ber (október) 4-én 3164. szám alatt költ kegyelmes rendelését, melyben közölvén Keresztes Péternek az íránt való panaszát, hogy Lukáts János atyánkfia az ő meghallgatása nélkül keresete alól absolváltatott, parantsolya okát adni ezen illegális actusnak az acták ki küldése mellett.

Végzés

Az acták fel küldése mellett tudósíttassék az Felséges Királyi Gubernium környülállásoson.

6-7. oldal 9. szám

1805. december 3.

Olvastatik ugyan a Tisztelt Királyi Guberniumnak július 12-én 2546. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben Vertán Kajetán atyánkfiának bíróságában lett cofirmáltatásáért compe-táló 3 Rft. és 24 kr. taxát az Guberniális Taxatorátusra bé fizet-tetni és az lett bé fizetésről legitimátiót fel küldeni parancsolja.

Végzés

Az ki parancsolt taxa bé fizetvén az Guberniális Taxatorá-tusra az qietantia küldessék fel az Felséges Királyi Gubernium-nak.

* * *

7-8. oldal 10. szám.

1805. dec. 9.

Olvastatik examinatus pathicharius Swartz Sámuel kérelem levele, melyben jelentvén, hogy itten Gyergyó Szt. Miklóson pati-kát szándékoznék felállítani, kéri ezen fórumot, hogy az Felsé-ges Kir. Gubernium előtt ezen czéljának elérése iránt lenne közbenjáró.

Végzés:

A kérelem levél felküldése mellett, kéretessék a Felséges Királyi Gubernium, hogy mivel az patika felállítása ezen félre való helyen felette szükséges lenne, méltóztassék kegyelmes rendelkezése által a könyörgőt arra szabadíttatni, hogy patikát állíthasson fel itten Gyergyó Szent Miklóson.

1805. december 9.

Procurátor Kováts József bé mutatván az Méltóságos Fő Tiszt úrnak 9-ber (november) 6-án 1804-ben ki adott válaszát, kéri annak utasítása szerint Zachariás Andráson 400 forintokat executió által fel vétetni

Válasz:

Az 1804-dik esztendőben octóber 10-én kiadott resolútió szerint ki bocsátott Vertán Kajetán és Fitzus Márton executor atyáinkfiainak hagyatiki, hogy meg tevén az executiónak hírtételit az executiót vigyék végben.

* * *

1805. december 9.

December 12-ik napján bíró atyáinkfiánál Lörintz Jánosnak 3 köből búza árát Sáska Lukátsné lefizetvén 20 Rfk-ban. Kezéhez vette altorjai Heges József és még maradott 3 vékának árával adós Rf 6 kr. 54.

* * *

9. oldal 13. szám.

1805. december 16.

Jantsó Domokos prokurátor eő Kegyelme az 4-ik szám alatt tett határozás szerint Frunkutz Gergely ellen 500 Rfrt. felvételére executorokat kér kirendeltetni

Végzés:

Executor comissariusoknak ki rendeltetnek Kabdebő Márton Keresztes István és nótárius atyáncfiai olyan rendelés mellett, hogy elsőben az felek között Computust incalván, ha valami nehézség fordulna elő az lett megfizetésről, tehát akkor azon nehézség feloldozására Jantsó Domokos tartozzék principálisait megtanálni.

* * *

9. oldal 14. szám.

1805. december 16.

Botsig Gergely plenipotentiáriusa Kritsa Márton atyáncfia jelentvén, hogy Botsig Gergely mint kezeze Molduván Jakabnak nem várván az executiót kész azon 80 forintokat, melyekért Vertán István atyáncfiának kezességet vállalt, sequestrumba tenni, úgy mindazonáltal, hogy az executorok utasíttassanak Moldován Jakabra.

Válasz

Letéven Bíró atyánkfiához sequestrumban a fenn forgó 80 M. forintikot, az ki bocsátott executorok utasítatnak Moldován Jakabra, olyan rendelés mellett, hogy 3-ad napi hírtétel után az executiót vigyék végben.

* * *

9. oldal 15. szám

1805. december 16.

Moldován Jakab le téven a Fórum által meghatározott büntetést engedetlenségiért, kéri elvett lovát kiadatni.

Határozás:

A panaszló lova kezesség nélkül kiadattatik olyan parantso-lat mellett, hogy semmi szín alatt elidegeníteni ne merészelje és 15 napi tartásáért bíró atyánkfiának fizessen 5 Rf-ot.

* * *

10. oldal 16. szám.

1805. december 17.

Olvastatik Moldován Jakab kérelem levele, melyben bé adván activus és passivus státusát, s e mellett cridát is jelentvén kéri az creditorok egyben gyűlésekre terminust profigálni és ki is hirdettetni.

Határozás:

Minthogy az creditorok az kerületben vannak, januárus 9-ik napja határoztatik egyben gyűlésekre, mely is szokott módon ki hirdettetett.

1805. december 17.

Cziffra Jakab atyánkfia be adván egy protestátiót Molduván Jakab crida jelentése iránt, így következik:

Protestátió:

Úgy esett értésemre, hogy tegnap ú.m. 16-dik X-ber (december) 1805 örmény companiabeli személy Molduván Jakab eö kegyelme magát a Tekintetes Mercantile Fórum előtt crida-táriusnak jelentette volna és ezen jelentése fel is vétetett volna ajánlás végett. Erre való részt solemni cum protestatione jelen-tem a Tekintetes Mercantile Fórumnak, hogy amint a Protocol-lum és a kezemben is lévő documentumaim bizonyítják nékem Moldován Jakab adósom lévén, én eö kegyelmét már jóval az előtt u.m. 1-a aug. 1805 perben idéztem és a 22 X-bris a.c. meg is nyervén részemre executió rendeltetett, certifikáltatott is executióra, hogy tehát netaláltán azon crida jelentése által ezen törvényes lépések gátoltathatnának, én az ellen törvényesen protestálok, contradicálok annyival is inkább mivel még Moldován Jakab nem különös fátum által esett a mostani adós állapotjára, mire nézve meg is kívánom, hogy ezen protesta-tióm a Protocollumba be íratatván solita sub authentia nékem pro futura cantela ki adassék a felett a Felséges Királyi Guber-niumban lévendő relatióban is ezen protestátióm bé irattatván ezen causáról kérdés is tétessék iterum v. iterum prt.

* * *

12. oldal 18. szám.

1805. december 18.

Olvastatik Molduván Jakab kérelem levele, melyben Cziffra Jakab atyánkfia részére kirendelt executiót fel függeszteni kéri.

Válasz:

A könyörgő által jelentett crida acceptáltatván az creditorok egyben gyűlésekre januárius 9-dik napja határozatott, mindazon által, hogy az crida jelentése előtt kirendelt executió megakadályoztassék ezen Fórumnak hatalmában nintsen.

* * *

12-13. oldal 19. szám

1805. december 20.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak július 12-én 2739. szám alatt kelt rendelkezése, melyben jelentvén, hogy a Csíki Kajetán elnyomattatása és üldöztetése iránt való panaszában véghez vitetett investigáció ellátván az abban kelt határozás a Méltóságos Fő Királybíró úrnak olyan rendelés mellett küldetett le, hogy azon határozást az Fórum jelenlétében publikálván, vegye teljesítésbe, parantsolja teljes engedelmességgel lenni.

Határozás:

Írassék meg alázatosan a Felséges Királyi Guberniumnak, hogy mivel az investigációkat az Fórum maga mentségít meg sem tehette az Csíki Kajetán feladásaira ő pedig maga köteles embereivel, s indoklásaival bizonyítani, s ahogy az Fórum az nép előtt megvetésben jöjjön, az határozás alól oldoztassék fel, vagy pedig feleletre az investigáció adattassék ki, addig függőben rendeltessék teljesedésbe való vétele.

1805. december 30.

Actuális bíró atyánkfia jelentést téssen hogy mivel Kövér Kajetán eö kegyelme a királyi adót és az nemzet költségeire rótt költséget az collector sok rendbéli megtanálásaira is megfizetni nem akarván az polgár két katonákkal küldetett az adó felhajtására, s ekkor nevezett Kövér Kajetán fúriába jöven az polgárt egy katonával alantosul le vervén, az katonákat is az házából el utasította, rút motskos szókkal szidalmazván mind bíró atyánkfiát, mind az egész Fórumot.

Végzés:

Jelentessék meg az Felséges Királyi Guberniumnak környülállásosan és illendő elégtétel kéretessék Kövér Kajetán ellen, s minthogy az ide való commendáns az Fórum meg tanálására elegendő katonai erőt nem adott a Regiment, kéretessék az illendő segítség iránt.

* * *

1805. december 30.

Zakariás Miklós eö kegyelme mind ezen folyó 1805-dik esztendőre rendeltetett collector az keze alá bé jött pénzről számot adván és az több documentált erogációin kívül kész pénzü 383 Rf-kat és 7 kr-kat bé fizetvén, tsak az három Kövér testvérekre röt quantum maradott restantiában, mely téssen 72 Rf-ot, úgy Lukáts Tódornál 4 Rf melyeknek fel vételeket az Mercantile Fórum magára vállalván. Az egész impositiót 1314 Rf-tokban 45 kr-okban depunálta, melyről jövendőre nézve absolutiot kér adattatni.

Az fenn maradott 383 Rf-tokból bíró atyánkfia ki vevén azon költségeit, melyeket tett pro communi bono 96 Rf-tokban és 53 kr-okban, maradott effektive kézinél 286 Rft és 14 kr. Ezen fenn maradott 286 Rft és 14 kr. summát Kritsa Márton atyánfia ki pótolván 300 Rf-tokra tévén pótlásul 13 Rf-kat és 46 kr-kat. 6-a január 1806-ban az Plébános és Káplán urak fizetésekben erogáltatott.

Határozás:

Mivel collector Zakariás Miklós eö kegyelme maga kötelességeit híven teljesítvén az egész impositióról számot adott az kívánt absolutionális adattassék ki.

* * *

1806

15 oldal. 22. szám

1806. január 3.

Olvastatik az Felséges Királyi Guberniumnak múlt december 2-ról 1805-ik esztendőben költ kegyelmes rende­lése, melyben az örmény communitásnak az Tisztelt Királyi Guberniumhoz bizonyos terheltetései íránt bé nyujtott panaszára rótt 4 Rft 10 kr. Guberniális Taxát parantsolja bé fizettetni.

Határozat:

Minthogy az ki parantsolt taxa bé fizettetett az qjétantia küldessék fel pro legitionationé a Tisztelt Királyi Guberniumnak, egyszersmind kérettessék a Tisztelt Királyi Gubernium, hogy az fórumnak illetén szerű representációira taxa ne róvattassék, mivel az Mecantile Fórumnak allodiális Cassája nintsen az honnan az illetén szerű erogációk ki potoltassanak.

* * *

15. oldal. 23. szám

1806. január 3.

Olvastatik a Tisztelt Királyi Guberniumnak múlt 1805-dik esztendőben X-ber (december)2-ról költ kegyelmes rendelete melyben Cziffra Mihály atyánkfiának 1801-ben bíróságában tett confirmációjáért compensáló taxából 24 kr. el maradván bé fizetetni parancsolya.

Végzés:

Hogyha az Régius Perceptor úr ezen taxa befizetését nem fogja legitimálni, az hova bé volt már fizetve, küldessék el az Guberniális Taxatorátusra, az ki parantsolt 24 kr. summa.

* * *

16. oldal 24. szám.

1806. január 3.

Olvastatik az Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úrnak válasza az Mercantile Fórumnak azon kérésére, hogy Kövér Kajetánon fel szedendő adó felhajtására Militaré Brachiumot eszközzene ki, melyre azt válaszolja, hogy mivel Kövér Kajetán valóságos nemességéről szóló királyi adomány levelét bé mutatta, sem azt nem teheti, hogy Kövér Kajetánt az adó alól ki vegye, sem pedig hogy ellene Militaré Brachiumot rendeltessen. Várja el az fórum a Királyi Gubernium kegyelmes határozását.

Határozás

Minthogy e tárgyban az Felséges Királyi Guberniumhoz a representáció el küldetett ezen feleletye a Méltóságos Királyi Bíró úrnak tudásul vétetik.

16. oldal 25. szám.

1806. január 3.

Az Gyergyószentmiklósi Harminczadi Hivatal közli az Brassai Fő Harminczadi Hivatal rendelését, mely szerint az Oláhországból hajtandó marhákra nézve az Contumácia eltöröltetett.

Végzés:

A honyai kereskedőknek adattassék tudtukra.

* * *

16. oldal 26. szám

1806. január 3.

Nemes Csík-székbén 1806. januarius 13-án tartandó Marchiális Székre kirendelteknek, deputátusoknak Fitzus Márton és notarius atyánkfiai olyan utasítással, hogyha valami hadi segedelem kérés vagy az instructióra való költség adása fordulna elő, az Fórum híre nélkül legkisebb ígéretet se tegyenek.

* * *

1806. január 3.

Olvastatik Moldován Jakab kérelem levele, melyben creditorainak egyben gyűlésekre most terminust kér rendeltetni, mivel reménysége vagyon, hogy az moratórium adásban meg fognak egyezni.

Végzés:

Újabb terminusul 24-dik januárius rendeltetik, melyre az creditorok hivassanak meg.

* * *

1806. január 3.

Olvastatik Polgár Jakab kérelem levele, melyben panasolván, hogy Kritsa Péter eö kegyelme a panaszló feleségét egy Forzet keszkenő el orozásával vádolván, szorítottassék arra, hogy vagy állítását megbizonyítsa, vagy a panaszló feleségít a rossz hírből tisztítsa ki.

Válasz:

Közöltetik a panasz a bépanaszoltatottal maga felelete megtétele végett,

* * *

1806. január 9.

Olvastatik Lázár Jakab könyörgő levele, melyben az belé zárt contractus szerint adósa lévén Kopatz Lukáts 396 forintokkal és Gáspár Molduván vállalván kezességet, minthogy Kopatz Lukáts az megfizetésben morosus, s honjában sem lévén, Molduván Gáspár ellen executorokat kér kirendeltetni.

Az bépanaszoltatott kezes Molduván Gáspár személyesen jelen lévén az könyörgő levelet feleletre ki adatatni, vagy pedig miglen Kopatz Lukáts mint adós honjába vissza térne dilatiot engedni kérvén.

Határozat:

Minthogy mind a panaszló panaszából, mind pedig az contractus foglalatjából világosan ki tetszik, hogy a bé panaszoltatott Molduván Gáspár Kopatz Lukátssal egy kereskedésben voltak és az contractusban stipulált 1196 M Forintoknak is nagyobb részit együtt fizették meg a panaszlónak a hátra lévő pretendált 369 forintoknak megfizetése is mindkettőjükre háromlik. Mindazonáltal mivel az contractusban Moldován Gáspár magát nemcsak úgy mint Kopatz Lukátssnak társa, hanem egyszersmind kezes és fizetőnek írta alá, tehát mától számíttatván 30 napok alatt, hogy kereskedő társát az fizetésre elő állítsa és a pretendált summát a pretendenseknek minden okozott költségivel együtt kifizessék köteleztetnek, másképpen bételvén az 30 napok, az pretendált summa csak egy harmadnapi hírtétel után executióval fel fog vétetni Molduván Gáspáron, mint kezes és fizető és az executiónak végben vitelére kirendeltetnek Czifra Mihály és azok nótárius atyánkfiai.

1806. január 29.

Olvastatik Kerestély Péternek az iránt való panasza, hogy Zakariás Andrásnak olyan egyezés mellett lévén kortsomárosa, hogy Zakariás András adjon 60 forintokat és azzal vásárolván a kortsomára borokat, ami nyereség lenne fele légyen a panaszolójé, s mivelhogy az 60 forintokat Zakariás András egészen rajta fel vétetni kívánta, illendő hogy az borok seprőinek felit Zakariás András is refundálja, bé adván az borok listáját, melyből ki fog teczeni a seprő mennyisége. Melyre jelen lévén Zakariás András azt feleli, hogy a seprőnek felit acceptálni vagy kifizetni nem tartozik, mivel contractus mellett lévén kortsomárosa a panaszló, a contractusban a seprő iránt legkisebb emlékezet is nintsen.

Deliberarum:

Mind a panaszló, mind a bépanaszoltatott ezen Fórum előtt meg tevén egymás ellen való és az dolog valóságát tárgyaló feleleteket, az bepanaszoltatott Zakariás András által beadott s dictióban ezen folyó hónap 24-én kelt deliberátumból ki tetszik, hogy az bepanaszoltatott Zakariás András tsak azon 60 forintokat kívánta vissza fizettetni amelyeket bor vásárlására adott volt panaszló Kerestély Sámuelnek és midőn a panaszló a kortsomából ki költözött akkoron számot vetvén 25 Rf-kat meg is fizetett és 35 Rf-kal adós maradván, annak megfizetése ítéltetett meg. Ki teczik továbbra a bépanaszoltatott Zakariás András által bé adott Contractusból, hogy a panaszoló Kerestély Sámuel olyan egyezés mellett fogadta meg kortsomárosának, hogy az bé panaszoltatott pénzéveé vásárolván a borokat, a nyereséget mindenkor osszák fel és az capitális 60 Rft. Intacte

maradjon meg. Hogy pedig azon idő alatt míg a panaszoló kortsomároskodott az nyereséget fel nem osztották volna azt sem a panaszoló, sem a bé panaszoltatott nem tagadják. Sőt azt sem, hogy az borokban kárt vallván, a capitális fogyatkozott volna, nem állítják. Tehát úgy látja ezen Mercatile Fórum, hogy a fenn forgó bor két esztendő alatt akármennyi légyen is, mindenkor nyereségben maradván, nemhogy a panaszoló annak fele részét meg fordíttatni producálhatná inkább a bépanaszoltatott mint valóságos nyereségnek a contractus szerint felit méltán keresethetné. Erre nézve a bépanaszoltatott a panaszlónak keresete alól absolváltatik.

* * *

21. oldal 31.szám

1806. január 30.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak január 2-kán 188. szám alatt kelt kegyelmes rendelete, mely által az Tyro adástól az Szt.Miklósi Örmény Nemzet ez által menté tétetik ugyan, hanem az mostani terhes háború környülállásaira nézve 12 lovaknak és 24 vágó ökröknek ki állítása parantsoltatik.

Határozás:

Minthogy Nemes Csík, Gyergyó és Kászon székek Tekintetes Universitása eö Felsége segítségére 30 remonda lovakat úgy ígért, hogy az Szt.Miklósi és Szépvizi örmény communitások is azoknak kiadásokban bé foglaltassanak, tettek is ígéretet, hogy 6 remondákat ki állítanak, nótárius atyánkfia küldessék el a Szépvizi Forumhoz, hogy vegye azon Fórumnak ki nyilatkoztatását, ha az ígért lovaknak 3-ad részit magokra vállalják-e vagy sem?

* * *

21. oldal 32. szám.

1806. január 30.

Olvastatik örmény plébános tisztelendő Jákobi István úr felelete az Communitásnak bé adott azon feladására, melyben az Szt. István Congregatio elöljáróit, úgy az Czéh Mestereket a Congregatio jövedelméről számoltatni kívánta, nem különben hogy Fő Megye Bíró választassék és az kántornak a tanuló gyermekekért való fizetés határozassék meg.

Határozás:

Mindenik esetre nézve amidőn Fő Megye Bíró fog választatni megtéttetik a végzés.

* * *

21-22. oldal 33. szám

1806. január 30.

Olvastatik Gy. alfalvi Bege János kérelem levele, melyben kéri Fischer Jakabot az még fizetetlen lévő 18 forintoknak megfizetésére szoríttatni.

Határozás:

Az fenn forgó adósságnak fel vételére, ha 8-ad napok alatt meg nem fizetné az adós, executornak ki rendeltetik Kritsa Márton atyánkfia.

* * *

22. oldal 34. szám

1806. január 30.

Az 14. szám alatt sequestrumban le tett 80 M forintokat a sequestrum alól fel szabadítatni kéri Vertán István atyánkfia

Határozás:

Az sequestrumban le tett 80 forintoknak ki adása rendeltetik. Ezen határozás ellen recursust jelent Botsig Gergély plenipotentiáriusa Kritsa Márton atyánkfia.

* * *

1806. január 30.

Mai napon közönséges megegyezésből határoztatik, hogy ha az Fórum tagjai közül akárki is maga ügyes bajában extraserváliter az Nemes Fórumot össze gyűlteti, tehát az Fórum egyben gyűlésiért kívántató 3 forint taxát ne tartozzék fizetni.

* * *

1806. január 30.

Fitzus Márton atyánkfia 1799, 1800, 1801 és 1802-dik esztendőkből executorságot viselvén, az fennirt esztendőkből percipiált 4806 Rf és 11 kr. summa iránt, maga erogationak demonstratióját meg tévén és azok acceptáltatván, maradott adós 42 Rf 21 kr.

Határozás:

Az fenn maradott summát Fitzus Márton atyánkfia ki fizetvén az mostani executornak az kívánt absolutionális adattassék ki. Az fenn maradott 42 Rf 21 kr. summából két két quitantiákkal defalcálván 25 Rf-kat és 52 kr-kat, maradott vissza fizetni való 16 Rf. 29 kr., melyet az executoroknak bé adni köteles.

* * *

23. oldal 37. szám

1806. január 30.

Kritsa Márton atyánkfia 1804-ben és 1805-ben viselt executor-ságáról számot adván az communitás adós maradott 138 Rft.-al.

Határozás:

Az liquidált 138 Rft. summa ki fog fizettetni a számadónak. Az alatt is az absolutionális adattassék ki.

* * *

23. oldal 38. szám

1806. február 3.

Meg jövőn nótárius atyánkfia a Szépvízi Mercantile Forum-tól azt referálja, hogy a szépvízi Mercantile Fórum is helyesnek tanálja, hogy az eö Felsége segítségire 6 lovak ígértetnek, melyekből 2 lovakat magok fognak ki állítani.

Határozás:

Az Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz tétessék jelentés, hogy 6 remonda lovakat in natura az két örmény Fórum úgy fog ki állítani, hogy azokból 4-et a Szentmiklósi 2-öt pedig a Szépvízi örmény communítások állíttatnak ki, egyszersmind pedig az Felséges Királyi Guberniumnak is az 188. szám alatt ide küldeni méltóztatott rendelkezése is alázatosan írássék meg, hogy mivel az Nemes Csíki Universitas által ígért 30 lovakban 6 remonda lovakat ígértünk az tisztelt rendelkezésben ki parantsolt 12 remonda és 24 vágók ki állítása terhe alól fel oldozni méltóztassék.

* * *

1806. február 3.

Az Fő Megyebíróságra candidáltaknak Kapdebó Miklós, Lukáts István és Dávid Gergely atyánkfiai, kik iránt beszédetvén a votumok, azoknak többségik után választott Fő megye bírónak Kapdebó Miklós atyánkfia.

* * *

1806. február 3.

Actuális bíró Cziffra Jakab atyánkfia eddig viselt bíróságát az Fórum eleibe terjesztvén. Kérte, hogy az gyakorlott szokás szerint helyibe más bíró választassék. Ameddig helyibe közönséges megegyezésből actuális bírónak választott Lukáts István atyánkfia, aki is az Felséges Királyi Guberniumnak helyben hagyás és megerősítés végett alázatosan bé jelentetett.

Ezen alkalmatossággal executornak választván Zakariás Miklós öö kegyelme olyan utasítást adatott, hogy bíró atyánkfia és az Fórum rendelkezeken kívül legkisebb erogatiókat se tegyen.

Collectornak pedig rendeltetett Lázár Gergely öö kegyelme olyan utasítással, hogy az keziben adának consignatio szerint az adót be szedvén executor öö kegyelmének szolgáltatssa bé quitantia mellett.

* * *

25. oldal 41. szám

1806. február 5.

Olvastatik könyörgő levele Lukáts Thodornak melyben kéri, hogy Litis Curátornak magát ajánlott nótárius Tóbiás József atyánkfiával egyezsége jövén bizonyos feltételek mellett, hogy az Mercantile Fórum is az sok nyughatatlanságoktól menekedhessék és maga is sok bajainak végét érhesse. Ezen egyezés is helyben és fizetésében 100 Rf-kat applacidáljon.

Válasz:

Az Mercantile Fórum nem ellenzi, hogy nótárius atyánkfia mint referens a könyörgőnek leveleit kezéhez vehesse és ha fennforgó ügyeit barátságos egyeztetés által végre nem hajtathatná, terjessze ezen fórum eleibe maga határozása megtétele végett. Ugyanazért Fitzus Márton atyánkfia az 100 Rf-kat kifizetni parantsoltatik.

* * *

26. oldal 42. szám

1806. február 5.

Molduván Jakabnak némely creditorai bé adván egy Protestációt azt felolvastatni és protocoláltatni kéri, mely is így következik:

Protestáció:

Mű, Gy.Szt.Miklósi kereskedő Molduván Jakabnak creditorai solemniter protestálunk az iránt, hogy minek utána említett debitorunk annak rendje szerint cridát jelentett volna az Nemes Mercantile Fórum előtt és az meg is engedhetett volna oly hozzátétellel, hogy creditorainak neveket beadván azoknak egyben gyűlések iránt rendelés fog tétetni, s akkor ki fog teczeni, hogy azok a moratoriumhoz állanak-e vagy a cridához? Ennek következtetése a creditorok nevei beadatván, s a creditorok magokat jelentvén, mű akik nagyobb creditorok vagyunk, nem tekintvén a mostoha szerencsétlenségtől származott mostani romlott állapotát, hanem nézvén mind a kereskedésben lévő dicséretes szorgalmatosságát és ezt is mind pedig hozzánk creditorokhoz már előttünk megismertetett jó szándékát, hogy t.i.: egy creditolás sem kívánja kézbe ejteni, mű mind feljebb mondok jó szívvvel engedünk hat esztendei moratoriumot, de nem csak mű, hanem a kisebb creditorok is mindnyájan a feljebb említett okokra nézve ugyanazért mint feljebb is solemniter protestálunk, Cziffra Jakab uram annyi elsőséget magának ne vindikáljon, hogy magát egészen excontentáltassa, s mű több creditorok kárban maradjunk, mert azonkívül is debitorunk ő uraságának tetemes hasznot tett maga kárával melyet mostan mindnyájunknak fájdalmával érez, de mű semmi hasznot nem vettünk, hanem valamint mű accedáljon irt Cziffra Jakab uram is a moratoriumra, ha pedig nem accedál, mű sem accedálunk, hanem állunk a crida mellé, s ő kegyelme is olyan a mellé, s úgy mint mű proportionate executáltassék, különben hogy sem ő kegyelme integre, mű pedig akik korona creditorok vagyunk csak proportionate nagy kárunkkal Cziffra uram miatt excontentáltassunk, készek vagyunk a Felséges General Commando előtt keserves

abbéli panaszunkat meg tenni és véghez vinni azt, hogy Cziffra Jakab uramnak is oda kell hajlani ahová nekünk több credito-
rok, mely iránt is protestálván, meg kívánjuk hogy ezen
protestátióink protocoláltassék és a Protocollumból authentica
kiadattassék.

* * *

27. oldal 43. szám

1806. február 5.

Elővétetik adósságbéli keresete Keresztes Péternek Czárán
András ellen 153 Mf és 60 pénzek iránt, melyben a pretensus az
bé adott keresetet minden záradékjaival együtt közöltetni kéri.

Ítélet:

Az kereset 6 darab záradékaival együtt 8-ad napon kiadatik.

* * *

27. oldal 44. szám

1806. február 5.

Az örmény Compániából való mészárosoknak az 1790-ben
tett határozás felolvastatott, mely azt tartja, hogy az Magistrátus-
beli személyeknek az katona és szék tisztjei után referenta húst
adni tartozzanak, mely ellen hibázók azon határozás szerint
fognak büntetni.

* * *

1806. február 14.

Februárus 3-án végben vitetett bírói választás szerint Lukáts István atyánkfia bírói hivatalában be iktatott, mely alkalmatossággal azt jelentette bíró atyánkfia, hogy az Csiki Kajetán és Lukáts Thódor dolgaikban, akármi neműek is légyenek bírói hatalommal ne legyen, hanem ezen két személyek dolgaikban neveztessek ki subs. bíró ugyan azért subs. bírónak Kritsa Márton atyánkfia ki is neveztetett ez után elsőbben senátori, az után pedig bírói hűtét le tévén, hivatalában bé iktatott.

* * *

1806. február 14.

Ezen szesszióban fel olvastatott nótárius atyánkfiának azon beszéde, melyel bíró Lukáts István atyánkfiát köszöntötte és bírói hivatala folytatására ébresztette, mely is az archivumban helyeztetett jövőndőre nézve.

* * *

28. oldal szám nélkül

1806. február 21.

Minek előtte más tárgyhöz fogott volna az fórum, az 1806-ik esztendőre kívántató költségekre nézve az adó ki dolgoztatván az lajtsrom szerint által is adatott a collectornak.

* * *

28-29. oldal 47. szám

1806. február 21.

Olvastatik könyörgő levele Csíki Kajetánnak, melyben kéri, hogy mivel öccse Csíki Miklós véle egy kenyéren lévén, különös kereskedést nem folytat, különös adó fizetéssel ne terheltezzék.

Válasz:

Minthogy a könyörgő feladásából meg bizonyosodott ezen fórum, hogy Csíki Miklós különös kereskedést nem folytat, hanem a könyörgő igazgatása alatt egy kenyéren vagyon, ezért az különös adó fizetés terhe alul Csíki Miklós menté tétetett.

* * *

1806. február 21.

Néhai Ávéd Jakab szépvízi creditorai Marián István és Fejér Péter magokat jelentvén pretenciójuk kielégítését kérik.

Határozás:

Meg hagyatott Fitzus Márton és Julián Thódor executor atyánkfiainak, hogy 15 napok alatt a sequestrált jókat licitáltassák és az bé jövőendő summával magok tudositásokat tegyék meg, hogy az creditorok egyben hivatathassanak.

* * *

1806. február 24.

Olvastatik kérelem levele Novák Kristófné Lázár Sárának, melyben kéri, hogy Csíki Kajetán és felesége Izsák Flóra ellen kezdendő perben Procest rendeltetni, a Mercantile Fórum tanálja meg a Méltóságos Fő Király Bíró urat, az bírók és actuárius iránt is gondoskodván, mivel hogy nótárius atyánkfia ezen perben kifogás alá jön.

Határozás:

A könyörgő levél közlése mellett kéressék a Méltóságos Fő Király Bíró úr, hogy az kezdendő perben Procest rendelni méltóztassék, actuárius iránt pedig az Fórum fog gondoskodni.

* * *

30-31. oldal 50. szám

1806. február 24.

Olvastatik kérelem levele örmény kereskedő Bogdán Jánosnak, melyben jelenti, hogy az elmúlt esztendőben bizonyos marhákat vásárolván le vágni valókat és Laptis Izsák minden akaratán kívül le ütven és meg nyúzván az húsát dullo cassorius Bányász József csontra bontotta és mivelhogy az marhát hitelben vette az árat interessezni kellettük kérvén, hogy valami ki elégítettetésnek módját szolgáltatnék neki.

Határozás:

Jelentessék be a cassoriusnak ezen cselekedete azon alá-
zatos kéréssel, hogy az törvénytelenül elvett jókat, vagy adja
vissza, vagy fizesse meg, addig is az communitas kasszájából
adattassék 50 Rf-t az marhák ki fizetésére.

* * *

31. oldal 51. szám

1806. február 24.

Olvastatik az Felsőes Királyi Guberniumnak januárus
16-án 238. szám alatt kelt kegyelmes rendelete melyben paran-
csoltatik, hogy minden örmény lakos, ha nemesi szabadságot
nyert is míglen az örmény compánia között lakik, tartozik a
közömséges adót fizetni és költséget hordozni.

Határozás:

Az kegyelmes rendelés massa közlése mellett kerestessék a Méltóságos Fő Király Bíró úr, hogy Kövér Kajetánon 48 és Kövér Tódoron is 48 Rf-kat az rendelés tartozása szerint executióval is fel vétetni ne terheltelessék, minthogy két esztendőre tartoznak az adóval.

* * *

31-32. oldal 52. szám

1806. február 24.

Olvastatik ugyan az Felséges Királyi Guberniumnak januárius 22-én 385. szám alatt kelt rendelése, melyben parantsoltatik, hogy az Mercantile Fórum maga objektumán kívül semmi egyéb tárgyakban az rescriptum tartója szerint magát ne elegyítse.

Határozás:

Írassék meg alázatosan a Tisztelt Kírályi Guberniumnak, hogy az mióta az Mercantile Fórum felállított az adó felszedésiben mindenkor az az rendtartás volt, hogy az collector az polgárral hajtották és szedték fel az adót és amidőn ezek által fel nem szedethetett katonai segítség kérettetett, ugyan azért az addig való szokást követvén a Fórum nem reméli hogy hibázhatott volna.

* * *

1806. február 24.

Az Gyergyó Szent Miklósi Harmincadí Hivatal az Felsőges Kir. Thesaurariusnak január 28-án kelt azon határozatát közli, mely szerint, hogy az szokott 30-i vámnak lefizetése banco czédulákban és kész pénzben meg eshessék teljességgel meg nem engedtetik.

Határozás:

Tudásul vétetvén az kereskedőknek felolvasás által tudtokra adatott.

* * *

1806. február 24.

Terminus tétetvén Lukáts Thódor kérésére Ebesfalvi Dániel és Lengyel Istvánnak ez mai napra, hogy egymás ellen való Activa és Passiva pretensiói liquidáltassanak az kielégítés iránt is rendelés tétessék, ugyanazért Dániel Péter maga plenipotentiáriusa Dániel János által meg jelenvén beadott könyörgő levelében azt kívánja, hogy az contractusban stipulált 1400 Rf iránt az elégtétel szolgáltatassék ki.

Határozás:

Meg jelenvén Erzsébetvárosi Dániel Péter maga plenipotentiáriusa által ezen Mercantile Fórum előtt avégre, hogy mivel az Lukáts Tódor kívánságára az Fórum mai napot rendelte

megjelenése terminusául, azért bizonyára, hogy az Lukáts Tódor ellen való pretenciója kielégítése iránt, maga rendeléseit meg tegye, meg is kívánja, hogy 1400 Rf.-ot megállítót liquider pretensiója a pretensushoz 2691 Mf-ot érő és conscribáltatott javaiból mint Hejpotheczból elégíttessék ki, annál is inkább hogy az Felső Guberniumnak kegyelmes rendeletei azt tartják, hogy a pretendens mások előtt presenter elégíttessék ki, mely ebbéli kívánságára a pretendenseknek pretensushoz Lukáts Tódor azt állítja, hogy azért kívánta mind Dániel Pétert, mind pedig Lengyel Istvánt az magistratus által mai napra ezen Fórum eleibe instáltatni, hogy Lengyel Istvánnak valóságos contractusa legyen a pretensushoz, mely szerint magát arra kötelezte, hogy a Dániel Pétertől fel vett 1400 Rf.-nak fele részével maga Lengyel István tartoznék és hogyha mai napra megjelent volna ezen állítása liquidáltatván Dániel Péternek által akarta adni, minthogy Lengyel István is Ebesfalvi lakos lévén könnyebben felvehette volna, hogy sem a pretensushoz, mint creditárius és tehetetlen ember nem lévén egyéb iránt is egyéb javai melyekkel a pretendens kielégíthesse mert a pretendens által említett conscribáltatott jókból az hazai fundussal együtt Brachio mediante elfoglaltatván az több romlandó apróságok már hasznavehetetlenekké tétetvén nem arra való, hogy a kielégíttetésre fordíthassanak. Melyre nézve plenipotentiárius Dániel János azt felel, hogy adattassék ki, mi okon hivatott legyen ezen Fórum eleibe és egyszersmind pretensushoz Lukáts Tódor javainak conscriptioja is adattassék ki. Megvizsgálván tehát ezen Fórum mind a pretendens pretentioját, mind a pretensushoz maga pretensióinak kielégíthetése iránti kinyilatkoztatását, úgy látja, hogy mivel Lukáts Tódornak mint creditáriusnak egyéb javai a kielégítésre nincsenek, csupán néhány activa adósságairól szóló contractu-

sain kívül, minthogy a Crida jelentésekor conscribált javain közül az házak fundusával együtt brachium által elfoglaltatván az több apróbbnemű conscribált jók, minek utána moratoriumot nyert volna a pretensusok által adatottak és azokból, melyek már az idő és használás által elmulattanak ki nem elégíthetik a pretendenst, másképpen is Lengyel István magát arra kötelezte Lukáts Tódornak, hogy a pretendenstől felvett 1400 forint summának felit maga tartozik megfizetni, s ugyanez okon törekedett a pretensus mind Dániel Pétert, mint Lengyel Istvánt egyben hivattatni, hogy a fent forgó pretensiót fele résziben az Lengyel István obligatoriálisával defalcálhassa, a más részben pedig is még hasonló liquida adósságról szóló contractusokat adjon által. De minthogy Dániel Péter plenipotentiáriusa ilyen ajánlását a pretensusnak el nem fogadván és a pretensusnak egyéb javai nem találtatnak, mint cridatáriusnak csupán csak a ki jelentett contractusai, ezen Fórum a pretensust a pretendens kielégítésére ezúttal nem is szoríthatja míglen az több creditoroknak is elégtételek iránt végső határozás nem tétetik.

A pretendens plenipotentiáriusa recursust jelent a Felséges Királyi Gubernium eleiben.

A pretensus pedig protestál további hurcoltatásáról, minthogy tehetségiben lévő kielégítésre kész.

* * *

36-37. oldal hiányzik

1806. február 28.

Sándor Mihály úr válasza melyben jelentetik, hogy mivel Kövér Kajetán és Kövér Tódor uraimék magokat jelentették, hogy ezek után az nemes szék jurisdictiója alá adván magokat az örmény nemzet jussaival élni nem kívánnak és ezért az örmények közé való taxa fizetésre nem is szoríthatóak.

Határozat:

Írassék meg alázatosan a Felséges Királyi Guberniumnak az 51-dik szám alatt tett határozás és egyszersmind a Méltóságos Fő Királybíró úr levele mássa fel küldetvén kérettesék, hogy végső határozást tenni méltóztassék az Kövér atyafiakra kért conventiális taxa felvétele iránt vagy pedig ha elengedtetnék, hogy az Örmény Nemzetnek betaxáltassék, ne fizesse más szegény...

* * *

1806. február 28.

Olvastatik ugyan a Tisztelt Fő Király Bíró úr válaszoló levele, mely szerint Lázár Sárának Csíki Kajetán ellen mozdítandó perjurumos pereiben presesnek Kászoni király bíró, Balási József úr rendeltetett.

Határozat:

Tudomásul vétetik.

* * *

1806. február 28.

Ugyan az Tisztelt Fő Király Bíró úrnak levele olvastatik, melyben kívánja, hogy Kővér Kajetán és Tódor uraimék dolgában az Felséges Királyi Guberniumhoz további tudósítás ne küldessék, mivel 385. szám alatt a tisztelt Királyi Guberniumnak oly újabbi rendelete érkezett, hogy maga hivatalbéli kötelessége szerint ezen tárgyat eligazítsa.

Határozat:

Írassék meg a Méltóságos Fő Királybíró úrnak, hogy már az reláció meg tétetett a Felséges Királyi Guberniumhoz.

* * *

1806. február 28.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak kegyelmes rendelete az 17. X-ber (december) nr. 3805. melyben parantsoltatik, hogy az Keresztes Péter pretensiójában hozott ítélete az Arbitrotivum Fórumnak Lukáts Tódor ellen míglen moratóriuma ki nem telik Lukáts Tódornak teljesítésben ne vétessék, hanem ki telésivel a moratóriumnak amidőn az több creditorok ki elégítetnek, ez iránt is tekintettel légyen.

Határozat:

Tudásul szolgál.

* * *

1806. február 28.

Az Ebesfalvi Nemes Magistrátus Lukáts Tódornak némely levelét kézben szolgáltatás végett által küldi.

Határozat:

Nótárius atyánkfia által adattassanak kezébe Lukáts Tódornak.

* * *

1806. március 22.

Vétetik fel keresete Lázár Sára Novák Kristófnénak mint felperesnek Csiki Kajetán és felesége Isák Flora alperesek ellen néhai Isák Gergely és Lukáts Hyripszime halálokkal maradott és az alperesek által hütök után is eltagadott jóknak kiadat-tatások iránt, melyben az alperesek: minek előtte az actióhoz szólottak volna, különös írásban az Fórum ellen exceptiót tette-nek abból az okból az hamis hüt criminalitást foglalna magá-ban és az ilyenekben az rescriptum szerint az Mercantile Fórumnak activitása nem lévén kéri az Fórumot cassáltatni. Ez ellen a Felperes contendálván szószólója Tóbiás József által azon okból, hogy az Felperes teljességgel criminális keresetét maga actiójában nem intendálván az fiscus is azon okon nem integrált az causában.

Ítélet:

Az hamis hűtnék keresete és annak törvényesen való megállítása önként vonja ugyan maga után az büntetést amelyek egyedül csak criminális dolgokban ítéltethetnek, de minthogy a vér árulás, és annak büntetése az osztályos perből származván, nem egyéb hanem az osztályos pernek következése és a principale maga az osztály lévén, mely által a netalán még ki nem adatott mássa kerestetik a Fórum competentíája meg állítatik.

Az alperesek protestálhatnak az ítélet ellen és recursust jelentetnek a Felséges Guberniumhoz.

A Felperes protestál ez által okozandó fáradság, költség iránt.

42. oldal 63. szám

1806. március 26.

Olvastatik Nemes Udvarhely Szék Tisztségének meg tanáló levele, mely által jelentetik, hogy Kritsa István eö kegyelmére, mint parajdi kereskedőre rótt hadi segedelem terhétől menté nem tétethetik.

Határozat:

Adattassék tudtára Kritsa István eö kegyelmének.

* * *

1806. március 26.

Olvastatik a Felséges Királyi Gubernium jan. 8-án 73. szám alatt költ rendelése, melyben parantsoltatik, hogy Keresztes Péternek Lukács János atyánkfia ellen való pretensiójában tett recursusának hely nem adattatván, adattassék tudtára.

Határozat:

Mindkét feleknek adattassék tudtára.

* * *

1806. március 26.

Ugyan az Felséges Királyi Guberniumnak jan. 8-án 72. szám alatt kelt rendelése olvastatik, melyben Csíki Kajetán és az Fórum között fennforgó és investigáció által kivilágosított egyenetlenségben tett határozatát a tisztelt Királyi Gubernium, hogy meg nem változtathatja, jelenti.

Határozat:

Tudásul vétetik.

* * *

43. oldal 66. szám

1806. március 26.

Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úr jelentő levele által tudtára adja az Fórumnak, hogy az Csíki Kajetán panaszában az Fórum tagjai ellen az Felséges Kir. Gubernium által hozott határozás publicatiója, s executióban léjendő vétele végett április 21-én az Mercantile Fórum előtt személyesen meg fog jelenni.

Határozat:

Tudásul vétetik.

* * *

43. oldal 67. szám

1806. március 26.

Olvastatik Keresztes Péternek kérése, melyben kéri kisebb Czárán Antalt, hogy néhai atyja Czárán András ellen bé adott keresetében az feleletre szoríttatni.

Válasz:

Panaszoltatik a bépanaszoltatottnak, hogy a panaszló keresetére maga feleletét 8-ad napok alatt tegye meg.

* * *

44. oldal 68. szám

1806. március 26.

Ebesfalvi Fark Antal bé adván Láptis Jánosnak Chertabionkáját, mely szerint tartozik Láptis János Fark Antalnak 100 M. forintokkal kéri protocoláltatni és sub authentia ki adatni.

Határozat:

Sub extradata notariali adattassék ki.

* * *

44. oldal 69. szám

1806. március 26.

Kapdebó Márton atyánkfia improtocoláltatni kéri, hogy Láptis Jánosnál 300 Mf. pretensiója legyen.

* * *

44-45. oldal 70. szám

1806. március 26.

Néhai Mélik Bogdán ellen következő contractusok bé adatván improtocoláltattak örmény nyelven.

Az örmény nyelven tett protocollációk ki mondásával magyar nyelven protocolláltattak a creditorok nevei és obligációi. Pagina 52 nr.81, pagina 139 nr.164, pagina 140, nr.166.

* * *

47. oldal 71. szám

1806. április 21.

Kisebb Czárán Antal bé adja feleletit az Keresztes Péter keresetére, melyet néhai Czárán András ellen indított bizonyos adósság iránt.

Határozat:

Közöltetik a pretendenssel maga replicája megtétele végett.

* * *

47. oldal 72. szám

1806. április 21.

Temesvári János, Kristóf és Antal bé adnak egy cautionális levelet, mely szerint a Parajdi Soó Tiszt Nesszenfeld Ferenc úrért 300 forintig magokra cautiót vállálnak az Felséges Királyi Kamara előtt, kérvén hogy az Protocollumban per extensum bé íratván sub authentia adattassék ki.

Határozat:

Per extensum bé íratatván sub authentia adattassék ki.

* * *

73-74. oldal

1806. április 25.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanácsnak febr. 28-án 431. szám alatt kelt kegyelmes rendelete melyben parancsoltatik, hogy Cziffra Jakab és Botsig Gergely, Molduván Jakab ellen brachiumot esedezvén. Molduván Jakab pedig a brachium ki nem adattatásáért, sőt hogy nékie moratorium adat-

tassék könyörögvén az executió iránt, olyan határozást tégyen a Fórum, hogy egyik félnek is a panaszra ok ne szolgáltatassék.

Határozat:

Mivelhogy az felek megegyeztenek az executióra szükség nintsen.

* * *

49. oldal 74. szám

1806. április 25.

Olvastatik Schultz Henrik kérelem levele, melyben Lukáts Tódornál lévő 5 Rf. adósságát az massából ki fizetni kéri.

Válasz:

Hagyatik curátor atyánkfiának, hogy most egyszer az 5 Rf-ot fizesse ki, meg hagyván az könyörgőnek, hogy továbbra Lukáts Tódonnak ne írogasson, mivel ki nem fizettetik, mely iránt a könyörgő utasittatik is.

* * *

49. oldal 75. szám

1806. április 25.

Olvastatik kérelem levele Laptis Mártonnak kérvén, hogy ha Kapdebo Miklós atyánkfia ellene valami panaszát adta volna bé az Fórumnak, felelet végett közöltessék.

Válasz:

Mihelyest a panasz bé fog adatni az kérésnek elég tétetik.

* * *

1806. április 30.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak márc. 17-én 1862. szám alatt kelt kegyelmes rendelete, mely által Lukács István atyánkfia az bíróságban meg erősítettik.

Határozat:

Tudásul szolgál.

* * *

1806. április 30.

Ugyan a Tisztelt Királyi Guberniumnak február. 27-én 1333. szám alatt kelt kegyelmes rendelése, mely által jelentik, hogy az elmúlt esztendőben 4600. szám alatt kelt rendelésnél fogva ki parancsolt taxa inkább az communitas sérelmei fogván fel, az fenn álló rendelkezéseknél fogva róvatatott az fórumra meg fizetés végett.

Válasz:

Minthogy bé fizettetett tudásul vétetik.

* * *

51. oldal 78. szám

1806. április 30.

Olvastatik a Felséges Kir. Guberniumnak márc. 30-án 2185. szám alatt kelt kegyelmes rendelete, melyben közölvén Schvartz Sámuelre rótt taxának konfigurációját 2 Rf. és 34 kr. iránt parantsolja felvételni és a taxatorátusra bé fizetni.

Határozat:

Írassék meg alázatosan a Felséges Kir. Guberniumnak, hogy Schvartz Sámuel ide való lakos nem lévén M. Vásárhelyen a patikában provisor volt és nem várhatván az felsőbbség kegyelmes resolútióját onnan is el távozott, hová nem tudatik.

* * *

51. oldal 79. szám

1806. április 30.

Olvastatik kérelem levele Kápdebó Miklós atyánkfiának, melyben zárván Laptis Mártonnal végbe ment computust azon summa iránt melyet kereskedésre adott volt és a szerint adós maradván, Laptis Márton 3025 M. forintokkal az obligationális bizonyítása szerint kéri, hogy mivel az több károsodás tartalékja miatt kereskedésit Laptis Mártonnal nem folytathatja, hacsak kezest nem állit és az Lapos nevű havast tulajdon a könyörgő pénzéből fizette ki, valamint az havas részére ítéltessék, úgy az contractusban foglalt summa kifizetésére is szoríttassék. A bépanszoltatott szószólója Török Elek által közöltetni kéri a panaszt záradékjaival együtt.

Határozat:

Közöltetik 3-ad napi felelet megtétele végett és ki is adattak az szószólónak.

* * *

52. oldal 80. szám

1806. április 30.

Bíró atyánkfia hivatalánál fogva jelentvén, hogy mivel Mélik Bogdán Gy. Remetei meghalálozott és sok creditorok jelentték magokat olyan rendelés tétessék, hogy minden nemű javai conscribáltassanak és sequestráltassanak és az creditorok ki elégítettésekre adattassanak el.

Határozás:

Kirendeltetett Fitzus Márton és Juhász Tódor atyánkfiái, hogy minden nemű jókat conscribálván és az özvegyet is ne talán kiadott pénziről és egyéb hátra maradott javairól meg hűtölvén az tanálatatandó jókat licitáción mediante adják el és a summát Massa Curátor Lázár Zakhariás atyánkfiának quitantia mellett adják által

* * *

52. oldal 81. szám

1806. április 30.

Méltóságos Esperes, Bálintfi Gergely úr ezen alább bé írandó contractuálist protocolálatni kérte. 1793. 11. juli. vállaltam Méltóságos Bálintfi Gergely úrtól kölcsön 100 Mf.-kat ez mai

nap esztendeig, melynek az várásában adok ezen az őszön egy kompona 100 fontból álló juh túrót, melyeknek adására magamat kötelezem, hogy ha akkor meg nem adván akármi bonumomból eleget vehessen a creditor úr, melyről adom ezen kezem írását a Plébániális-háznál.

Mélik Bogdán meg fizeté a fenn írt summát mps.

1793. 19-én 9.-ber (november) meg jött a túró, 1798 4 for. árra túrót vettem és így restál interes 3 esztendőre.

Az 1798 Szent György napján 60 M forintokban el vettem az házat kis istállóval együtt így restál 40 M forint.

* * *

53-54. oldal 82. szám

1806. május 2.

Keresztes Simon könyörgő levelében kéri, hogy amely 200 M forintokat Lázár Bogdánál néhai Mélik Bogdánnak aszignált volt, hogy Lukáts Tódornak az judicialiter meg ítélt summát executio nélkül kifizethesse, minthogy Mélik Bogdán meghalálozott és az assignált 200 forintokat fel nem vevén Lázár Bogdántól Lukáts Tódor adósságában nem is fizette, nékie mint egyéb iránt is károsnak és azon pénz tulajdonosának adattassék vissza.

Határozás:

Ámbár ugyan a könyörgő maga állításában azt erősíti is, hogy Lázár Bogdánál lévő 200 M. forint az tulajdon maga pénze lett légyen azt mindazonáltal maga sem tagadja, hogy azon 200 forintokat néhai Mélik Bogdánnak nem engedte volna

által, hogy Lukáts Tódor adósságában fizetessék, amely már úgy vétetik mintha az assignált summa bé fizettetett volna, mivel maga Mélik Bogdán Lázár Bogdán-nak még 40 Mft-kat pótolta az 200 forintokhoz, hogy légyen 200 Rft és akképpen az executoroknak assignálta is az Lukáts Tódor adósságában, következésképpen továbbra jussa nem lehet minthogy néhai Mélik Bogdánnal 21-ik mártý életiben számot vetvén 800 forinttal maradott adós, melyben azon 200 forintoknak mint elébb assignált adósságnak belé kellettett imputálódni, amit abból is kihozhatni, hogy amidőn Mélik Bogdán meghalálozott ezen 200 forintokról, hogy a könyörgő pénze lett, légyen törvényes jelentést nem tevén a Conscriptor Regius atyánkfiái előtt is megvallotta, hogy az Lázár Bogdánnál assignált 200 forint az Lukáts Tódor adóssága kifizetésihez tartozik. Le mondván tehát a könyörgő az assignatió alkalmasságával azon Lázár Bogdán-nál lévő summáról és az által adván Mélik Bogdánnak, e pedig az executoroknak fel vétel végett fel adván, mü azon summa a Lukáts Tódor adóssága ki pótlása kárára vissza nem ítéltethetik.

* * *

54-55. oldal 83. szám

1806.május 2.

Nemes Kövér Kajetán atyánkfia bé adván Ursuly Péternek 1802-ben kelt Nr.1. lévő obligationalist, melyben kötelezi magát és fiait ha tehetetlen állapotra jutna, hogy adós lévén nevezett Kövér Kajetán atyánkfiának 300 R forintokkal angatiátim 3 esztendőök alatt száz-száz forintonként ki fogja fizetni, mely summából ugyan 100 Rf-kat le is fizetvén még tartozik 200 Rf-al és ennek 3-ad fél esztendei interessével kéri, hogyha 8-ad

napok alatt az adós ki nem fizetné, azon esetben rendeltessenek executorok.

A bé panaszolt adós Ursuly Péter bé adván egy Testimoniálist sub A, mely Battonyában, Nemes Magyarországon 1795-ben kelt, mely szerint meg intetett volt a pretendens, hogy a pretensus fiától, Lukátstól el vett 6 tulkoknak árát vagy fizesse meg computus szerint, vagy az tulkokat adja vissza, de a pretendens ezen elvett tulkok iránt, soha is meg nem egyezvén, azt kívánja, hogy tegyenek computust és ha akkor adós marad kifizetésére magát kötelezi. A panaszló erre azt feleli, hogy az midőn a bé adott contractusban magát kötelezte a bé panaszoltatott akkora a tulkok iránt való differencia is elenyészett mint már az előtt való dolog, mint hogy az iránt magának juris reservát nem tartott, azért ha pretensiója igaz volna is, ezen keresettel össze elegyíteni nem lehet, hanem keresse maga útján, azért kéri előbbi kérésének teljesítését. A bé panaszoltatott, hogy akkor azon contractus vagy computus készítésekor a Testimoniális kezénél nem lévén elő sem mutathatta sem arról a computusban, hogy nem foroghatott fenn mivel tudtán kívül volt az egész dolog.

Ítélet:

Minthogy az contractusban Ursuly Péter az fennforgó adósság megfizetésére úgy kötelezte magát, hogy ha a megfizetésre elégtelen volna, fiai Lukás és Márton a többivel együtt tartozzanak megfizetni, s ennél fogva ezen fenn forgó adósságból 100 Rft-t assignáltatván az adósnak fiai aztot a creditor fel is vette, mellyel az pretensus fiai magokat az fizetésre köteleseknek is lenni meg ismerték ugyan azért az fenn forgó adósság megfizetésére ezennel transcribáltatik az Ursuly Péter fiaira.

* * *

1806. május 2.

Ugyan Kövér Kajetán atyámfia bé adja Ursuly János ellen való Contractusát sub Nr. 1., mely szerint tartozik 172 M. forintokkal, melyből 24 forintokat két font gyapotot és egy véka törökbúzáat fizetvén a többi hátra lévő résznek fizetésére szoríttatni kéri.

Az adós megismervén az adósságot, mely 150 R. forintokban áll(ap)ítatott meg, mely summának megfizetésére időt kér adattatni és erre a creditor atyámfia is hajolván 3 esztendő tönként engedett, hogy az alatt fizesse ki az 150 R. forintokat.

Határozás:

Nem lévén a contractusban az interes stipulálva, hogy 3 esztendők alatt ötven forintonként, minden interes nélkül az adós meg fizesse az 150 Rf-kat, meg ítéltetett.

* * *

1806. május 2.

Ugyan Kövér Kajetán atyámfia bé adja Lukáts Tódornak obligationálissát 100 R.f.-ról melyet olyan kötelezéssel vett, hogy fia Gergely fizesse ki, és mindaddig is ki nem fizetvén, az kifizetés iránt kér határozást tétetni.

Határozás:

Mivelhogy az obligátus Lukáts Tódor olyan kötelezés mellett vette fel a 100 R.f.-ot hogy fia Gergely fogja kifizetni, azért ezen adósság megfizetése transferáltatik az obligátus fiára.

* * *

1806.május 6.

Melchior kapitány úr mint kereskedő Hankta Károly plenipotentiáriusa bé adván Wertán Kajetán ellen való pretenzióját 594 Rft adósság iránt, ezen adósságnak és interessének, úgy költséinek felvételére executorokat kér kirendeltetni. Melyben az adós dilatiót kérvén és az ellen plenipotentiarius azon okból contendálván, hogy a vexel ki nem váltatott és annál fogva az adósság minden költségen kívül való.

Határozás:

Minthogy a bé panaszoltatott azt állítja hogy egyik testvére mostan Bécsben lévén fel menések előtt ezen fenn forgó adósság eligazítását magára vállalta egyéb aránt is az ilyenszerű adósságokban, nagy tekintet volt addig is, hogy idő haladék adattassék, amidőn testvére magára vállalta eligazítását a pretensiónak azért az bépanaszoltatott által kért 30 napi diláció meg adattassék olyan határozással, hogy ha akkor az kielégítést meg nem bizonyíthatja az fenn forgó adósság hátra lévő interessével, költség és fáradtsággal exequáltatni fog. Az plenipotentiarius protestál ezen ítélet ellen és eddig tett, s terjedő költség iránt.

* * *

58. oldal 87. szám

1806. május 6.

Csiki Kajetán az Novák Kristófné Lázár Sára asszony Perjuriumos perében dilátiót kér adattatni.

Válasz:

Mivelhogy ezen per az Felsőges Királyi Gubernium előtt vagyon az Fórum ellen tett exceptió ellátása iránt, azért az Fórum az dilátió adásban belé nem ereszkedhetik.

* * *

58. oldal 88. szám

1806. május 6.

Olvastatik kérelem levele Keresztes Péternek melyben Lukáts Tódor ellen az Arbitrativum Fórum Itéletét az moratórium ideje alatt az kielégítés által teljesítésben tétetni kéri, mivel Mélik Bogdánál lévő pénzét Lukáts Tódornak ben is tiltotta volt. Az Lukáts Todor Massa Curátora feleletre ki kérvén

Válasz:

Az kérelem levélben citált feleletre ki adatik Massa Curátor Kritsa Márton atyánkfiának, s kezéhez is vette.

* * *

1806. május 6.

Tekerőpataki provincialista Bálint Ignác bé mutatván a Méltóságos Fő Király Bíró úr válaszát, kéri hogy Csorsza Jakabnál lévő 170 M.forint adóssága exequáltassék.

Ítélet:

Minthogy ezen ügyben Csorsza Jakab bizonyos Strugár Jánosnál lévő summát assignáltatni állíttatik az adósság apasztására, mind addig míg a Strugár János holléte és meghallgattatása meg vizsgáltatik, addig függőben hagyatik az kérés teljesítése.

Az creditor protestál minden addig tett és leendő fáradságairól, költségeiről, úgy az summa fizetéséről.

* * *

1806. május 7.

Keresztes Simon újabban is sürgeti néhai Mélik Bogdának, assignált ugyan de általa fel nem vett 200 M.forint Lázár Bogdán által, ne az Lukáts Tódor massájába, hanem nékie ki fizetni rendeltessék.

Ugyan Keresztes Jánosnének kérése olvastatik, hogy amely 200 forintokat Lázár Bogdánnál lévőket Keresztes Simon assignált volt Mélik Bogdának és Mélik Bogdán fel nem vette, azon summában az árváknak hat kecskék ára is beléfoglaltatva vagyon, melyet másnak adni nem lehetett, kéri azon kecskék árát ki ítéltetni.

Válasz:

Míglen néhai Mélik Bogdánnak deftere meg vizsgáltatik addig derekas ítélet el halasztatik.

* * *

61. oldal 91. szám

1806. május 9.

Olvastatik Mélik Bogdánné kérése az iránt, hogy néhai férje halálával maradt keves szemes gabona és egy tulok, az árvák tartásokra engedtessek nékie, úgy az köpenyege is néhai férjének hagyattassék néki, a mellett pedig magát bizonyossá tétetni kéri, hogy mivel hűt szerint néhai férjének minden vagyonát ki adta az creditorok üldöztetésektől ment teheté.

Válasz:

A könyörgő néhai férjiről maradt szemes gabona conscriptor regius atyámfiai által az árvák számára már ki adatván e részben kérése teljesített az köpenyeget pedig az massában bé adni köteleztetik, hogy annál inkább az creditorok im petitiojától ment lehessen, az bornyú rossz voltára nézve kétséges ha ki tétele-e vagy sem, azért viselje gondját az könyörgő, s ha ki tétel rendelés fog iránta tétetni, hogyha továbbra az massa kinyilatkoztatásában az könyörgő hibában nem fog tanáztatni, gondja lészen az Fórumnak következhető üldöztetésit eltávoztatni. Conscriptor atyámfiaiinak pedig hagyatik, hogy az el nem adott jókat licitáltassák és iránta relatiójokat tegyék meg.

* * *

1806. május 9.

Az 90-ik szám alatt való kérése Keresztes Simonnak felvételén és rumináltatván.

Ítéltetett:

Májusnak 2-ik napján 82. szám alatt tett határozásáról az Fórum el nem áll mivel hogy az néhai Mélik Bogdán özvegyének mint ezen dologban interessatának hűte el nem fogadtatik. Keresztes Simon protestálván ezen határozás ellen az Felséges Guberniumhoz, recursust jelent.

* * *

1806. május 12.

Kapdebó Miklós atyánkfiának az 79-dik szám alatt bé adott panaszában Laptis Márton ellen Lapos havasában folytatott kereskedésbéli keresete iránt hozatott ítélet ki mondattatik.

Ítélet:

A panaszló felperes atyánkfia az iránt panaszolván ezen Fórum előtt, hogy ámbár Laptis Mártonnal kötött contractus szerint ezen esztendőben a közkereskedést folytatni kellenék is, de mivel hogy kereskedő társa Laptis Márton ezen Fórumnak bé mutatott computus szerint az kereskedésre adott capitálisból

3025 M.forintokról számolni nem tudna, azért ezen okból az kereskedést tovább folytatni károsnak itélvén, azt kívánja, hogy vagy Laptis Márton az következhető károsíthatásról kezest állítson vagy pedig az idei havas taxája felperes atyánkfia pénzéből lévén ki fizetve, fele maradjon felperes atyánkfiának, fele pediglen Laptis Mártonnak, ez is úgy, hogy a taxának felit Laptis Márton tartozzék ki fizetni, vagy pedig az egész havas taxáját Laptis Márton mint fő arendátor le tevén tartsa magának az egész havas idei hasznát és az liquidált summát terminusonként ki fizetni köteleztessék; mely abbéli kérésre az bé panaszoltatott feleletét meg tevén és egyben vetetvén ezeket tanálta ezen Fórum igazságosnak lenni.

1°. Hogyha panaszló atyánkfia igazságos kívánsága szerint Laptis Márton elegendő kezességet állit az következhető károsításról tartozik az egymás között kötött contractu. szerint panaszló atyánkfia a közkereskedésre elegendő pénzt adni, ellenkező esetben pedig Laptis Márton köteles legyen ezen esztendei taxáját az havasnak 825 M.forintokban a panaszló atyánkfiának lefizetni, mivel bizonyos az computusból, hogy az említett havas taxája az panaszló atyánkfia pénziből fizettettek ki és az havasnak idei haszon vétele maradjon Laptis Mártonnak.

2°. Ami az bé panaszoltatott által álligáltatott lovakbéli károsítását illeti, hogy Mezőhegyesre hajtotta legyen a panaszló atyánkfia kívánságára, ez tekintetben nem jöhet, mivel az közös kereskedők az ilyen intézetekből semmi rossz cél ki nem hozatathatik.

3°. Ami pedig az 28 lovak iránt tett vásárt illeti, minthogy az bé panaszoltatott csak szóval állítja, hogy contractus mellett vette volna meg az panaszló atyánkfia az bé panaszoltatottól, ha ezt ennek utána megbizonyítja, akkor az 28 lovak teleltetése

és érettek fizetett summán kívül ami nyereség lenne egymás között osszák fel.

4°. A bé panaszoltatott által pretendált egy közös lónak azért lett elkárosíttatását ami illeti, hogy a panaszló atyánkfia ökrök vásárlására költötte volna, ezen lónak ára fele résziben a panaszló atyánkfiának úgy mint 37 ½ forint, úgy a kecskéknek károsíttatása is, nem különben a computusban találtatott 66 forintoknak fele Laptis Mártonnak pro bona imputáltatik.

5°. Az bé panaszoltatott által megismert és vissza ítéltetett vám, az felek között közosztályra ítéltetik, minthogy a közkereskedésre tartozik, ami pedig a liquidált és contractusban is meg ismert summát illeti, annak megfizetésére ezen Fórum a contractus tenora szerint reá fogja szorítani a határozatot. A panaszló in favorabilibus alázatosan köszöni az ítéletet in esensis pedig apellálja az Felséges Kir. Gubernium eleibe, prezentáltatván minden további költségiről és fáradságairól. A bé panaszoltatott fél is in onerosis apellálja hasonlóképpen, több költségeiről, fáradságairól és kereskedésbéli hátramaradásairól protestálván a mellett cum protestatione jelenti, hogy az arendalitus contractusnak tartása szerint is az havasnak éppen birodalmasa lévén, minthogy már az haszonvételinek ideje elérkezett, mint birodalmas hasznát venni el nem mulatja, nem pretendálhatván azért potentiariusnak, mivel juxta juris axioma nemo in suis potentioniis. A panaszló: ez az axióma nem idevaló, mert addig az havasnak birtokosa, nem lehet valameddig az meg ítélt 825 forintokat le nem fizeti, mivel ezen summa a panaszló pénziből fizettetett ki.

A quorulatus erre azt mongya: az quoruleusnak repositioját nem a felek ítélik meg, hanem a Felséges Revisorium Forum.

* * *

1806. május 28.

Szárhegyi Sípos Lajos provinciális bíró pretendálja, hogy örmény kereskedő Azbé János adós lévén 100 M.frt. 80 kr.-al, ámbár az megfizetésre idő haladékokat adattak, megfizetni mégis elmulasztván az adóst a megfizetésre kéri szoríttatni. Az adós személyesen jelen lévén az adósságot nem tagadja ugyan, hanem mivel másnál vagyon adóssága 8 napi terminust kér adattatni.

Ítélet:

Minthogy az adósság nyilvánvaló, az adós által nem tagadtván az kért 8 napi terminus úgy engedtetik, hogy ezen 8-ad nap executoria, való certificatio gyanánt tétetvén ha akkor eleget nem tészen executoroknak kirendeltetnek Wertán Cajetán és Fitzus Márton atyánkfiai.

* * *

1806. május 28.

A Felséges Királyi Gubernium most 17-én 2066. szám alatt költ rendelkezésében az ugyan jan. 16-án 238. szám alatt kiadott rendelkezés következtül méltóztatik helyben hagyni, hogy ez után is az contributió az örmény compániához tartozó személyeken az collektor és polgár által szedettessék fel, egyszers-

mind pedig azt is meghatározza, hogy az Kövér testvérek Tódor és Cajetán mindaddig míglen itten laknak, s kereskedést folytatnak az commerti és civica taxát meg fizetni és közönséges terhet hordozni köteleztetnek.

Határozás:

Írassék meg újólag a Felséges Királyi Guberniumnak alázas-tosan, hogy méltóztassék bővebb és világosabb rendelést tenni, hogy azon esetben is, ha magokat Kövér Cajetán és Tódor az Nemes Szék jurisdictiója alá adták tartoznak-e fizetni a Civica taxát és a kért satisfactiót is ki parantsolni méltóztassék.

* * *

67. oldal 96. szám

1806. május 28.

Olvastatik Lukáts Tódornak könyörgő levele, melyben kéri Deák Sofiával, házai iránt való ügyében az Méltóságos Fő Király Bíró úrnál lévő levelet is visszakérni.

Válasz:

Az könyörgő ha maga házai iránt való leveleit a Méltóságos Fő Királybíró úrnak bé adta, igyekezzék maga ki is kérni.

* * *

68. oldal 97. szám

1806. május 28.

Olvastatik könyörgő levele Lukáts Tódornak, melyben rendelést kér tétetni az iránt, hogy az barátságos egyezésre ki rendelt regius urak a barátságos egyezést folytassák, Kritsa Márton massa curátor leveleit vegye által, vagy pedig 1805-ik esztendőben tett Protocolláció szerint törvényesen folytattassék ügye.

Válasz:

A Mercantile Fórumnak nem kötelessége az könyörgő barátságos egyezésre ügyelni maga az könyörgő kezesitől függvén. Törvényesen pedig ellátni a könyörgő ügyét minden pretensus-sa vagy pretendense ellen az fórum továbbra is kész, csakhogy terjesztessenek az Fórum eleibe a maga útján, az massa curátor pedig magát alkalmaztatni fogja az addig tett határozásokhoz.

* * *

69. oldal 98. szám

1806. június 10.

Olvastatik az Felséges Királyi Guberniumnak ápr.15-én 892. szám alatt kelt rendelése, melyben parantsolja Lázár Sára és Csiki Cajetán között fennforgó per Jurii Proccessusban executorokat ki küldeni.

Határozás:

Írassék meg alázatosan a Felséges Királyi Guberniumnak, hogy az Fórumnál az fenn forgó akták nem találatnak, az felek pedig személyesen jelen nintsenek.

1806. június 11.

Keresztes Péter örmény kereskedő és provincialista kérelem levelében kéri, hogy Lukáts Tódorral való ügyében az Arbitrativum Fórumnak ezen Mercantile Fórumhoz transcribált ítélete vétetessék executióba és az Lukáts Tódor massa curátora az justánst az incassált summából excontentálja, exceptiót tévén az justáns Fitzus Márton bíraskodása ellen mivelhogy eő kegyelme az Mélik Bogdántól bevett pénznek massa curátora és az Lukáts Tódor instantiájára is választ adott.

Határozás:

Fitzus Márton bíraskodása ellen tett exceptió megállítatik. Ami a kérésnek tárgyát illeti határoztatik, hogy az Lukáts Tódor liquidáltatott mindennémű activa és passiva adósságai egy terminuson fel vétessenek, úgy az is hogy az őket illető adósságokból mi jött legyen bé az ő részére és hová kiknek mi erogáltatott abból, s annak meg létivel a Felséges Királyi Gubernium kegyelmes desolutiója szerint fog lenni az justántius illendő reflexió.

* * *

1806. június 11.

Kézdiszentléleki Kozma József és Lázár Ferentz urak mint néhai Bíró Gábor kéréseinek plenipotiáriusai az Leon Gergely örmény kereskedő liquidumának desumptiójára ki rendeltetett executiónak kimenetelét kéri.

Határozás:

Mínt hogy az justansok az exquendus Leon Gergelynek honjában létiben ezen kéréseket nem szorgalmaztatták, ugyan- azért a pretensusnak lett elutazásából lejendő megérkezéséig dilatio engedtetik, úgy mindazonáltal, hogy az capitalisnak interesse usque diem fienda excontentaor is currályon: meg érkezvén pedig a pretensus az pretendensek leg ottan jelentsék magokat az Fórum bírāja előtt.

* * *

71-72. oldal 101. szám

1806. június 11.

Kapdebó Jakab eö kegyelme az íránt kér rendelést tétetni, hogy mivel Laptis Mártonnal per közben vagyon és Laptis Márton a pert a Felséges Királyi Gubernium eleiben apellálta azalatt is, míg a per végső ellátását érhetné Szultán Jakabnál és Lázár Zakariásnál lévő 250 forintja betíltassék, hogy nékie ki ne adattassék.

Határozás:

Az könyörgő kérésére az 250 forintok eltiltatnak, hogy a pernek vége szakadtáig Laptis Mártonnak ki ne adattassanak.

Laptis Márton protestál de recursu ad exsum Regium Gubernium. Laptis Márton 12 a május remittálta jelentett recursusát.

* * *

1806. június 11.

Örmény kereskedő Keresztes Péter, Ávéd Gergely örmény kereskedő ellen 80 forintból álló adóssága felvételére executorkat kér kirendeltetni.

Határozás:

Mely bizonyítván a panaszoló pretendens azt egy de anno 1806. 1^ü április kelt bizonyító levél által, hogy a pretensus a pretendált adósság felett egy 60 forintot érő csikónak megígérése által megbékélt oly adósság felett, amelynek valóságos igaz volta ez 8^ü juny 1803. költ inquisitió relatoria által elegendőképpen megbizonyított, ugyanazért tartozni fog a pretensus a pretendált adósságot 50 forintban a pretendensnek megfizetni, azért pedig csak 50 forintokat megfizetni és nem többet, mivelhogy a pretendens a pretetensusnak csak 50 tallért és nem többet adott. Ezen summát pedig per parters egy esztendő lefolyása alatt bíró atyánkfiának rendelése szerint le fogja fizetni.

* * *

Az pretendens Keresztes Péter apellálja ezen ügyet a Felséges Királyi Gubernium eleibe.

D-bitur

Non transmititur

A pretentens recursust infirmál a Felséges Királyi Gubernium eleiben.

* * *

74. oldal 103. szám

1806. június 18.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak ápr. 24-én 1380. szám alatt kelt rendelete melyben parantsolja, hogy valamint más örmény communitások, úgy ezen communitás is az Tyro adástól menté nem tétethetik, mindazon által ez úttal a Tyro állítás elhagyatik, hanem az ígért 4 remonda lovakon kívül még hat remonda lovakat állítván, e szerint az 12 remonda lovak és 24 vágó marha kiszolgáltatásától az ezen communitás feloldoztatik.

Határozás:

Jelentessék meg alázatosan az Felséges Királyi Guberniumnak, hogy már az Nemes Csík széki uníversitás által ígért 30 remonda lovakban 6 remondát ezen communitás magára vállalt.

* * *

75. oldal 104. szám

1806. június 18.

Olvastatik kérelem levele Gentsi Györgynek mint zsellére Zanaga János plenipotentiáriusának, melyben kéri Vártus Thodoron 200 forintokat fel vétetni.

Határozás:

Ki fogyván az időből más sessióra halasztatott.

* * *

75. oldal 105. szám

1806. június 18.

Örmény kereskedő Kopatz Keresztes kérésére meg határozott, hogy az néhai Kopatz János lakhelyére Kopatz Keresztes lakot tehessen oly formán, hogy az kért fruktussát annak adni tartozzék akire bízattatott a kert és idegen lakó a Kopatz Keresztes prejudiciumára az házba ne tétessék.

* * *

75-76. oldal 106. szám

1806. június 18.

Brassai Krisztia Juon egy de 1ma febr.1806. contractus erejénél fogva pretendálja közösségünkbeli Mánya Bogdánon 280 M.f-t felvételni és ötöt az fizetésre szoríttatni, minthogy az fizetésre terminált idő már régen eltölt.

Határozás:

Minthogy az adós az adósság lehető megfizetésére az jövő Nagy Boldogasszony napig idő haladékot pretendált adatni és az creditor idő haladékot Lőrintz napig kívánta adatni úgy, hogy legális interessével fizesse az idő haladék Lőrinc napig, úgy vétetik, hogy ha akkor is morosus lenne az adós, minden költséit és fáradságát meg fizetni kötelezzetik.

Mánya Bogdán die 22^a aug. jelen létiben Brassai Kristya Juonnak meg kínálta az 280 Mf.-kat. Bár czédulában és az interessel s költséggel, de az creditor el nem vevén azon okból, hogy török tallérban fizetné meg az adós, ugyanazért az 280 forintok bíró atyánkfiánál sequestrumban maradtanak.

Gentsi Györgynek Vártus Tódor ellen való panaszát felette kezihez vette Török Elek szószoló.

76. oldal 107. szám

1806. június 18.

Olvastatik Csík Kozmási Plébános Tisztelt Keresztes János úrnak kérelem levele, melyben Bogoz Gergelynél lévő 650 váltó forintját kéri felvételni.

Válasz:

A pretendens nem lévén honjában hazajöveteléig elhalasztatik.

* * *

77. oldal 108. szám

1806. június 20.

Melchior kapitány úr, mint a Nemes Morva országi Neititsáni kereskedő Hankta Károly plenipotentiáriusának kérelem levele olvastatik, melyben kéri Wertán Cajetán atyánkfián 394 Rf-kat és 3 kr-kat executióval is fel vétetni, ha önként kifizetni el tagadná.

Határozás:

Executoroknak ki neveztetnek a pretendált summának fel vételére Fitzus Márton és Julián Tódor atyánkfiái.

* * *

1806. június 20.

Meg lévén határozva, hogy az Lukáts Tódor massa curátoraitól a perceptumok iránt az számadás be kérettség és akkor a Keresztes Péter pretensiójáról is reflexió fog tétetni. Mai napon tehát ezen protocollátiónak következéséül kéri Keresztes Péter az ő részére lejendő elégtételnek kiszolgáltatását.

Határozás:

Senki is a Mercantile Fórum tagjai közül magát valóságos massa curátornak tenni nem recognoscálván, határoztatott, hogy a Mercantile Fórum protocolluma Lukáts Tódornak crida alá lett jövetelétől fogva meg vizsgáltatván aki mint az ő massájából percipiált az Felséges Királyi Gubernium rendelete szerint illendő reflexiójával legyen a Keresztes Péter pretensiójára nézve is és szám vitessék nem lévén pedig az is messzire amidőn Lukáts Tódornak moratóriuma nem sokára ki fog telni, azért eljövén azon idő, akkor törvényes úton lehet ellene kinek-kinek a maga ügyit exponálni.

Lukáts Tódor protestál ezen határozás ellen és apellálja a Felséges Kir. Gubernium eleiben ...

Keresztes Péter protestál ezen determináció ellen és jelent recursust a Felséges Kir. Gubernium eleiben.

* * *

1806. június 20.

Temesvári János, Kristóf és Antal azon cautionális leveleket bé adják, melyet ennek előtte 21e ápr. a.c. bé nyújtottak volt, sub nr.72., hogy improtocoláltassék, amely akkor improtocoláltatott és e mellett egy cessionálist nyújtanak bé, mely szerint magok házaikat le kötelezik 300 Rf-ot kérvén, hogy ezen cessionális is improtocoláltassék. Határozat: Ki bontva írassék be és sub authentia adattassék ki.

* * *

1806. június 25.

Az 104-dik szám alatt félben maradott keresete plenipotentiárius Gentzi Györgynek újabban elő vétetett és maga helyett plenipotentiáriusnak Bányász Józsefet subsc. procurátor Perlaki Imrehnek által keresetit ezekben teszi továbbra is.

Zanoga János bizonyos summa bankó czéduláját felváltván az Deér Félix kortsomáján több társaival azon napon annyira ivott, hogy ereje elfogyván az utzán le kellett feküdni, melyet észre vevén Deér Félix Vártus Tódort arra kérte, hogyha ismerné ezen embert vinné maga házához, mivel ez előtt feles pénzét mutogatta, ezen szavakra nevezett Vártus Tódor egy más oláhval Zanoga Jánost maga házához vívén azon éjtszaka Zanoga János pénze el is lopatott, azt kívánja, hogy el lopatott 200 forintját Vártus Tódor fizesse meg, mivel az kár az ő házánál történt.

Vártus Tódor maga szószólója Török Elek által exceptiót télesen elsőben Bányász József plenipotentiáriusága ellen, mi-

vel Gentzi Györgynek, mint plenipotentiáriusnak maga helyett más plenipotentiáriust substituálni nem lehet, ezért kívánja, hogy Mortium homagionem marasztassék a subscribált plenipotentiárius. Továbbra maga mentségire azt adja a pretensus, hogy ő maga teljességgel nem vitte Zanoga Jánost házához, hanem az kortsomáros kérésére csak helyt adott, melyet egy de 18^a juni 1806-ban költ testimoniálissal bizonyít, hanem egy Fekete Tódor nevezetű oláh karjánál fogva vezetvén hozzája a kertben lefektette és jelen lévén Zanoga Jánosnak húga, megintette a pretensust, hogy jóváhagyással legyen bátyjára, de mindezekon kívül is csak szóval allegáltatik az kár és nem próbáltatik, holott actori incubit proba meg kívánja, hogy ezen kereset alól cum refusione expenfernum absolváltassék és azon felül poéna totionis büntessék.

Ítélet:

Világos lévén az káros plenipotentiáriusának elő adásából, hogy az káros Zanoga János bankó czédulái fel váltások után több társaival addig ivott, míg nagyon el ittasodván az utzán ki ment és ottan lefeküdt ugyan azért akkor vasárnap lévén könnyen meg eshetett, hogy aludtában más gonosz indulatú személy, vagy onnan maga társai is, kik előtt feles pénze tudva volt, sőt elorozhatták, az is bizonyos lévén, hogy a pretensus csak helyt ígért a maga jószágán és nem maga, hanem Fekete Tódor nevű oláh vezette a pretensushoz ottan a kertben lefektetvén, mellette lévő húgát a pretensus maga megintette, hogy vigyázna bátyjára ellenben pedig az sem bizonyíttatik meg a pretendens plenipotentiáriusa által, hogy midőn Zanoga János a pretensus házához vezettetett, elveszett pénze nála volt-e vagy sem, vagy talán már az előtt eloroztatott volt, azért ment hogy

az pretensus maga exceptiójától el állván in merito magát defendálta, az exceptió megítélésitől ezen fórum is el állván a pretensust a pretendens keresete alól hírének nevének vissza tételével és minden okozott költsége, fáradsága és hátra maradása megtérítésével egyetemben abszolválja ezen fórum.

A pretendens protestál de recurse és egyszersmind a plenipotentáriusság arról is a pretendensnek le mond Gentsi György strása mester, mivel nem itt lett volna competens foruma kérdőre venni ezen ügyet, hanem az Tekintetes Nemes Széken, mert criminis pretensi actus, s personális lévén a kereset, kívánja a pretendens a kimondott ítéletet ki adatni. pretensus ad hoc: minthogy itten nem subversál denegáció justitia, azért juxta B.Rescriptum Aulicum, ez 20^a ápr.1775 editum a Recursus meg nem engedtetik, ámbár ha a Protocollumban való feljegyzése a jelentett Recursusnak a recens ordinációk szerint meg engedtetik is, úgy mindazonáltal, hogy az ítéletnek a succumbens tartozzék eleget tenni az után extra Dominicum Recursusát folytathatja, de azon kívül is, ha tetszett a plenipotentáriusnak Gentsi Györgynek ezen fórumra a pretensust hívni mármint, hogy maga magát nem revocálhatja, most ezen fórum ellen exceptióját nem teheti, a Deliberátum kimondása után egyéb iránt is procurator Perlaki uramat a substitutus plenipotentárius fogadván maga a plenipotentárius semmit sem tudott procurátorságáról, másképpen is ezen fórumról akár apelláció akár recursus az Felséges Rescriptum szerint a Felséges Királyi Guberniumhoz tartozik, nem pedig egyébüvé. Allegálja azt is ezen pretensió personális, tehát méltatlan úgy is ezen fórum ellen való exceptiója, mert az 1796^{ban} kelt Kegyelmes Rescriptumnak tartása szerint a Mercantile Fórumnak hatalmára bízott az fórum jurisdictiója alatt lévő személyek ellen terjedő satisfactió.

* * *

1806. június 25.

Keresztes Péter egy de anno 1801. április 5^a kelt specificatióval bizonyítván, hogy Bogoz János 48 Mf-tal tartoznék neki, kéri megfizetésére szoríttatni az pretensust. A pretensus maga személyesen jelen lévén és a pretensiót nem tagadván.

Határozat:

Minthogy a pretensus olyan tehetetlen állapotban vagyon, hogy magának és házi népének élelmeket alamizsnával keresi, azért a pretendált summát öt esztendőök alatt részenként fizetgesse, ítéltetett: továbbra pedig legkisebb protestációt is a pretendens a pretensus ellen ne formálhasson határozatot.

* * *

1806. július 8.

Néhai Mélik Bogdán özvegye néhai férjétől maradott sok adósságoknak ki fizetésére magát elégtelennek ismervén, Cridát jelentett.

Határozat:

Az Felséges Kir. Guberniumnak irattassék meg alázatosan ki hirdetése és az creditorok öszve hívása végett.

* * *

1806. július 8.

Mind az militaris mind pedig provinciális előljárókhoz íratassék kerülő levél, hogy mivel addig is sok zürzavar esett és származott abból, hogy a militaris és provinciális személyek az ide való örményeknek minden tartalék nélkül hiteleznek, pénzt adnak költsön: tehát ennek utána bíró atyánkfia híre nélkül egy örménynek is ne hitelezzenek: mert annak utána az ilyenén hitelezésben az Fórum az elégtétel ki szolgáltatásában belé nem ereszkedik.

* * *

1806. július 8.

Bíró atyánkfia die 11^a juli Remetei Balázs Isvánétól az néhai Mélik Bogdán adósságában 4 Rf-kat percipialván aztat nótarius atyánkfia jelentésiben 8^a augusztus Fitzus Márton atyánkfiának, mint néhai Mélik Bogdán javainak contestatiójára ki rendelt régiusnak által adta.

* * *

85. oldal 116. szám

1806. július 8.

Lukáts Tódornak az curátorság ki neveztetése iránt bé adott kérelem levelére adatott választ.

Válasz:

Ha az justáns minden törvényeihez tartozó leveleit által adja ígérete szerint Kritsa Márton atyánkfiának ezen esetben az curátorságot fel vállalja Kritsa Márton és minden ügyét el fogja folytatni.

* * *

86-87. oldal 117. szám

1806. július 17.

Az Ebesfalvi Nemes Magistrátus meg tanáló levele szerint kívánja meg intetetni Dániel József és Dániel Therézia Kövér Cajetánné eö kegyelmeket, hogy az Kopatz Antal Cridális Massájából néhai Dániel Josephának ítélt részhez hamis pre-tensiójuk volna, annak meg bizonyíttatására és kezekhez lejendő vitelekre augusztus 1st napján azon Nemes Magistrátus előtt jelenjenek meg személyesen vagy mandatáriusok által.

Határozás:

Mivel az meg intetni kért személyek jelen nintsenek irassék meg az Nemes Ebesfalvi Magistrátusnak, hogy az terminust továbbra tegye az alatt is meg tanáló levél által adattassék tud-tára Dániel József és Dániel Therézia eö kegyelmeknek.

* * *

87. oldal 118. szám

1806. július 17.

Olvastatik a Felséges Kir. Guberniumnak május 30-án 1403. szám alatt kelt kegyelmes rendelete, melyben parantsol-tatik, hogy az Lukáts Lukáts hűte meghallására, s bé vételire rendelt Királyi Tábla supra numerus asszeszorainak itineráriu-mok és diurnumok kifizettetése iránt az fórum gondoskodjék.

Határozat:

Az rendelésnek elég tétetett.

* * *

87-88. oldal 119. szám

1806. július 17.

Fitzus Márton atyánkfia Kristsa Péter és Botsig Gergely jelentetvén, hogy Molduván Jakabnak berbétsek vásárlásokra 1150 Rf-kat adván fele nyereségre, azt kéri hogy Molduván Jakab arra szoríttassék, hogy vagy kezeseket állítson vagy az megvásárolt berbétsekből az adott summáig szoríttassék ki az creditorok számokra mivelhogy az kijelentett summát hogy kezihez nem vette volna maga Molduván Jakab sem tagadja.

Határozás:

Az felek megegyezéséből Keresztes Simon a végre kirendel-tett, hogy Molduván Jakabbal el menvén az Szigeti vásárra, amidőn az berbétsek eladatnak a pretendált summát vegye kezihez és az creditoroknak szolgáltatassa kezekbe. Az nyere-ségnek pedig két részét az kötelezés szerint Molduván Jakab társainak által adni köteles lészen

1806. július 17.

Csík Kozmási tisztelendő plébános Keresztes János úrnak
107-ik szám alatt bé adott kérelem levelére tétetett:

Határozás:

Noha a pretensus Bogoz Gergely azt állítja, hogy 1500 Rf-
kat meg fizetett légyen az pretendált summából, de mivel
bizonyítani nem tudja, hogy a maga mentségit meg tehesse 8-
ad napi idő haladék adatik, bételvén pedig az 8-ad nap és magát
menteni nem tudván executorok fognak ki rendeltetni a
pretensiónak felvételire.

Az pretendens protestál ezen ítélet ellen, és apellálja az
Felséges Királyi Gubernium eleibe.

* * *

1806. július 17.

Dávid Gergely atyánkfia jelentvén, hogy Molduván Gergely
hirtelen meghalálozott és jövődre nézve hátra maradott javai
conscribáltassanak és rendeltessék tutor.

Határozás

Az bé jelentő Dávid Gergely atyánkfia, mint vér szerint
való atyafi önként magára vállalván az tutorságot. Conscriptor
Régiusoknak ki rendeltetnek Kápdebó Márton és Lázár Krístóf

atyánkfiai egyszersmind mivel Butatzi Ivántól fejér kordovány bőroket vásárolt volt az megholt, és most 200 forintja maradott, ezen summa küldessék által az Brassai Nemes Magisztrátusnak olyan kérelem mellett, hogy az creditornak keziben adván, adandó quietantiáját küldje ezen fórumnak az többi hátra lévő summa is az ki rendelt tutor által ki fog fizetetni.

* * *

90-91. oldal 122. szám

1806. augusztus 1.

Petelácz Lázár és Karátson Kristóf egy társaságban lévén, s kereskedést folytatván egy elveszett lovaknak felkeresésekre Petelácz Gergelyt küldötték, aki az elveszett lovat nemcsak megtanálta, hanem minden károkat is meg térítette, kívánja hogy illendő bére meg fizetésekre szorittasanak.

Határozás:

Minthogy Petelácz Lázár és Karátson Cajetán együtt való társaknak lenni tanáltatnak, noha Karátson Cajetán azt állítja is, hogy a társaságról le mondott volna, de ezt írással nem bizonyítván, tartoznak Petelácz Gergelynek egyik-egyik fáradságáért 12 mind öszve ketten 24 Mf-kot fizetni, azonkívül a közkereskedésben károsodván Petelácz Lázár trtozék Karátson Kristóf, Petelácz Lázárnak kára pótlására 30 forintokat fordítani.

* * *

1806. augusztus 1.

Lázár Péter azt panaszolja, hogy az Lapos nevű havasban négy lovai által menvén az Czárán Lukáts mezőire, szolgálának azt parantsolta Czárán Lukáts, hogy az Lázár Péter (szolgái) vernék meg és ennél fogva amidőn az Lázár Péter szolgája az lovak után ment volna, tsak nem halálra verték és az másik szolga ezt meghalván az lovak után menni nem bátorkodott, azért az lovak el is tévelyedtenek. Kéri, hogy Czárán Lukáts az eltévelyedett lovak elő keresésére szorittassék, vagy pediglen az elveszett lovak árának megfizetésére. Maga Czárán Lukáts önként meg vallja a fórum előtt, hogy az szolga meg verettetésit parantsolta légyen mivel az Lázár Péter lovai sok károkat tettenek az ő havasi résziben és szarvas marháit gyakran el ijesztették.

Határozás:

Ámbár ugyan az Czárán Lukáts állítása szerint a panaszló lovai károkat tettenek az mezőben és marháit el ijesztették, mindazonáltal nem lehetett törvénytelen parantsolatot adni maga cselédjeinek, hogy a panaszló szolgáját meg verjék, hanem vagy a kártevő lovakat meg rekeszteni, vagy a szolgáját arestálni avagy törvényesen megintetni Lázár Pétert kellett volna, hogy lovait rekeszben tartsa. Azért mivelhogy maga törvénytelen parancsa által okozta, hogy az Lázár Péter lovai el tévelyedtek: tartozik Czárán Lukáts az eltévelyedett lovakat fel kerestetni és ha meg nem találtnának Lázár Péter által hűtével meg bizonyítanak azokat megfizetni.

* * *

93. oldal 124. szám

1806. augusztus 1.

Olvastatik az Felséges Királyi Guberniumnak június 3-án 1526. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben parantsoltatik, hogy Vlaszloczki Mártonért az lintzi fabricának kezességet vállalván Fitzus Márton atyánkfia 1000 Rf-kig. executió által is ezen summa vétessék fel.

Határozás:

Irassék meg alázatosan az Felséges Királyi Guberniumnak, hogy ezen adósság lefizetése iránt Kritsa Márton atyánkfia, Fitzus Márton atyánkfia képiben egyezésre lépett az fabricával, amint az fabrica levelének ide zárt mássa bizonyítja, és ennél fogva az summának fele része már ki is fizettetett a fabricának.

* * *

94-95. oldal 125. szám

1806. augusztus 19.

Bogoz János és Eránosz János panaszolván, hogy mivel Halas Dávid Moldovában Nikita Lupuj és Juantól a Fazakas vejitől lopott lovakat vásárolt és mostan a tolvajok elfogattatván a Dornai Kapitányság által, nékiek minden javaik arestáltattak addig, miglen Halas Dávidot magokkal bé nem viszik az lopott lovakkal együtt. Halas Dávid elő állittatván azzal mentette magát, hogy tudva nem vette az lovakat mint lopottakat, mivel az árát 80 tallérokban ki fizette és most is egy lova s feles kiadott pénze Moldovában arestáltattak.

Határozás:

Írassék meg a Dornai Kapitánynak, hogy Halas Dávidot kiadni nintsen hatalmukban, egyéb aránt is az lovakot kész pénzzel vásárolván nem tartozott tudni lopottak-e vagy sem és minthogy a tolvajok elfogatattak azokon vegyen elégtételt. Bogoz Jánosnak és társainak mint ártatlan embereknek elvett javaikat adassa vissza, addig is míg az arestált jók vissza adatnának, Halas Dávid állitson 500 Ft-ig kezest és fogadjon egy embert a panaszlók mellé, hogy az arestált jókat ki adatván az övével együtt ki hozhassák.

* * *

95-96. oldal 126. szám

1806. augusztus 24.

Czirka Juan hétfalusi kereskedő panaszolja, hogy Bogoz Gergely 1600 forintra jószágot vásárolván noha az megfizetés ideje most telne bé, kifizetni nem akarja kéri arra szorittatni az adóst, hogy vagy fizesse ki kötelezése szerint vagy hogy Szent Mihály napkor interessével és minden költségivel együtt kifizeti, állitson kezest. Bogoz Gergely bé ad egy 2000 forintokról szóló kontraktust Szt. Mihály napig, hogy akkor Debrecenben menván és adósságait felszedvén ki fogja fizetni interes nélkül, de kezest nem állit.

Határozás:

Az bé adott 2000 forintokról való contractus elegendő bátorságára lehet az creditornak, azért bíró atyánkfiánál sequestrumban marad olyan határozás mellett, hogy Szent Mihály napkor az pretendált summát ki nem fizeti, az pretendens keresete terhén fog maradni.

97. oldal 127. szám

1806. szeptember 1.

Olvastatik kérelem levelek Kopacz Lukátsnak, Gergelynek és Kristófnak, melyben kéri, hogy ámbár az édesanyok és testvér hugaik Kolozsvárra mentek is egy ideig lakni, az néhai atyjoktól maradott házról le nem mondanak, mivel az édesanyjok még meg nem határozta Kolozsvárott való maradását, egyéb iránt is sok házi portékák maradván házukban Kopacz Mária testvéreknek által adott házakat, Kopacz Keresztes bátyoknak az Mercantile Fórum birtokába ne adja, hanem maradjon Kopacz Mária benne, mivel az ők tulajdon vagyonokban való dispozió az övék lévén, más abban nem disponálhat.

Határozat:

Mivel Kopatz Jánosné és gyermekei lakásukat nem oly mód-
dal változtatták, hogy még vissza ne jönnének lakni, azért tulaj-
don magok javaikban szabadosan disponálhatván Kopatz Mária-
t lakni bele tehetik, és onnan ötet háborgatni tilalmaztatik.

* * *

98. oldal 128. szám

1806. szeptember 1.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak május 23-án 3688.
szám alatt kelt kegyelmes rendelete melyben parantsoltatik,
hogy mivel meg halálozott procurátor Losteiner János levelei az
Guberniale Archivumban be tették, Molduván Dávid, Lázár Ja-
kab és Domokos János az magok leveleik kivételére utasittasanak.

Határozat:

Az feleknek tudtokra adatott.

98. oldal 129. szám

1806. szeptember 1.

Olvastatik ugyan a tisztelt Királyi Guberniumnak június 27-én 1702. szám alatt költ rendelése, melyben tudásul adatik, hogy az Lázár Sára Csíki Cajetán ellen hamis hűt iránt indított pere, minthogy criminalitást foglal magában a Gyergyói Nemes Székre vitetett.

Határozás:

Tudásul vétetett.

* * *

99. oldal 130. szám

1806. szeptember 1.

Kászon Impéri Balázs György és Jakabfalvi Lestyán Pál lófő székelyek az iránt való kérések olvastatik, hogy Molduván Antal örmény lakos 80 Mf-kal tartozván és az kiszabott időre meg nem fizetvén az adóst az elégtételre szorítani kéri.

Határozás:

Mivel maga Molduván Antal is a pretendált adósságot nem tagadja, hogyha 8-ad napok alatt az creditoroknak eleget nem téssen vagy velük meg nem egyez executió által fel fog vétetni.

* * *

99-100. oldal 131. szám

1806. szeptember 3.

Gyergyó Szent Miklósi kereskedők Sáska Cajetán, Bogoz János és Eránosz János kívánják, hogy Halas Dávid az Molduvában lett arestáltatásokért tett költség legitimáltatván megfizetésére szoríttassék Halas Dávid.

Határozás:

Igaz lévén az Molduván tisztségnek leveléből, hogy a panaszoltatott miatt esett a panaszlóknak ebbéli károk, költsékek és fáradságok, gyalázatokkal egyetemben, azért, hogy a panaszoltatott a panaszlóknak penes factam legitimationem 41 R forintokat fizessen, ítéltetett.

* * *

100-101. oldal 132. szám

1806. szeptember 10.

Kászon Impéri Balázs György és Léstyán Pál plenipotentiáriusa Szabó József eö kegyelme Moldován Antal ellen, mint-hogy az határozás szerint az adósságot ki fizetni el mulasztotta executorokat kér kirendeltetni.

Válasz:

Executoroknak ki rendeltetnek Czifra Mihály és Julián Tódor atyánkfiai

* * *

1806. szeptember 15.

Olvastatik Kritsa Márton atyánkfia kérelem levele, melyben jelentvén hogy testvérivel Kritsa Jánossal meg akarván osztozni bolti kereskedésben és azért minden bolti portékáit conscribáltatta is, kér két Divisor Regiusokat ki rendeltetni. Ezen kérést Kritsa János feleletre ki kérvén, ki is adatott az jövő szerdáig, de e mellett Kritsa János miglen feleletit meg tehetné 15-öd napi dilatációt kér adatni, hogy maga helyett plenipotentiáriust rendelhesen, mely ellen Kritsa Márton atyánkfia nem ellenkezett ugyan, hanem addig is a Divisor Regiusokat ki rendeltetni kéri.

Határozás:

Az határozás el halasztván sub nr. Protocolli 136 meg tanáztatik.

* * *

1806. szeptember 15.

Olvastatik kérelem levele Lukáts Tódornak melyben kéri, hogy az Massa Curátorság állittassék meg, Zakariás Tódorral való ügye igazításban vétessék és az Mélik Bogdántól exequált summa néki ki adattassék.

Határozás:

A határozás elhalasztatván sub nr. Protocolli 139 meg tanáztatik.

* * *

1806. szeptember 15.

Fejér Péter örmény kereskedő jelentvén, hogy Eránosz Jakabért, aki Mánya Bogdánnal egy kereskedésben vagyon Brassai Krisztia Juan 280 Mf. adóssága dolgában kezes lévén ezen creditor által szorittatik azon summa le fizetése iránt kér illendő határozást tétetni.

Határozás:

Mivel az 106-ik Protocolláció szerint az 280 Mf.-ok Fitzus Márton atyánkfiánál sequestrate tétettek azért, hogy a pretendens 280 tallérokat pretendált fizetni, tehát a sequestrumban lévő summa az kezesnek adattassék ki, hogy az creditorral conplanálhasson, és többen conplanálna az contionátusok refundálni tartoznak.

* * *

1806. szeptember 17.

Olvastatik Kritsa János kérelem levele, melyben testvér bátyja Kritsa Márton atyánkfiával való osztályos ügyben 15 napi dilatiót kér adatni, hogy plenipotentíariusát elő állithassa, addig az bátyja feladására meg sem is felelhet.

Válasz:

A könyörgőnek a kívánt dilatió meg adatván, divisoroknak ki rendeltetnek Wertán Kajetán, Zakariás Miklós és Szarokán Gergely olyan utasítással, hogy az alatt is az bolti portékák revisiójához conscriptiójához fogjanak hozzá.

104. oldal 137. szám

1806. szeptember 17.

Olvastatik Csoma Józsefnek kérelem levele, melyben Julián Tódorral bizonyos végben vivendő computusra Computuális Regiusokat kér kirendeltetni olyan határozás mellett, hogy Julián Tódornak a Computusra való előállítás meg paransoltatik.

Válasz:

Computuális Regiusoknak ki rendeltetnek Bángi Sándor és Zakariás Miklós, kik előtt végben vivendő computusra, hogy az felek meg jelenjenek meg hagyatik.

* * *

104-105. oldal 138. szám

1806. szeptember 17.

Marián István szépvízi kereskedő az 48-ik szám alatt tett határozás szerint kéri, hogy Ávéd Jakab javaiból az elégtétel szolgáltatassék ki.

Határozás:

Ezen dologban az kirendelt executorok Fitzus Márton és Julián Tódor atyánkffiai meg tevén relációjukat, határozás fog tétetni sub nr. Protocolli 143. meg tanáltatik.

* * *

1806. szeptember 17.

Lukáts Theodornak az 134. szám alatt lévő kérelem levele, elő vétetvén kérései ezekből állanak:

1-o Hogy Fitzus Márton atyánkfia minden előforduló dolgában elől ülőnek állittassék meg;

2-o Kritsa Márton atyánkfia az curátorságban erősítessék meg;

3-o Minden pretendensei és pretensusai intessenek meg, hogy barátságosan vagy törvényesen kívánják-e magok ügyeket eligazittatni, arról magokat nyilatkoztassák ki;

4-o Ávéd Bogdánval való transactionja confirmáltassék meg;

5-o Mélik Bogdántól exequált summa nékie adattassék ki kereskedésre;

6-o Zakariás Tódorral való ügye és pretensiója vagy barátságosan, vagy törvényesen láttassék el;

7-o Keresztes Péter dolgában és az házaí iránt készített recursusainak elküldésekre költség rendeltessék;

8-o Minden militaris pretendensei és pretensusai az Batalion Comandó által intessenek meg az barátságos egyezésre megjelenni, úgy az provinciális pretendensek iránt is hasonló requisitió tétessék a Méltóságos Fő Királybíróhoz;

9-o Ha Kritsa Márton atyánkfia a curátorságot felvállalni nem akarná Perlaki Imre, Török Elek, Váradi Antal és Schulz urakkal való egyezése confirmáltassék és az anticipáció kiadatása iránt rendelés tétessék;

10-o Hogy volt curátor Julián Thodor curátorságáról való számadásra szorittassék, mind ezekre tétetett.

Határozás:

Az 1-re Fitzus Márton atyánkfia az könyörgő ügyében való előlülőnek megerősítettik.

Az 2-ra Eddig elő az könyörgőnek moratóriuma lévén curátorra szüksége nem volt amidőn az moratórium kitelésével curátorra szükség lészen az Mercantile Fórum gondoskodni fog curátorról.

Az 3-ra Kérettessék az Felséges Kir. Gubernium alázatosan, hogy az egész hazában méltóztassék ki hirdetni, hogy a könyörgő minden pretendenseivel és pretensusaival barátságosan kíván meg egyezni, amely ha végbe nem mehet az Mercantile Fórum törvényesen belé fog szóllani.

Az 4-re Az Ávéd Bogdánál való egyezése, ha az könyörgő hasznát érzi, nintsen a Fórumnak ellenére.

Az 5-re Fitzus Márton atyánkfia által Mélik Bogdántól exequált summából ami még meg vagyon, mivelhogy a könyörgőnek moratóriuma lévén szabadságában van maga massáját az creditorok kielégítésekre tetszése szerint fordítani és az Mercantile Fórum eddig is disponálni magát belé nem elegyítette fizesse ki. Kritsa Márton atyánkfiánál bíró 200 forint iránt maga pretensióját tegye meg írásban és Kritsa Márton atyánkfia feleletit, hogy törvényes határozás lehessen benne.

Az 6-ra Az kirendelt comissió 3 holnap dilatiót engedvén várja azon terminust a könyörgő.

Az 7-re teljesített kérése Kritsa Márton atyánkfia által.

Az 8-ra és 9-re Az harmadik pontra tett határozás végett ezen pontokra nézve is elég tétetett.

Az 10-re Miglen moratóriumra fog tartani ezen kérésre határozás nem tétethetik, annál is inkább, hogy az 5-ik pontra maga pénze kiadattattása meg ítéltetett.

Az volt curátor Julián Tódornak szorosán parantsoltatik, hogy 2 holnapok alatt számadását curátorságáról tegye meg.

* * *

109. oldal 140. szám

1806. szeptember 19.

Olvastatik a Felséges Kir. Guberniumnak július 25-én 1990. szám alatt kelt kegyelmes rendelete, melyben parantsoltatik, hogy az Bíró árvák pretensiójában Leon Gergely ellen az executió vitettség végben.

* * *

109. oldal 141. szám

1806. szeptember 19.

Az Bíró árvák plenipotentiátusai, s curátorai Kozma József és Lázár Ferenc urak, ha is Leon Gergely ellen az executiót kirendeltetni és végbe vitettni.

Válasz:

Az kibocsátott executoroknak parantsoltatik, hogy a jövő perióduson az executiót vigyék végben, addig is pretensust az executorok tudósítsák az executiónak tett kirendeléséről.

* * *

1806. szeptember 19.

Olvastatik Wertán Antalnak könyörgő levele, melyben ajánlván magát arra, hogy testvére Wertán Cajetánon pretendált 594 Rf summát az Neititsáni creditor plenipotentiáriusának Melchior kapitány úrnak kész letenni, csakhogy addig legyen sequesrumban miglen az originális obligatoria ki adattassék és minthogy az illetén adósságokban interes nem fizettetik, kéri, hogy interes és költség fizetésre ne szoríttassék.

Határozás:

Minthogy az Mercantile Fórum május 6-én nr. 86. olyan határozás mellett adott 30 napi dilatiót az adósnak, hogyha az alatt a fennforgó pretensió meg fizettetnek lenni meg nem bizonyíthatnék, tehát az plenipotentiárius úr kérésére az executorok az egész pretensiónak minden hátra lévő interessének és költségnek felvételére ki fog rendeltetni, amit hogy 20-dik júni 108-ik szám alatt az executorok ki is rendeltettek annál is inkább, hogy maga a pretensus magát a transactiókor arra kötelezte, hogyha a profigált időre meg nem fizetné, a fizetetlen maradandó summát interessével együtt exequáltatni akármely jurisdictionnak szabad legyen, ennél fogva hogy a pretendált 594 Rf. és 3 kr. summát 1805-ik esztendő júni. 1-ső napjaitól kezdve ezen 1806-ik esztendő 7-ber 19-ik napjáig complectáló és 47 Rf. 30 kr. felszámlált interessével amely csak az transactió idejétől vétetett fel az transactió előtti interes kérdés alá sem jöhetvén, úgy 14 Rf. és 24 kr.-ra legitimált költséggel egyetemben in summa 605 Rf.-kat tegye sequesstrumba addig míg az originális

vexel el fog küldetni, mint hogy originális vexel nélkül ki fizetni nem bátorságos a kereskedőkön eddig is történt szomorú példák miatt.

Mind két felek quod oneres a Felséges Királyi Gubernium eleibe recursust jelentettek.

* * *

111-112. oldal 143. szám

1806. szeptember 22.

Néhai Ávéd Jakab massájához pretensiót formált creditorok szépvizi Marián István és Fejér Péter kérései felolvastatván tétetett

Határozás:

Ámbár ugyan az néhai Ávéd Jakab eleinköt javaiból az a végre kirendelt regiusok operatiója szerint 206 Rf. percipáltattak, de mivel azon summából az Újfalv ecclésián az quitantia mellett ki fizettetett 106 Rf. az újfalvi hadnagynak Bogdanelnek 5 Rf. az Gyergyó Szent Miklósi örmény ecclézsiának 20 Rf. 50 kr., az temetésre 36 Rf., nem maradott több 379 Rf.-nál és 10 kr.-nál. Mivel Ávéd Jakab még élteben a pretendensek által a közmassába bé jönni pretendált 116 kecske bőroket Czérig Dávidnak által adatatván, már ma az massában nem jöhetnek, azért az meg maradott summa a pretendenseknek a proportione preten-sionis adattassék ki.

* * *

112-113. oldal 144. szám

1806. szeptember 22.

Olvastatik a Felséges Kir. Guberniumnak augusztus 14-én 2370. szám alatt kelt rendelete, melyben tudásul adattatik, hogy az Mélik Bogdán cridája ki hirdetvén az creditorok ki elégítése parantsoltatik.

Határozás:

Fitzus Márton és nótárius atyánkfiainak meghagyatik, hogy az Mélik Bogdán mindennemű javait licitáltassák, kinn lévő adósságait bé szedvén az Mercantile Fórumnak referáljanak de effectu, hogy az creditorok össze hivathassanak.

* * *

113. oldal 145. szám

1806. szeptember 22.

Az Gyergyó Szt. Miklósi örmény compánia Timár Céhje kívánja intabuláltatni, hogy az irt céhnek Kopatz Keresztes tartozik 456 M.forintokkal, mely is ezennel az Céhnek jövődöbeli bátorságára intabuláltatott.

* * *

1806. október 1.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak augusztus 23-án 2407. szám alatt kelt kegyelmes rendelete, melyben Lukáts Tódornak massa curátora Kritsa Márton atyánkfia ellen való panaszát közölvén parantsolja Lukáts Tódor mostani ügyéről környüállásos tudósítást fel küldeni.

Határozás:

Az ki parantsolt tudósítás alázatosan tétessék meg a Feléges Kir. Guberniumhoz.

* * *

1806. október 1.

Olvastatik Halas Dávidnak kérelem levele, melyben jelentvén, hogy Eránosz János, Sáska Cajetán és Bogoz János mellé egy lovas embert fogadott Molduvában és maga helyett el is küldötte, de noha az nevezett személyek maguk javaikat visszakapták az ő odabent elvett javait ki nem hozták, mégis reája 41 Rf. költség legitimáltatott, melyet kér vissza adatni, hogy azzal más embert fogadván béküldhesse Molduvába javai után.

Határozás:

Mivelhogy augusztusnak 19-én tett határozásban nem volt meg ítélve egyéb csak hogy fogadjon Halas Dávid egy lovas embert Bogoz János és társai mellé, hogy együtt bé menvén Molduvába az arestált jókat kihozhassák egyszersmind az Halas Dávid javait is elhozván, de ezen határozásnak elég nem tétetett, mivel az Halas Dávid javai ki nem hozattak: azért újabb költség fizetéssel nem terhelte volna, hogy azért az reá legitimált és fel is vett 41 Rf. vissza adattassék, mellyel más embert fogadhasson a maga javai kihozásokra: ezennel meg határoztatik és teljesítésbe vétetni rendeltetik.

* * *

116. oldal 148. szám

1806. október 13.

Olvastatik Méltóságos fiscalis director Turi József úr meg tanáló hivatalos levele: melyben az Lintzi fabrica adósságát Fitzus Márton atyánkfián fel vétetni sürgeti.

Határozás:

Írassék meg a Méltóságos director úrnak, hogy e tárgyban a Felséges Kir. Guberniumnak tudósításunkat fel küldvén míg onnan határozást nem vehetünk, addig várakozásban lenni méltóztassék.

* * *

1806. október 13.

Olvastatik Kritsa Jánosnak feleletje testvérbátyja Kritsa Márton atyánkfia bé adott pretensióira, melyben azt kívánja, hogy az békesség levél tartása szerint az 3-ik ház és bolt fel nem építvén deponáltassék az házban és pedig úgy hogy az ház rekesztessék két felé az rossz következesek eltávoztatására nézve, az bolti portékák osztálya pedig, mind addig míg az 3-ik bolt el nem készítettik maradjon közkereskedésben az békesség-levél 5-ik pontja szerint, nem kívánván az portékák felosztását és az 3-ik ház és bolt építése iránt terminus tétessék.

Kritsa Márton erre azt feleli: az 3-ik ház építése az Békesség Levél szerint az atyafiakra bizattatott, az pedig meg nem bizonyítatik, hogy az én restségemből múlt volna el az építés azért e részben a kívánság megromolhat, mindazonáltal kész vagyok írás mellett menyemhez bé fogadni. Amidőn az régius urakat kirendelte a Nemes Fórum az egyben háborodáskor olyan határozással bocsátattak ki, hogyha meg nem egyezhetünk osztassanak meg minden osztályra való, azért esett az Békesség Levélben, hogy az osztály elhalasztatott a Bécsi útig, mivel rajtunk volt az sok Bétsi adósság és annak lefizetésével tudathatott meg mi légyen osztályra való, azért hogy most az bolti portékák megosztassanak megkívánom, nem akarok senkinek is továbbra számadója lenni. Azért a kibocsátott regiusokat az osztályra parantsolni meg is kívánom. Kritsa János plenipotentiáriusa protestál az ki rendelő bírák ellen, és hogy az házba vissza fog tétetni meg is mutatja.

Mely ezen és a fórum előtt szóval tett ellenvetések bizonyításai után az Mercantile Forum által hozatott és ki mondatott.

Ítélet:

Felperes Kritsa Márton atyánkfia a közelebbi múlt szeptember hó 15-ik napján ezen Mercantile Fórum eleibe terjesztett kérelem levelében ki nyilatkoztatván aztat, hogy az mióta Kritsa István és Péter testvéreivel meg osztozott alperes Kritsa János testvére részit kezéhez vette, addig is míg nevezett testvére nőtlen és növendék állapotban volt az kereskedést közösen szembetűnő haszonnal folytassa mindaddig, de alperes Kritsa János nem gondolván a felperesnek sokszori atyafiságos intéseivel szemben tűnőképpen vesztegeti a közös massát és igen keveset, sőt semmit sem gondolván az kereskedés folytatásával és napjait inkább csapongásban töltvén inkább az kereskedésnek veszedelmire, hogy sem előremenetelire intézi minden rendetlen cselekedeteit. Ugyanazért nem kívánván továbbra az közös kereskedést folytatni, és másnak számadója lenni, s maga tulajdon gyermekeinek jövődöbéli károkat és romlásokat siettetni. Két régiusokat kívánt ki rendeltetni, akik minden osztály alá való bolti portékákat lajstromba vevén nevezett testvérével osztatnák meg. Noha ezen Nemes Hazának törvényei nevezetesen a beirt 1-ső rész 4-ik titulusa úgy a 133-ik provisionális articulus az testvérek között való osztályt végbe vinni nem ezen sinor mértéket parantsolja, mindazonáltal az fennebb érdeklött provisionális articulus azon régi szokásokat helybenhagyja, melyek talán eddig gyakoroltattak volna különbözőleg, hogy sem a provisionális articulus meghatározza, az lévén ezen Gyergyó Szent Miklósi örmeny kereskedők között eddig gyakorlott szokás, hogy az osztályt kívánó fél ezen Mercantile Fórumtól osztosztató bírakat kér ki rendeltetni: ámbár alperes Kritsa János maga különös kérelem levelében 15 napi időhaladékot kívánt, miglen maga helyett plenipotentiárust állithat, aki ügyét foly-

tathassa, meg adatván törvényesen az 15 napi időhaladék 7-ber 17-ik napján, addig is hogy a bolti portékák revideáltassanak és juvenáltassanak az kért regiusok kirendeltettek. Megjelenvén mai napon ezen Mercantile Fórum előtt alperes Kritsa János maga plenipotentiáriusa által úgy nyilatkoztatta ki magát bé adott feleletében, hogy mivel ezen esztendőben január 4-ik napján végbe vitt egyezésről írt Békesség Levél 2-ik pontja szerint felperes Kritsa Márton atyánkfia egy 3-ik házat és boltot nem építtetett, melyben az alperes lakhassék és kereskedésit folytathassa, tehát az alperesnek lakása tétessék vissza azon házba melyből az fentebb érdeklött januárius 4-én tett Békesség által ki tétetett és pedig úgy, hogy az ház rekesztessék kétfelé közfalak által az rossz következeseknek eltávoztatásokra nézve. Az bolti portékák osztálya mindazonáltal mindaddig végbe ne vitessék míg az 3-ik bolt el nem készittetik, hanem a közkereskedés továbbra is folytatódjék, nem akarván az alperes arra hajolni, hogy az osztály végbe vitessék.

Fel vevén ezen Mercantile Fórum mind két feleknek mind írásban tett egymás ellen való kívánságokat, mind pedig szóval is hosszason vitatott ellenvetések, és azokat az egyenes igazsággal összevetetvén, megfontolván ezeket találja igazságosoknak ezen Mercantile Fórum:

Elsőbben: Minthogy sem az fentebb érdeklet decretális törvény, sem pedig provizionális articulus nem tilalmazza, hogy akármelyik testvérnek kívánságára az testvérek közös részt osztály végbe ne vitethessék. Sőt inkább világosan azt parantsolják teljességgel az alperesnek elő adott okai, hogy tudni illik a Békesség Levél tartása szerint felperes atyánkfia az 3-ik házat fel nem építvén az osztály meg nem eshetik; az felperes által kért osztályt meg nem akadályoztathatják mivel az Békesség

Levélnék 2-ik pontja nem azt tartja, hogy az felperes maga tartozzék egy 3-ik házat és boltot építeni, hanem hogy az atyafiak közönségesen egyet értőleg köz költségen építtessék fel, ez tehát az alperest is éppen úgy kötelezte valamint a felperest. Emellett a felperes élő útóda szerint a Fundus birtokosa az építésre való engedelmet ki nem nyilatkoztatván, anélkül építéshez fogni éppen nem lehetett sőt a sok per említett Békesség Levélnék 3-ik pontja szerint az alperesnek tűzésire hagyott volna az osztályt kívánni, vagy pedig ellenezni. Mivel ezen Békesség Levélnék 3-ik pontjában meg volt határozva az osztály és csak azért halasztatott el az elmúlt áprilisig azaz a Bétsi útig, hogy addig a Bétsi Creditorok ki fizetvén az egész bolti kereskedés tisztába hozathassék.

Másodszor: Ámbár ugyan ezen Mercantile Fórum hatalmát felül haladja, magát az házak osztályában elegyíteni, minthogy az fekvő jókra való ítélete az 1794-ik és 1796-ik esztendőekben kelt Felséges Királyi Rescriptum tartása szerint ezen Mercantile Fórumnak hatalma ki nem terjedhet. Mindazon által mivel itten nem a Fundusról, hanem csak a Super Edificátumról forog kérdés amely valamint a bolti portékák, úgy az fenn forgó ház is keresménynek és szerzeménynek vétethetik fel, melyhez éppen annyi jussa vagyon az nagyobbnak vala mint az kisebbeknek, ugyan azért azt a jussát az alperes azon házat magának mint kisebb testvéreinek adatni, melyben most a felperes lakik nem kívánhatja, melyet engedett a Decrét 1-ső része 40-ik art. az kisebb testvéreinek, hogy az atyai ősház a kisebbiké legyen, mert azon törvénynek értelme oda terjed ki, az hol az testvérek között az ősi fekvő jók osztatnak fel, itten pedig nem ős jóknak, hanem csak csupa szerzeménynek és fellelhető jóknak osztálya forog fenn; Azért törvényesen meghatározott, hogy

a Felperes és Alperes között minden bolti portékákra és szerzeményekre nézve az osztályt a kirendelt Commissáriusok vigyék végbe, elsőbben is minden bolti portékákat az kereskedők szokása szerint inventálván, az ház iránt pedig melyben most a felperes lakik határoztatik: hogyha együtt a két testvérek békességes csendes maradást nem remélhetnének, tehát rekesztessék közfallal két felé, és egyik felében a Felperes a másikban pedig az Alperes lakjanak. Nem különben a Békeség Levél ötödik pontjában meg lévén állítva az is, hogy az bolti portékáknak két felé léjendő osztályával mind addig miglen 3-ik bolt épittetik a mostani bolt is két felé rekeszthesék, tehát hogy az mostani bolt is közfallal két felé rekeszthesék és ki-ki maga portékáit külön-külön árulhassa meghatározott. Nem használhatván ezek ellen az alperes plenipotentia-riussa által pronounciationer bé adott testimoniuma Kriksa Péter eö kegyelmének mint testvérnek, akinek valamint egyik mellett, úgy a másik ellen való hittel való bizonyítása bé nem vétethetik. Az alperes apellálja a Felséges Kir. Gubernium eleibe. Az felperes az apelláció ellen protestálván az 133-ik Protoc. Articulus szerint extra Dominium kéri hogy fel bocsáttassék.

Az alperes pedig intra Dominium kívánja fel bocsátani, mivel kereskedés dolga forog fenn. Tehát: Extra Dominium transmittetur, az alperes protestál de Recursu ad Excellenciás Régius Guberniumhoz; A felperes reprotestál, mivel elegendő justitia nem forog fenn.

* * *

123-124. oldal 150. szám

1806. október 13.

Olvastatik könyörgő levele Kosztándi Lukátsnak, melyben kéri, hogy mivel Dávid Gergely atyánkfia szolgálatjából azért küldötte el, hogy háza népe élelmire fizetésből pénzt kért. Akár szolgálatjában vissza vétetni, akár hátra lévő fizetésit ki adatni meg határozni. Szemben lévén maga az bepanaszolt atyánkfia és meg ismervén azt, hogy fizetésből az esztendőnek kiteléséig nem akar adni fizetést, azért maga mondta legyen, hogy ha elmegy is szolgálatjából mégis pénzt nem ad.

Határozás:

Hogyha az bépanaszoltatott atyánkfia a panaszlót szolgálatjába vissza venni nem akarja, hátra lévő fizetésit is mely 22 M.forintokra számláltatik, ki fizetni köteles lészen, melyet hogy kifizessen, bíró atyánkfia vigyázattal legyen.

* * *

124-125. oldal 151. szám

1806. október 13.

Olvastatik Lukács Tódornak kérelem levele melyben a Barátságos Egyezésre comissáriusokat kér kirendeltetni és a Mélik Bogdán pénzből exequált hátra lévő summát Kritsa Márton atyánkfia által ki adatni kéri.

Válasz:

Az Mercantile Fórum előtt kinyilatkoztatván subsidiaris bíró Fitzus Márton atyámfia, hogy az barátságos egyezésre bizonyos commisariusokat rendelt ki, továbbra az Fórum ezen dologban nem ereszkedik mindaddig miglen az Felséges Királyi Gubernium kegyelmes határozása el nem érkezik, azon representatióra, melyet 146. szám alatt fel küldött ezen Fórum.

* * *

125. oldal 152. szám

1806. október 14.

Kritsa Márton és Kritsa János között fenn forgó osztályos perben promunciáltatván az ítélet az contestatiók az ítélet után bé íratlak.

Amint sub nro. protocolli 149 fel vagyon jegyezve.

* * *

126-128. oldal 153. szám

1806. október 15.

Zakariás Miklós panaszolja, hogy Izsák Jakabnak bizonyos számú ökröket olyan kötelezés mellett adott el, hogy ha itten Szent Miklóson eladni találja az ökröket az árát tüstént fizesse ki, ha pedig Magyarországra hajtaná ki, egy hónap múlva fogja ki fizetni, akár mely esetre is a terminus eltelve az hátra lévő

1240 M.forintoknak ki fizetésekre szoríttatni kéri. Izsák Jakab személyesen jelen lévén az egész feladást meg ismeri ugyan, de magát azzal menti, hogy az marhákat Kapdebó Márton atyánkfiának adván el, az terminált időre pénzt nem kaphatott, mivel Gyertyánfi 1000 forintot küldvén Kapdebó Andrásnak Lázár Lázár által az Margitai sokadalomra és 5 hónap múlva adta kézbe a pénzt, Lázár Lázár pedig a társa a panaszlónak azért azt kívánja, hogy vagy azon 1000 forintnak öt hónapi interest fizesse meg, vagy annyi ideig várakozással legyenek az nála lévő summa megfizetéséért.

A panaszló azt feleli, hogy csak addig is több telt el öt hónapnál, mégis ki nem fizette a pretensus a summát.

Ítélet:

Ámbár ugyan az bépanaszolt azt állítja is, hogy a panaszló contractust nem mutathat, mely szerint köteleztethetnék, most ezúttal a pretendált summának meg fizetésire, de mivel be panaszoltatott önként megvallja, hogy a panaszlótól az ökröket megvásárolta olyanképpen, hogy ha itten készpénzen eladhatja kifizeti árukat, ha pedig kihajtja Magyarországra egy hónap múlva fogja fizetni, az is igaz, hogy itten eladta az ökröket noha hitelbe, de akkor gondoskodni kellett volna a bépanaszoltatottnak maga szavainak léjendő elégtétele iránt, azért hogy a panaszoltatott által is megismert 1240 forintokat kifizesse a pretendensnek okozott költségeivel együtt ítéltetett, és hogy bíró atyánkfia elégtételbe vegye, meghagyatik.

* * *

1806. október 15.

Botsantzi Jeremiás elő mutatván néhai Czárán András adósságáról való contractusát, melyből még 43 M forint és 59 kr. pénzek fizetetlen vagyon, kéri a fiát Czárán Antalt a fizetésre szoríttatni. Melyre Czárán Antal azt feleli, hogy az atya őt nem kötelezheti adóssága fizetésére, amidőn rája legkisebb atyai vagyon sem maradt.

Ítélet:

Minthogy a panaszló néhai Czárán András életiben 9 esztendő alatt az adósságot nem solicitálta, de egyéb aránt is az atya neveletlen és ahhoz nem értő fiát maga adóssága fizetésire nem kötelezhette, amidőn legkisebb atyai keresménye fiára nem maradt: azért Czárán Antal a pretendált adósság megfizetésével nem tartozik.

* * *

1806. október 22.

Olvastatik a Felséges Kir. Guberniumnak 7-ber(szeptember) 10-én 2581. szám alatt költ kegyelmes rendelése, melyben Rolland Ferencnek az Kritsa testvérek ellen való Delibeberátumát, mely költ a Bétsi Combiále Fórum előtt oly parantsolattal küldi le, hogy az midőn az creditornak plenipotentiáriusa magát

jelenteni fogja az közlött Deliberátum executióban vétessék minden kifogáson kívül. Amidőn a plenipotentíarius magát fogja jelenteni az elégtétel ki fog szolgáltatni.

* * *

130-131. oldal 156. szám

1806. október 22.

Olvastatik Csikkozsmási Plébános Tisztelendő Keresztes János úr kérelem levele, melyben az 136 Provizionális Articulus tartása szerint Bogoz Gergely ellen 650 ft-nak felvételek iránt executorokat kér ki rendeltetni, minden költsége, fáradsága felvételével együtt, minthogy a 17-ik júly tett határozásnak eleget nem tett.

Határozás:

Mivelhogy július 17-én olyan határozás tétetett, hogyha 8-ad napok alatt az befizetésnek állított 150 ft.-okról nem tudna bizonyítani a bepanaszoltatott, tehát az egész 650 forint summának felvételire executorok fognak rendeltetni, mely határozásnak eleget nem tevén az bé panaszoltatott executoroknak kirendeltetnek nótárius atyánkfia Lázár Kristóf atyánkfiával olyan utasítás mellett, hogy az jövő Szt. Mártoni törvényes szakaszon az executiót az panaszló kérése szerint vigyék végben.

* * *

131-132. oldal 157. szám

1806. október 22.

Olvastatik Gyergyószentmiklósi Gyalog kapitány Mitrovits úr levele, melyben az Nemes első Székely Regiment rendelkezéséből kéri ezen Fórumot az Templomban kihirdetni: hogy Kászon-feltíz szerencsétlen tűz által megemésztetvén az keresztények az alamizsnálkodásra buzdíttassanak.

Határozat:

Írassék meg az Tisztelendő Plébános úrnak, hogy vasárnap ezen szerencsétlen esetet a Templomban kihirdetvén az népet az alamizsnálkodásra buzdítsa, hogy hétfőn nótárius atyánkfia által készítendő levél mellett az polgár egy melléje rendelt személlyel házanként fog járogatni az szerencsétlenek számára alamizsnát szedni, hogy ki-ki tehetsége szerint adakozzék.

* * *

132-133. oldal 158. szám

1806. október 24.

Olvastatik Julián Tódor kérelem levele, melyben Csoma Józseffel való Computuális ügyében comissariusokat kér ki rendeltetni és hogy Csoma József feladására meg felelhessen 30 napi dilatátiót engedni.

Válasz:

Minthogy 7-ber 17-én Csoma József kérésére Bányai Sándor és Zakhariás Miklós Computuális Bíráknak kirendeltetvén végbe

is vitték a Computust, mivel maga az könyörgő meg jelenni nem akart, azért meg hagyatik a kinevezett Computuális Bírának, hogy az könyörgőnek bizonyos napot rendelvén mindkét felek jelenlétében a Computust revideálják és ezen Mercantile Fórumnak referálják. Az Csoma József feladására pedig a könyörgő 8 napok alatt sub poeme proclasi feleletét tegye meg.

* * *

134-135. oldal 159. szám

1806. október 27.

Császár Miklós és Lázár Bogdán egy kereskedésben lévén Botsántzi Gergellyel, azt panaszolják, hogy az kereskedésben fenn forgott pénzt ugyan egymás között felosztották, de az osztatlan lévő túrot Botsántzi Gergely fel osztani és őket mint társait abból részeltetni nem akarja. Melyben az Mercantile Fórum ezen határozást tette:

Határozás:

Minthogy az feleknek előadásuk szerint az egész bévett osztályra való summa 1174 forintokat téssen, melyeknek fele 586 forint illeti Lázár Bogdánt és ez ki is vette maga részit, Császár Miklósnak pedig része lészen 293 M. forint, melyben ugyan vett volt ki 412 M. forintot, de ebből 119 forintokat adott Lázár Bogdánnak, hogy ki teljék az 586 M. forint. 6 forintot pedig adott Botsántzi Gergelynek, mely szerint marad az ő részében 287 M. Forint, ugyanazért még tartozik Botsántzi Gergely hogy fizessen Császár Miklósnak 6 M. forintot és az túrot kétfelé osszák.

* * *

135-136. oldal 160. szám

1806. október 29.

Kritsa János plenipotentiáriusának meg tanáló levele olvastatik, melyben közli azon punctumokat, melyek szerint Kritsa János testvérbátyjával, Kritsa Márton atyánkfiával az őt illető résznek kész pénzzel való kifizetését elfogadhatja, melyekre maga Kritsa Márton atyánkfia is maga feleletit írásban meg tevén.

Határozás:

Az Kritsa Márton atyánkfia feleletje küldésével a plenipotentiáriusnak azzal a declarációval, hogy abban az esetben ha meg osztoznának, mivel az János része az anyáéval együtt van megkérdezettvén az anya úgy nyilatkoztatta ki magát, hogy a maga részit külön fogja venni és egyik gyermekének is nem hagyja, tehát mindenestre nézve, a plenipotentiárius magát nyilatkoztassa ki, addig is az Bolti Portékák inventáriójához az regiusok hozzá fognak.

* * *

136-137. oldal 161. szám

1806. október 29.

Olvastatik kérelem levele Lukáts Tódornak melyben kéri, hogy ha Kritsa Márton atyánkfia az curátorságot magára nem vállalja, rendeltessék Davidovits Dávid curátornak és az általa felállítandó társaságnak fő vigyázója Kövér Antal és Kabdebó Jakab akik az barátságos egyezést folytassák és ha ezeket meg

nem ígérhetné, minden aktiva és passziva pretensiója törvényesen láttassék el.

Határozás:

Mivelhogy az könyörgőnek moratóriuma vagyon a massa curátorságra mindaddig szüksége nintsen miglen a moratóriuma ki nem telik, egyéb iránt a könyörgő tartsa magát 7-ber (szep-tember) 17-én nro. Protocolli 139. kiadott határozásaihoz az Fórumnak, és többé efféle álmodozásokkal a Fórumot ne terhelje, hanem maga ügyit tetszése szerint folytassa akár törvényesen, akár barátságosan.

* * *

137-138. oldal 162. szám

1806. november 6.

Olvastatik Leon Gergelynek kérelem levele, melyben az Bíró árvák plenipotentiáriusainak ellene rendelt executiót kéri addig felfüggeszteni, miglen az végbe vitetett computus meg álhatóságáról bizonyíthatnak az plenipotentiáriusok.

Határozás:

Az Fórumnak múlt esztendő X-beri holnap 4-én tett határozása szerint az executió nem derogáltathatik, hanem az akkori Resolutió szerint az Computusnak meg álhatósága iránt az executió kimenetele előtt mind két felek ezen Fórum előtt, mindkét felek jelenjenek meg.

Az pretendensek Recursust jelentenek az Felséges Kir. Gubernium eleibe. A pretensus a Recursus ellen contendál, minthogy Justitia derogatio nem subversal, azért is kívánja maga absolutioját.

138-139. oldal 163. szám

1806. november 10.

Kérid János bé mutatván egy obligationálist 400 Mf-t Capitalisról 11 esztendei interesséről mely téssen 264 Mf-t úgy az Moratorium előtt meg ítelt költség, fáradság mely téssen 22 Mf. 96 kr. kérte futuru pro comite Lukáts Thodor ellen az cautela Protocollumban feljegyeztetni.

* * *

139. oldal 164. szám

1806. november 10.

Ugyan Szebeni Kérid János mint M. Vásárhelyi néhai Szabó József veje jelentvén magát, hogy néhai Mélik Bogdán tartoznék 700 M.forinttal capitalissal, úgy két esztendei interessével, nem különben 1100 M.forintnak hat esztendei interessével, melyeket futuru cantela im protocollátatni kívánt.

* * *

139-140. oldal 165. szám

1806. november 14.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak 2756. szám alatt költ kegyelmes rendeése melyben parancsolja tudtára adatni novizáns Tobiás Jósefnek, akár nótáriuságot, akár pedig procurátorságot külön folytatván egyikről mongyon le, mivel a kettő együtt meg nem egyezhet.

Válasz:

Írassék meg alázatosan, hogy az nótáriusságot az Mercantile Fórum előtt az procurátorságot pedig az Nemes széken folytatván ezen hivatalok folytatásában legkisebb ellenkezések, vagy részre hajlások nem következnek, mint hogy az fórum előtt mint procurátor semmiféle ügyben belé nem avatkozik.

* * *

140-141. oldal 166. szám

1806. november 14.

Die 14-a 9-bris Ferentz János az Ferentz Jakab fia bé mutatván egy 1791., 13-a X-bris költ Contractust mely szerint tartozik Mélik Bogdán 100 váltó forintokkal kéri inprotocolláltatni ugyan más Contractust 1793 14-a május költet 100 váltó forintokról. Ugyan egy Cantionalist. Ez 30-a 9-ber 1796., 80 forintokról. Eadem die familiaris Laczkó Ferentz bé ad egy ez 8-a 7-bris 802 költ obligationarist mely szerint tartozik Mélik Bogdán 200 váltó forintokkal. Eadem die Szépvízi Lukács Miklós és János jelentik magokat, hogy Mélik Bogdán tartozik nékiek 334 forintokkal. Remetei Antal István 55 váltó forintokról szóló contractusát bé mutatván Mélik Bogdán Massája ellen intabuláltatni kérte. Azon napon Remetei Szabó András 130 Rf-ről szóló Contractusát Mélik Bogdán ellen intabuláltatni kívánta. Azon napon Jován Ijel 30 v. forintokról szóló Contractusát Mélik Bogdán ellen intabulát végett bé adta. Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Keresztes Simon Mélik Bogdán ellen 800 forintról szóló Contractusát intabulációra bé adja.

* * *

1806. november 21

Olvastatik Kritsa Jánosnak kérelem levele, melyben jelenti, hogy Kritsa Márton testvérbátyjával való osztályos perben recursust jelentvén, még az recursus ideje ki sem telt, mégis a bolti portékák osztályokhoz kíván fogni mely ellen solemniter protestálván azt kéri: hogy tetessék rendelés, hogy Kritsa Márton atyánkfia az közös lovakat adja által, hogy plenipotentiáriusát elhozhassa. Olvastatik özvegy Kritsa Bogdánénak és Kritsa Jánosnak könyörgő levele melyben panaszolván hogy az közös kereskedés pénziből Kritsa Márton atyánkfia élelmekre való pénzt adni nem akarván, parantsoltassék meg hogy akár pénzt adjon, akár az megvásárolt naturákat ossza fel. Melyekre Kritsa Márton azt feleli, hogy az Mercantile Fórum ezen osztályos perben meg tévén maga határozását, ahhoz tartja magát, és ezennel is azt kívánja, hogy vegyék által magok részeket: és folytassák tetszések szerint, azért kéri is, hogy benyújtott instanciája felolvastatván határozás tétessék.

Határozás:

Az Mercantile Fórum az felek között fenn forgó osztályos perben meg tévén maga végső határozását abban továbbra belé nem ereszkedhetik annál fogva, hogy az kibocsátott comissáriusok az Bolti Portékák conscriptiójához ne fogjanak meg sem akadályozhatja. Továbbra pedig ezennel intimáltatik Kritsa Márton atyánkfiának, hogy Kritsa Jánosnak a közös lovakat adja által, hogy plenipotentiáriusát elhozhassa, akinek segítségével az osztályt folytathassa, mivel pedig ellenkezik az különös igazsággal, hogy az közös massához költséget ne adjon a panaszlóknak

ezennel meg hagyatik hogy a panaszlóknak élelmekre elegendő költséget adni, pénzül el ne mulassa, mivel nem a maga, hanem a könyörgők rátájából fogja adni.

* * *

143-144. oldal 168. szám

1806. november 24.

Bogoz Gergely maga szószolója Török Elek által jelentvén, hogy a Csikkozmasi plébános, Tisztelendő Keresztes János úr által pretendált 650 váltó forint adósság dolgában kirendelt executiót felfüggeszteni és 60 napi dilatiót adatni kíván azon okból 1° hogy Bogoz Gergely nem az Plébános úrnak adós, hanem Ketskés Pálnak és 2° ezen adósságból is 162 váltó forintokat Ketskés Pálnak meg fizetett, melyről fizetési moriumokat is mutat bé. Az Creditor Plébános úr mandatáriusa azt feleli, hogy soha eddig az adósságot nem tagadta, mivel interest is fizetett. Sőt az ötsét a Plébános úrhoz küldötte száz forintokkal, tehát az Mercantile Fórum előtt is szemben lévén Bogoz Gergely tagadást nem tett az adósságról, és ha írást mutat az 150 forintokról acceptáltatni fog. Az adós dilatiója iránt való kéréséhez ragaszkodván megadatni kéri azért, hogy az alatt Ketskés Pál haza jövéen meg fog világosítani.

Határozás:

Minthogy az bé panaszoltatott Bogoz Gergely két versben ezen Fórum előtt jelen lévén az adósságot nem tagadta, azért mostani tagadása fel sem vétetik, mindazonáltal, mivel az contractusból úgy jön ki, hogy a pretensus Ketskés Pállal lépett legyen 650 forint iránt contractusa és hogy 150 forintokat Ketskés Pálnak

fizetésig, ugyanazért az 500 forintnak felvételire az executió reinviáltatván az 150 forintok megvilágosítására adatik 15 napi dilatió, hogy azon summát akár a pretendensel acceptáltassa akár Ketskés Pálon fel vévén az pretendensnek adja keziben.

* * *

145. oldal 169. szám

1806. november 24.

Zakariás Miklós 8-ber 15-ik napján Izsák Jakab ellen 1240 forint adósság iránt való pretensiójában hozott ítéleteket az Concernens Jurisdictionnak az hol Izsák Jakab lakik transcribáltatni kéri pro executione.

Határozás:

Az megirt ítélet az Concernens Jurisdictionnak Executióban léjendő vétel végett hivatalosan által íratik, transcribáltatik.

* * *

145-146. oldal 170. szám

1806. november 24.

Olvastatik az Felséges Kir. Guberniumnak 2758. szám alatt kelt kegyelmes rendelete, melyben Lukáts Istvánnak az katona személyek ellen való pretensiójában beadott könyörgő levelére adott választ kezébe szolgáltatni, és ötet továbbá hallgatásra utasíttatni parantsoltatik.

Határozás

Mindenekben teljesítettett az kegyelmes rendelés.

1806. december 1.

Kritsa Márton atyámfia cum protestatione jelenti hogy 9-ber(november) 21-ik napján hozott ítéletnek mindenekben eleget kívánván tenni, testvére Kritsa János elmenetelinek már több 8-ad napnál és a közös lovakat járja s ezáltal az kereskedést hátráltatja, amellet a téli hideg idők is következvén az bolti portéka sátorban kün vagyon és azért a meg történhető kárvallás kinek fog imputáltatni, midőn az osztályt így kívánja halasztani, kéri hogy a kirendelt commisariusoknak az inventárióhoz való fogás parantsoltassék meg.

Válasz:

Az kirendelt commisariusok, hogy azonnal mihelyest requiráltatni fognak az inventarióhoz hozzáfogjanak megparantsoltatik.

* * *

1806. december 1.

Wertan Cajetán atyámfia ellen szeptember 19-én 142. szám alatt hozott ítélet szerint az 665 Rf. sequestrumban az meg nyerettetett által tétetvén, mai napon úgy mint 5-a decembris 1806, nevezett Wertán Cajetán atyámfia Méltóságos vice Király Bíró Gáborfi Pál úr tiszti petsétjével Assessor Kézdi István urakkal inhibeáltassa a sequestrált pénznek ki adattatását.

* * *

147-148. oldal 174. szám

1806. december 9.

Kritsa János Plenipotentiárius Dániel Imre uram megjelen-
vén ezen fórum előtt azt kéri, hogy az Fórum Deliberátuma
szerint az meg ítélt osztály végrehajtsák és azért a Bolti
Portékák inventariója kezdődjék el, mivel addig is aztat Kritsa
János protestatiójára is meg akadályoztatni nem lehetett. Kritsa
Márton atyánkfia azt jelenti, hogy az sokadalmi idők jövén, igen
tetemes károk következnek, ha az elkezdendő conscriptió által
az vásárlóktól el esnének, kéri hogy ha eddig várakoztak, tehát
hétfőig halasztassák el, melyre a Plenipotentiárius azt mondja,
egyiknek úgy lesz kára mint a másiknak, tehát szenvedjék közö-
sen az kárt, de az ítélet szerint az osztály nem halaszthatatik.

Határozat:

Mivel mindazon által az Plenipotentiárius maga vejinek hasz-
nát kívánja, hajlandóságát mutatván az osztály az jövő hétfőre
elhalasztatott midőn a kibocsátott Regiusok magok operatiojok-
hoz haladék nélkül hozzá fogjanak, határoztatott.

* * *

149. oldal 175. szám

1806. december 11.

Elővételik az Biró árváknak Leon Gergely ellen való kere-
setek, néhai Biró Gábor úrtól az árvákra deveniált adósság iránt,
melyben az adós Leon Gergely azzal mentvén magát, hogy
bizonyos pozíciókban mint már az Computus előtt is elő fordult

210 ft-kat érő portékákat adván néhai Biró Gábor úrnak, azoknak árok, ha acceptáltatik az hátra lévő summát kész kifizetni, melyről való erősségeit beadván az pretensus. Az árvák részéről az az ellenvetés tétetik, hogy az Computusban előfordult pozíciók nem acceptálhatók, minthogy az esztendő szombaton valóságos correctió tétetett ami az adós ellen méltó gyanút hozhatott, ugyan azért kérik is fel nem vétetni.

Válasz:

Az leveleknek és egyéb bizonyításoknak meg vizsgálások miatt az időből kifogyván más sesszióra halasztatott.

* * *

150-152. oldal 176. szám

1806. december 18.

Az közelebbi sesszióra fenn maradt keresetek az Biró árváknak Leon Gergely ellen bizonyos adósság dolgában elő vétetvén és megvizsgáltatván tétetett ezen

Ítélet:

Az múlt 9-ber 6-án az Mercantile Fórumnak határozása szerint mind két felek az Computusnak elfogadására mai napon megjelenvén az pretendensek az pretensus által az elmúlt 1805-ik esztendőben december 20-ik napján tett Computus alkalmatosságával előadott és acceptáltatni kívánt pozíciókat tsak okoskodásokkal kívánják erőtlenné tenni de legkisebb az leveleket sem adnak bé megerőtelenítésekre, hogy a pretensus azon pozíciókat

nem adhatta volna néhai Méltóságos Biró Gábor úrnak, ellenben pedig az pretensus egy elő adott esketésben olyan fatensnek vallomásával kíván bizonyítani aki az néhai Méltóságos úr életében, házi belső meghitt embere lévén, noha ennek Fassziója semmi próbául sem vétethetnék fel, hogyha az néhai Méltóságos úr élne, kinek az pernamentum ítélthetnék, de mivel az pretendenseknek mint az dologban nem forgottaknak nem competál, és a pretensus önként offerálja juramentumát igazságosnak találja ezen Mercantile Fórum a pretensusnak ítélni a Corporale juramentumát arról, hogy az Computusban ki tett adósokat valóssággal administrálta az néhai méltóságos úrnak és azoknak ki tett 210 Rf. 46 kr.-ok ki sem fizettettek melyet hitével meg bizonyítván és az pretendált 406 Rf. 20 kr. Capitalisból le húzván marad Capitalis 195 Rf. 34 kr. Ennek 1801-ik esztendőitől fogva és az néhai Biró Gábor úr producált Contractusa szerint az 406 R.ft.-knak 1801-ik esztendőig való interesse salvo calculi errore térszen 109 Rf. 9 kr.-kat, mindössze az egész fizetendő summa 334 Rf. 43 kr. melyet a pretensus megfizetni tartozik a nélkül, hogy az Márton Jánosné contractusát tartoznának az szeresek acceptálni: az executió az megállított summának fel vételire utasítatik. Az költséget fáradságot egyaránt szenvedvén a felek. Az pretendensek apellálják az Felséges Királyi Gubernium eleiben. Az pretensus köszöni az ítéletet és kész eleget tenni executió nélkül is, az apellatió ellen pedig contendál.

Felbocsáttatik

Die 31-a X-bris (decembris) le mondván a pretendensek az apellációról Novumot jelentenek.

* * *

152. oldal 177. szám

1806. december 18.

Olvastatik az Felséges Királyi Guberniumnak 7891. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben az accludált taxális notában kiirt 3 Rf. 32 kr. taxát bé fizetni parantsolja.

Határozás:

Az lett bé fizetésről küldessék fel az quitantia az Felséges Királyi Guberniumnak.

* * *

153. oldal 178. szám

1806. december 31.

Ábrahám Hiripszimé arról kér Testamentumot adatni, hogy néhai Ábrahám Kristófnak leánya és felesége Izsák Lukátsnak ... lévén férjinek teljes hatalmat adott Szamosújváron az osztályt végben vinni.

Határozás:

Az kérés szerint adattassék testimonium.

* * *

153-154. oldal 179. szám

1806. december 31.

Olvastatik kérelem levelek örmény plébános Jakobi István és káplán Jakabfi Jakab uraknak, melyben arra kérnek szabadságot engedni, hogy az vizkereszti házak szentelésekor aki mivel akarja segíteni az mostani szűk időkben elvenni ne tilalmaztassék.

Válasz:

Noha az könyörgő tisztelendő uraknak kérése méltó tekintet érdemeljen is, mindazonáltal, hogy az egyszer eltöröltetett szokás többé felállittassék az szegény köznép terheltetésire e részben kéréseknek elég nem tétethetik, hanem hogy mégis az időhöz képest az tisztelendő urakon segíthessen az Fórum, az eddig volt fizetéseken kívül 100 R.forintokat applacidál míg ezen drágaság fog tartani.

* * *

154. oldal 180. szám

1806. december 31.

Olvastatik özvegy Kritsa Bogdánne könyörgő levele, melyben az fia Kritsa János részéből harmad részt magának ki adatni kéri, mivel Kritsa János gondviselése alatt hagyni nem akarja.

Határozás:

Kiadatott Kritsa Jánosnak 3-ad napra maga felelete megtétele végett.

* * *

1806. december 31.

Panaszolván Czifra Jakab atyánkfia hogy sokkal előbb meg fogadott kocsisát Kápdebó Márton atyánkfia több bér fizetés mellett meg fogadta. Kéri az bé vett szokás szerint az kocsisát vissza adatni.

Válasz:

Minthogy gyakorlott szokás az ide való örménység között, hogy egyik a másiknak cselédjét meg fogadni szabad ne légyen, tehát az melyik fél előbb fogadta meg az kocsist, ahhoz menni tartozzék.

Hogy mindenekben az Mercantile Fórumnak határozásai szerint az elő fordult tárgyak íratattak bé ezen Jegyzőkönyvbe arról bizonyítunk Gyergyó Szt. Miklóson 31-ik december 1806.

Tóbiás József, nótárius.

* * *

1807

156-158. oldal 1. szám

1807. január 5.

Elővételik Kritsa Bogdánénak maga és hajadon leánya Kritsa Therézia nevében bé adott azon kérése, hogy az Kritsa János boltbéli résziből az őket illető részt fizetnék ki, mivelhogy azt Kritsa János igazgatása alatt tovább hagyni nem akarják. Mely kérés közöltetvén Kritsa Jánossal és ez maga feleletit meg is tevén tétellett ilyetén;

Ítélet:

Az pretendens asszony maga és hajadon leánya nevében ezen Mercantile Fórum eleibe bé adott könyörgő levelében azt állítván, hogy négy fia Kritsa Márton, István, Péter és János ez előtt három esztendőkkel egymás között közösen folytatott kereskedésekben atyafiságos osztályt tevéen az kisebbik testvérnek Kritsa Jánosnak negyed részit úgy szakasztották ki, hogy annak 1/3-ad része légyen az pretendens asszonyé és hajadon lányáé Kritsa Theréziáé és mivel hogy ezen említett atyafiságos osztálytól fogva Kritsa Márton és Kritsa János az más két testvérektől meg válva közösen vitték kereskedésüket az csak most elenyészett esztendőben 8-ber (október) holnapja 13-án Kritsa Márton atyánkfia ezen Mercantile Fórum által hozatott ítélet tartása szerint említett Kritsa János testvériről minden kereskedésbéli vagyonokat meg akarván osztani, az egész közös massának fele részit Kritsa Jánosnak egyezés által úgy törekedik kifizetni Kritsa Márton atyánkfia, hogy abban a pretendenseknek is részek bé foglaltassék: azt kérvén a pretendens asszony hogy maga és lánya részek az Kritsa János részitől meg különböz-

tetvén adattassék az pretendenseknek birodalmuk és igazgatásuk alá. Mely ebbéli kívánságára a pretendens asszonynak Kritsa János meg hallgatván maga feleletiben azt állítja, hogy a pretendensek által érdeket abbéli osztályról hogy az ő része testvér bátyjai által úgy szakasztott volna ki, hogy annak egy 3-ad része édesanyjáé, a pretendens asszonyé és testvér húgáé lenne, semmit sem akar tudni, mivel bizonyos hogy az Decrétum 1-ső része 43-ik titulus pontja szerint néki a közös vagyonban éppen annyi része volt, s vagyon mint akármelyik testvérbátyjának, egyéb iránt is, azon pretendált atyafiságos osztály semmiképpen nem bizonyíttatván, annak valamint hogy soha sem Consentiált úgy most is állandónak lenni meg nem ismervén a pretendens asszony ha az közös massából valami részt tenni magának és leányának gyaníthatja utasíttassanak a törvény útjára, hogy azt ne egyedül a pretensustól, hanem az négy testvérektől törekedjenek keresni.

Megvizsgálván ezen Mercantile Fórum mind a pretendensnek a pretensus ellen tett kívánságát, mind pedig a pretensusnak azok ellen való metségeit, úgy látja ezen Mercantile Fórum, hogy midőn Kritsa Márton és Kritsa János eö kegyelmek között fenn forgó osztályos ügy ezen Fórum eleiben terjesztetett és abban maga határozását az múlt 8-ber(október) 13-án meg tevén meg állíttatott, hogy Kritsa Márton atyánkfíával testvére Kritsa János közkereskedésben lévén, minden kereskedés által szerzett vagyonok ezen két testvérek között meg osztassanak, szükséges lett volna a pretendenseknek, hogy magok pretendált 3-ad részek iránt a fenn forgó osztályos perben ingessiót tévén azon 3-ad résznek ki szakítása iránt ítéletet kérjenek, mely ebbéli törvényes lépések el mulasztása a pretendenseknek már ma ezen az úton a Mercantile Fórum által teljességgel nem orvosolhattatik, hanem a pretendens asszony maga keresetével a törvény útjára utasíttatik.

158-159. oldal 2 szám.

1807. január 5.

Olvastatik özvegy Kritsa Bogdánénak könyörgő levele melyben kéri, hogy János fiának parantsoltassék meg hogy az nékie rendeltetett házból költözzék ki, és lakását tegye más házban átal.

Válasz:

Mivelhogy Kritsa János testvérivel Kritsa János atyánkfiával lett meg egyezés által a közös háznak el kertelésitől le mondott az hol lehetetlen volna lakása, hogy ha édesanyja maga házába mely özvegyi nyugodalmára rendeltetett meg szenvedni nem akarja, tehát tartozzék és köteles legyen a fél házba költözni.

* * *

159. oldal 3. szám

1807. január 8.

Olvastatik Kritsa Bogdáné kérése, melyben jelenti hogy fia János az kiadott választ teljesíteni nem akarván, hogy az Fórum vitesse teljesítésbe.

Válasz:

Kirendeltetnek Kápdebó Márton és Vertán Cajetán atyánkfiái, hogy az Fórum válaszát vigyék teljesítésbe.

* * *

1807. január 9.

Olvastatik kérelem levele Csoma Józsefnek, melyben kéri meghatároztatni, hogy Julián Tódor Rosolis nyereséggel tartozik-e vagy sem és az Computus által meghatározott summának felvételire executorok rendeltessenek ki.

Válasz:

Mivelhogy az könyörgő azt nem bizonyítja, hogy a bepanaszoltatottnak házában lett menetelekor való egyezésekben meg volt-e határozva, hogy az Rosolisból nyereséget ne adjon-e, ellenben a bepanaszolt egy átaljában kívánja a Rosolisból való nyereséget minden bizonyítás nélkül az könyörgő kívánsága meg nem állitathatik, annál is inkább mivel másoknak példája azt mutatja, hogy az fele nyereségre fel fogott fogadókól az árusok mindenféle italokból nyereséget adni tartoznak tehát az könyörgő ha egyéb italoknak fele nyereségit ki adta a Rosolisból is mint szembetűnő nyereséget tartozik fel osztani, melyet ha teljesíteni fog, akkor a Computus által meghatározott summa felvételére az executorok ki fognak rendeltetni.

* * *

1807. január 9.

Olvastatik kérelem levele Izsák Jakabnak melyben panasolja, hogy Wertán István atyánkfia Wertán Andrásnál 3000 forintját eltiltván azzal kereskedésbéli kárát okozta, ha ezen tiltásának helyes okát nem adhatná az eltiltott pénz kárával, költségivel együtt a tilalom alól szabadíttassék fel. Wertán István atyánkfia személyesen előállván bead egy Contractust 1800 ft.-ről szólót, mellyel azt kívánja bizonyítani, hogy azon Contractus szerint Kopatz Gergelytől az maga dispoziójjára és nevére azon summát a pretendens felvevén, azon kívül 500 forintokat Wertán Jánosért assignált és 700 forintot computált nyereségre, következésképpen ezen okon tette az 3000 forintoknak eltiltását. Melyre a Pretendens azt feleli: az Contractus igazságát nem ismeri meg, mivel 1800 forintokat tulajdon maga nevére vette fel mely annál bizonyosabb, hogy az 1800 forintról való contractust Lázár Kristóf uram irván aki jelen lévén az Fórum előtt meg vallja, hogy a producált contractust soha nem irta, amit Wertán István uramnak szóval is meg mondott, hogy nevére az 1800 forintokat fel nem vette, az assignált 500 forintokat soha is kezéhez nem vette mivel nem adta ki Wertán János és azért Wertán István atyánkfia nevére pénzt nem vevén, együtt kereskedések sem volt, annál fogva 700 forintot nyereségbe adni nem is tartozik. A pretensus azt feleli, minthogy Kopatz Gergely adta a contractust kezébe, aki adta a pénzt a pretendensnek szükséges, hogy ő világítsa meg a contractus igaz voltát, tehát dilatációt kér addig, míg elő állítja Kopatz Gergelyt.

A Pretendens protesztál további pénzinek keresésiről, káráról, költségeiről, fáradságáról.

Határozás:

Köteles lészen a pretensus 15 napok alatt evictorát elő állítani, különben az ítélet az elő adottakból ki fog mondatni.

A pretendens protesztál ezen ítélet iránt.

* * *

163. oldal 6. szám

1807. január 9.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak 3428. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben parantsolja, hogy az Vlaszloczki Márton 1000 forint adósságában Fitzus Márton atyánkfia által lett 500 forintoknak be fizetésiről az tudósítás és legitimáció küldessék fel.

Határozat:

Mivel még csak arról való levele jött meg a Lintzi fabricának, hogy az 500 forint befizettetett, annak mása addig is míg az contó eljönne küldessék fel a Felséges Királyi Guberniumnak.

* * *

164-167. oldal 7. szám

1807. január 12.

Kézdivásárhelyen lakó Wertán János és kereskedő társai Kapdebó Mihály és Gáspár Antal be adván az A betű alatt egy Contractust, mely azt bizonyítja, hogy Izsák Jakab eladván két falka ökröket Kabdebó Márton atyánkfiának 23.290 Rf.-tal és ezen summából 14 ezret meg fizetvén még tartozik, s azt kíván-

ják, hogy ezen hátralévő summának megfizetésére szoríttassék az adós, mivel az Contractusban stipulált idő régen eltölt. Melyre azzal menti magát a pretensus: igaz ugyan a pretendenseknek keresetük, de az is igaz, hogy az két falka ökröket Izsák Jakabtól úgy vásárolta meg, hogy közben haszonban társ legyen amint sub nr. 1. bizonyítja, tehát mindaddig a pretendált summát ki sem fizetheti, miglen Izsák Jakabbal Computust nem teszen, minthogy az ökrökben kárt vallottak. A pretendensek felelik: az vásárról Contractusok lévén és abban nem lévén beírva hogy az ökrök közkárra és nyereségre adottak volna, kívánnak az Contractus tenora szerint az elégtételt. Izsák Jakab mint Wertán Jánosnak ezen két falka ökrökben köztársa maga declarációját írásban adván be, abban is meg vallja hogy az ökröket kárra és haszonra adta el Kapdebó Márton atyánkfiának párját 220 Rf.-ba A feleknek tett további szóbeli vitatkozásuk után tétetett ezen ítélet;

Ítélet:

Noha pretendens Wertán János eö kegyelme megbizonyítja azt az A betű alatt beadott Contractussal, hogy Izsák Jakab mint valóságos köztársa az fenn forgó két falka ökröket úgy adta el Kapdebó Márton eö kegyelmének, hogy párjáért fizessen 220 rajnai forintokat és ennél fogva azt is kívánja, hogy az adós az még fizetetlen levő 23290 Rf.-at eltelve az fizetésre kiszabott idő, meg fizetni köteleztessék. de mivel hogy Kapdebó Márton eö kegyelme ellenkezőleg azt bizonyítja az 1-ső szám alatt beadott egy valóságos keze írásával Izsák Jakabnak, hogy nevezett Kapdebó Márton eö kegyelme az előmutatott Contractusnak nem másképpen kíván erőt és állandóságot adni, hanem hogy Izsák Jakab és társa Wertán János eö kegyelmek ezen meg-

vásárolt két falka ökrökben társai legyenek minden esetre nézve, mivel másképpen az pusztáról vett kedvetlen tudósítás miatt az ökrök vásáráról le mondani kénytelen volna, amely egyezést Izsák Jakabnak annál is inkább hibásnak és meg nem állónak lenni nem vitathatja a pretendens Wertán János, hogy mint köztársának hatalma és szabadsága volt eladni az ökröket olyan egyezés mellett amilyent a Társaságnak hasznosabbnak láthatott az akkori időnek mivoltához képest, mivelhogy maga Izsák Jakab is társ lévén természetesen következik hogy az maga hasznán iparkodni és határnak eltávoztatásán törekedni kellett: nem lehet pedig a pretendensnek azon legkisebb erősséget is helyeztetni, hogy a bemutatott Contractusban nintsem stipulálván hogy köz társaságban adta volna el az ökröket Izsák Jakab Kápdebó Márton eö kegyelmének mivel Izsák Jakabnak tulajdon keze írását adván elő Kapdebó Márton eö kegyelme, mely mindjárt a Contractus után másnap intra terminum fatalem költ, ugyan azért az előbbinél több ereje is lévén az egymás között tett egyezést állandóvá teszi anélkül, hogy a pretendens az A betű alatt lévő Contractussal ezen utóbbi egyezést meg változtathatni remélhesse: sőt abban sem helyeztetheti erősségit a pretendens, mint ha ezen vásárt Izsák Jakab nem jelentette volna társának Wertán János eö kegyelminek, mivel Izsák Jakab, hogy jelentette legyen kész hűtével is meg bizonyítani, de azonkívül is bizonyos az és a pretendens sem tagadja, hogy Izsák Jakab az ökröknek vételiben és eladásában is teljes hatalma és megbízott közkereskedő társa ne legyen, mivelhogy nevezett Izsák Jakab maga személyesen járt bé Molduvában és vette meg a két falka ökröket, melyeknek árakban maga tulajdon Capitálissa is benne forogván teljes hatalma volt az időnek mivoltához képest eladni kárral vagy haszonnal, melyet a pretendensnek is úgy kelletik szenvedni, mint akármelyik köztársnak, ugyanazért, hogy az Izsák

Jakab és Kapdebó Márton eö kegyelmek között tett eladásbéli vásármak elfogadásával Wertán János eö kegyelme köteles leszen és a kárt vagy hasznot egyaránt szenvedte az sajnosnak látja ezen fórum, és ennél fogva mindaddig miglen Kapdebó Márton eö kegyelmivel az kárról és haszonról Computust nem tesznek az fenn forgó summa meg fizetésire nem köteleztethetik, melyet hogy akár maguk által választandó, akár ezen Mercantile Fórum által ki nevezendő commisáriusok előtt végben is vigyenek ezennel meg határoztatik. Az pretendens januárius 16-ik napján ad Protocollum ezen ítélet iránt az Felséges Királyi Gubernium eleibe apellátiót jelentett.

* * *

168. oldal 8. szám

1807. január 22.

Molduvai Manuel Vaszilly könyörgő levelében zárván egy eredeti Contractust, mely szerint Zakariás Thodor tartozik neki 485 tallérokka, 110 tallér híjjával, melyeket Zakariás Antal(nak) az adósnak fia fizetett le. Kéri, hogy hátra lévő 375 tallérok és legális interesse megfizetésére szoríttassék és executorok rendeltessenek, ha ki fizetni nem akarná. Zakariás Tódor maga személyesen jelen lévén az adósságot ugyan nem tagadja, de hogy egyszeriben ki fizesse maga tehetetlenségét állítja.

Válasz:

Executoroknak kirendeltetnek Kritsa Márton és nótárius atyánkfiai, hogy 8-ad nap ha letelvén ki nem fizetné az adós vissza, ezt az executiót vigyék végbe.

* * *

1807. január 28.

Az elmúlt 1806-ik esztendőben volt Collector Lázár Gergely az örmény communitás impozíciójáról, mely volt 1258 Rf. 30 kr. számadását megteszi, e szerint: Quitvitántiákban adminisztrált Rf. 1090 kr. 20. Az három Kövéreknél maradt fizetetlen 72 Rf., Lukáts Tódornál 6 Rf. Kész pénzben adminisztrált Rf. 102 kr. 10. Mely egybe vétetvén tészen Rf. 1258 kr. 30. Ebből kivett bíró atyánkfia 4 Rf-ot, melyeket Török Elek uramnak szolgálatjáért fizetett. Maradt további rendelésig bíró atyánkfiánál 98 Rf., mely summából az polgárnak kiadatik 9 Rf. 44 kr. Marad a Cassában effective Rf. 88 kr. 26. Az Collector pedig további számadás terhe alól absolváltatik.

* * *

1807. február 14.

Olvastatik a Felséges Kir. Guberniumnak november 18-án 3314. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben az Lukáts Tódor dolgában felküldött reláció mellett elmaradt acták felküldése parantsoltatik.

Határozás:

Az elmaradott acták küldessenek fel a Felséges Királyi Guberniumnak.

* * *

1807. február 14.

Olvastatik ugyan a Tisztelt Királyi Guberniumnak 7-ber (szeptember) 17-én 8695 szám alatt költ kegyelmes rende­lése, melyben parantsoltatik hogy Kövér Cajetán és Thódor eö kegyelmek nem használván, hogy az Nemes Szék Jurisdictionja alá adták magukat, mind az elmaradott, mind a következendő Civica és Commerti taxát meg fizetni és a közönséges terhet hordozni tartoznak, amit is ha önként nem tselekednének az Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz meg tett rendelésnél fogva a Nemes Szék asszisztentiájával is fel vétessék.

Határozat:

Az kegyelmes rendelés mássa küldessék el Vákár Gergely és Zakariás Miklós eö kegyelmek által Kövér Cajetán uramnak, hogy magát nyilatkoztassa ki, kíván-e eleget tenni az Felséges Kir. Gubernium rendelésinek vagy sem. Azonban a Méltóságos Fő Királybíró úr kérettessék, hogy az Felséges Kir. Gubernium rendelésének teljesítettése iránt, maga rendelését meg tenni méltóztassék.

* * *

171. oldal 12. szám

1807. február 14.

Olvastatik ugyan a Tisztelt Kir. Guberniumnak 9-ber (november) 28-án 3344. szám alatt kelt kegyelmes rendelete, melyben közölván Neiticsáni kereskedő Hanke Károly plenipotentiáriusának feladását Wertán Cajetán atyánkfián pretendált adósság iránt hozott ítélet ellen, parantsolja tudósítást küldeni minden actákkal együtt.

Határozás:

Az ki parantsolt tudósítás az actákkal együtt küldessék fel.

* * *

172. oldal 13. szám

1807. február 14.

Actuális bíró Lukáts István atyánkfia esztendeig viselt bírói hivatala után kéri az Mercantile Fórumot és Communitást, hogy az eddig gyakorlott szokás szerint, helyébe ezen folyó esztendőre más bírót választván az kötelesség folytatását átadhassa, egyéb iránt meg esett hibáiról engedelmet kérvén.

Határozat:

Az eddig gyakorlott szokás szerint az bíróság viselése Fitzus Márton atyánkfiát találván, közönséges megegyezésből bírónak választván hivatalában be is iktatott, mely is megerősítés végett jelentessék bé az Felséges Királyi Guberniumnak. Ezen alkalmatossággal Executornak meghagyván Zakariás Miklós eö kegyelme, Collectornak rendeltetett Izsák Miklós kinek is az lista által adatott.

172-173. oldal 14. szám

1807. február 14.

Wertán István atyánkfia kéri, hogy az Hanke Károly számára Wertán Cajetán atyánkfián pretendált adósság deparációjára sequestrált 585 Rf.-kat adattassanak ki a sequestrum alól.

Határozás:

Reversalis mellett kiadatik a pretendált summa, hogy ha Zakariás Miklós magát arra kötelezi, hogy amidőn az Fórum kívánni fogja vissza fizetésit azonnal be fizeti, mely kívánt kötelezést meg tévén Zakariás Miklós(nak) a sequestrumban volt 585 Rf. kiadatott.

* * *

173-174. oldal 15. szám

1807. március 13.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak X-ber (december) 24-én 3605. szám alatt költ rendelete, melyben közölven Ebesfalvi Dániel Péternek az Lukáts Tódor massájából el halasztott kielégítése iránt való panaszát, parantsolja minden pontjairól, és arról is tudósítást küldeni, hogy eddig elő mennyi incassáltatott és hová szorítottatott.

Határozás:

Az aktáknak vissza küldése mellett a panaszló feladásaira, mint rész szerint helytelenekre, rész szerint pedig az igazsággal is ellenkezőkre tétessék meg az tudósítás olyan alázatos kérés mellett, hogy az vádaskodó helytelen feladásaiért keményen fedessék meg, egyszersmind az is írássék meg, hogy mivel Lukáts Tódornak az moratóriuma ideje alatt Massa Curatora nem volt, az ő massájában nem is szedett fel és nem is elégitetett ki egy Creditort sem.

* * *

174. oldal 16. szám

1807. március 13.

Olvastatik Fő Király Bíró Méltóságos Sándor Mihály úr levele, melyben tudásul adja, hogy Zakariás András ellen az Kováts József úr adósság keresetiben a Felséges Királyi Gubernium Brachiumot méltóztatott rendelni, melynek kivitele iránt az rendelkezéseket meg is tette.

Határozás:

Tudásul szolgál az már kibocsátott executor atyánkfiaiinak, kik hogy az Brachiumot vivő Tekintetes úrral egyet értsenek ezennel meg hagyatik.

* * *

1807. március 13.

Beadják Dávid Gergely és Lukáts Tódor eö kegyelmeknek egymás között végbe ment egyezésről, és Dávid Gergely kezében lévő ezüst portékáknak becsűjéről, úgy arról való Conplonatiolis Instrumentumot, hogy az 1002 Rf.-at érő ezüst és arany nemű zálogban maradjon, kéri inprotocoláltatni és ratificáltatni, mivelhogy az Fórum által kirendelt regius urak által vitetett végbe.

Határozás:

Mivelhogy az felek kérésire kiadott válasznál fogva csak az egymás között való Computus végben vitelére voltak az Regiusok ki rendeltetve, mégis minthogy a Regiusok nem csak az Computusban, hanem azon ezüst és arany portékák becsűjében is elegyedtek, melyek az Lukáts Tódor első Crida jelentése és meg állítása alkalmatosságával in Securitatem Massa Cridális conscribáltatva voltak. Sőt, azon portékákat Lukáts Tódor, Dávid Gergely atyánkfíának ezen új egyezés szerint zálogba veti; erre nézve az kibocsátott Regiusok operációját egészen reprobálja és cassálja ezen forum annál is inkább, hogy az Felséges Királyi Guberniumnak az elmúlt 1806-ik esztendőben 8-ber 1-ső napján 2407-ik szám alatt költ rendelése szerint Lukáts Tódornak moratóriuma kitelvén megparantsoltatott, hogy új Massa Curátor rendeltessék és az creditorok egyben gyűlésekre új terminus publikáltassék, melynél fogva azon in Securitatem már conscribálva volt arany és ezüst portékáknak újabbi elidegenítésekre Lukáts Tódornak hatalma nem lévén, azoknak is még Ad Massa Securitatem kellett sequestráltatni, melyek minden esetre nézve Dávid Gergely atyánkfíától számban is fognak kérettetni.

1807. április 6.

Kritsa Mártonné Julián Cajetánnal panaszolván bé adott panaszos levelében, hogy Kritsa István heted magával házára menvén és egy kasztent onnan el vivén, fiát Izsákot arcul verte és magára a panaszlóra is kezét emelvén megütni akarta, kéri hogy ezen cselekedetéért kisebb hatalmasságon assomptussainak homá-giumaikon convicáltassék, költsége, fáradsága megfordításával egyetemben. A bé panaszoltatott ki adatni 8-ad napra kérvén.

Végzés:

Adattassék ki pontban 8-ad napra felelete megtétele végett.

* * *

1807. április 6.

Tömösvári Kristóf panaszolván, hogy az legények czéja (céhe) substit. hadnagya Botsig Antal a köpenyegit minden törvényes úton kívül elvette, ezért Czéhének 40 forinttal adós volna.

Válasz:

Utasittatik a könyörgő a Czéh fondátoraihoz kiknek is ezen-nel hagyatik, hogy az bépanaszolt substit. hadnagyot helytelen cselekedeteiért meg fedvén az panaszlóval egyeztessék meg: továbbra pedig arra vigyázással legyenek, hogy az czéhnél lévő előljárátság olyannak adattassék, aki kötelessége folytatására alkal-matos legyen: különben ezen fórum maga hatalmával fog élni.

* * *

178. oldal 20. szám

1807. április 6.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak januárius 23-án 155. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben parantsolja, hogy az Fórum notáriusa Tóbiás József notáriusi hivatalát folytatni úgy rendeltetik, hogy az Mercantile Fórum előtt semmi némű pereket ne folytasson.

Határozat:

Szükséges tudásul vétetvén notárius atyánkfiának tudtára adatott, maga alkalmaztatása végett.

* * *

179-181. oldal 21. szám

1807. április 15.

Olvastatik a Felséges Kir. Guberniumnak márt. 20-án 747. szám alatt költ kegyelmes meghatározása, melynél fogva az Hanke Károly plenipotentiáriusnak Wertán Cajetán ellen való keresetében hozott Ítélet recursus útján megváltoztatván meghatározta: hogyha a pretensus az emlegetett transactiót ezen Fórum előtt előmutatni nem tudná, tehát az meg ítélt summának Interesse 1799-ik esztendő 9-ber 6-tól fogva vétessék és ítéltessék meg amikor az Cambiális levél költ és az plenipotentiáriusnak illendő fáradsága is határozottassék meg és a pretensus által ki fizetni rendeltessék.

Ítélet:

Mivelhogy a pretensus az általa pretendált transactiont maga valóságában elő mutatni ezen fórum előtt nem tudván, annak meg lett valósága egyáltalában kétség alá hozatott, ugyan azért méltóztatott is a Felséges Kir. Gubernium recursus útján márt. 20-án 747. szám alatt költi kegyelmes határozásánál fogva megállítani, hogy a pretendens által kereset és ezen Fórum által az múlt 7-ber 19-én hozott Ítéletnél fogva megállított 594 Rf. 3 kr. summának Interesse az Cambiális levélnek napjától az az 1799-ik esztendő 9-ber 6-tól fogva vétessék fel és a pretendens plenipotentíáriussának is fáradsága illendőleg határozottassék meg: Melynél fogva az fenn forgó és meg ítélt 594 Rf. 3 kr. summának interesse ab anno 1799. 6-a 9-ber ez mai napig hét esztendőkre és öt hónapokra Salvo Calculi ertore téssen 220 R. forint és 9 kr.-kat, az költség és fáradság pediglen legitimáltatik az előbbenivel és az recursusra tett költséggel együtt 56 Rf. 4 kr.-ra: Tehát mind össze tartozik a pretensus fizetni a pretendensnek 870 Rf.-kat és 16 kr.-kat, melyből az elmúlt Pretensus Sequestrumban téven 588 Rf., ehhez kelletik még adni 285 Rf. és 16 kr.-okat, hogyha ezen hátra lévő summát a pretensus mától fogva 8-ad napok alatt ki nem fizeti, executoroknak ki nevezetnek Czárán Antal és Moldován Dávid eö kegyelmek olyan utasítással, hogy 8-ra az hátra lévő summát executióval is felvévén a Pretendenst ekképpen tökéletesen, hogy kielégítsék meg határoztatott. Az Sequestrumban volt 585 Rf.-kat pedig mai napon az plenipotentíárius Melchior kapitány úr kezéhez is vette, valamint az hátra lévő 285 Rf. 16 kr.-ok is egészen ki fizettettek.

* * *

182. oldal 22. szám

1807. április 15.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak múlt esztendő 8-ber(október) 30-án 8080. szám alatt kelt rendelése, melyben Bányász József és a Szt. Miklósi Communitás ellen való panaszban határozását megteszi a Tisztelt Kir. Gubernium.

Határozat:

Tudásul vétetik.

* * *

182. oldal 23. szám

1807. április 15.

Ugyanezen tárgyan költ határozást a Méltóságos Fő Király Bíró úr a szükséges tudás végett a Mercantile Fórumnak tudtára adja.

Határozat:

Tudásul vétegett.

* * *

182. oldal 24. szám

1807. április 15.

Olvastatik Méltóságos Gróf és Gubernátor Bánffy György úr eö Excellenciája rendelete, melyben parantsolja ki hirdettetni az örmény kereskedőknek, hogy az moldovai herczeg Ipszilánti számára semmiféle fegyvert vagy katonai készüléket kivinni ez hazából kemény büntetés alatt tilalmaztatik.

Határozás:

Közönségesen az Örmény Compágniabélieknek ki hirdettetett.

* * *

182-183. oldal 25. szám

1807. április 15.

Olvastatik könyörgő levele Keresztes Péternek melyben azt adja elő, hogy Karátson Keresztes rajta méltatlanul 40 forintokat vett és még az közkereskedésből is 3 frt. 35 kr.(-t) és máskor 9 Rf.-t eltagadván, kéri az ok nélkül vett 40 forintoknak vissza fizetésére, úgy az közkereskedésből maradott pénznek felosztására szoríttatni.

Válasz:

Közöltetik ezen panasz két eredeti záradékjaival együtt a bépanaszoltatottal, hogy 8-ad napra feleletit tegye meg.

* * *

1807. április 15.

Olvastatik ugyan a Keresztes Péternek könyörgő levele, melyben panaszolván, hogy noha még 1803-ik esztendőben Computuális bírák rendeltettek volt ki, hogy Keresztes Simonnal számot vessenek mindazonáltal a számvetésre elő állani nem akar. Úgy nem különben Ditróban lakó Keresztes János is sok megintetés után eleget tenni nem akarván, kéri az illendő elégtételt ki szolgáltatni.

Válasz:

Az előbbeni Computuális Bírák helyett ki rendeltetnek Nádas Dávid és Bangi Sándor eö kegyelmek, olyan parantsolat mellett, hogy a bépanaszolt Keresztes Simonnak terminust tevén az megjelenésre, ha megjelenik mindkét felek bizonyíttásaikból az Computust és magok határozásokat meg tevén ezen Fórumnak referálják, ha pedig meg nem jelennek akkor a panaszló bizonyíttásaiból pretensióját liquidálják és további rendelésre referálják. Keresztes János is magok elejekben idéztetvén ez ellen való pretensióját is a panaszlónak, liquidálván az ki elégitésre időt tegyenek: Ha az alatt eleget nem tenne folyamodjék a panaszló ezen Fórumhoz és executorok fognak ki rendeltetni.

* * *

1807. április 15.

Olvastatik ugyan Keresztes Péternek könyörgő levele, melyben bé mutatván, hogy Ávéd Gergely liquidáltatott 80 M. forintokkal és maga kötelezése szerint, mindez mai napig is eleget nem tévén, kér executorokat kirendeltetni.

Válasz:

Executoroknak kirendeltetnek Nádas Dávid és Czárán Antal öö kegyelmek olyan rendelkezésen, hogy az 8-ad napi hírtétel után, ha addig eleget nem tenne az executiót vigyék végbe.

* * *

1807. április 15.

Olvastatik Kapdebó Miklós atyánkfiának kérelem levele, melyben bé zárván a Felséges Királyi Guberniumnak végső ítéletét Láp-tis Márton ellen való keresetében kér executorokat ki rendeltetni.

Válasz:

Executoroknak ki rendeltetnek Cziffra Jakab atyánkfia Kopatz Keresztes öö kegyelmével, hogy ha intra 8-án az ítéletnek eleget nem tenne az meg nyeretett az executiót vigyék végbe.

* * *

185. oldal 29. szám

1807. április 15.

Olvastatik Zakhariás Andrásnak könyörgő levele, melyben Petelácz Lázár ellen 47 Mf-knak és Petelácz Gergely ellen 86 Mf-knak fel vételekre executorokat kér ki rendeltetni, mint hogy ellene is az Felséges Kir. Gubernium Brachiumot rendelt ki.

Válasz:

Executoroknak ki rendeltetnek Nádas Dávid és Czárán Antal eö kegyelmek.

* * *

185. oldal 30. szám

1807. április 15.

Az mostani Tolvajos időben az Militaris és Provincialis Jurisdictionokkal egyetértvén, éjtzakai vigyázások rendeltettek ki az örmény Communitás részéről.

* * *

186. oldal 30. szám

1807. április 15.

Olvastatik Janitzki Györgynek könyörgő levele melyben kéri, hogy az bé adott Specificatioban kiírt örmény adósokkal meg fiztessen az Fórum.

Válasz:

Az pretendens az örmény adósait az közelebbi sessióra idéztesse ezen Fórum eleibe, és akkor confruntálván az adósság amennyiben liquidumnak fog tanáltatni, az Fórum maga rendelésit meg fogja tenni.

* * *

186. oldal 31. szám

1807. április 29.

Az 23-dik szám alatt bé adott panaszra Keresztes Péternek, Karátson Keresztes maga feleletit bé adván 5 darab záradékkal.

Válasz:

Adatik mindkét feleknek még 8-ad napi idő, hogy akkorra minden maguk oklevelekkel együtt ezen fórum előtt meg jelenvén, akkor az határozás meg fog tétetni.

* * *

187. oldal 32. szám

1807. április 29.

Olvastatik könyörgő levele Laptis Mártonnak, melyben kéri Kapdebó Miklós és közötté fenn forgó és a Felséges Kir. Gubernium előtt lefolyt perben kirendelt executiót az benn irt okoknál fogva elhalasztatni.

Határozás:

Az könyörgőnek törvényes reflexiót ugyan nem érdemel kérése, mivel az Felséges Kir. Gubernium két féle képpen nem adja ki maga kegyelmes Sententióját, mindazonáltal, hogy az végső Ítéletet és Transmissióját elhozhasa 15 napi idő haladék adatik, ami is az executoroknak adattassék tudtukra.

Az könyörgő elegendőnek nem tartván az idő haladékot: recursust jelent a Felséges Kir Guberniumhoz.

* * *

187. oldal 33. szám

1807. április 29.

Nemes Lukáts Márton eö kegyelme kér arról hiteles Testimoniumot adatni, hogy az Civica és Commercii taxát itten Gy. Szt. Miklóson, mint az örmény compagniabéli személy minden esztendőben fizeti.

Határozat:

Az kért Testimonium sub Extradura notariáli adattassék ki.

* * *

188. oldal 34. szám

1807. május 14.

Olvastatik a Felséges Kir. Guberniumnak 18 martzi 1781. (sz) alatt költ rendelése, melyben Fitzus Márton atyánkfiát az bíróságban confirmálván 3 Rf 48 kr. Gubernális Taxa ki fizetetésit parantsolja.

Határozat:

Tudásul vétetik, az kiirt taxa pedig a Gubernális taxatorátusra fizetessék bé.

188. oldal 35. szám

1807. május 14.

Karátson Keresztes, Zakhariás Tódor ellen bizonyos Contractus mellett levő adósság fel vételére executorokat kér ki rendeltetni.

Válasz:

Executoroknak ki rendeltetnek Czárán Antal és Bangi Sándor eö kegyelmek. Mivelhogy az Fórum közben vetésére az felek úgy békélleték meg, hogy ezen hónap végén 1 tehénbőrt, június, július és augusztus végén is még 1 tehénbőrt in summa 4 tehén bőrköt. Az executió elhalasztatott, mely csak akkor megyen ki, ha ezen egyezésnek foganatja nem lenne.

* * *

189. oldal 36. szám

1807. május 14.

Czifra Jakab atyánkfia Inprotocoláltatni kéri, hogy Lukáts Tódornak 100 forintokon vásárolt fundusról való Contractusa vagyon nála zálogban 15 Rf.-ban, de mivelhogy még 1788-dik esztendőtol fogva 166 véka sarfű árával per 10 kr. vékája tartozik Lukáts Tódor, a Contractust ki nem adhatja miglen ki nem elégittetik.

Válasz:

Az könyörgő tartsa magánál a Contractust és ha minden keresetere nézve Lukáts Tódor ki nem elégitené is, az fórum hire nélkül a Contractust ki ne adja, mivel annak a Cridális massába kelletik menni.

1807. május 20.

Czifra Jakab atyánkfia panaszul adja fel, hogy Csorsza alias Moldován Jakab bizonyos summa pénzzel adósa volna Contractus mellett és az terminus kitelése után is meg fizetni nem akarván az elégtételt ki szolgáltatni kéri. Moldován Jakab maga szószólója által az kérést minden záradékjaival együtt közöltetni kéri. Melynek a panaszló ellene mond azért, hogy tulajdon obligatoriálissa lévén az adósnak sürgősen a Communicatio mint megismert liquidumban.

Határozás:

Mivelhogy a felek között 1805-ik esztendőben aug. 29-én Computus tétetvén akkoron a Pretensus magát adósnak vallotta 101 darab ketskékkel, melyeknek áruk felvételekre azon esztendőben X-ber(december) 2-án executorok is nevezettek volt ki, és az executio azzal akadályoztatott volt meg, hogy a pretensus Cridát jelentett volt: de mivelhogy Crida jelentésről önként elálván, némely Cridátorait már ki is elégítette: azért a liquidált és önként megismert 101 darab ketskéknek egész árokat, párját 11 v.f.-on fel vévé az Contractus szerint, úgy az Contractusban stipulált vinculumát és az executorok által legitimálandó költséget minden Interes nélkül mivel hogy stipulálva nintsen a pretensus meg fizetni köteleztetik, melynek felvételére executoroknak ki nevezetnek Kritsa Márton atyánkfia Bangi Sándorral. A pretensus protestál ezen Ítélet ellen és recursust jelent a Felső Királyi Gubernium eleibe.

* * *

1807. május 14.

Huszár kapitány Seeberg úrnak mint Kin János biztossának kérése olvastatik, melyben Lukáts Thódor ellen való pretensió-jában az executiót végben vitetni kéri. Úgy az Mélik Bogdán Massájából lehető kielégittetésit sürgeti.

Válasz:

Lukáts Tódor mint cridatárius moratoriumot nyervén hat esztendőkre ellene executiót végben vinni nem lehet, és pedig olyan sententiával, melynek törvényes ereje ki telvén resuscitáltatni kelletik.

Az Mélik Bogdán massájából való kielégittetése iránt legyen várakozással miglen az kielégittetésre az Creditorok össze fog-nak hivattatni.

* * *

1807. május 14.

Keresztes Péter, Bogoz Gergely ellen való adósságbéli pretensióját bé adván és az bé panaszolt közöltetni kérvén.

Határozat:

Közöltetik a bé panaszoltatottal, hogy 8-ad nap alatt maga feleletit meg tegye.

* * *

1807. június 5.

Bíró atyánkfia hivatalánál fogva jelenti, hogy az Felséges Királyi Guberniumnak 8695. szám alatt költ Kegyelmes rendelete után is Kövér Cajetánon és Kövér Tódoron az 3 esztendei Civica taxát a Méltóságos Fő Király Bíró úr még eddig nem exequáltatatta.

Határozás:

Sürgettessék az ki rendelendő executió a Mélt. Fő Király Bíró úrnál, hogy sub nro. Protocollatija N^o tett kérésünkre méltóztassék az hátra lévő taxát exequáltatni.

* * *

1807. június 5.

Olvastatik könyörgő levele Keresztes Péternek, melyben kéri, néhai Ávéd Benedek maradéki ellen 25 frt. és 50 kr. felvételek iránt executorokat rendelni.

Válasz:

Közzötetik a bé panaszolatottal, hogy 8-ad nap alatt feleletit tegye meg.

* * *

1807. június 5.

Kritsa Márton atyánkfia kérelem levele olvastatik, melyben kéri, hogy mivel Zakhariás Antal 197 forintot érő bétsi portékát vásárolván és az summát ki fizetni nem akarván executorok rendeltessenek felvételére.

Válasz:

Közöltetik a bé panaszoltattal, hogy az jövő szerdai szesszióra feleletét itt tegye meg.

* * *

1807. június 5.

Kritsa Márton atyánkfia bé adja a Scriptoristicum Specificatióját és a papok fizetése pótlására adott 14 Rf.-ről való jegyzését kérvén adójában való imputatiója iránt rendelést tétetni.

Válasz:

A Specificatióban ki tett summából 27 Rf. és 54 kr.-ok acceptáltatván, hogy adójában imputáltassék, meg határozottatott.

* * *

194. oldal 44. szám

1807. június 10.

Olvastatik kérelem levele Lukáts Tódornak melyben kéri, hogy házi reparációjára Kritsa Márton atyánkfia által adatni rendeltessék 10 Rf. az általa percipiált summából és Kritsa Márton atyánkfia az véle való Computusra szoríttassék úgy Kápdebó Márton és Jakab eö kegyelmekkel való Cautiót elkészíttetni, s Zakhariás Tódorral való iratát inprotocolálatni.

Válasz:

Ajánltatik Kritsa Márton atyánkfiának, hogy az kinek bíró summából a könyörgőnek a 10 Rf.-kat erogálja és az könyörgővel való Computust vigye végbe, hogy továbbra ment lehessen a könyörgő alkalmatlanságaitól, az egyéb kérései pedig az Fórum előtt helyt nem tanálnak.

* * *

195. oldal 45. szám

1807. június 10.

Fatsaros Jakab örmény kereskedő hirtelen meghalálozván vagyonaihoz Just pretendáltak Fatsaros Lukáts és azért az megholtnak javai további rendelésig el petsételtetni rendeltetvén Fatsaros Tódornak sógora Izsák Jakab az Fórum előtt megjelenvén azt jelentette, hogy az meghalálozott Fatsaros Lukátstól ez előtt egy néhány esztendőkkal meg lévén osztozva, kereskedésit Fatsaros Tódorral folytatta és véle egy kenyeren is volt, azért azt kívánja Fatsaros Tódor, hogy minden némű jók adattassanak által és magát arra kötelezi, hogy minden lehető pretendenseket ki fog elégíteni.

Határozás:

Az ezen Fórum előtt tett kötelezésére Izsák Jakab eö kegyelminek az megholtnak minden némű javai Fatsaros Tódornak ki adatni rendeltetnek, nem lévén azokhoz jussa Fatsaros Lukátsnak, a kitől az meg holt már régen meg volt különözve.

* * *

196. oldal 46. szám

1807. június 10.

Parajdon kereskedés végett tartózkodó de egyéb aránt ezen fórum Jurisdictiója alá tartozó Karátson Miklós arról kér testimoniumot adatni, hogy az Gy. Szt. Miklósi örmény Compagniához adózik.

Válasz:

Az kívánt Testimonium ki adattatik.

* * *

196. oldal 47. szám

1807. június 24.

Olvastatik a Fels. Kir. Guberniumnak május 15-én 1498. szám alatt költ kegyelmes rendelege, melyben parantsoltatik, hogy az Kritsa testvéreken az Rolland Ferentz részire meg ítélt 2730 Rf. vétel mellett való adósság exequáltassék.

Határozat:

Adattassék tudtokra az Kritsa testvéreknek, hogyha az pretendált adósságot ki nem fizetik, amidőn az Rolland Ferentz plenipotentiaíussa magát jelenteni fogja, az executió végben fog vitetni.

197. oldal 48. szám

1807. június 24.

Az Kritsa testvérek bé adják magok mentségeket aztot erősítő quitantiákkal együtt, melyekkel azt kívánják bizonyítani, hogy a pretendált adósságot még 1803-ik esztendőben Nádorffi bétsi kereskedőnek bé fizették, kérvén ezen mentségeket az Felséges Királyi Guberniumnak fel küldeni.

Határozat:

Küldessék fel az Felséges Guberniumnak azon ajánlatos ajánlás mellett, hogy mivel a pretendált adósság kifizetettnek lenni bizonyítatik az tisztelt Kir. Gubernium a pretensusokat tegye menté az további fizetéstől.

* * *

197-198. oldal 49. szám

1807. július 3.

Olvastatik Csoma Józsefnek kérelem levele, melyben kéri, hogyha az Rosalis haszna meg íteltetett Julián Tódor részire, az is méltó tekintetbe vétessék, hogy az borokat, melyekből nyereséget adott maga pénzin vásárolván, illő hogy az Interestnek felit Julián Tódor szenvedje, de egyéb iránt is az Rosalis jövedelmét tagadja menyynységire nézve, hogyha meg nem bizonyítja Julián Tódor. Ezen kérést Julián Tódor közölni kéri.

Válasz:

Az közelebbi sessióig ki adatik felelete meg tétele végett.

* * *

198. oldal 50. szám

1807. július 3.

Olvastatik Fatsaros Lukátsnak könyörgő levele, melyben kéri, hogy az néhai Fatsaros Jakab javaiból az ötöt illető részt adattassék ki, mivel hogy az meghalt véle meg osztozva nem volt.

Válasz:

Az bé panaszoltatottnak 8-ad napra ki adatik feleletre.

* * *

198. oldal 51. szám

1807. július 3.

Csoma József és Julián Tódor eö kegyelmüknek ezen Fórum közben vetésire meg békéllettek sub poena Decretális Calumnia és minden egymás ellen való pretensiókról le mondván leveleiket el is égették.

* * *

199. oldal 52. szám

1807. július 10.

Olvastatik Bogoz Gergely felelete az Keresztes Péter preten-siójára, melyet pretendál Bogoz Kajetánért fizetetni 270 forintokban: meg mutatván azt a néhai édes atyok levelével, hogy Bogoz Kajetán minden vagyonaiból ki volt fizetve

Határozat:

Közlötsék az panaszlóval 8-ad napra.

199-200. oldal 53. szám

1807. július 10.

Fatsaros Todor bé adja maga feleletit az Fatsaros Lukáts keresete ellen, mely az felek előtt felolvastatván az kereső fél szószólója feleletre ki is kérte

Határozat:

Ki adatik feleletre 15-öd napra úgy hogy feleletit az alperesnek pro conclusione előre által adván in merito conducálva adják ezen fórum eleiben.

* * *

200. oldal 54. szám

1807. július 10.

Olvastatik kérelem levele Kritsa Jánosnak, melyben kéri testvéreit arra szorítani, hogy az házasságára tett 640 Rf. költséget fizessék ki mint annak az közmassából kelletet fizetni

Válasz:

Közöltetik az bépanaszolt Kritsa testvérekkel, hogy feleletet 8-ad napra tegyék meg.

* * *

1807. július 22.

Elő vétetik Kritsa Bogdánnénak és leányának Kritsa Therésianak az iránt való keresetek, hogy özvegyi tartása, úgy leánya ruházata és az férjhez adásra kívántató Paraphernum lakasztassék ki. Melyre az fiai Kritsa Márton, Péter, István és János magok feleleteket meg tévén tétetett

Ítilet

Meg vizsgálván ezen Mercantile Fórum mind az özvegynek Kritsa Bogdánnénak maga özvegyi úgy leánya tartása és ennek Paraphernuma iránt intézett keresetét: mind pedig az Kritsa testvéreknek arra tett feleleteket. Ámbár az feleletben azt törekednek is mutatni az bé panaszoltatott nagyobb testvérek, hogy amidőn 1803-ban az testvérek egymás között megosztotak, úgy állították meg egymás között, hogy Kritsa Jánosnak jutott résznek fele legyen az özvegyi hajadon leányával Therésiával, de mivel ezen osztályt legkisebbet is arról költ hiteles írással nem bizonyítják: a mellett pedig Kritsa János azon atyafiságos osztályt megsem is esméri, ellenkezvén a Decr. 1-ső része 43-k Tisztelt az hol az 4-k \$-us világos szavai szerint az osztozatlan testvérek kárt, hasznot egyaránt tartoznak szenvedni, egyéb aránt is maga Kritsa Márton amidőn testvérével Jánossal az egész fele rész iránt meg egyezett egészen azt mutatya ezen egyezését, hogy teljességgel az János résziben az édesanyáé bé foglalva nem volna, mert másképpen Jánossal az fele rész iránt egyezésre nem is léphetett volna, az anya kirekesztésével az törvényes igazsággal is ellenkezvén az kisebb testvérnek illetén meg csalattatása: Azért a Mercantile Fórum azt igazságosnak teljes-

séggel nem, hogy az Kritsa János részinek fele az pretendens özvegynek ítültessék, hanem törvényesen azt határozta, hogy Kritsa Márton, István, Péter és János mindenik külön-külön az édesanyoknak és hajadon leány testvéreknek tartásokra száz-száz R forintokat esztendőnként fizetni tartozzanak, emellett mivelhogy az örmény szokás szerint tartoznának az bé panaszoltatott testvérek az hajadon leánt a közösből kiruházni és férjhez adni és paraphernizálni, sőt minnyájon azt is önként meg vallják, hogy Thrési testvérek csak nem kereső társok volt, az boltban sanyargot is szenvedett, tehát hogy az négy testvérek az hajadon leánnak 1000 R. forintokat egyszeriben kiadjanak amely néki paraphernum gyanánt szolgáljon és ha az férjhezmenetelre szerentséje adatnék az házassági tisztességét is közöson az négy testvérek fenn tartani kötelesek legyenek, törvényesen meghatározta ezen fórum.

Az arany pereczet, mivel az úgy vétethetik mint az özvegynek néhai férjétől maradott Dos, aztot Kritsa János vissza adni édes anyának tartozik.

Kritsa István és Péter apellálják a Felséges Királyi Gubernium szine eleiben.

Kritsa János alázatosan köszöni az ítéletet és contendál az apelláció ellen.

Az özvegy addig is hogy mindennapi élelmekről rendelés tétessék kéri.

Ítélet

Felbocsátatik úgy mindazonáltal, hogy amely két fiú nem apellálta ezen pert tehát azok az intertentiót ki fizetni tartozzanak.

* * *

1807. július 22.

Olvastatik könyörgő levele Lázár Gergelynek, melyben kéri, hogy mivel néhai Lázár Mojzesnek 4000 Rf-kat köz kereskedésre által adott volt, azon summáról az maradékja tegyen véle computust, és ami kifizetni való lészen fizettettessék ki.

Válasz:

Ki rendeltetnek Computuális Biróknak Kritsa Márton, Wертán Cajétán és Kápdebó Jakab atyámfiai, kinek meg hagyatík, hogy az Computus után magok vélekedéseket tegyék meg.

* * *

1807. augusztus 25.

Olvastatik kérése Karátson Keresztesnek melyben kéri, hogy mivel Zakariás Thodor az békességes egyezésnek eleget nem tett az egyezés által meg állított Jóknak felvételére executorok rendeltessenek ki.

Válasz:

Executoroknak ki rendeltetnek nótárius atyámfia Bángi Sándor eő kegyelmivel.

* * *

1807. augusztus 25.

Örmény kereskedő Fejér Péter azt jelenti ezen fórum előtt, hogy az múlt esztendőben 135 Porta szám alatt tett határozás szerint, mint kezes Eránosz Jakabért és Mánya Bogdányért az 280 Mf-t helyett 280 R forintokat fizetvén, azt kívánja hogy az 56 M forintok megfizetésekre Eránosz Jakab és Mánya Bogdány szorittassanak reá.

Határozás

Megbizonyítom Fejér Péter, hogy mint kezes Krisztia Juon görögnek az 280 Mf helyett 280 Rf-kat fizetett 56 Mf-tal többet azért Eránosz Jakab és Mánya Bogdány vissza fizetni tartoznak.

* * *

1807. augusztus 25.

Cziffra Jakab atyánkfia Kopatz Lukáts ellen executiot tentáltatván az adós ... kéri pro Brachio ajánltatni.

Határozás

Ajánltassék a Felséges Királyi Guberniumnak pro Brachio.

* * *

1807. augusztus 25.

Olvastatik Cziffra Jakab atyánkfiának kérelem levele, melyben jelenti, hogy Molduván Jakab az 20-ik May, hozott ítéletet peres recursum nem kívánta meg jobbittatni a Felséges Királyi Gubernium előtt azért kéri, hogy az előbbeni Ítlet telyesítésben vétetni rendeltessék

Határozás

Mivelhogy az bé panaszoltatott maga Recursussát nem prosegnálta azért az 20-ik May hozott Ítlet helyben hagyatik, és az abban kinevezett executor atyánkfiái az Executió végben vitelére utasítatnak.

Procurator Török Elek protestál ezen határozás ellen, és recursust jelent mivelhogy principalissa jelen nintsen.

* * *

1807. augusztus 25.

Elő vétetik Lázár Gergelynek Computuális keresete az néhai Lázár Mojzes successorai ellen: melyben az Computualis Birák operátioját abban kíványa meg jobbítatni, hogy pro Annis 1793. 94. és 95. meg nem mutattatott, hogy néhai Lázár Mojzessel számot vetet volna, mivel az Defterben való írás az fiaí Lázár Kristófé, azon kívül 1801-ben 7. May azt teszi a Computusban Keresztes István atyánkfia, hogy 300 forintokat adott volna, melyre hogy egyszeriben 300 forintokat percipiált volna nem hogy emlékeznék, hanem hűtöt is kész tenni, kíványa hogy e részben a Computus Ítlet által jobbittassék meg.

Itilet

Mivelhogy a bé panaszoltatott Keresztes István atyánkfia hiteles Defterivel meg mutatta, azt, hogy néhai Lázár Mojzes a pretendenssel 1793. 94. és 95-ik esztendőkről számot vetvén azon esztendőkre 723 forint nyereséget adott, amely feljegyzés noha az fiai légyen is, mind azon által, mivel az után maga néhai Lázár Mojzes felírta, hogy a pretendensnek 3000 forintya maradt, 36 forint hijával köz kereskedésre, már ma azon más kézírásában is kétség nem lehet, ugyanazért hogy azon preten-dált három esztendőkről az néhai Lázár Mojzes maradéki számolyanak nem is kötelestethetnek, és az alól ezennel fel is oldoztatnak: ami illeti 1801-ben 7 May feltett 300 forintokban egyszeriben tett erogatiót mivelhogy a pretendus maga írásának megbizonyíttására hűtit offerálja, tehát ha hűtivel meg bizonyítja, hogy valójában a pretendensnek azon esztendőben kiadta a feltet 300 Rf-kat az is acceptáltatni határoztatik, egyéb aránt az több positiokra nézve a Computualis Birák munkája minde-ekben helyben hagyatván aszerint tartozik a pretensus fizetni a pretendensnek 337 Mf-kat és 4 kr mely summának kifizetési-vel a pretensus a pretendens további keresetétől menté tétetik.

A pretendens appellálja a Felséges Királyi Gubernium eleiben.

A pretensus protestál további költség fáradságról

Itilet

Felbocsattatik

Die 1. 7-^{bris} Keresztes István Uram az megitélt 337 Mf-kat 4 kr ez én előttem Lázár Gergely Uramnak effective kifizette, és Lázár Gergely Uram el is vévén az további perlekedésről lemondott.

Tobiás Jóseff

207-208 old, 62 szám

1807. augusztus 25.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak Május 26-án 1761. szám alatt költ kegyelmes rendelete melyben tudásul adatik, hogy az Laptis Márton kérésére Kábdebó Miklós atyánkfia keresetében az executió fel nem függesztetett, továbbra parantsoltatik, hogy mivel Laptis Márton azt adta fel, hogy ezen causában valamelyik forum tagja magát interessálta volna, az volta-képpen kinyomoztassék, hogy aszerint investigatio rendeltessék

Határozás

Irassék meg alázatosan a Felséges Királyi Guberniumnak, hogy az forum előtt teljességgel tudva nintsen, hogy valaki az forum tagjai közül ezen causában interessálta volna, amely annál helytelenebb feladás volt, hogy az Felséges Királyi Gubernium által is az forum Itilete helyben hagyatott. Az más részére nézve az Felséges Rendelet a feleknek tudásokra szolgál.

* * *

208-209. old, 63. szám

1807. szeptember 9.

Kábdebó Miklós atyánkfia kérelem levelében azt kéri, hogy mivel Laptis Márton az Felséges Királyi Gubernium végső Itiletinek telyesítésben való vételit Repulsioval megakadályoztatta Brachium kirendelése végett ajánltassék a Felséges Királyi Guberniumnak.

Határozás

Az kéreseknél felküldése mellett kéretessék aláztatson a Felséges Királyi Gubernium a Brachicum kirendelése iránt.

* * *

209-210 old, 64 szám

1807. szeptember 9.

Olvastatik néhai Molduván Mihályné leányainak Hyrepszimének Véronikának, és Katalinnak kérelem levelek, melyben panasolván, hogy az néhai anyok kevés vagyónából öszve szedett summából Kritsa Márton atyánkfia 25 forintokat el akar tartoztatni az Ávéd Jánosné adósságában, azért hogy esztet az néhai öreg mint onokáját tartotta, és férhez is adta, és férhezadására való volt volna azon 25 forintokra, kérik hogy az beszédett pénz nekik mint igaz véreknek adattassék ki.

Határozás

Meghagyatik ezennel mind Kritsa Márton atyánkfiának, hogy az néhai Molduván Mihályné vagyonaiból kezénél lévő summát, mind pedig Nádos Dávid eő kegyelminek, hogy az eladott földből bé szedett pénzt különös Consignatió mellett az Mercantile Forumnak 8 napok alatt predispronderum dispositione adják bé.

* * *

210-211 old, 65 szám

1807. szeptember 16.

Olvastatik a Felséges Guberniumnak Július 31-én 2547. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben közöltetik az Erdélyi Fő Hadi vezérségnek az Lukáts Todor dolgában tett maga kinyilatkoztatása, mely azt foglalja magában, hogy az tisztelt Fő Hadi vezérség rendelkezéséből két rendbéli comissio tartatván, amit az utolsó Comissio liquidált olyan rendelés tette, az Compania Commendárisokhoz, hogy azt incaszálván, Kritsa Márton atyánkfiának, adminisztrálván továbbra az Lukáts Todor sok factiojiban belé nem ereszkedik az Fő Hadi Vezérség.

Határozás

Tudásul veszi az Mercantile Forum Lukáts Todornak pedig tudtára adatott.

* * *

211 old. 66 szám

1807. szeptember 16.

Olvastatik könyörgő levele Fitzus Jakabnak, melyben panasza, hogy Lengyel Péter, szegődött szolgáját megfogadván kinek már előre két véka törökbúzáat adott is volt, hogy az előre adott két véka törökbúza árát kérte meg fordítani, nemcsak illetlen szókkal motkolta hanem artzul is vágta, kérvén, hogy illendő elégtétel szolgáltatassék.

Melly panaszt közölni kérvén a bé panaszt.

Határozás

Közöltetik a bé panaszoltatottal 8-ad napra, hogy akkor mindkét felek magok bizonyságokkal jelenyenek meg.

* * *

212 old. 67 szám

1807. szeptember 16.

Tántzos Ferentz, és Szabó Gergely személyesen ezen Forum előtt azt panaszolyák, hogy Szarokán Gergely megfogadván őket bizonyos számú tehenek mellé, és nem adva számba szám szerint a teheneket nékiek, s már most amint állítja egy tehene el tévelyedvén amiat béreket kifizetni nem akarja.

Melyre az bé panaszoltatott azt feleli, hogy ha mint szolgák az elveszett tehenet elő keresik azonnal béreket kifizeti.

Határozás

Minthogy a bé panaszoltatott mint gazda hibázott, hogy a cselédgyeinek számlálatlan adta vigyázásokra az marhákat, úgy az cselédek is hibáztak, hogy számlálatlanul kezek alá vették, azért a gazda cselédgyeivel edgyütt kötelesek az eltévelyedet tehenet elő keresni, addig pedig a cselédeknek béreket fele résziben kiadni kötelestetik.

* * *

212-213 old. 68 szám

1807. szeptember 16.

Heranos Márton bé adván egy Contractust 250 forintokról szólott, mely summával tartozik Mánya Gergely, azt kéri: hogy az adós a summának megfizetésére szoríttassék az adós személyesen jelen lévén azt állítja: hogy ezen summából 103 forintot megadván maradt még 147 forint, de mivel ezen summában 27 forint Interest tett az creditor azt kívánja hogy az summából vonattassék ki.

Határozás

Minthogy a Contractusban arról emlékezet nintsen, hogy az adós 27 for. Interest adott volna, és az creditor is ezt meg nem valya, azért az 103 forintokon kívül az hátra lévő 147 forintot meg fizetni kötelezzetnek és executoroknak ki is rendeltetnek Cziffra Jakab atyánkfia Bángi Sándor őö kegyelmivel.

* * *

213-214 old. 69 szám

1807. október 21.

Zerig Márton azt panaszolja, hogy Molduvában akarván menni, tanálkozott Vártus Gergellyel, és Dobribán Lukátsal, akik arra kérték, hogy a Berszánoktól alkudnék számukra berbétseket az öregeket 16 forintyával az ifjakot 14 for. s adna is elő pénzt, mert nékie fáradságáért 5 aranyakat fizetnek, aszerint meg is alkudván bizonyos számú berbétseket 50 forintokat adott foglalót, elhajtván az berbétseket Vártus Gergely és Dobribán

Lukáts nem vették el az berbétseket azt kívánva, hogy az ígért 5 aranyakat és költségeit fáradságát fizessék meg.

Melyre az bé panaszoltatottak azt felelik, hogy névszerint meg mondták melyik berszántól vegyen berbétseket, de a panaszoló sem attól nem vette, sem olyanokat, melyek teczhettek volna, azért ígéreteknek eleget tenni nem tartoznak.

Határozás

Mivelhogy a panaszló az berbétsek vásárlásokban időt vesztegetet, a bé panaszoltatottak tartoznak a panaszlónak fizetni 10 forintokat, azért hogy az ők szavokra tette fáradságát és költséit, mely ítélt summát le is fizetvén az panaszló megelégedett véle.

* * *

215 old. 70 szám

1807. október 16.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak július 21-kén 2400. szám alatt költ Kegyelmes rendelete, melyben panaszoltatik, hogy az Kritsa István mentsége az Rolland Ferentz pre-tentiójában továbbra bé nem vetethetvén, sub propria Responsabilitate Fori Mercantilis az executió vitettség végben.

Határozás

Irassék meg alázatosan az Felséges Királyi Guberniumnak, hogy az 1806-ban 2581. szám alatt költ rendelés következtésül mihelyest az Rolland Ferentz plenipotentiáriussa magát jelenteni fogja az executió azonnal ki fog rendeltetni, és azon esetre executoroknak kirendeltetnek Kápdebó Márton és nótárius atyánkfiai.

* * *

1807. október 16.

Tántzos Ferentz, és Szabó Gergely újabban is panaszolják, hogy az Forumnak 67-ik szám alatt való határozása szerint is Szarokán Gergely béreket kifizetni nem akarja.

Melyre Szarokán Gergely azt feleli, hogy a panaszlók Nagy Váradig fogattanak meg, de Tordán eladván az marhákat azért egész bérfizetéssel nem tartozik.

Erre a panaszlók azt mondgyák, hogy az alkalom ugyan Váradig volt, de az szó ugy volt, hogy ha közelebb is eladná az marhákat egész béreket kifizeti.

Határozás

Az eltévelyedett tehén felkeresésére 6 forintokat költvén a bé panaszoltatott, annak felit a panaszlók szenvedni tartoznak, ugyanazért 3 forint híjával az panaszlókot kifizetni köteleztetik, és mivelhogy Váradig nem mentenek a panaszlók, a két pár botskor helyett egy pár botskort elvenni kötelesek lesznek.

* * *

1807. október 27.

Gróff Lázár Lajos Urnak Szárhegyi gondviselője Magdás János beadván Fitzus Istvánnak két kötelező leveleit, melyek szerint 29 juhokat minden hasznaival adni tartoznék. kéri az adóst az meg fizetésre szorítani.

Fitzus csak 15 napi dilatiót kíván.

Határozás

Az 15 napi dilatio meg adatik, hogy az alatt az Gróff Urral meg egyezhessék.

Októbernek 26-ik napján Intabulatio végett az alább bé írt Contractust adta bé Wertán Antal Uram, amely örmény nyelven így következik.

* * *

218-219 old. 73 szám

1807. október 27.

Benedek Ignázt azt panaszolja, hogy Ávéd Antalnak adósa lévén Szépvízi Zadik Lukáts, és Benedek Ignázt és Zadik Lukátsnak Ávéd Antal ben tiltotta, hogy a Szépvízi örmény pénzt ki ne fizesse, hanem az ő adósságát abból vonja ki, efelett Újfalvi Barabás Jóseftől vásárolván egy kantzát, Ávéd Antal ben tiltotta, hogy Barabás József ki ne adja s eszerint a kantzát el nem adhatván már ma kárban vagyon, és Barabás József az kantza árát kívánja, holott magát adóssának nem esméri.

Melyre Ávéd Antal azt feleli: Igaz ugyan hogy a kantzát eltiltotta volt, de az után magát úgy nyilatkoztatta ki Barabás Józsefnek, hogy a kantzát kiadhatja, mivel 30 forinttal adósa lévén ha ez iránt a kezességet magára vállalja a kantza a tilalom alól kiadatathatik.

Barabás József jelen lévén tagadja hogy a kantzát a tilalom alól felszabadította volna Ávéd Antal, sőt maga Ávéd el is vitte volt a kantzát.

Határozás

Mivelhogy az Ávéd Antal által tétetett tilalom nem Tiszti petséttel törvényesen esett, azért Barabás József annak engedelmeskedvén nem is tartozott volna, ugyan azért Ávéd Antal az 30 forintoknak megfizetésére nem is erőltethetik, hanem Benedek Ignácz magához vevén a kantzát, fizesse meg azt amivel tartozik.

* * *

219-220 old. 74 szám

1807. október 27.

Olvastatik Lukáts Todornak abbéli jelentése, hogy Crida alá éppen való nem volna, minthogy az ő activa adósságai felyül haladnák sokkal az passiva adósságait, ugyan azért az iránt kíván határozást tétetni, hogy minden ügye vagy törvényesen vagy barátságosan folytattassék és Regiusok rendeltessenek ki az barátságos Commissiora.

Határozás

Az Mercantile Forum előtt megmutatván azt, hogy az activa adósságai sokkal felyül haladván a passivumokat, melyek ugyan mind addig mig nem liquidáltatnak valóságra nem jöhetnek, ide nem értetvén a Militaris creditorok és debitorok, megnyugszik azon a Mercantile Forum, hogy Cridatáriusnak ezuttal ne publicáltassék hanem, hogy a könyörgőnek minden némű ügye az 1805-ik esztendő 16. X-^{ber} tett protocollatio szerint törvényesen folytattassék mivel az barátságos Regiusokat nem is lehet rendelni, mert az ide való örménység kereskedők-

ből állván, senki is maga élelme keresésétől el nem szoríthatatik, egyéb aránt is Forum által nem láthatya, hogy a könyörgő maga ügyit barátságosan eligazíthassa, azért a könyörgő tartsa magát ahhoz, hogy amidőn Forum gyűlése tartatik maga ügyit rendre terjessze a Forum eleiben határozás véget.

* * *

221 old. 75 szám

1807. október 27.

Mai napon meghatározatott, hogy mivel az Felséges Királyi Gubernium Kegyelmes Rendelése után is Kövér Kajétán és Todor Uraimék az 3 esztendei taxát kifizetni nem akarják utólag is kérettesék a Méltóságos Fő Király Biró úr executional lejendő felvitele iránt, vagy hogy mi akadályoztatya ezen ügy előmenetelit, méltóztassék tudtára adni a Forumnak, hogy továbbra is folyamodhassék a Felséges Királyi Guberniumhoz

11.1807. Nro. Gubernium 8695

* * *

221–222 old. 76 szám

1807. október 30.

Olvastatik Wertán Cajétán atyánkfiának kérelem levele, melyben kéri, hogy azon 379 Mf és 74 kr felvételére melyre már ez előtt is pro Brachio ajánltatott volt az Nádas fiak ellen, most viszonylag a Brachium kirendelésére ajánltassék az admonitióban ki tett több pretensiokra nézve pedig executorokat kér kirendeltetni.

Nádos Dávid maga és testvérei képekben azt feleli, hogy mivel a pretendensek pretensioit többnyire tagadja, illő hogy Computus által hozattassanak világosságra az Positiók, azért kéri, hogy Computus rendeltessék, mivel addig is a pretensiókra nem is felelhetett bizonyos levelei kezében nem tételek miatt.

A pretendens a Computus ellen mond, és mivel hogy a pretensiók Contractus mellett vadnak éppen nintsen helye a Computusnak, különben is júliustól fogva megfeleltetett volna.

Határozás

Mind a pretendens még esméréséből, mind a pretensus megvallásából bizonyos lévén az, hogy 1794-ben megfizetni kötelezett 529 forintokból a pretensus fizetett volna 143 forintokat amellett pedig a pretensus állítja, hogy még többet is tud bizonyítani, hogy fizetett volna, melynél fogva nem jöhet ezen positio olyan világos adósság alá, hogy az pro Brachio ajánltathassék az más Contractualiter stipulált adósság iránt is a pretensus a pretendens ellen július 22-én végben vitetett readmanitoria Instructiójában azt adja akadályul, hogy a pretendens Lukáts János és István uraimékkal bizonyos egyezésre léptenek melynek a volt a czélya, hogy az által a pretensusok adósságai lefizetődjenek, melynél fogva kíványa a pretensus hogy egymás között Computust tegyenek, és amint a Computus liquidálni fog kész azonnal kifizetni. Ugyan azért ezen Mercantile Forum meghatározza, hogy intra 15-én az felek egymás között Computust tegyenek, melynek végben vitelére kirendelnek Kövér Cajetán, Kövér Antal és Lázár Kristóf atyánkfiai.

Az pretendens protestál ezen Ítlet ellen, minthogy az keresetben citált 136 Provi articulusnak ellenére látja eztet tétetnek lenni, de ettől elállván a pretendens.

Revocálya Prokátorát azért, hogy az admonitiv után tettek volt Computust, ugyan azért Prokátorának ezt kellett volna allegálni, hogy már Computus lévén, Computus Computusra nem kelletik azért ha Computus volt, tehát kíványa az Itiletet megváltoztatni.

Itilet

Az előbbeni Itilet áll, azt hozzáadva, hogy a Computus ma és holnap vitettség végben.

224 old. 77 szám

1807. november 4.

Die 31. 8^{-bris.} az Computuale Forum megtévén maga ülésit és mindkét feleket meg is békéltette, melyről való Békesség Levelét az feleknek ki is adta, mely az Forumnak bémutatására meg is erősítettett.

* * *

224 old. 78 szám

1807 November

Olvastatik Bánkfalvi Kováts József úrnak kérelem levele melyben Zakhariás András ellen költésit, fáradságát legitimáltatni, és az 394 fr Capitális Interessével s legitimálandó költségivel felvétetni executioval kéri.

Határozás

Az Interes és költség Legitimáltatott 103 Mf-kra és 89 kr-ra és a Brachium kivitelével a Tiumphaus kövesse az törvényes utat.

* * *

1807. november 4.

Olvastatik az Kritsa testvéreknek kérelem levelek, melyben azt mutatván meg, hogy Rolland Ferentznek a pretendált vexel szerint való adóssággal nem tartoznának, mivel aztot a tulajdonosnak Nádorffnak maga ideiben befizetvén a vexelt ki nem adta: kérvén hogy ezen mentségek(et) terjesztessék a Felséges Királyi Gubernium eleiben.

Határozás

Az Felséges Királyi Gubernium július 21-én 2400. szám alatt költ Kegyelmes Rendelése által megtévén ezen tárgyban maga kegyelmes határozását, annak ellenére a könyörgők mentségeket ezen Forum felküldeni nem bátorodik.

* * *

1807. november 20.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak július 6-án 4956. szám alatt költ kerülő levele, melyben parantsolya kihirdetetni, hogy akik a Muszka birodalomból marhákkal, és egyéb nem tilalmazott portékákkal kereskedni szándékoznak, Passuális Levelet a Fő Provinciális Dicasteriumtól vegyenek, és abban a személyeknek nevek, és az vásárlandó portékáknak neve, úgy az vámoló hivatalok is feljegyeztessenek és az illetén Passuális Levél kinyerése végett mindenek utasíttassanak a Felséges Királyi Guberniumhoz.

Határozás

Közönséges felolvasás által kihirdetvén a kereskedőknek tudtokra adatot.

Azonban kéretessék a Felséges Királyi Gubernium alázatosan, hogy az olyatén Circulárisokat melyek a kereskedőket illetik, méltóztassék egyenesen ezen Forumhoz utasítani, mivel másképpen igen későre hatván ide az kereskedők az nem tudhatás fogyatkozása miatt hibázhatnak.

* * *

226 old. 81 szám

1807. November

Olvastatik a Méltóságos Fő Királyi Biró Urnak Levele, melyben az iránt kíván tudósíttást küldeni: 1. Hogy az Kordován művelés kik által folytattatik. 2. Esztendőnként mint egy hány darab készülhet ki. 3. Darabonkint mi légyen az ára. 4. Hol adatatnak el, ez hazában-é vagy az hazán kívül is. 5. Az hazában azokból hol? mintegy mennyi kél el, és más birodalmakban hol? és mennyi?

Conclusum

Írassék meg tisztelettel az Méltóságos Fő Király Biró úrnak

Ad 1um hogy az Kordován művelés Czéhbeli örmény mester emberek által folytattatik különös arra készült Timár házakban.

Ad 2um Esztendőnként Gyergyószentmiklóson készül 50 ezer Kordovány, melynek egy részit fejrul is az Czéhbeliek itten művelik ki a Timár házakban több részit pedig Havasalföldről fejiren hozatyuk, és itten festik meg veresen és feketén.

Ad 3um az mostani idő szerint amilyen az kordován nagyságára és vastagságára nézve 5 Rf-tól fogva 10 Rf-tig darabja.

Ad 4um eladatnak az kordoványok ezen hazában Marus és Kézdi Vásárhelyen, Megyesen, Régenben, Udvarhelyen és itten ez helyben is. Leg számosabban pedig Nemes Magyar Országban, Debreczeni és Nagy Váradí országos vásárookban.

Ad 5um Ezen hazában el kél mintegy 20 ezer, és Magyar Országban mint egy 30 ezer.

* * *

227. ol, 82 szám

1807. november 27.

Olvastatik a Felséges Kir. Guberniumnak 7-^{ber} 29-^{én} 3197. szám alatt költ Kegyelmes Rendelése, melyben Kábdebó Miklós atyánkfiá részére Láptis Márton ellen Brachium rendeltetvén parantsoltatik, hogy az Méltóságos Fő Király Biró Umál az Brachium kirendelése iránt az hová rendelés tétetett, jelentés tétessék.

Határozat

Adattassék tudtára a nyertes félnek utasítás véget.

* * *

228 old, 83 szám

1807. november 27.

Olvastatik ugyan a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanácsnak 7-^{ber} (szeptember) 25-^{én} 3146. szám alatt költ kegyelmes rendelése, melyben tudásul adatik hogy Cziffra Jakab atyánkfiának részére Kopatz Lukáts ellen Brachiumot rendeltetett.

Határozat

Adattassék tudtára a nyertes félnek és mivelhogy az megnyerettetett Kolozsvárra tette által lakását az Kolozsvári Nemes Magisztrátusnak az executió transcribáltassék.

* * *

228-229 old. 84 szám

1807. november 27.

Fitzus Márton atyánkfia beadván az Lintzi Fabrica recognitionálissát az iránt, hogy mint kezes Vlászloczki Mártonért az 1000 Rf-kat effectivé befizette légyen, kérvén, hogy a Méltóságos Fő Királyi Biró úrnak elküldetvén az amortizationis Instrumentum kértessék el.

Határozás

Az Fabrica Recognitionálissának maga eredetében lezendő elküldése mellett: kértessék az Méltóságos Királyi Biró Úr, hogy az kezínél lévő amortizationis Instrumentumot elküldeni ne terheltessek.

229-230 old 85 szám

1807

Olvastatik Rétháti Kövér Cajétán Uramnak kérelem levele, melyben Isák Jakabot arra szoríttatni kéri, hogy bizonyos ökrök árrából elmaradott 428 Rf-kat megfizessen interessével együtt.

A bépanszoltatott azt feleli, hogy a panaszló úrnak két lovakot adván egyikért 200 Rf. az másikat 120 Rf-ban úgy más lovat 150-ben azon felyül 300 forintokat elengedett volt a

panaszló azért, hogy az marhákbán kárt vallott volt és 750 Rf-kat az bépanaszoltatott pénziből eltiltatván ki is vette, melynél fogva a panaszló úrnak egy krajczár javallum tartozik, kéri is a kereset alól feloldoztatni.

A panaszló azt feleli: Igaz ugyan hogy egy 3-dik lovat is adott volt a bépanaszoltatott, de az nyavalyás lévén azonnal vissza küldötte, ugyanazért annak árrát acceptálni nem tartozik az 300 forintoknak elengedése úgy esett volt, hogyha akkori esztendőben augusztusban megfizeti az egész ökrök árrát, de mivelhogy meg nem fizette, az engedelem nem állhat, az két lovaknak árrakról ha hitet téssen, hogy annyiban adta legyen amint állítya, acceptálni fogja.

Itilet

Mivelhogy az felek abban ellenkezni látatnak, hogy pretendens Kövér Cajétán Uram 300 Rf-kat tsak ugy engedett volna el, ha a terminusra a pretensus megfizet, illendőnek láttya ezen Forum, hogy az dolognak nagyobb világosságára nézve pretendens Isák Jakab 30 napok alatt bizonyítsa meg 1-ben azt, hogy pretendens Kövér Cajetán uram az 300 Rf-kat azért engedte volna el, hogy az ökrökben kárt vallot. 2-szor azt, hogy az 3-ik lovát nem harmadnap, hanem 5 hét múlva küldötte vissza, és ekkor a felek között fenn forgó ügyben határozás fog tétetni.

Hogy mindenekben az Mercantile Fórumnak határozásai szerint az előfordult tárgyak íratattak bé ezen Jegyző könyvben arról bizonyíttanak Gyergyó Szent Miklóson 31. X.-bris. 1807-dik esztendő

Fitzus Márton actualis bíró

Tóbiás József nótárius

1808

232 old. 1 szám

1808. január 8.

Előfordulván, hogy Szarokán Gergely az 806-ik és 807-ik esztendőkre kívántató Civica taxát mgfizetni nem akarja, holott addig 16 esztendőktől fogva fizetvén, mostan azt adja okul, hogy Nemes ember lévén nem tartozik fizetni.

Határozás

Mivelhogy azt ígérte hogy a Restántiában lévő taxákat kifizeti, Szarokán Gergely további lépéstől megszünik a Fórum.

* * *

232-233 old. 2 szám

1808. január 8.

Sáska János azt panaszolya, hogy Kolosvárott lakó Kopacz Gergely adósságban által adott egy 1800 forintot magában foglaló Contractust, melyel Isák Jakab tartozván Kövér Gergely atyánkfiára assignáltatott kifizetése a summának ki is fizette a többit, hanem 300 Rf-kat Deér Félix bírói petséttel eltiltott Kövér Gergely atyánkfiánál, és kiadni és fizetni nem is akarja. Kéri, hogy azon eltiltott 300 forintoknak kifizetése határozassék meg, mint hogy a panaszló Deér Félixnek nem tartozik.

Határozás

Mivelhogy azt 1800 Rf-ról szóló Contractus a panaszló Sáska Jánosnál tanáztatott, Kövér Gergely atyánkfia oda tartozott az egész summát kifizetni annál is inkább, hogy Deér Felixnek Sáska János nem tartozik, azért az eltiltott summát Kövér Gergely atyánkfia kifizetni tartozik, a tiltó pedig maga keresetit az adósokon keresni köteleztetik.

* * *

234 old. 3 szám

1808. január 11.

Isák Miklós az múlt 1807-dik esztendőben Collectorságot viselvén az 1332 Rf impositionról számadását megtészi: mely summának erogatiojából fenn maradtott 83 Rf-kat kész pénzül letévén, és az további rendelésig actualis bíró Fitzus Márton atyánkfia dispositiojára bizatatván, kéri a collector hogy az további számadás terhe alól feloldoztatván absolutionális adattassék.

Határozás

Mivelhogy az Collector maga számadását hitelesen megtette, az további számadás terhe alól feloldoztatik, melyről absolutionális adattassék.

* * *

1808. január 8.

Ezen folyó 1808-dik esztendőre collectornak rendeltetik Zakhariás Keresztes kinek is az Libellus adattassék által, hogy aszerint az adónak felszedését folytathassa.

Az múlt Esztendőről fenn maradot 83 Rf-t executor Zakhariás Miklós eő kegyelminek bíró atyánkfia által transponáltatott.

* * *

1808. január 8.

Fitzus Márton atyánkfia eddig viselt bírói hivataláról lemondván kéri hogy helyében más bíró választassék és az további kötelesség folytatásától menté tétessék.

Határozás

Az bírói hivatalra candidáltatván Kövér Gergely, és Wertán István atyánkfiái az votumok többsége tanálván Wertán István atyánkfiát bírói hivatalában bé is iktattatott, mely is jelentessék bé az Felséges Királyi Guberniumnak megerőssítés és helyben hagyás véget.

* * *

235-236 old. 6-7 szám

1808. január 20.

Rajmond Adám özvegye Merza Zatrék beadván egy Contractust 25 Rf-ról, mely szerint néhai Gáspár Mihály tartozott: kéri hogy ezen adósság felvétele iránt rendelés tétessék.

Keresztes Péter hasonlólag beadván egy Contractust 40 M. forintokról szólott, mely summával tartozott Gáspár Mihály kéri hogy interessével együtt való kifizetése iránt rendelés tétessék.

Néhai Gáspár Mihálynak özvegye Keresztes Therésia személtjesen jelen lévén az adósság fizetése terhe alól menté tétetni azon okból kéri, hogy azon obligatorialisokról semmit sem tud néhai férje az ő hire nélkül tette azon adósságokat, reája pediglen néhai férjétől legkisebb vagyonya sem maradt, sőt majd 12 esztendőig néhai férjit eltehetetlenedett állapotában tulajdon két karjával tartotta.

Itilet

Hogyha az pretendensek nem tudnak valami fundust mutatni, mely néhai Gáspár Mihályról maradt volna özvegyire, az özvegy néhai férje adóssága megfizetésére nem szoritathatik.

Az pretendensek protestálnak további költségek iránt, hogyha a bizonyításra költséget tenni kötelesek lesznek.

* * *

236 old. 8 szám

1808. január 20.

Karátson Keresztes az iránt panaszol, hogy Zakariás Todor az adósságát 8 Mft hijjával fizette meg, kérvén hogy az executor urak annak felvételére utasíttassanak.

Válasz

Ajánltatik executor atyánkfiainak, hogy a panaszlónak tökéletesen tegyenek eleget.

* * *

237 old. 9 szám

1808. január 20.

Rajmond Ádámné és Keresztes Péter az 6-dik szám alatt kimondott Itilet után azt kérik: hogy inkább kitetzhessék, hogy néhai Gáspár Mihályról özvegyire minemű házi felkelhetők maradtanak legyen, bocsáttassanak ki Regiusok, akik az özvegyet hűt szerint azon jóknak kivallásokra s előadásokra szorítsák.

Válasz

Kibocsátatnak Kritsa Péter és Zakhariás István eő kegyelmek olyan rendeléssel, hogy az Gáspár Mihály özvegyit, hűte után néhai férjétől maradtott jóknak előadásokra szorítsák, és mindeneket conscribálván ezen Fórumnak referályanak.

* * *

237 old. 10 szám

1808. január 20.

Szarokán Gergely azzal vádoltatván ezen fórum előtt, hogy az fórum ellen illetlen szokott mondott volna, aki is elő állítatván, és az fórumot megkövetvén hibáiról az fórum ugyan megengedett oly további határozással, hogyha továbbra ilyenekben hibázni fog, az illendő elégtétel véget az felsőbbségnek bé fog jelentetni, mostani hibájával együtt.

* * *

1808. január 27.

Molduvai Mánuel Vassilly bé adván Zakhariás Todorral, és fiaival tett egyezését 375 török tallérok iránt kéri, hogy mivel az egyezésnek eleget nem tettek az adósok, az stipullált summa kifizetése iránt rendelés tétessék.

Határozás

Az múlt 1807-dik esztendőben januárus 22-én kirendeltett executor atyánkfiainak meghagyatik, hogy a pretendensnek executióval tegyenek eleget.

* * *

1808. január 27.

Olvastatik könyörgő Levele Keresztes Péternek, melyben azt adá fel: hogy Gáspár Mihályné hűte után is tagadott el olyan jókat melyek néhai férjétől maradtanak, de azon kívül is az jószága 99 esztendőig lévén megvásárolva néhai Gáspár Mihály által, az kinek az jószágról való Contractust zálogban tette, az szoríttassék arra hogy a könyörgő pretensioját is fizesse ki mint super aditiót a jószágra, melyek iránt rendelést kér tétetni.

Határozás

Az Mercantile Fórum ezen tárgyban, folyó holnap 20-án maga határozását meg tévén a mellett meg is marad, és hogy az néhai Gáspár Mihály által 99 esztendőig megvásárolt jószágra transcribálhassa a könyörgő pretensioját, az a Mercantile Fórum hatalmát felyül haladja, keresse a fundushoz való jussát az Nemes Szék előtt.

1808. január 27.

Nemes idősebb Kövér Cajétán atyámfia azt adván ezen Fórum eleiben: hogy 10 esztendőök alatt bizonyos arenda fizetés mellett kiadván két járás pusztáját Kápdebó Miklós atyámfiaának és 1797-ik és 1798-ik esztendőkre való árenda fizetésről nem tudván quietantiát mutatni Kápdebó Miklós atyámfia kívánnya arra szoritatni, hogy vagy az ott megfizetésről quietantiát mutasson elő, vagy pedig ellenkező esetben ezen két esztendei árenda summa megfizetésére szoríttassék.

Az bépanaszoltatott atyámfia azt feleli: hogy hirrő nem tévén a panaszló, hogy az Fórum előtt kívánja ezen ügyét ellátni, és azért nem is készülhetett, maga oltalmára dilatiót kér engetetni: mindazon által hűtivel kész legitimálni hogy az pretendált két esztendőkre az arendát befizetvén a quietantiákat elvesztette.

A pretendens atyámfia megelégszik a pretensus által aferált, és le teendő hűtivel.

Határozás

Mivelhogy a panaszló atyámfia önként által engedte a bépanaszoltatott atyámfiaának az hűtőt: tehát a bépanaszoltatott atyámfia, hűte letételével bizonyítsa meg, hogy a fenn forgó két esztendőkre az arendát befizetvén a quietantiákat elvesztette legyen, és akkorra a kereset alól menté tétetik, melyet akkoron tartozik cselekedni, midőn a pretendens atyámfia a contractust a pretensusnak által fogja adni.

* * *

241-242 old. 14 szám

1808. Február 3.

Keresztes Péter kérelem levelében azt kéri, hogy mivel Bogoz János az 40 forintok iránt való pretensiojában tett határozásnak eleget nem tett, az határozást executioban vétetni kéri.

Maga Bogoz János személyesen megjelenvén írásban bédja maga mentségét.

Határozás

Mivel az múlt 806-ik esztendőben a pretensus önként megismerte a pretensioban forgott adósságot, azért az akkori határozás ezuttal is helyben hagyatván executoroknak kirendel-
tetnek Vakkár Gergely, és Bángi Sándor cő kegyelmek, hogy az határozás szerint az angoriát exequályák mely iránt resolute az bépanaszolt tudósíttassék.

* * *

242 old. 15 szám

1808. február 3.

Béadják Novumokat az Biró árvák Frunkutz aliás Leon Gergely ellen.

Melyet az Novizátus szószólója által feleletre kikérvén.

Határozás

Kiadatik a Novizátusnak maga Contentiója megtétele végett.

* * *

242 old. 16 szám

1808. február 3.

Petelász Lázár kérelem levele olvastatik, melyben azt adván fel, hogy Zakhariás Andrásnak az után hogy megegyeszenek és az 21 Mf-kat kifizette, két lovakot adott 78 forintokban, mely szerint még Zakhariás András még tartoznék 31 M. forintokkal, kéri, hogy a Zakariás András pretentioja alól feloldoztatván, a felyül adott 31 forintok kifizetése iránt rendelés tétessék.

Zakhariás András az két lovak iránt való feladását tagadván.

Határozás

8-ad nap adatik mindkét feleknek, hogy maga bizony-ságaival elő állván feladását bizonyítsa meg: addig az elvett ló kezességin kiadatik.

* * *

243-244-245 old. 17 szám

1808. február 8.

Olvastatik kérelem levele Isák Jakabnak, melyben azt adják fel, hogy amely ökrököt ezelőtt hat esztendőkkel vásárolt volt Kövér Kajetán uramtól. azok betegesek lévén falkájában sok kárt vallott és azért Kövér Cajetán úr 300 Rf-kat el is engedett, csak hogy a Pesti vásárra megfizesse az hátra maradott 1400 forintokat, és noha a terminus előtt 700 Rf-kat meg is fizetett, mégis a mészárosoknál 1000 tallért eltiltván abból ki is vette a maga adósságát mostan tehát méltatlan hurczolya, és 500 forintját Kövér Gergelynél újra eltiltotta: kéri, hogy eltiltott

pénze felszabadíttassék és az méltatlan pretentio alól cum poena in debito refusione expenforum absolváltassék.

Az pretendens az feladatokra felel, nem bizonyítja a pretensus maga feladatait legkisebb bizonyításokkal is figyelmet nem is érdemelnek, azon feladásnak pedig ellenére, hogy mi-képpen engedte volna el az 300 Rf-kat bé ad két testimoni-umokat, melyekből kiteczvén állításának igaz volta az bizonyítás szerint Itilletet vár.

Határozás

Pretendens Kövér Cajetán atyánkfia állítása azt foglalván magában, hogy az 300 Rf-kat úgy engedte volna el pretensus Isák Jakabnak, hogy az egymás között tett terminusra megfizetné az marhák árát 1548 Rf-kban és noha a pretensus már a terminus előtt 700 Rf-kat megfizetett volt pretendens atyánkfiának mégis mészáros Scheffnél 1500 forintját eltiltván abból a pretendens atyánkfia azután nem többet, hanem csak annyit, amennyivel magát kielégítettnek lenni tudta vett kezéhez, mely által azt bizonyította meg, hogy mind az elengedett 300 Rf-t iránt egy más közös tett egyezések megállott, és azt nem is pretendálta mind pedig, hogy továbbra az pretensus ellen több pretentioja nem lenne. külömben az eltiltott pénzből magának eleget kellett volna venni: azért pretensus Isák Jakab pretendens Kövér Cajetán atyánkfia keresete alól absolváltatik, úgy mind azon által, hogy az 3-dik lónak árrát annyiban amennyiben az adósságban beadta volt vissza fizetni tartozik. Isák Jakab Kövér Cajetán atyánkfiának, ha az Computusban bé nem ment volna, az alatt és Kövér Gergely atyánkfiánál eltiltott 500 forintok minden esetben a tilalom alól felszabadíttatván az költséget szenvedjék egyaránt.

A pretendens protestál ezen Itélet ellen, és apellálya az Felséges Királyi Gubernium eleiben, protestálván további költségeiről, és fáradságairól, annnyival is inkább, hogy semmit se bizonyít a pretensus.

Az pretensus is protestál további hurczoltatásairól, mivel-hogy maga is a pretendens nem bizonyít.

Itilet

Felbocsáttatik

Die 9 februáris 1808 Kövér Cajétán uram remittálván én előttem az appellátiot Novumot jelentett, és az ezen dologhoz tartozó minden leveleket az bé panaszoltatott Instantiájával edgyütt ki is adtam a pretendens urnak.

Tóbiás Jósef nótárius

* * *

246 old. 18 szám

1808. február 9.

Olvastatik kérelem Levele Pensionátus Obsleitinánd urnak, melyben Laptis Jánoson egy lónak árrát 130 forintokat felvé-tetni kéri.

Válasz

Mivelhogy Laptis János ezen vidékről lakását több eszten-deinél meg változtatta Nemes Magyar Országgra és az Mercan-tile Forum hatalma alatt legkisebb javai is nem tanálatnak, az kérésnek elég nem tétethetik.

* * *

1808. február 9.

Olvastatik Kézdi Vásárhelyi Nagy Ilonának kérése, melyben panaszolja, hogy Zakariás Andrással olyan egyezésre ment volt, a múlt esztendőben 7-ber (szeptember) 4-én, hogy az következő Karátsonig apodonként le fogja fizetni az liquidált 100 M forintokat, de ezen kötelezésinek eleget nem tévén, kéri, hogy az executor urak reinvidáltassanak és minden költségeivel edgyütt az executorok tegyenek eleget.

Határozás

Meghagyatik executor Cziffra Mihály, és Bángi Sándor atyánkfiainak, hogy az executiot harmadnapi hírtétel után vigyék végben, és az creditornak tökéletesen elégíttessék ki.

* * *

1808. február 9.

Olvastatik Jakab Ambrusné kérelem levele, melyben Zakhariás András ellen executorokat kér kirendeltetni, azért: hogy az 364 forintokból az egyezés szerint tsak 150 forintokat fizetvén meg, ezáltal maga egyezését szegte meg.

Határozás

Kirendeltetnek executoroknak Cziffra Mihály és Bángi Sándor atyánkfia, hogy továbbra is meghallgatván mindkét feleket, az mivel a bé panaszoltatott adós maradna executióval is a szokott mód szerint tegyenek eleget a pretendensek.

1808. február 9.

Meghatároztatott mai napon, hogy újabban is kérettsésként válasz a Méltóságos Fő Király Bíró úrtól, hogy Kövér Cajétán, és Kövér Todor uramékon az Felséges Királyi Guberniumunk 1806-ban 8695. szám alatt költ rendelése következtetésül mi okon nem exequáltathatik az 3 esztendei taxa, hogy ha mi akadály adta volna elő magát, újra folyamodhassék a Fórum a Felséges Királyi Guberniumhoz.

* * *

1808. február 9.

Panaszolván ezen örmény Companiához tartozó, de kereskedés végett Ditróban lakó örmény kereskedők, hogy az Ditrai mixta Communitás ellenek egész terhes végezéseket tettenek legyen, melyeket mint nemű részeiben az Törvényekkel is ellenkezőköt valóságos mássokban bémutatván kérik, hogy az Mercantile Fórum amennyiben maga jurisdictioját is meg sértetve látni fogja az Felséges Királyi Gubernium előtt pártfogásokat eszközölje ki.

Határozás

Az Ditrai Communitás határozása küldettség fel az Felséges Királyi Guberniumnak azon alázatos kéréssel, hogy amennyiben azon Constitutiok az Törvény ezzel és az Forum jurisdictioja meg sértődéseivel ellenkeznének, azokat cassálni méltóztassék, és az örmények meg terhelteket orvosolni.

1808. február 9.

Cziffra Katalin Lukáts Todorné kérelem levele olvastatik melyben kéri, hogy férjének tehetetlen állapotában tutor rendeltessék és Kritsa Márton atyáncfia arra szoríttassék, hogy Anisor Bogdántól felvett 200 M forintoknak úgy az katona adóssoktól bé szedett 207 forint summákból háza szükségeire valót adjon ki.

Határozás

Meg intetvén Kritsa Márton atyáncfia az percipiált summákról való számadás iránt: maga demonstrációját meg tette, hogy az percipiált summákat hova erogálta légyen, mely szerint nála legkisebb is fenn nem maradott, az honnan az könyörgő asszony kérésinek elég tétetethessék, továbbra.

Mivelhogy a tutorságot senki is önként magára nem vállalta, így érkezzék a könyörgő asszony maga közel lévő atyafiai közül egyet ki kérni, aki a tutorságot magára vállalja, és az Fórum is amennyiben hatalmában lészen maga rendelésit meg tenni el nem fogja mulatni.

* * *

1808. február 23.

Isák Jakab kérelem Levele olvastatik, melyben jelentvén, hogy noha Kövér Cajétán atyáncfia Certificaltatta Novuma meghallgatására, meg jelenni mind azon által kereskedése nagy fogyatkozásával nem lehetvén, kéri, hogy szószóllóval rendeltessék, és a Novi Punctumok azzal közöltessenek felelet végett.

Béadván ezuttal Kövér Cajétán atyánfia maga Novi Rátiojit documentumaival együtt.

Határozás

Procurator Török Elek uram rendeltetvén a Novizátusnak szószóllóul, az Novi Punctumok minden Documentumaival együtt a szószóllóval közöltetni rendeltetik.

Die 24-a Februáry Kövér Cajétán Uram Fitzus István gondviselője által minden leveleit tölem elvitte, hogy Török Elek Uramnak feleletre keziben szolgáltatassa.

Tóbiás József nótárius

* * *

251 old. 25 szám

1808. február 23.

Kritsa Márton atyánkfia panaszolván, hogy ötsivel Kritsa Péterrel egy zsák gyapottat vásárolván közösön és most fele részit kiadni nem akarja, úgy két vég harisnya posztóra 50 Rf-
kat fizetvén ki ezeket is magának kívánnya tartani.

Melyre Kritsa Péter szóval azt feleli, hogy a panaszló bátya nékie sokkal tartozván semmiképpen vele Computust tenni nem akar, azért tartoztatya a fenn írt jókat.

Határozás

Computuális Bíráknak rendeltetnek Wertán Cajétán, és Zakhariás Miklós azyánkfiai, hogy az felek között Computust tégyenek és amivel ki adós marad az megfizetésre szorítsák addig is, mivel Kritsa Péter magának bírāja nem lehet, az eltartott gyapotat és harisnya posztókat töstént adja ki.

1808. Március 7.

Szépvízi örmény kereskedő Száva Lukáts az iránt panaszol, hogy az elő mutatott eredeti Contractus szerint Dobribán Lukátsnak adott volt 520 berbétseket, és az árrokból megfizetett ugyan 3310 forintokat, és adós maradván 505 Mf-kal, mely summát kifizetni nem akarván kéri, hogy az megfizetésre szoríttassék.

Az bépanaszoltat az feleli: hogy mivel nagyon hibás jószágot adott a panaszló, melyben sok kárt vallott, mely kár vallását kész megbizonyítani, hogy hat nap múlva az berbétsek hullani kezdettek, azért az hátralévő summát nem fizetheti meg. Mely állítását Avéd János hűte árán valya igaznak lenni, hogy 81 darab berbétsek hullottak el, hat nap múlva az vásár után.

Határozás

Mivelhogy az felek addig miglen Ítélet tétetett volna edgyütt meg békellettenek. További határozástól megszűnt a Fórum.

* * *

1808. Március 12.

Olvastatik kérelem levele Kápdebó Miklós atyánkfiának melyben panaszolja, hogy Laptis Márton mint kereskedő társa eladván 5 lovakot Kápdebó Antalnak 430 Rf-ban, és azon summát Laptis Márton maga számadásában az könyörgő atyánkfiának által adván mostan Kápdebó Antal kifizetni nem akarja, kéri az kifizetésre szoríthatni.

Melyre azt feleli a bépanaszoltatott, hogy a panaszlótól semmit sem vásárolt, hanem Laptis Mártontól, és ennek tartoznék megfizetni, de Laptis Márton feles summával tartozván az adósság apasztásában vette az lovakot, ugyan azért a panaszló úrnak semmivel sem tartozván a kereset alól feloldoztatni kéri.

Határozás

Mivelhogy délutáni időben törvényt tenni ellenkezik az felsőbb rendelkezésekkel, és a törvényekkel, azért ezen ügy ellátása más sessióra halasztatik, és mint hogy Kápdebó Antal jelen nem lehet az édes atya jelen lenni köteleztetik.

* * *

254 old. 28 szám

1808. Március 21.

Elő vétetik Rétháti Kövér Cajetán atyánkfiának Novum mellett való keresete Isák Jakab ellen melyben az novizátus az Novum ellen Contendált azon okból hogy Contractus mellett lévő adósság lévén Certificatio mellett mozdítatott, azért novummal nem élhet.

Határozás

Mivelhogy ezen fenn forgó pretensio nem Contractus mellett való adósságnak vétetett fel, hanem az felek között Computus által kihozott adósságnak, mely Certificatio mellett nem is kezdődött:

Azért a felperes Novummal élhetvén az felek lépjenek tovább.

Novizátus protestált super hoc deliberáto eterica procte appellus.

1808. Március 21.

Zárug Márton, és felesége Frunkutz Mária között való egyenetlenségben, meghatároztatott, hogy az asszony, amint egy betsületes asszonyhoz illendő, és az Isten is világi törvények megkívánják férjít megbetsülye, magát igazán és tisztán viselye, hogy alkalmatosságot ne szolgáltatasson maga zabolátlan életivel a viszontagos életre, e mellett a férj is köteles lészen feleségít illendőül megbetsülni, és néki szemre hányásokot:/ mely legnagyobb oka az rossz életnek:/ nem tenni, és mindenik félnek eltútatik az olyan házakhoz való járás, melyek okozzák ad-dig való háborgós életet, és e mellett élyenek csendes életet.

* * *

1808. Április 20.

Elő vétetvén Novum mellett való keresete Kövér Cajetán-nak mint Novizáns felperesnek Isák Jakab mint Novizátus alperes ellen 428 Rf-k iránt, melyben az feleknek egymás ellen tett allegatioji bizonyításai felolvastatván tétetet ezen

Itilet

Azt törekedvén a Novizáns felperes Novum mellett bizonyítani, hogy az alperesnek olyan feltétel alatt engedte volna az 300 Rf-kat hogyha a kötelezett terminusra az ökrök árrát

megfizetné, de mivelhogy meg nem fizette az elengedés azonnal megszűnván ma már a felperesnek az alperes ellen törvényes keresete vagyon, ugyanazért az Novum előtt hozott Íteltet megváltoztatni törvényesen kívánja: Mert ha az alperes állításai és mentségei az megfizetésről meg állhatok volnának is, abból az az ellenkezés jönne ki, hogy az alperes az egész 1548 Rf helyett 1750 forintokat fizetett volna, holott azt az alperes maga sem állítja telyességgel, sőt bizonyos lévén az is az E betűre írott írásából Scheph Samuel mészárosnak, hogy az eltiltot pénzből 750 Rf-kat nem az Novizánsnak, hanem Lukáts Jánosnak adván által, ennél fogva az fórumnak Novum előtti Deliberátumában tett erősség elenyészik abban, hogy az eltiltot pénzből annyit vett ki amennyivel adósnak lenni esmérte az alperest, egyéb aránt is az A betű alatt lévő obligatoriális is azt bizonyítván, hogy akkoron a 100 forintok kifizetése mellett magát az alperes terminus szerint kötelezte, de minthogy annak meg nem felelt, és aszerint az ígéret elenyészett, méltán kívánja az Novizáns felperes, hogy az előbbeni Ítelt megváltoztatásával, az alperes a kereset adósság, költség, fáradság megfizetésire szoríttassék.

Mely ebbéli erősségekre az Novizátus alperes azzal menti magát, hogy az Novizáns felperes maga cselekedésével amidőn 750 Rf akár maga személyesen, akár mása végre megbízott embere által kezéhez vette megesmerte azt, hogy az alperes többel nem tartozott, másképpen bizonyoson az eltiltot 1500 Rf summából annyit amennyivel az alperest adósnak esmérte vett volna ki, ez annál bizonyosabb, hogy sem esketésivel sem egyéb erősségeivel azt meg nem bizonyítja, hogy az alperes a terminusra meg nem fizetett, sem pedig hogy ezen fogyatkozás miatt az alperes az elengedés ígéréthez ragaszkodván az 300 forin-

tokat elenyészetnek ne pretendálhassa, mivel tehát, az felperesnek újításai nem elégségesek az Novum előtt hozott Ítlet megváltoztatására, meg kíványa, cum poena refusioney expensatum et fatigiorum absolváltassék az előbbeni Ítlet helyben hagyásával.

Megvizsgálván és szoros fontolóra vévén ezen Mercantile Fórum az feleknek egymás ellen tett vetélkedéseket, és Novum mellé bé adott bizonyító új leveleket, úgy tanálya ezen Fórum, hogy az midőn az Novizáns Felperes maga önként a Fórum színe előtt meg vallotta, hogy 300 Rf-kat úgy engedett el, ha az terminált időre az alperes megfizet az E betű alatt lévő Contractus szerint, ezen tulajdon maga vallomását telyességgel most is el nem ronthatta úgy hogy az ígéret által elengedett 300 Rf-t adósságban maradhasson, mivel amidőn az A betű alatt lévő újabb ligatoriálist elfogadta az kifizetett 100 forintokkal, akkor az előbbenni E betű alatt lévő obligatoriálist a terminusra nézve erőtelene tette, és az abban tett terminushoz tovább nem is ragaszkodhatott de továbbra az E betű alatt lévő Contractusra írta maga mészáros Scheff reája, hogy az eltiltot pénzből 750 Rf-kat által adott Lukáts Jánosnak, de hogy mitsoda napon és esztendőben fizette ki. fel nem tévén ma már, mivel az eredeti, Contractusra íratott fel éppen azt lehet kihozni, hogy maga ideiben esett a kifizetett, nem is lehet kétség arról, hogy egészen ne percipiálta volna a summát, minthogy többé az alperest ez idáig nem is háborgatta, az hanem valójában ki nem jön az az egyenetlenség, melyet a Novizáns felperes hoz ki maga Novi Punctumaiban hogyha az alperes állítása szerint lett volna az kifizetés akkor az 1548 Rf helyett 1750 Rf-t fizetődött volna, mert bizonyos az Novum előtt való Ítletből, hogy egy lónak arra vissza íltetvén, és az többi adósság úgy számítatván fizetett a felperesnek.....Rf 100

Egy lovat adott.....	Rf 105
Más lovat adott.....	Rf 165
Mészáros Scheff adott	Rf 750
és az Alperesnek visszaadott hibás lónak árra.....	128
tészen mind együtt	1248

forintokat a melyhez hozzátévé az elengedett 300 Rf-kat kijön az E betű alatt lévő Contractusban stipulált 1548 Rf-t, látni való, hogy az Novizáns felperes maga Novumában az előbbeni Itilet felforgatására legkisebb erősséget sem adhatván az előbbeni ante Novum hozott Itilet azzal az hozzá adással hagyatik helyben, hogy az alperesnek okozott minden költségeit fizesse meg az felperes.

Az Novizátus alperes alázatosan köszöni az Itiletet.

Az Novizáns felperes appellálya az Felséges Királyi Gubernium eleiben, és kíványa felbocsátatni.

Az Alperes protestál több költségeiről és méltatlan hurczoltatásáról.

Itilet

Felbocsáttatik

* * *

259 old. 31 szám

1808. Április 20.

Zakhariás István és testvérei beadnak 3 eredeti obligatorialisokat, melyek szerint Wertán Cajetán atyánkfia tartozván 1092 Rf-kal, kéri az Nádas fiak által kifizetendő summából azon summát sequestraltatni.

Határozás

Subst bíró Kritsa Márton atyánkfiához a pretendált summa tétettség sequestrumban, a Contractusokkal együtt, mely Contractusokat az presensus 27-a április kezihez is vett.

* * *

260 old. 32 szám

1808. Április 20.

Wertán Cajetán atyánkfia azon Contractusokat, melyek szerint Zakhariás István és testvérei 1092 forintokat sequestráltatni kérvén a kezihez vett volt 27-a április is meg vissza adván.

Határozás

Kiadatattak 5-a may Zakhariás Istvánnak.

* * *

260 old. 33 szám

1808. Május 6.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak február 25-én 1154. szám alatt költ kegyelmes rendelése melyben parantsol-tatik Wertán István atyánkfia bíróságában lett confirmatiójáért kellett ő 3 Rf 48 kr. Gubernialis taxát befizetni.

Határozás

Instantia mellett fizettség bé a preceptoriális cassában

* * *

261 old. 34 szám

1808. Május 6.

Olvastatik Retyetzán Jakab és János könyörgő levelek melyben Zakhariás Todor ellen 88 bárányok árrának 3 forintyával számlálva egyet felvételekre executorokat kérnek kirendeltetni.

Válasz

Executoroknak kirendeltetnek Wertán Kajetán atyánkfia Kopatz Keresztessel.

* * *

261-262 old. 35 szám

1808. Május 6.

Olvastatik könyörgő levele Zakhariás Istvánnak, és testvéreinek, melyben kéri hogy az Wertán Cajetán atyánkfia eltiltott pénziből 900 Rf-kat a Sequestrum alól fel szabadítsassék, mint hogy Wertán János eő kegyelme az 900 forintoknak interesét Wertán Cajetán atyánkfiának elengedvén 85 Rf-kat vissza fordítani a könyörgőnek magát ígérte, és más nem marad egyéb sem, hanem hogy a bolt taxáját 3 esztendőkre a könyörgők fizessék ki Wertán Cajetán atyánkfiának, melyet az időhöz képest meghatároztatni kíván a bépanaszoltatott.

Határozás

Mivelhog az valóságos feladás szerint Wertán Cajetán atyánkfiának, az bolton, és házon melyben lakott több mint 2000 forintya hevervén, azon kívül minden esztendőben 30 forintokat fizetett az Nemes Megyének taxában az időnek mostani változásához képest az egyenes igazság hozza magával, hogy az bolt taxája fennebb emeltessék, hogy sem ez előtt volt, tehát esztendőnként a könyörgők tartozzanak fizetni 100 Rf és így 3 esztendőkre 300 Rf Compatáltatván, a Sequestrumból a könyörgőknek nem 900, hanem 600 Rf-kat bíró atyánkfia tartozzék kiadni. Az többi summából pedig 500 Mf is még Sequestrumban marad az Nádos testvérek kérésére májusnak végéig míglen az ház Contractussát Wertán Cajetán atyánkfia elő fogja adni, a super fluitást pedig Wertán Cajetán atyánkfia kezéhez veheti rendeltetett.

* * *

262 old. 36 szám

1808. Május 6.

Kövér Gergély atyánkfia testvére Kövér István, beadván egy eredeti Contractust, mely szerint Nádos Dávid, Lukáts, és János tartoznak 294 M forintokkal kéri kifizettetése iránt rendelést tétetni

Határozás

Kötelesztetnek a pretensusok 15-öd nap alatt a pretensio ellen magokat legitimálni különben executorok fognak ki-rendeltetni.

1808. Június 8.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak ápr. 22-én 1164. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben parantsolatik, hogy eő Felségének mártius 18-án költ Udvari Decretuma következéséül, Kritsa Márton atyánkfia az Rolland Ferentz pretentioja exequáltatván július 15-ik napjáig tudósítás küldetessék, külömben az Fórum tagjain fog exequáltatni.

Határozás

Mivelhogy az végben ment Executióról, executor atyánkfia magok relátiojokat beadták, küldessék fel az Felséges Királyi Guberniumnak azzal az alázatos kéréssel, hogy továbbra mitévös légyen ezen Forum méltóztassék utasítani.

* * *

1808. Június 8.

Szöts János és Nuruzsán Antal örmény kereskedők, Sééberg Kapitány úr által, rajtok elkövetett méltatlanság iránt beadván könyörgő leveleket kérik, hogy az illő elégtétel kieszközlése véget a Méltóságos Generális úr eleiben terjesszessék.

Határozás

Eljövén a Méltóságos Generális úr, illő ajánlás mellett terjesszessenek a könyörgő levelek eő Nagysága eleiben.

* * *

264 old. 39 szám

1808. Június 22.

Közönségesen ki hirdettetett az Nemes Székről által adott kegyelmes rendelete a Felséges Királyi Guberniumnak, mely költ 11-ik ápr. 2303. szám alatt, mely szerint tilalmaztatik, hogy senkinek is szabad nem léssen egy passussal a szomszéd Molduvai tartományban másodszor is bémenni.

* * *

264-265 old. 40 szám

1808. Június 22.

Ugyan kihirdettetett a Felséges Királyi Gubernium által leküldött Decretuma a Muszka udvarnak, melyben a foglaltatik 1-ben, hogy akik Muszka országba kereskedés végett bémennének, azon tartománynak előljárói fognak Passuálist adni.

2. Ha pedig belyebb szándékoznának az országban menni, az külső dolgokra ügyelő miniszter Passuálissa nélkül el nem botsátatnak.

* * *

265 old. 41 szám

1808. Június 22.

Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Nuruzsán Antal panaszolya, hogy Sáska Cajetánnak 400 Rf-kat által adván kereskedés folytatás véget, amidőn a pénzt tőle vissza kívánta azt állította, hogy az 400 Rf-t 120 forinttal hibázik és azt megadni

nem akarja, mivel elváltás végett Deér Félixnek általadván, és ez is még vissza adván a 100 forint mi módon eshetett nem tanáltam ki, mind azon által mivel maga Sáska Cajetán sem tagadja, hogy 400 forintokat vett volna kezéhez, kin hogy az elveszettnek állított 100 forintoknak kifizetésére is szoríttassék.

Határozás

Az pretendens akaratya is hajolván a pretensusnak 4 hetek adatnak, hogy az alatt eltévelyedett pénzt kinyomozván a pretendenst tökéletesen kifizesse.

* * *

266 old. 42 szám

1808. Június 22.

Subst. bíró atyánkfia jelentvén hogy Kövér Cajetán és Thodor uraimék már 4 esztendőre tartoznának az reájok rótt adóval és nemzet költségivel, sürgettesék executiója az 8695. szám alatti rendelés szerint.

Határozás

Mivelhogy a Méltóságos Fő Király Bíró úr az gyergyai Vice Király Bíró úrra bízza az executiot tehát a tisztelt Vice Király Bíró urnál sürgettesék.

* * *

1808. Július 5.

Olvastatik könyörgő levele Lázár Sára Novák Kristofnének, melyben, hogy a bé mutatott Nemes Gyergyó Szék Itiletinek erejénél fogva Lázár Antalnál mintegy 4900, Szultáni Jánosnál pedig, 8700, forintokat, mely summákat bizonyos ökrök árában tartoznának fizetni Csíki Miklósnak, Csíki Cajetán ötsinek, aki a kereskedést alattomban az panaszló megcsalattatására a Csíki Cajetán pénzivel folytatya hogy a meg itilt Sequestrumot elnellőzhesse, mindaddig mig az hamis hűt iránt való pernek vége szakadna Sequestráltatni kéri.

Határozás

Elő állítván ezen Mercantile Fórum maga eleiben Lázár Antalt, és Szultán János eő kegyelmit a könyörgő Lázár Sára feladása szerint meg kérdeztetvén Lázár Antal, meg vallá, hogy Csíki Miklóstól a Csíki Cajetán ötsitől bizonyos summa ökrököt vásárolván még tartoznék fizetni 4900 Rf-kat Szultán János pedig, hogy tartoznék 8700 Rf-kal.

Tehát a könyörgő Lázár Sára által beadott Nemes Gyergyó Széke Itilete erejénél fogva az írt summákat sequestrálta olyan szoros meghagyás mellett, hogy az hamis hűt iránt folyó pernek végső kimeneteléig kifizetni ne merészelyék. Külömben a könyörgő az végső Itilet által is nyertesnek maradván a törvényesen sequestrált summát interessivel edgyüt kifizetni magok fognak tartozni, hogyha pedig megbizonyítatnék, hogy ezen summákban Czárán Antalnak mint kereskedő társnak valami része lenne, arra a sequestrum ki nem terjed, mely határozás ezennel a könyörgőnek tudtára adatik.

1808. Július 6.

Olvastatik könyörgő levelek Csíki Miklósnak, és Czárán Antalnak melyben az tegnapi sessió alkalmatosságával Lázár Sára asszony kérésire törvényesen eltiltott summákat, a Sequestrum alól felszabadítani kérik, mivel elő állított Czárán Kristóff, Fejér Péter, Keresztes János, Lengyel Péter és Mánia János hütök szerint vallyák, hogy az eltiltott summával ökrök árrában tartoznának a könyörgők ugyan azért ezen summákban Csiki Cajetánnak legkisebb része is nem volna.

Határozás

Mivelhogy az elő állított fatensek vallomásokon kívül magok az könyörgők az Fórum színén letett hütök után is meg erősítették, hogy az általuk folytatott kereskedésben telyességel Csíki Cajetánnak sem pénzinek része nintsen, és nem is a Csíki Cajetán pénzivel folytatják kereskedéseket hanem leginkább hitelezéssel, és ezen eltiltott summákkal tartoznának is Molduvában az marhák árrában: azért ezen Mercantile Fórum az sequestrált summákat a sequestrum alól felszabadítva és kifizetetni rendeli.

* * *

1808. Július 6.

Olvastatik az Felsőges Királyi Guberniumnak mártius 10-kén 1502-ik szám alatt költ kegyelmes rendelése melyben tudásul adatik hogy az Fő Hadi vezérséget, olyan kéreessel tanálta

meg, hogy az Ditrail Communitás, és Katonai Itilet által az ottan való örménység megterheltetésire hozott Constitutiókat rontassa el, és továbbra kötelességekkel, és hatalmokkal ellenkező illetén színű határozásokban magokat elegyíteni tiltsa meg.

Tudásul vétetik.

* * *

269 old 46 szám

1808. Július 6.

Tanáltassék meg Vice Királyi Biró Méltóságos Gáborfi Pál úr, hogy Kövér Cajetán és Todor uramék részéről letett 96 Rf adóbéli tartozást, úgy hadi segedelemben 12 Rf az fórumnak által küldeni ne terheltessék és még tartozván 8 Rf-tal pótolni az Hadi segedelmet, azt is felvétetni ne terheltessék.

* * *

270 old. 47 szám

1808. Július 6.

Elő vétetik törvényes keresete örmény kereskedő Novák Bogdánnak mint pretendensnek, Gyergyó Szent Miklósi örmény lakos Avéd János mint pretensus ellen bizonyos pretendált károsodások kielégítések iránt: melyben a bépanaszolt szószólója Török Elek közöltetést kíván.

Itilet

Az jövő szeredán tartandó sessióig megadatuk a közöltetés.

* * *

270 -271 old. 48 szám

1808. Július 22.

Olvastatik az Csík Szépvízi Mercantile Fórum levele, melyben jelenti, hogy az Nemes Székhez tett 6 remonda lovak igiretiben mindeddig nem tudósíttatván 2 lovakot ki sem fizethetnek, nem vonják ki ugyan abból magokat ami a proportione Contributionis reájok fog esni.

Határozás

Írassék meg az Szépvízi Mercantile Fórumnak, hogy az azon Mercantile Fórum minden féle terhekben harmados lévén az ígért 6 remonda lovakból 2-t tartozik kifizetni, és mivelhogy ezen Fórum már az 4 remondákat ki is fizette a felelet terhe továbbra reájuk fog háromolni.

* * *

271 old. 49 szám

1808. Július 22.

Olvastatik kérelem levelek Bángi Sándornak, és Kopatz Keresztesnek: melyben néhai Gáspár Mihály által Lukáts Gergely uramnak zálogban tett jóknak kiadattásokat kérik rendeltetni, minthogy nékiek az Gáspár Mihály jóvaihoz pretentiojok lévén azon zálogban tett jók sokkal többet érnének.

Határozás

Közltessek ezen kérés az bépanaszolatottal, hogy maga feleletit 8-ad napok alatt tegye meg.

1808. Július 22.

Olvastatik kérése Molduván Dávid örmény kereskedőnek, melyben Csercsejés Keresztes ellen 40 Mf-ok felvételek iránt minthogy intra 15-én megfizetni nem akart, executorokat kér ki rendeltetni.

Válasz

Executoroknak kirendeltetnek Czárán Antal, és Bángi Sándor eö kegyelmek.

* * *

1808. Július 22.

Wákár Jánosnak kérelem levele olvastatik, melyben panaszoja, hogy számvetés után adósa maradván nékie Csercsejés Keresztes 20 M forintokkal, és az prefigált terminusra is kifizetni nem akarván, kér executorokat kineveztetni.

Válasz

Executoroknak kineveztetnek Czárán Antal, és Bángi Sándor eö kegyelmek.

* * *

272 old. 52 szám

1808. Július 22.

Olvastatik Nuruzsán Antalnak, kérése, melyben kéri, hogy mivel Sáska Cajetán az ezen Fórum határozása szerint is az 100 R forintokat kifizetni nem akarja, felvételére executorok rendeltessenek ki.

Válasz

Executoroknak kirendeltetnek Wákár Gergely, és Zakhariás Miklós eő kegyelmek.

* * *

272-273 old. 53 szám

1808. Július 22.

Subst. bíró Cziffra Jakab atyánkfia jelentvén, hogy az 4 remonda lovak árrát 600 Rf-ban 20 forint hijjával felszedette, és az 20 forintokkal Kövér Cajetán és Todor Uraimék tartoznának, de kifizetni nem akarják, hanem amint értesire esett azon 20 forint summa Vice Király Biró Gáborfi Pál Urnál volna letéve.

Határozás

Az felszedett summa küldessék el R Perceptor úrnak 20 forint hijánossággal, azon kijelentéssel, hogy az 20 forintokat Vice Király Biró úrtól befizettetni sűrgesse, addig is az beadott summáról ezen Fórumot quietálni ne terhelteessék.

1808. Augusztus 3.

Felvétetik keresete Maros Vásárhelyi örmény kereskedő Novák Bogdánnak Gyergyó Szent Miklósi örmény lakos Avéd János ellen bizonyos bolti portékákban tett károsodás iránt, melyben mind két felek allegátiói és oklevelei beadások után tétetett.

Itilet

Bizonyos lévén az J betű alatt beadott Itiletből, hogy ezen Mercantile Fórum előtt még 1793-ban ezen ügy előfordulván az határoztatott volt, hogy a felperes Keresztes nevű sáfárját confrontációra állítsa elő, hogy valamint az tselekedet, úgy az kárnak mennyisége is kinyomoztathassék, melyet az mostani Processusban is specificálni nem tudván, az bíró bátorságos lépést nem tehet, azért kötelezzetik a felperes, hogy azon Sáfárt személyesen confrontációra elő állítván, annak utánna várhatya az végső Itiletet.

Az felperes protestál ezen Itilet ellen, és appellálván kíványa a Felséges Királyi Gubernium eleiben felbocsátatni.

Az alperes minthogy ez simplex exceptio, azért nem is transmissibilis.

A felperes azt mondgya nem exceptió dolga mert mind a két felek documentumai beadattattak meritális feleletre, meritálítáison meg is felelt reá, ennél fogva nem exceptio, és azért hogy felbocsáttassék megkíványa.

Az alperes igenis megfelelt a megfélelendőkre de azok a dolog derekát nem érdeklették egyéb aránt is az Itilet csak incidens ad Judicum informatio nem tétetett, azért megkíványa fel nem bocsátatni.

Ítlet

Transmittitur

Az Processualis leveleket allegátiokkal együtt kezemben vettem 5-a aug. Gyergyó Szent Miklós

Biró Gábornak
Procurator

* * *

274 old. 55 szám

1808. Augusztus 3.

Olvastatik könyörgő levele Nemes Lukáts Gergely atyánkfianak, melyben kéri arról hitelesen bizonyítani, hogy életben ép és jó elmével legyen, és az házi fő vigyázatról economia igazgatásáról le nem mondott.

Határozás

Az kérés a közönséges tudás szerint igaz lévén az bizonyítás adattassék ki.

* * *

275 old. 56 szám

1808. Augusztus 3.

Nemes Lukáts Lukáts eő kegyelme beadván testvér ölse Lukáts János relátiojára tett feleletét és declaratioját, kéri arról bizonyítást tétetni, hogy azon felelet az ő akaratyából és utasításából tétetett legyen.

Határozás

Mivelhogy a könyörgő az beadott feleletet, és declarátioi magáénak lenni megesmerte a kérésnek elég tétetett.

1808. Szeptember 9.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumunk Augusztus 29-én 2322. szám alatt költ rendelése, melyben parantsoltatik, hogy addig is míg Rolland Ferentz az eredeti vexelt leküldené az Kritsa testvéreken a pretendált 2730 Rf interessivel edgyütt exequaltatván judiciale sequestrumban tétetessék.

Határozás

Az Kritsa testvérek minden Brachium kivitele nélkült 3491 Rf-kat kifizetvén, tétessék bíró atyánkfiához sequestumban, melyről a Felséges Királyi Gubernium is tudósíttassék alázatosan.

* * *

1808. Szeptember 12.

Olvastatik Méltóságos Fő Királyi Bíró Sándor Mihály úrnak megtanáló levele, melyben az Hadi segedelemnek még bé nem fizetett része befizettetését sürgeti.

Határozás

Irassék meg tisztelettel a Méltóságos Fő Királyi Bíró úrnak, hogy 551 Rf befizetetvén 29 Rf-kat a Percepiátor úr, a bánkok szakadtak lévén, vissza küldött, 20 Rf Kövér Cajetán és Todor eő kegyelmeknél vagyon kiken felvenni hatalma nem lévén a Fórumnak a Méltóságos Úr exequáltatni méltoztasson, és így

az 29 Rf-kat más czédulákban elküldvén ezen fórum az 4 remonda lovak árra bé lészen fizetve, az 2 remonda lovak árrával az Csík Szépvízi fórum tartozván, ha befizetni nem akarnák az Méltóságos úr hatalma alatt lévén felvétele iránt illendő rendelést tenni ne terheltesen.

* * *

277-278 old 59 szám

1808. Szeptember 12.

Karátson Keresztes és Sáska Cajetán örmény kereskedők panaszolván, hogy Urszuly Péternek és vejinek Ábrahám Mártonnak ökrököt adván el 100 forint nyereséggel az ökrök állottak 1000 Rf-ban és 10 török tallérokban s már a 10 török tallérokat megfizetni nem akarják.

Meghallgatván az bépanaszoltattak is.

Határozás

Mivelhogy az Ábrahám Márton által adott contractusban ezer Rf fel lévén írva, az után három forintot is ír, ami méltó okot ad arra, hogy ottan a 10 tallérokat akarta kifejezni, azért anélkül, hogy a panaszlók hűtöt tegyenek tartoznak a bépanaszoltattak a tíz török tallért az nyereségben ígért 100 Mf-kal együtt kifizetni.

Az bépanaszoltattak Novumot jelentenek.

Die 14 mártius 809 Karátson Keresztes és Ábrahám Márton k_i előttem nótárius előtt megjelenvén, és Karátson Keresztes megvallván, hogy Ábrahám Márton tökéletesen kielégítette légyen, Ábrahám Márton az jelentett novumról le is mondott, melyről bizonyítok Tóbiás József nótárius

278 old. 60 szám

1808. Szeptember 12.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak július 1-ső napján 1916. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben az Novák Kristófné Lázár Sára és Csíki Cajetánné Isák Ilona között fenn forgó osztályos perben költ végső Udvari felséges Itilet közölvén, parantsoltatik a feleknek tudtokra adatni.

Határozás

Felolvastatván az feleknek tudtokra adattatott.

* * *

278 old. 61 szám

1808. Szeptember 12.

Subst. bíró atyánkfia jelenti, hogy az Felséges Királyi Guberniumnak 1806-ban 7-ber 17-én 8695. szám alatt költ rendelete is, Kövér Cajetán és Todor Uraimék 1807-ik és folyó 1808-ik esztendőkre a reájuk rótt adót és Nemzet költségít 96 Rf-ban kifizetni nem akarják.

Határozás

Irassék meg alázatosan a Felséges Királyi Guberniumnak, hogy noha a tisztelt rendelés valóságos értelme szerint tartozzanak Kövér Cajetán és Todor Uramék megfizetni az reájuk rótt adót, méltóztassék felvétele iránt rendelést tenni, mert önként fizetni nem akarják.

279 old. 62 szám

1808. Szeptember 12.

Die 17-a 8-bris az alább béírt Contractus örmény nyelven Intabulatio véget béadataván így következik.

* * *

279-280 old. 63 szám

1808. November 2.

Nádos Dávid örmény kereskedő azt panaszolya, hogy az 21-iki 7-bris történt szerentsétlen tűz által, minden lakható, és haszonvehető épületek, melyek néhai atyától maradtak volt, és az után az égésig testvéreivel közöson építettvén birták is, meg emésztetvén azon funduson, melyet az Nemes Magyar Megyétől taxára birnak, két testvérei Nádos Lukáts, és János anélkült, hogy velle mint nagyobb fiúval megegyeszenek, vagy az fundust felosztották volna, a piatzi sorra boltot és házat kezdetek építeni az maga kirekesztésivel, holott az örmény szokás szerint, mindenkor az nagyobbé lévén az választás, azért az építéstől törvényesen tiltotta is, melynek ném engedelmeskedvén, kéri az elkezdett építéstől eltiltani, és az elsőséget néki íteltetni.

Melyben az bépanaszoltatottak is meghallgataván tétetett.

Határozás

Eddig is az örménység között az lévén az gyakoroltatott szokás, hogy az nagyobbik testvére volt az választás a közöson birt fundusban, és épületekben, azért hogy az nagyobbik fiú kezd elsőbben az atyáknak kereső társa lenni, ugyanazért a bolt építéstől az bépanaszoltatottak el nem tiltattatnak, lévén a panaszolónak is azon helyen bolthelye, hanem az háznak építésítől, hogy megszűnyenek, és azon hely Nádos Dávidnak maradjon, határoztatott.

281 old. 64 szám

1808. November 2.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak július 19-én 2223. szám alatt költ kegyelmes rendelete: melyben tudásul adatik, hogy Csiki Cajetán és a Mercantile Fórum némely tagjai között fenn forgott ügyben az Felséges Udvar megtévén végső határozását, az Nemes Csíki Széki Tekintetes Universitásnak telyesítésében való vétel végett leküldettetett.

Határozás

Tudtokra adatott az feleknek.

* * *

281-282 old. 65 szám

1808. November 2.

Olvastatik Méltóságos Fő Királyi Bíró Sándor Mihály úrnak 8-ber 26-ról költ rendelete, melyben tudásul adja, hogy az Hadi segedelemben ígért 6 remonda lovak árrából ezen fórumra 900 Rf esvén a Csík Szépvízire pedig 157 Rf, ajánlya hogy eszerint a summa administráltassék a Preceptorális cassában, különben kénytelen lészen ezen fórumot mint Restantiánust Gubernator eő Exelenciájának béjelenteni.

Határozás

Írassék meg tisztelettel a Méltóságos Fő Királyi Bíró úrnak, hogy ezen fórum 6 remonda lovakot úgy ígért Hadi segedelemben, hogy 2 lovakot a Szépvízi fórum fizessen az 4 lovaknak árrát pedig ezen forum bé is fizette, ha tehát az Szépvízi fórum

még bé nem fizette a 2 lovak árrát exequaltatni ne terhelteessék, mert a Szépvízi fórum minden illet a költségeeknek 3-ad tartozik fizetni ezen fórummal való egyezése szerint.

* * *

282 old. 66 szám

1808. November 2.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumunk július 27-én 4820. szám alatt költ kegyelmes rendeése, melyben parantsolya ki hirdetetni: hogy az Gyergyó Szent Miklósi Bétsi portékákkal való kereskedők magok hozandó portékájokat sub confiscationis a Szilágy Somlyai Fő Harminczadik hivatalnál revidealtassák és nyíttassék fel.

Határozás

Közönséges felolvasás által kihirdedetvén az kereskedőknek tudokra adatot.

* * *

282-283 old. 67 szám

1808. November 2.

Olvastatik ugyan a Tisztelt Királyi Guberniumnak július 18-án 5004. szám alatt költ kegyelmes rendeése, melyben ki hirdetetni parantsoltatik: hogy az Molduvában kereskedés végett bójáró kereskedők arra utasíttassanak, hogy amidőn marhákot vásárolnának, vagy a földes uraktól, vagy az kerületbéli Tisztektől Certificátumot vegyenek az következhető szerenstéltenségek eltávoztatásokra nézve.

Határozás

Felolvastatván az kereskedőknek tudtokra adatott.

* * *

283-284 old. 68 szám

1808. November 30.

Olvastatik Mánya Mártonnak könyörgő levele, melyben panaszolya, hogy Gergély nevű fia az ő tulajdon vagyonát erőszakosan eltartván, nemcsak őt, hanem több fiait is károsítani akarja, kérvén arra szorítatni Gergély fiát, hogy minden közös vagyont elő adván osztassanak egyenlő részekre.

Meghallgatatván a bépanaszoltatott is tétetet.

Határozás

Wertán Cajetán atyánkfia igazgatása alatt kirendeltetnek osztoztató bírának Bángi Sándor, és Botsántzi Jeremiás eő kegyelmek olyan utasítással, hogy az bépanaszoltattal hüt szerint minden közös vagyont elő állítatván, osszák egyenlő részekre a felek között, arra is tekintettel lévén, hogyha az Mánya Gergély feleséginek adatott 300 forint az köz massában lenni megbizonyítatnék, azt elsőbben is kivévn az közösen maradt, és meg is bizonyítandó jókat osszák fel, és ha az felek az osztállal meg nem elégednének további határozás megtétele véget ezen fórum eleiben hozzattassék.

* * *

1808. November 30.

Eránosz Keresztes azt panaszoja ezen fórum előtt, hogy testvérivel Eránosz Jakabbal egy kereskedésben lévén 104 Mf el tartoztatta, kéri kifizetésére szorítatni.

Az bépanaszoltatott azt feleli bátya pretentiojára: hogy az bátya is tartozik néki az jószágból való kielégítésben.

Határozás

Mivelhogy maga Eránosz Jakab megismerte a pretendált 104 Mf summával való tartozását, ha 15 napok alatt ki nem fizetné executoroknak kirendeltetnek Cziffra Mihály és Bángi Sándor atyánkfiai, ami pedig az Eránosz Jakab azon állítását illeti, hogy ez jószágból való kielégítésért Eránosz Keresztes is tartoznék nékie, azon keresetit próbálja el az törvényes uton, hogy mindenekben az Mercantile Fórumnak határozásai szerint az elő fordult tárgyak és azokra tett végezesek béíratattak ezen Jegyző könyvben arról bizonyítunk. Gyergyó Szent Miklóson 31-ik X- bris 1808.

Wertán István actualis bíró

Tóbiás József nótárius

1809

280 old. 1 szám

1809. Január 10.

Vice Király bíró Gáborfi Pál úr közölvén a Felséges Királyi Guberniumnak múlt esztendő augusztus 1-ső napján 5364. szám alatt költ kegyelmes rendelkezését az Gyergyó Ditrói Communitásnak az ottan lakó örmény kereskedők iránt hozott végezése tárgyában azt kívánván, hogy az rendelkezés szerint ezen Forum továbbra is magok nyilatkoztatatását tegye meg.

Határozás

Az felelet megtétetvén küldessék el az Király Bíró úrnak.

* * *

286-287 old. 2 szám

1809. Január 10.

Olvastatik könyörgő Levele Csíki Cajetánnak, melyben kéri arról választ adni, hogy Lázár Sára neve alatt, ki tétette a múlt esztendőben a Sequestrátiót, s arról is hogy mi okon tétetett reája terhesebb adó, hagytam az tehetősebbekre.

Válasz

Az Protocollum bizonyítása szerint az Lázár Sára Procurátora adta bé a Sequestrátió kérésit, az Nemes szék Itületénél fogva:

Az adónak felemelése pedig abból esett, hogy Csiki Miklósnak is adója abban volt foglaltatva s azért az Magisztrátuális személyekre, minthogy minden fizetés nélkül hordozzák a közönséges terhet adójuk kevesebbre szállítattott, hogy ezáltal kebeleztessenek továbbra is az közönséges hivatalbéli kötelesség folytatására, hanem az idei adó felvételekor illendő Reflexió léssen a könyörgő iránt Státussához képest.

* * *

287-288 old. 3 szám

1809. Január 10.

Az csak most elenyészett 808-ik esztendőben bíróságot viselt Wertán István atyánkfia maga hivataláról lemondván, telyes köszönettel kíványa, hogy új bíró candidáltassék: melyre közönséges megegyezésből ezen folyó 1809-ik esztendőre is Wertán István atyánkfiát bíró hivatalában megerősítvén, fel is vállalta viselését.

Ezen alkalmatossággal executornak továbbra is megerősített Zakhariás Miklós eő kegyelme, collectornak pedig választott Csiki János, kinek is az adó felszedése szoros kötelességiben hagyatik.

* * *

1809. Március 3.

Olvastatik az Gyergyó Szent Miklósi örmény legénység czéje előljáróinak jelentő levelek, melyben azt jelentik, hogy ha társaságokból való személy katonának adattatik azonnal lemondanak kötelességekről, azért az Mercantile Forum maga ez iránt feltett szándékát tegye le, mivelhogy telyesítésben vegye meg nem engedik.

Válasz

Úgy látja ezen Mercantile Fórum, hogy az legénységnek előljárói az felsőbbséghez és az felsőbbség rendelkezéseihez kellett minden engedelmesség nélkül való vakmerőséggel intézte ezen fórumhoz magok jelentéseket, melyet az fórum egy valóságos lázadást indító megátalkodásnak vévén méltók volnának arra, hogy érdemlet büntetés elvétele végett az Felséges Királyi Guberniumnak bjelentessenek, mindazonáltal kemény szemrehányás mellett panaszolya ezen Mercantile Forum, hogy az efféle vakmerő és előljáróihoz való engedelmeséget megalacsonyító kinyilatkoztatásokról továbbra magokat óvják, mert az Mercantile Fórum tudván maga kötelességít meg nem szenvedí alatta valóitól, hogy kötelessége telyesítésiben akadályoztassék: azt is mindenkor az legszorosabb kötelesség telyesítésiben szívén hordozván, hogy az igaz oltalmat érdemlő nemzete elnyomattatást ne szenvedjen.

* * *

1809. Március 9.

Olvastatik az Ersébetvárosi Nemes Magistrátusnak megtanáló levele, melyben zárván az Pápai Cridájából Wertán Cajetán atyánkfiának abveniált summáról való consignátiót kíványa a creditornak olyan utasítással által adatatni hogy május végéig az summa által vétele iránt rendelést tegyen.

Határozás

Irassék meg az Ersébetvárosi Nemes Magistrátusnak, hogy az consignáció a Creditornak utasítás mellett által adott.

* * *

1809. Március 3.

Idősebb Kövér Cajetán atyánkfia maga fia Kövér Gergely által kináltatya Kövér Cajetán, és Kövér Gergely atyánkfiai azon anticipátionis summából, melyet a Kovács házi pusztá árendájában adtanak volt 22500 Rf-kal, igérvén aztot, hogyha együtt Generalis Computust fognak tenni, amivel még adós maradna azt is kifizetni kész lészen interessével együtt, mivel ezen offerált, és le is számlált summát továbbra interessezni nem akarja, melyet cum protestatione kíván jelenteni.

Melyre Kövér Cajetan, és Gergely atyánkfiai személyesen jelen lévén minek előtte a summa elvétele iránt, magokat kinyilatkoztatnák, egy Protestátiót adtanak bé, mely felolvasatván így következik.

Protestatio

Mű Kövér Thodor ifiú Kövér Cajetán, és Kövér Gergely megkínáltatván mai napon idősebb Kövér Cajetán uram által azon summa pénz felvételivel, melyet a Kovács házi pusztá iránt tett contractusunk szerint anticipatióban kellett adni, Solemni cum protestatione jelentyük az urak előtt, hogy mivel említett idősebb Kövér Cajetán uram Méltóságos Gróf Fekete Ferentz úr eő nagyságával új egyezésre lépven, az mű egymás között kötött Contractusunkat violálta, és tulajdon assecuratióját megszegte, ezáltal ejtet tetemes sérelmünket, és károsodásunkat törvényesen elláttatni meg is indítottuk, ugyan azért ezen keresetünkről el állani nem is akarunk, hanem a Contractált Contractusunk tenorához magunkat tartani kíványuk, tehát fenn tartván minden e részben való keresetünköt az offerált és ezennel kiszámlált summát kezünkhöz nem vesszük hanem azt kíványuk, hogy usque ad exitum litis in sequestro judiciáli maradjon mivel ezen summa iránt említett Kövér Cajetán uramnál egész securitást nem tanálhatunk és annyiban nem teszi le, amenyi summa iránt az mű pretentiónk forog, és ezen pretensiótkot protocoláltatni, és sub authentia kiadatni kíványuk Gyergyó Szent Miklós 13. Marty 1809

Mely Protestatióra ifiabb Kövér Gergely cum protestatióne jelenti, hogy a pénzt Sequestrumban nem hozta hanem a pretendens uraknak hogy által adja, azért ha elvenni, és az elvételről quietálni nem akarják vissza vészi az egész summát, mert az atya ura nélkül a Protestatióról, és kért Sequestrumról tudni nem is akar szabadítva atyától arra nem lévén.

A pretendensek továbbra is kíványák a Protestatióban ki tett okokora nézve Sequestráltatni, minthogy az egész anticipation

is summát le sem fizették, sőt annyit sem fizetett le, amennyit az édes atya küldött volt, által adás véget, és az Nemes forumnak in Securitatum Sequestri Cautiót vagy Securitást készek adni.

Határozás

A Sequestrumot kérő atyánkfiái mind magok Protestáció-jokban, mint több feleletekben azt vitatják, ugyan szóval, hogy idősebb Kövér Cajetán urammal Contractus violatiojáért Nemes Magyar Országra perek volna, de hogy ezen perek miképpen folyt és ma mitsoda státusban állanak nem bizonyították, valamint azt sem, hogy idősebb Kövér Cajetán uram anticipációban nékie adott summát mennyit tartoznék vissza fizetni, továbbra azt sem, hogy idősebb Kövér Cajetán uramnál 22500 forintokig securitás nem lenne, akármely esetben is ha egymás között perlekedések vagyon, az Nemes Magyar Országon az Itilő szék előtt lévén tudva ottan Kövér Cajetán uramnak vagyon árendás pusztája, marhája, és ha a securitás iránt tartalékjok vagyon ottan kereshetik a Sequestrumot, vagy a kiszámlált summát el vévén magokat e részben tegyék bátorságossá, mert ezen Forum ha az itten jelen lévő summát kezekhez nem vészik, és arról a fizetőt nem quietályák a Sequestrumot meg nem itili, hanem az 22500 Rf summát a fizető Kövér Gergelynek keziben vissza adja, mivel amidőn az adós a creditort kínálja s el nem veszi legkisebb törvényes okát sem tanálhassa, hogy sequestrum alá tegye az offerált summát. Pretendensek protestálnak ezen Itilet ellen, és recursust jelenenek a Felséges Királyi Guberniumhoz.

A pénzt fizető Kövér Gergely is protestál ezen summának további interesiről, melyet mától fogva nem is fizet.

* * *

1809. Március 18.

Kövér Thodor ifiabb Kövér Cajetán, és Kövér Gergely Uramék beadnak egy Protestátiót, melyben azt nyilatkoztatják ki, hogy mivel idősebb Kövér Cajetán Uram fia által offerált 20500 Rf summát a Nemes Forum nem sequestralta ujonnan abban azt kérik, hogy vagy sequestráltassék vagy interesre jó Cautió alatt kiadattassék, vagy tulajdon magoknak adattassék interesre, mely Protestatio így következik.

Protestatio

Mű Nemes Kövér Theodor, ifiabb Kövér Cajetán, és Kövér Gergely Protestálunk az aránt solemniter, hogy minek utána a Gyergyó szent Miklósi Tekintetes Nemes Mercantile Forum/: amint annak Protocolli extráctussa mutatya:/ a folyó hónapnak 15-én Numero Protocolli 6 üdösebb Nemes Kövér Cajetán Úr fiának Kövér Gergelynek általa a Kováts házi pusztának aránta anticipált summából 22500 Rf-kal kínáltattunk, és azon Protocolli Extractusban feltett okokra nézve el nem vettük, hanem azon Protocolli Extractusban kitett okokra nézve kívántuk a Nemes Mercantile Forum által Sequestrátumban tétetni, de a tisztelt forum a Sequestrumot meg nem Itilvén. Mű a Felséges Királyi Gubernium eleiben lelegendő recursus aránt protestáltunk, üdösebb Kövér Cajetán Urnak fenn írt Gergely nevű fia pedig cum protestatione jelentette, hogy a fenn offerált summának interessét mától fogva fizetni nem fogja. Azért cum protestatione declaráljuk magonkat hogyha ugyantsak mégis mostani ujabbi kérésünk a Tisztelt Mercantile Forum Sequestruma alá nem veszi, megkíványuk, hogy vagy jó Cautió alatt erga legale

interusorium elocaltassék a tisztelt forum által, vagy pedig nekünk adattassék kezünkben erga legale interesoricum is elvesszük, úgy mindazonáltal, hogy a Kovács házi pusztá aránt elkezdett perünkről, s következőleg a pusztáról le nem mondunk, vagy pedig a Tisztelt Mercantile Forum azon summát vegye maga Sequestruma alá addig, mig a jelentet recursust mentől hamarább megteesszük. Mely protestációnkot kíványok Corum Just. Foro publice felolvastatni, és e Protocollo authentice kiadatani, protestando iterum atque iterum.

Mely felolvasott protestációra idősebb Kövér Cajetán Uram fia Gergely azt felelte, hogy mivel sem Sequestrumban sem interesre pénzt nem hozott, azért hogy a protestáns uraknak erga quietántiám által adja s el nem vették már mint kereskedő a pénznek hasznát akarja venni.

Ezután bé adnak a protestánsok egy quietántiát, hogy arra legali modo autorizáltatván adja által az offerált summát, mely quietantia így kezdődik.

Quietántia

Huszonkétezer ötszáz idest 22500 Rf melyeket alább írtak öregbik Kövér Cajetán Uram fiától Kövér Gergelytől, oly törvényes fenn hagyás, és hathatós tudomány tétel mellett, az Gyergyó Szent Miklósi Tekintetes Mercantile Forum előtt, kezünkhöz veszünk, hogy ezen summának elvételével azon keresetünkről, melyet mozdítani kívánunk az egymás között kötött contractus megszegésiért, és ez által lett meg károsíttatásunkért, úgy az Kovács házi pusztában lehető további részesedésünk iránt telyességgel le nem mondunk, hanem azt fenn tartjuk melyről adjuk ezen recognitionálisunkat Gyergyó Szent Miklós 18 Március 1809

Ezután is úgy nyilatkoztatta ki magát Kövér Gergely, hogyha olyan quietantiát adnak hogy az Kováts házi pusztabéli elegyedve ne légyen, hanem csak hogy az anticipációból perciáltak, akkoron igen is kifizeti az addig is offerált summát különben továbbra is az interes iránt protestál.

Erre azt felelik a Protestansok, hogy precautio nélkült telyességel a quietantiát nem adhatják, azért határozást kívánnak.

Határozás

Az Mercantile Fórumnak nintsen hatalmában regulázni a feleket, a quietántia iránt, amidőn az Creditorok precautio nélkült quietálni nem akarják.

Az Creditorok tovább is protestálnak a pénz interesse iránt mivel az beadott quietantióra ki nem adta.

Az pénz adó is, hogyha az kívánt quietantiát kívánsága szerint nem expediálják és arra fel nem veszik a summát tovább interessezni nem fogja.

* * *

297-298 old. 8 szám

1809. Március 21.

Panaszolván Kábdebó Antal eő kegyelme, hogy Wertán István atyánkfia admoneáltatta 1346 R forintokért 15-ik napra de mivel azon summával noha tulajdon kötelező levelit adta légyen is Wertán István Uramnak nem maga hanem kolosvári kereskedők Kopacz Gergély, és Kristóf tartoznának, azért kéri, hogy executio ne rendeltessék a summa felvétele iránt.

Wertán István atyámfia azt feleli, hogy soha is Kopacz Gergely az fenn forgó summát nem adta volna, ha az panaszló maga tulajdon contractussát nem adta volna, és azért magát az contractushoz tartván, annál fogva kívánja is felvenni az kötelezett adósságot.

Itilet

Bizonyos az felek által beadott contractusból és egyben tett feleletekből, hogy az fenn forgó 1336 Rf-kat Wertán István atyámfia Kopatz Gergelynek fizette ugyan, de nem másként, hanem az után, hogy Kápdebó Antal ő kegyelme tulajdon contractussával kötelezte magát az megfizetésre, a minthogy Wertán István atyámfia a Kopacz Gergely contractussára reája is írta, hogy Kápdebó Antal ő kegyelme az 1331 Rf-kat interessivel, edgyütt kifizette, a más 1346 Rf-kat és 24 krajczárookban azért az fenn forgó summa iránt Kopacz Gergely nem Wertán István atyámfiaának, hanem Kápdebó Antal ő kegyelminek tartozik, mivel Kápdebó Antal ő kegyelminek azon állíttása, hogy pretendens Wertán István atyámfia Kopacz Gergelyt mint valóságos adóst tartoznék keresni, helyt nem tanálhatott ezen fórum előtt, azért mert midőn Kápdebó Antal ő kegyelme tulajdon neve alatt kiadott levele által köteleszte a fenn forgó és Kopacz Gergelynek kiadott 1346 Rf-kat kifizetésére akkoron Wertán István atyámfiaát bátorságossá tette, és meg megmentette, hogy az valóságos adósson Kopacz Gergelyen ne tartsa meg a keresetbéli jussát, ugyan azért az fenn forgó 1346 Rf-kat és 24 kr.-kat 1807-ik esztendő december 3-ik napjától fogva való interessivel együtt Kápdebó Antal ő kegyelme mint aki Kopacz Gergelyért magát lekötelezte tartozik 60 napok alatt kifizetni, ha azon idő alatt Kopacz Gergelyen

mint valóságos adósson fel nem venné is. Mely végre, hogy Kápdebó Antal eő kegyelmének illendő segedelem adattassék Kopacz Gergely ellen, ezennel hivataloson ajánltatik szabad Királyi Kolosvár várossa Tekintetes Magistratussának

* * *

299-300 old. 9 szám

1809. Április 19.

Tisztelendő P. Eránosz István panaszolván, hogy ezen funduson lévő épületekben amelyet néhai Édes Atya testvéreivel együtt építettek, és közösön mind addig bírván az arenda summát is együtt fizették mostan Eránosz Bogdány és testvérei nem akarják engedni, hogy az testvére gyermekit belé tegye, és az udvaron is osztályos részt adni nem akarnak, kéri hogy néhai atyáról maradott birodalmában megtartatván arra szabadsága légyen, hogy testvére gyermekit belé szállíthassa az udvaron része szerint való hely és commodítás adattassék, minthogy a föld birtokossával alkalomra is lépett több esztendőkre.

Eránosz Bogdán személyesen jelen lévén azt feleli, hogy miglen az ötse Keresztes haza nem jön, addig ez iránt feleletet nem tehet, ugyantsak, hogy idegen menyen az házokban lakni, meg nem engedhetik.

Itilet

Ezen Mercantile Fórum az fekvő jószág elintézésében belé nem ereszkedhetvén, mivel az épületeket, melyek az funduson találtnak az öregek és testvérek együtt építették és annál fogva hogy együtt bírják használyák csak azon igazság is meg

állítya, hogy az arendát együtt fizetvén, az ujabban egyezésre is együtt közönségesen léptenek: azért hogy a panaszló Tisztelendő Úr maga részit testvére gyermekinek lakásul által engedhesse attól a bépanaszolt Eránosz Bogdány el nem tilthatya: sőt magának különös just nem is képzelhet, hogy a panaszló Tisztelendő Urat vagy testvére gyermeket kirekeszhesse, ugyan azért az épületek közös bírása megítéltetvén, valamint szabadságában lészen a panaszló Tisztelendő úrnak testvére gyermeket belé szállítani, úgy Eránosz Bogdány az egész fundusból az rész szerint való fele részt bírásra engedni köteles lészen.

* * *

301-302 old. 10 szám

1809. Április 21.

Olvastatik Kápdebó Miklós atyánkfia kérelem levele, melyben kéri, hogy mivel Kápdebó Antal Laptis Mártontól 2 kantzát, és 4 csikókat 430 Rf-ban mint köztársától vásárolt, mely summát Laptis Márton az együtt való számvetésben adóságban adott által, ma azon summát Kápdebó Antal kifizetni tartozik, azért szoríttassék az megfizetésre.

Melyre a bépanaszoltatott azt állítya, hogy az Nemes fórum előtt computust tévén az fórum meghatározta a felek között való egyenetlenséget, most is ahhoz tartja magát.

Válasz

Mivelhogy ezen tárgy az Mercantile Forum előtt elő fordulván maga határozását meg tette, és aszerint Laptis Márton és Kápdebó Antal között megtétetvén a computus a fenn forgó

summát sequestrumba bé is tette actualis bíró atyámfia kezében, mely iránt bíró atyámfia megjöveteléig az fórum új határozást nem tehetvén, várja el az könyörgő bíró atyámfiaának eljövetelit, és akkor az fórum maga határozását ki fogja adni.

Az Instáns protestál ezen végzés ellen.

* * *

302 old. 11 szám

1809. Április 21.

Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Lázár Lázár, Jakab, és Antal beadják azon osztályról költ leveleket, mely szerint testvéreket Miklóst 1300 Rf-kal kifizették minden további pretensio fenhagyása nélkül, kérvén hogy improtocoláltatván authenticáltassék.

Határozás

Improtocoláltatván sub extradátá nótáriáli adattassék ki az feleknek.

* * *

302–303 old. 12 szám

1809. Május 5.

Elővétetik Novum adandó appellationi mellett való keresetek néhai Biró Sámuel úr árváinak mint Novizáns felpereseknek Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Leon Gergely mint Novizátus alperes ellen adósság dolgában.

Határozás

Az Novizátus alperes által elő hozott 137 és 138^k tabuláns Instáns szerint, a törvénytől kiszabott üdön túl adván bé az Novizánsok magok Novumokat: azért cum poena indebita refusione expensarum fatiquorum cassáltatik.

Novizánsok protestálnak ezen Itilet ellen és appellályák a Felséges Királyi Gubernium eleiben.

Novizátus protestál az több költség és indebitáról és kívánja fel nem bocsátatni minthogy csak cum poena in debita cassáltatot, és így nem peremptoriabter azért kívánja nem transmitáltatni.

Novizátusok minthogy cum toto sua serie appelláltatot, és különben is innen felbocsáttandók, kíványák felbocsátatni.

Itilet

Non transmittetím.

Novizánses protestántum de Recunsu ad Exsum Regium Gubernium.

* * *

303–304–305–306–307 old. 13 szám

1809. Május 5.

Olvastatik Boros Elek Úr kérése, mekyben az bémutatott kötelező levél szerint Kápdebó Márton atyánkfiát az megfizetésre szorítatni kéri mégpedig, hogy olyan meneteiben amilyen az Contractusban stipuláltatik cum Expensuset fatigio nec non interesván usoni refusionibus.

Ezen kérés felolvastatván Kápdebó Márton atyánkfia szószollója Török Elek által azt feleli:

Amidőn ezen summát leválta volt az adós alperes, akkor ugyan arany és ezüst volt közönséges circulációban, de már most bankó czédulát adván az uralkodó felség circulációban azért aranyat nem pretendálhat a felperes, mivel az királyi vámos helyeken is az addig aranyban vagy ezüstben fizetni szokott vámok bánkó czédulákban el vétetni rendeltettek, azért, hogy az arany és ezüst moneta circulációban nintsen: de latit is adni nem tartozik az adós, mert a pénznek valorát csak az Uralkodó Felség emelheti, és annak akarata ellen egy privatus ember lázsít nem is pretendálhat, ugyan azért minthogy az alperes meg is kínálta az egész summával, és interesivel az felperes urat, de el nem vette, sequestrumban tette az Nemes Székhez nem akarván tovább interesezni, mivel törvény ellen való interest vett 60 Mf-t helyet annyi Rforintokat, és azért amivel többet vett adja vissza cum interusárió.

Az felperes replicál: és ragaszkodik az obligatorialyhoz továbbra azt kívánja, hogy esküdjék meg az alperes, hogy nints annyi aranya amennyivel tartozik a felperesnek, az interesre nézve teczet anyi interest adni és mivel volenti non fuit injuria azért ez iránt való kívánsága meg nem állható.

Az alperes duplicál: az contractus csak akkor kötelezhet ha kötelező erejét az Uralkodó Felség rendelése el nem rontya, de az contractus is lehetetlenségre nem kötelezhet, mivel arany moneta nintsen s ha van is 12 Rf, és mitsoda igazsággal kívánhatja a felperes hogy 4 Rf 30 kr-os aranyért az alperes 12 Rf-os aranyat fizessen. Senki más kárával nem gazdagulhat, hogy pedig az alperes hűtölyön az aránt, hogy aranya ne lenne, arra még a törvény se kötelezheti, annál kevesebbé a felperes: az

ínterest a felperes egy ideig kereskedő Kritsa Mártontól vette fel és kívánva kívánta, hogy 60 Rf-kat fizessen, azért az alperes ugyan szót nem tett, akkor, de mivel most méltatlanul vexáltatik amivel többet vett vissza kíványa.

Az felperes az actionál és contractusnál fogva kíványa az Itiletet.

Az alperes is maga allegatióinál is igazságnál fogva várja.

Itilet

Igaz ugyan, hogy a pretendens úr által beadott contractus szerint pretensus Kápdebó Márton atyánkfia magát kötelezte contractuáliter hogy azon 400 költsön vett aranyakat ugyan azon monetaában tartozik fizetni, de mivel azon időtől fogva az arany moneta közönséges folyamatban lenni megfogytakozván, mostan bankó czédula vagyon ez országban folyamatban, és már azon 400 aranyból 200 aranyakat bankó czédulában a pretendens úr fel is vett, mely által a contractus kötelező ebbéli erejéből annál fogva elállván, különben is a contractus soha is lehetetlenségre nem kötelezhet, amidőn azon lehetetlenség származik a felséges uralkodó kegyelmes intézeteiből, amint származott az is, hogy ez hazában nem arany moneta, hanem bankó czédula tétetett közönséges folyamatban, ugyanazért a pretensus nem is erőltethetik hogy arany pénzben fizesse a pretendált 200 aranyakat, annál is inkább, hogy most az arany a kereskedésben 12 Rf-ban váltassék, és ezáltal a pretendens úr magának a pretensus romlásával kíván hasznót szerezni mely minden igazsággal ellenkezik, és mivel hogy a pretensus törvényesen megkínáltatta az 200 aranyakkal bankó czédulában, és annak interestével, melyet a pretendens úr felvenni nem akart: azért a Tekintetes Nemes Gyergyai Székhez sequestrumban is

tette onnan a pretendens úr vegye ki, nem köteleztethetvén a pretensus azon időtől fogva való további interes fizetésre, a költséget az felek egyaránt szenvedvén.

A pretendens úr appellálya a Felséges Királyi Gubernium eleiben.

A pretensus protestál appelláló ellen és több költség iránt.

Ítélet

Felbocsátatik.

* * *

307-308-309-310-311 old. 14 szám

1809. Május 19.

Olvastatik kérelem levele Kápdebó Miklós atyánkfiának, melyben azt adja fel, hogy mivel Kápdebó Márton atyánkfia ellen való adósságbéli keresetében az fórum kérése természete ellen azt határozta, hogy Laptis Mártonnal computizálynak, és amivel adós maradna tegye sequestrumban tehát igaz keresete vétessék fel és amit az alperes maga mentségire bé adna az is a könyörgővel közöltessék.

Kápdebó Márton atyánkfia azt feleli ezen keresetre, magát ezen tárgyban az 21-én áprilisban tett Ítlethez tartya, és azért az méltatlan kereset alól büntetéssel, s költség fáradság fizetéssel feloldoztatni kéri mivel az computus által meghatározott summát sequestrumban által adta, mert valamint akkor úgy most is nem mutatya a felperes, hogy valamit adott volna, és annak árrával tartoznék.

Ítélet

Mivel Kápdebó Miklós atyánkfia az 6 lovak ára iránt azért indított volt keresetet Kápdebó Márton atyánkfia, és fia Antal ellen, hogy azon lovaknak árát Laptis Márton, mint a pretendensnek kereskedő társa az együtt való számvetéskor az X jegy alatt, mint valóságos adósságot úgy adta volt által a felperesnek, mely ebbéli kereset ellen az alperes Kápdebó Márton, és fia Antal azzal mentették magokat ezen fórum előtt, hogy az lovakat ugyan Laptis Mártontól vásárolták, de az árát azért nem fizették ki, hogy Laptis Márton is adós lévén míglen együtt számot nem vetnének nem tudhatyuk menyit kellessék fizetni, és a pretendenstől valamint hogy lovakat nem vásároltak, úgy adósoknak magokat nem is esméri, és maga a felperes sem mutatya, amidőn is ezen Mercantile Fórum megbizonyosodván mind abban, hogy a fenn forgó lovakat az D. C. és E betűk alatt lévő levelek szerint is az alperesek Laptis Mártontól vásárolták, és azért az árát nekie is tartoznak fizetni, mind pedig abban, hogy Laptis Márton valójában maga megvallása szerint tartoznék az alpereseknek, az alperesek és Laptis Márton között computus rendeltetett, mely által világosságra jött hogy az alperesek az 6 lovak árából még tartoznának fizetni Laptis Mártonnak 265 Mf-kat, mely sumrát is az egyik alperes Kápdebó Antal bírói kézben sequestrumban bétette az fórum határozása szerint, Laptis Márton pedig alperes Kápdebó Antal eő kegyelmit az lovak ára iránt való további pretensiótól a computuális bírók előtt securizálta tulajdon keze írásával sub nr. 11 az mely által már tulajdon maga sub litera E bémutatott vissza vonó bizonyítását semmivé tévén azzal a felperes magának legkisebb erősséget sem szerezhetet, és ennél fogva az J betű alatt lévő bizonyság levélnek is ereje elenyészik. Mégis mindazon által

ezek ellen a felperes nem azon törekedik, hogy az fórumnak 21-ik áprilisi adót válasza szerint az április 4-én tett határozást kivegye, és magát ahoz alkalmaztassa, hanem maga keresetét is elő vétetni, és ltélet által meghatároztatni kívánván. Ezen Mercantile Fórum fontolóra vette ezen ügyet, és mind a felperes tulajdon állításaiból, mind pedig beadott ok leveleiből az jön világosságra, hogy az felperes maga keresetiben nem azt mutatya, hogy az alperesnek maga adta volna az 6 lovakot, és azért nékie is tartoznak azon uton az árát fizetni, hanem azt, hogy kereskedő társa Laptis Márton adósa maradott a felperesnek, és ezen lovak árát az együtt való számvetésben mint liquidumot adta által az több tartozásaival együtt, melyek iránt nemcsak törvényesen megnyerte Laptis Mártont, hanem ellene brachiumot nyert volt, de ezen törekedése a felperesnek ezen ügyben nem lehet hasznára, mivel amit már egyszer kereskedő társán megnyert azt Kápdebó Márton alperesen méltatlanul kíványa új kereset által felvenni, csak azért, hogy Laptis Márton által még ki nem elégítettett, mert azzal hogy Laptis Márton az fenn forgó 6 lovak árát mint adósságot az A betű alatt lévő jegyzés szerint feladta a felperesnek just nem nyerhetet arra magának, hogy az alperest kereshesse – minthogy az alperes minden igazságnál fogva is annak tartozik fizetni akitől a lovakot vásárolta, annak pedig a számvetés szerint kihozott summát 265 Mf-ot nemcsak kifizette, és bírói kézben által is adta, hanem a ki lett fizetésről és további lehető keresetről Laptis Márton reversálta is, tehát ezen sequestrumban tett summát a felperes megmutatván azt, hogy Laptis Márton által még ki nem elégítettett, kiveheti egyéb aránt alperes Kápdebó Márton atyánkíia az méltatlan kereset büntetése terhivel, költség, fáradság megfordításával az kereset alól feloldoztatik.

Az pretendens felperes protestál ezen Itélet ellen és appellálja az Felséges Királyi Gubernium eleiben.

Az alperes is az több költség s fáradság s appellatio ellen.

Itélet

Felbocsáttatik.

* * *

311-312 old. 15 szám

1809. Május 25.

Cziffra András panaszolya, hogy Bángi Sándortól egy lovat vásárolván felelet mellett, most az hibáit megismerve az lovat vissza adni kívánná, de az eladó vissza venni nem akarja kíványa, hogy az hibás ló vissza vételére szoríttassék.

Bági Sándor azt feleli, hogy telyességgel az lovak hibáiról nem felelt mivel maga is az előtt héttel vásárolva volt, hanem mivel az lovak árát még ki nem fizette a panaszló 950 Rf-ban annak kifizetésére szoríttassék, mert ha ugyan hibásnak esmérte az lovat 3-ad nap alatt tartozott volna vissza adni.

Határozás

Mivelhogy a panaszló nem 3-ad nap, hanem öt-hat hét múlva kíványa az lovat vissza adni, mely idő alatt maga gondviselés-lensége miatt is meghibázhatott az ló azért a bépanaszoltatott az lónak vissza vételire nem erőltethetik hanem a panaszló az árát fizesse ki.

* * *

312-313 old. 16 szám

1809. Július 6.

Csikszépvízi kereskedők Száva Isák és Antal könyörgő levelekben azt adván fel, hogy Czárán Gergely tartozván 15 ezer forintokat fizetni az bétsi utyára, mely volt az múlt május 10-kén azon summából csak 8 ezeret adott meg azt is 242 Rf váltásbéli kárral, hét ezeret pedig azért nem fizetett volna ki hogy ezen Mercantile Fórum által eltiltatott volna, azt kéri, hogy ezen tiltásról ha valami protocolláció volna adatnék ki, vagy ha semmi se volna arról is világossá tétetnék.

Válasz

Subst bíró Fitzus Márton atyánkfia, Wertán István atyánkfia kívánságára, megmutatván, hogy a könyörgő adós volna 7 ezer forintokkal, és terminusra meg nem fizetvén, tiltotta el az fenn forgó 7 ezer forintokat.

* * *

313-314 old. 17 szám

1809. Július 6.

Olvastatik más kérelem levele Száva Antalnak, melyben kéri hogy Czárán Gergely adós lévén 15 ezer forintokkal, és mivel csak 8 ezeret adott meg 242 forint váltás kárral s az 7 ezeret el tartotta, azon 7 ezer forintok és minden kárainak megfordítására szoríttassék, úgy még adósa lévén 6600 forintokkal melyet 13-k hely kifizetni tartoznék, az iránt is intessék meg, hogy terminusra fizesse meg.

Ítélet

Mivelhogy subst bíró atyánkfia előadásából bizonyos, hogy Czárán Gergelynél 7 ezer forintokat Wertán István atyánkfia kívánságára azért tiltott el, hogy a panaszló Száva Antal is tartozott Wertán István atyánkfiának annyi summával: azért ezuttal a panaszló az eltiltó ellen nem panaszolván, és az eltiltást az tiltó ellen törvénytelennek nem vitatván, Czárán Gergely, és testvérei csak annyiban terheltethetnek, hogy az váltásbéli 242 Rf-kat, mivel ez iránt magokat kötelesték volt, megfizetni tartoznak, a panaszlónak több pretentióji alól feloldoztatnak. Ami illeti az 6600 forint adósságról való megintetést, mivel maga vallása szerint az megfizetésre való terminus el nem tölt, a fórum regiusságot nem viselhet, hanem a panaszló kövesse az adósságokról való törvényes utat.

A panaszló protestál ezen Ítélet, és ennek kéntelenítetett appellációja által is okosztatott hátráltatásai ellen, és appellálja a Felséges Királyi Gubernium eleiben, ahol fenn hagyja jussát mind a méltatlan tilalom pretensiója, mind pedig megtétele kifejezése, és annak büntetése kívánása iránt, úgy az aránt is, hogy a tiltó subst. bíró urnak, noha ezen causában bírónak egyszersmind testimoniumán épült az Ítélet.

Ítélet

Felbocsáttatik.

* * *

1809. Július 6.

Olvastatik kérelem levele Kövér Márton özvegyének, melyben kéri hogy leányának Sárának és vejének Szarokán Gergelynek 1800-ban tett testimoniumát ezuttal is helyben hagyván, megerősíteni azon képpen amint 1808-ban Tekintetes Jakobi István, Lukáts István, és Wertán Cajetán atyánkfiái előtt is megerősítette, továbbra, hogy Kövér Kajetán uramnál lévő capitalysának interessével együtt való kiadása iránt rendelés tétessék.

Válasz

Ami a könyörgő asszonynak testamentumát illeti az ezen fórum előtt is igaznak és állandónak marad mig az által akinek sérelmesnek láczik törvény utyán el nem rontattatik. Az capitalisának interessével edgyütt való kiadattatását ami illeti, mivel-hogy Kövér Cajetán uram ezen fórum hatalma alá nem tartozik keresse a könyörgő asszony az illendő fórumon, az alatt is írás-sék Kövér Antal úrnak, hogy az édes jó anya viszontagságait tegye jóvá.

* * *

1809. július 7.

Elő fordulván ujabban is Csíkszépvízi kereskedő Száva Antalnak az iránt való panasza hogy Czárán Gergelynél lévő 7 ezer forintya Wertán István atyánkfia által eltiltatott volna, és noha az tegnapi napon kimondatott Ítéletet apellálta légyen is ezen apellátiójának most is inhoreál, az tilalom méltatlanságát Wertán István atyánkfiának minden meghallgattatásán kívül kíványa meg ítiltetni.

Melyre a kérés felolvastatása után Wertán István atyánkfia Communicátiót kér adatatni 30 napokig, hogy a tiltásnak valóságos okát adhassa. Ez alatt Wertán István atyánkfia maga mentségire bé adja levelit a pretendensnek az 18-a marcii költet, melyben facultálja, hogy Czárán Gergelynél való 15000 forintyából vegyen eleget.

Melyre a pretendens ezen levél ellenére elő mutatandó erősséginek előmutatására üdöt kér adatatni.

Ítélet

Az idő haladék megadatik 15 napokig

* * *

317 old. 20 szám

1809. Július 7.

Olvastatik ugyan Száva Antalnak kérelem levele az iránt, hogy mivel Zakhariás Miklós az egyezés szerint Bétsben magával el nem vitte s amiat igen sok kára következett, az portékája is Bétsben benn maradt, kéri minden kárainak és veszedelemben lévő portékáinak megfizetésekre szorítatni.

Zakhariás Miklós magát azzal menti, hogy Wertán István atyánkfia lovait úgy adta által neki, hogy a panaszló Száva Antal el ne vigye magával Bétsben, ennél fogva kéntelen volt felmondani előre egyezésekről, melyet levelével is bizonyít.

Válasz

Mivel a bépanaszoltatott Wertán István atyánkfiára fogott, és ez is nem tagadja. regressussa légyen oda a panaszlónak, nem pedig a bépanaszoltatotra.

318 old. 21 szám

1809. Július 28.

Olvastatik kérelem levele Fejér Mártonnénak, melyben kéri, hogy Nemes Gergely Uramnál 800 forintokban lévő ezüst neműit és fejér jó féle gyöngyit kiadatadni az zálog summa letétele mellett.

Válasz

Közzétetik a bépanaszoltatottal hogy 8-ad napok alatt maga feleletit tegye meg.

* * *

318-319 old. 22 szám

1809. Július 31.

Elő vétetik újabban is az Méltóságos Király Biró úr által kirendelt presidium alatt, Száva Antalnak keresete, Wertán István atyánkfia ellen 7000 forintjának eltiltása iránt melyben kéri, hogy mivel az Revocátus bépanaszoltatott két uton defendálja magát a tilalom ellen, ez cum poena calomnie cassáltassék, és továbbra mivelhogy Computus subversált az felek között anélkül nem is lehetett volna maga pénzt el tiltani.

Az ellenkező fél plenipotentiáriusa Bángi Sándor minden actákat közölni és mivelhogy principalisa a Borszékben vagyon 30 napi dilatiót delátadni kér.

Ítélet

Az kért communicatio megadatik 15 napi dilatioval együtt, mely idő preniprotiális lészen az revocátusra nézve.

A revocáns protestál ezen Ítélet ellen.

319. old. 23. szám

1809. július 31.

Olvastatik a Felséges Kir. Guberniumnak július 8-án, 5219. szám alatt költ és R Perceptor Domokos Ferentz intézet rendelése, melyben parantsoltatik, hogy mivel minden egyházi nemesek és armalisták, az Nemes Ország Tekintetes Rendei végeztések szerint az Contributio alól ki vétetni rendeltettek amint az Tabellában rectificáltatva tanálatnak hiteles consignatio mellett relaxatio végett bé jelentessenek a Tisztelt R. Perceptor úr által a Felséges Királyi Guberniumnak.

Határozás

Numerusok szerint ki irataván az ármálisták nevei sub authentia adassanak által az tisztelt Perceptor úrnak.

* * *

320-321 old. 24 szám

1809. Augusztus 1.

Subst. bíró atyánkfia jelentést téssen az iránt, hogy mivel az mostani terhes háborús körülállások azt kíványák hogy az nemesek az Nemes ország gyűlése végeztésiből az haza oltalmára közönségesen fel kelni rendeltetett is azért a méltóságos Fő Király Biró Úr maga különös levele által ezen communitást is articuláris büntetés alatt a lusztrára meghívni méltóztatott, s ennél fogva Subst bíró atyánkfia nótárius atyánkfiával meg is jelent amely alkalmatossággal a Méltóságos Fő Királyi Biró úr abban nyilatkoztatta ki magát, hogy az Gyergyó Szent Miklósi örménység is az Diatális Articulus szerint tartoznék hadi

segedelemmel, és insurectióval is ezen mostani igen terhes hadi körülállásban, amidőn az lakosok nyugodalma és constitutiója veszedelemben forognak. Azért kívánta tehát az Nemes Magistrátust és Communitást öszve gyűttetni, hogy ezen tárgyról tanácskozáván az örmény lakosoknak tehetségek szerint határoznák meg, mivel kívánnák az Insurectiót segíteni, és azt az Méltóságos Fő Király Biró Urnak írásban jelentenék meg.

Határozás

Írassék meg Méltóságos Fő Király Biró úrnak, hogy az örménységet a személyes insurectiótól kereskedések folytatása akadályoztatya hanem az felkelő ezen nemes székbéli nemességet az lakosok megerőltetésekkel 600 Rf-kal segíteni kíványák.

Ezen tárgynak elvégzése után az sessio tartatik.

Tekintetes P. Domokos Ferentz úr elől ülése alatt.

Az fennebbi actualis senátorok jelenlétében.

* * *

322 old. 25 szám

1809. Augusztus 1.

Olvastatik panasza Csík Szépvízi örmény kereskedő Száva Antalnak, melyben panaszolya, hogy Wertán István atyánkfia akadályoztatása miatt Bétsi utyától elzavartatván maga ideiben fel nem mehetett, és amiatt feles megvásárolt portékája, az Franczia Armádia félelmétől Béts városa bészaratatván Bétsben rekedett, melynek árát és ebből következett kárát méltán pretendálja Wertán István atyánkfia által megfizetetni rendelni.

Az bépanaszoltatott communicatiót kér 15 napokig.

Az panaszló contendál a communicatio ellen.

Ítélet

Az communicatio 14 napokig megadatik, hogy az 22-ik szám alatt lévő keresettel együtt maga feleletit meg tegye.

* * *

323 old. 26 szám

1809. Augusztus 2.

Olvastatik a Méltóságos Fő Királyi Bíró úrnak levele, melyben az tegnapi napon tett segéletü ajánlást kevésnek állítván egyszersmind jelenti, hogy ezen szükséges intézetben az fórummal alku-dozni czélya nem volna, hanem az Nemes Ország Rendei által adatott hatalma szerint az kívántató segedelmet Repartiálni fogja és Executióval is fel fogja venni, hogyha az örmény communitás az környülállásokhoz képest betesebb ajánlást nem teszen.

Határozás

Írassék meg a Méltóságos Fő Királyi Bíró úrnak, hogy az örmény communitás nagy megeröltetésével is tíz lovak kiállítá-sokra magát igéri.

* * *

323 old. 27 szám

1809. Augusztus 5.

Kápdebó Antal eő kegyelme, kezes lévén Kolosvári keres-kedő Kopatz Gergelyért 1331 Rf-ig Wertán István atyánkfiá-nak, mely kezességet vállalta volt 1807. esztendőben és mivel-hogy Kopatz Gergely az írt summát meg nem fizette a creditor-

nak: mártius 21-én megítéltetés a Mercantile Fórum által, hogy a kezes az summát legális interessével edgyütt kifizetni tartozzék, és regressussa légyen az adósra Kopatz Gergélyre, aki is törvényes megintetése után is meg nem fizetvén itten Gergyó Szent Miklóson Kapdebó Antal kérésire arestáltatott subst Vice Királyi Biró Mikó János úr által, kiírt, subst Biró Wertán Cajétán atyánkfiának által adván, Sáska János kezességire úgy bocsátatott el, hogy 60 nap múlva ha Kopacz Gergely eleget nem tenne is, míg kézbe adja, vagy eleget tegyen.

* * *

324 old. 28 szám

1809. Augusztus 2.

Die 26 Augusti: Sáska János bémutatta a Felséges Királyi Gubernium kegyelmes válaszát, mely szerint Kopatz Gergely az Kápdebó Antal eő kegyelme arestáltatása alól feloldoztatván, e szerint Sáska János ment a kezesség kötelezésétől.

* * *

324-325 old. 29 szám

1809. Augusztus 9.

Panaszolván Kapdebó Miklós atyánkfia, hogy Keresztes Jánost megfogadván marhái mellé gondviselőnek csak Vásárhelyig ment az marhákkal és ottan elhadta holott 40 Rf-kat előre felvett volt fizetésiben, azt kívánja, hogy az felvett summának vissza fizetésére szoríttassék.

Az bépanaszoltatott azt feleli, az panaszlónak fia helytelenül pirongatván illetlen fősvény intertántiot adott, azért 10 napi szolgálata után kénytelen volt elhadni, azért ezen szolgálata felvételén amit vissza fizetni ítéltetik vissza fizeti.

Határozás

Noha az bépanaszoltatotnak előadott mentsége nem elégséges arra, hogy szolgálata felhadja, mindazon által tett szolgálata bére kivételén tartozik fizetni a panaszló úrnak 25 forintokat vissza a felvett 40 forintokból.

* * *

325 old. 30 szám

1809. Augusztus 9.

Mélik Isákné Merza Mária és ennek kotsmárosnéja Dudás Therésia panaszolyák, hogy Ágopsa Keresztes leánya Hiripszimé Gyergyó Remetén az kortsoma házban bémenvén az ládából feles summa pénzt elorzott, amit két rendbéli bizonyság levelekkel bizonyítnak, beadván az kárról való lajstromot is elégtételt kérnek.

Az bépanaszolt szószolója Török Elek által az beadott okleveleket közöltetni kéri.

Ítélet

Az kért levelek kiadatnak 8-ad napra maga mentsége megitéle végett.

* * *

325 old. 31. szám

1809. Augusztus 9.

Mikó István úrnak, mint Botsántzi László, és Sáska János plenipotentiáriusának kívánságára Fejér Péter örmény kereskedőnél azon summa, amivel még tartoznék Szépvízi kereskedő Mánya Gergelynek benn tiltatik, hogy ki ne fizesse további rendelésig.

* * *

326 old. 32 szám

1809. Augusztus 16.

Ágopsza az Merza Mária Mélik Isákné, és Dudás Therésia panaszokra feleletit beadván.

Ítélet

Kiadatik feleletre 8-ad napig a panaszló félnek.

* * *

326-327 old. 33 szám

1809. Augusztus 17.

Olvastatik a Méltóságos Fő Királyi Bíró úrnak levele, melyben kíványa hogy az ígért tíz lovak iránt oly készen légyen az fórum, hogy amidőn kívántatni fognak azonnal kiállíttassanak, mindazonáltal bővebb segedelem adásra is serkenti az községet.

Határozás

Az lovak megvásárlásokra kívántató költség repartíójára kirendeltetnek subst bíró Wertán Cajetán, Kápdebó Miklós, Lukáts István atyánkfia, Botsántzi Jeremiás, Kápdebó Antal, Czárán Gergely és Bángi Sándor eő kegyelmikkel.

* * *

327 old. 34 szám

1809. Augusztus 18.

Augusztus 18-án az Mercantile Fórum megegyezett Deér Felix és Fejér Péter uramékkal, hogy az tíz remonda lovakot az örmény communitásért állítsák ki az Méltóságos Fő Királyi Biró úr rendelése szerint, és az communitás minden lovat 235 Rf-kal kifizet, mihelyest az lovak beadásokról quietantiát mutatnak és ez iránt a Méltóságos Fő Király Biró úr is tudásítatott.

* * *

327-328 old. 35 szám

1809. Augusztus 29.

Olvastatik kérelem levele Csik Szépvízi örmény kereskedő Száva Antalnak, melyben előadván, azt, hogy mivel 28 Júly tett ítélet meghatározta, hogy 15 napok alatt preemptoriáliter megjelenyen bépanaszoltatott Wertán István atyánkfia megfelelyen ezen ítéletnek nem hogy eleget tett volna, hanem super flue tett admonitióra is feleletét meg nem tette, azért kíványa hogy most minden felelettől elrekesztetvén az addig való kereset szerint ítélet hozattassék.

Az ellenkező fél communicatiót kérvén.

Ítélet

Az holnapi 8 órakor tartandó sessióig feleletre kiadatik, úgy pedig hogy addig mindenik fél maga allegátióját meg tévén szóbeli vetélkedéssel a fórumot ne hátráltassák.

A panszló protestál ezen ítélet ellen és további költés fáradtságról s úgy egyéb a szükséges esetben kívántatható kinyilatkoztatások iránt.

* * *

328-329-330 old. 36 szám

1809. Augusztus 30.

Béadattván bírói fontolás alá Száva Antalnak mint pretendensnek, Wertán István atyánkfia mint pretensus ellen való keresete bizonyos summa pénzinek eltiltása iránt az felek szószóllója által és.

Minek előtte az Mercantile Fórum ezen keresetnek törvényes discusiójában ereszkedett volna, az feleknek egymáshoz való atyafiságos szövetségeket tekintvén mindkét feleket az atyafiságos egyezéssel békeséggel fontos maga ajánlása mellett megkínálván az bírói megkínálásra és ajánlásra mind két felek meg is egyezének ilyen módon.

Határozás

Hogy pretendens Száva Antal minden az eltiltásból származott hátramaradásairól, és ezen keresetre tett költségeiről lemondván csak azt hadta fenn, hogy barátságos computus által hoznák ki, hogy Száva Antalnak 9000 Rf a terminuson túl mennyi ideig volt fizetetlen Wertán István atyánkfiánál, és Wertán Ist-

ván atyánkfiának Száva Antalnál 6465 forintya az megfizetésre tett időn túl mennyi időig volt és az időtöltés aprentavát számítatván egyik a másiknak computályuk, és az eltiltott 7000 forint summából ami felyül maradna azt Wertán István atyánkfia kifizetvén az atyafiságos egyességnek fenn tartására nézve az jövő 1810. esztendőben Szent György nap előtt vagy azután amint az assignatiót hoznak magokkal, adjon Száva Antalnak Wertán István atyánkfia egy 10 ezer forintos assignatiót Bétsi utyára és ezen summát 4 hónapokig használván akkor prento interessével fizesse vissza melyen mindkét felek kezek beadások mellett meg is állanak.

* * *

330-331 old. 37 szám

1809. Szeptember 15.

Olvastatik R Perceptor Domokos Ferencz úrnak tudósítása az abban zárt Executorális decisioval, mely szerint az ezen esztendőre végben vitetett Rectificatio megjobbítása mellett az ide való örménységet mint az városbélieket taxálván az özvegyekét is 3 Rf 30 kr-ra emelte, mely szerint az Rectificationis 497 Rf-t summát 1204 Rf-ra emelte.

Határozás

Kérettessék alázatosan az Felséges Királyi Gubernium, hogy mivel az ide való örménység taxás helyeken laknak. úgy nem vétethetnek, mint az városokon és tulajdon fundussokon lakó Civis örmények, azért az Rectificatio felét az Exactoratus által hágtatott superadditotól tétessenek mentekké valamint az özvegyekre rótt adótól is, mert azok helyett is magok fiaí fizetvén az reájuk rótt adót, így kétszeres adó fizetéssel fognak terheltetni.

331 old. 38 szám

1809. Szeptember 15.

Elő vétetik Merza Mária Mélik Isákné, és Dudás Therésiának mint pretendens felperesnek, Agopsa Hyripszime mint alperes ellen, bizonyos elorozott pénzeknek vissza térítettése iránt való keresetek, melyben az alperes az Relátoria Anthenticatióját kívánván.

Ítélet

Kötelesztetnek az Felperesek magok Relátotiójokat 15 nap alatt authenticáltatni.

* * *

332-333 old. 39 szám

1809. November 15.

Olvastatik panasza Chatolicus Szent Miklósi Cántor Török Antalnak, melyben Mánya Bogdán ellen 340 forintoknak felvételére Executorokat kér kirendeltetni.

Melyben a bépanaszolatotnak, mandátoriussa Váradi Antal Uram communicatiót kér adatatni 15 napokig.

Határozás

Mivelhogy az adós Mánya Bogdány az instructióra tett feleletében az adósságot tagadja az contractus hibás voltára nézve, és az ilyen esetben a Provy articulus is az Executio kirendelését meg nem engedi, azért a felek között computus rendeltetik, és azon alkalmatossággal az adós maga mentségít voltaképpen

tegye meg, computuális bírának kirendeltetnek Wertán Cajetán és Fitzus Márton atyáinkfiai.

Ezen alkalmatossággal tovább folytatatván az ülés actuális bíró Wertán István atyáinkfia elől ülése alatt.

* * *

333-334 old. 40 szám

1809. November 15.

Elő vétetik keresete Csíki Cajetánnak, Lukáts János és Lukáts István atyáinkfiai ellen, mely szerint kíványa meg ítéltetni 1st – hogy Botsántzi Keresztes adós lévén 500 Rf-kal, melynek megfizetésit Lukáts János atyáinkfia magára vállalta, s e szerint tartozik-é megfizetni és 2do – 193 darab ökrököt adván el Lukáts János, és István atyáinkfiainak 14000 forintokban ezen summát az terminusra meg nem fizetvén a terminuson túl való interesttel tartoznak-é, úgy 3° – az fenn említett ökrökért Molduvában 110 török tallérokat fizetvén ennek megfordításaival is kötelesek.

Határozás

Megvilágosodván mindkét felek által bizonyosságról tett bizonyításaikból, hogy a panaszló Csíki Cajetán a bépanaszoltatottaknak adott 193 darab ökrököt, minden Kornélit vagyis vámfizetés nélkült hajtván ki Molduvából, azokért az fenn forgó 110 tallérokat megis fizette egy tallért 93 pénzekben számítván úgy az is bizonyos lévén, hogy az 500 forintok megfizetésit Lukáts János atyáinkfia contractus mellett nagára vállalta, hogy

Botsántzi Keresztesért megfizeti azért, hogy mind az 110 török tallérokat akkori váltóban, mind pedig az 500 Rf-kat az bépanaszoltatottak megfizessék ítéltetik, valamint ezen summáknak, úgy az ökrök árának terminuson túl tett meg nem fizetésiért pretendált interese a panaszló részire azért meg nem ítéltetett, hogy az contractusban az interes stipulálva nem volt, és hogy a pretendens a pretensusokat törvényesen meg nem intette az megmegfizetés iránt az költséget is ez okon egyaránt szenvedvén.

* * *

334-335 old. 41 szám

1809. November 22.

Török Antal szószóllója Jantsó Domokos elő kegyelme azt jelentvén, hogy az kirendelt Proses úr meg nem jelenhetvén kész akaratyát jelenti, hogy az Mánya Bogdán ellen való pernek ellátását az Mercantile Fórum Ítélete alá kíványa bocsátani ugyan azért.

Az Computus megtevéle után elő vétetik keresete Török Antalnak Mánya Bogdán ellen adósság dolgában, melyben az Mánya Bogdán mandatáriussa Várad Antal elő kegyelme szóval azt állítja, hogy az computus alkalmatosságával is kérte az leveleket kiadatni feleletre, de az Pretendens reája nem hajolván, mostan kéri feleletre kiadatni.

A pretendens azon okból ellene mond, hogy a Computus kirendelésekor meghatározott volt, hogy az alperes maga oltalmát a Computuális Birák előtt úgy megtegye, hogy továbbra maga oltalmára nem fog bocsátatni, meg is tette maga feleletit, s Exceptiót is formálván a documentumok ellen ugyan azért, és különben is mint liquidum debitumban semmi

dilátiónak helye nem lévén, hanem ha mi ellenvetése lenne, azt tempore Executionis adja fel és végső Ítéletet kíván.

A Pretensus továbbra is ragaszkodik maga kéréséhez, hogy indefense ne maradjon, minthogy Procuratora is nintsen.

Az Computuális Bírák meghallgatván az végben ment Computus íránt úgy referáltak, hogy az computuskor is midőn az adós maga adósairól és kárvallásairól való előadásait meg tette volna az feleknek egyenetlenségek miatt a computust egész tökéletességre nem vihették, és magok vélekedéseket meg sem is tehették, mivel az adós a Creditornak mind eskettése mind contractussa ellen kelt ki.

Határozás

Ámbár ugyan a Pretendens szószóllója önként el állott, hogy ezen fenn forgó ügy ellátását ezen forum Itéletére bizza, az Preses Úr meg nem jelenése fogyatkozásában is, mind azon által ezen Mercantile Fórum a Felséges Rescriptumtól el nem állván a Méltóságos Fő Királyi Bíró úr rendelkezését megsérteni nem kívánván - ezen ügynek ellátásában az kirendelt Preses úr jelen nem létiben belé nem ereszkedhetik, addig is pedig ezen forum hivatalánál fogva ajánlja a feleknek, hogy mivel az Mercantile Forum intézete szerint a Computus végben nem mehetett az felek egyenetlenségek miatt, azért tegyék meg egymás ellen való vetélkedéseket, hogy azután az Preses úr a Presidiumra megjelenvén a dolog derekát érdekelhesse az forum maga lejendő Itéletével.

* * *

1809. November 29.

Újabban is elővételik keresete Gyergyó Szent Miklósi cántor Török Antalnak mint pretendensnek örmény kereskedő Mánya Bogdán mint pretensus ellen 340 M forintok felvételire kirendelni kért executio iránt.

Ítélet

Minek előtte az Mercantile Fórum maga törvényes határozását megtette és kimondotta volna az feleknek békességes egyezést ajánlván, mindkét felek kézbe adással az fórum előtt meg is békéllettek oly formán, hogy Mánya Bogdány fizessen Török Antal úrnak száz Rf-kat, és minden egymás ellen való, és e tárgyban felforogható pretensióknak vége szakadjon, ami Mánya Bogdány által Török Antal uram ellen pretendált potentia actusból is következhetet volna is, a száz forintoknak megfizetése terminusát Török Antal uram 1810-dik esztendőben Szent Antal napi sokadalomig kívánván meghatározni, de az adós kívánságára Szent Mihály napig halasztván az interessit Szent Antal naptól fogva Szent Mihály napig megfizetni tartozik, és in securitatem kezesnek állítá Eránosz Jakabot.

Die 2. X-bris megjelenvén én előttem mint notárius előtt személyesen Török Antal uram Mánya Bogdánal edgyütt azt nyilatkoztatta ki Török Antal uram, hogy Mánya Bogdány már nem lévén adósa, további keresete nintsen rajta, és adóssának nem is tartya amit is ezennel inprotocoláltatni kívánván maga keze írásával is erősített.

Török Antal

* * *

1809. November 29.

Olvastatik könyörgő levele Lukáts V. Ulián Gergelynek, melyben jelentvén, hogy életben lévő de terhes betegségben sinlődő édes atya Lukáts V. Ulián Theodor eő kegyelme ez előtti esztendőekben sokféle perlekedésekben és társaságos kereskedésekben elegyítvén magát nem csak kevés vagyonait azokra feláldozta, hanem magát talán feles adósságokban is ejtette s mind ezek által maga házi körülállásait oly zürzavarban hoszta, hogy azokból ki menekedni már remélni sem lehet, s ez által egész házát, házi népét valóságos tehetetlen állapotban hoszta, ejtette maga az könyörgő kiseded korában idegen kenyéren kezdvén szolgáltyát az által törekedett magának élelmet szerezni, ugyan azért valamint édes atya javaiban addig elő nem részesedett úgy részesedni sem akar, s ennél fogva magát bátorságossá is kíványa tenni akármely ezután felkelhető pretendensek ellen, hogy ellene semmi szín alatt keresetek ne lehessen, azért, hogy édes atya, és édes annya tehetetlen állapotra jutván fiúi igaz kötelessége nem engedi, hogy az ők tartások és kellettő gondviselések iránt háládatlan légyen. Kéri tehát jövőendőbéli bátorságára inprotocolaltatni.

Határozás

Mivelhogy az könyörgőnek minden feladásai nem csak közönséges tudásból, hanem ezen fórum Jegyző könyvéből is nyilvánosságos igazak, hogy a könyörgő édes atya nyughatatlanságai és sok színű zürzavaros kereskedésekben való elegyedései egész házát utolsó pusztulásra juttatták, a könyörgő pedig

ezen okon valamint, hogy Édes Atya javaiból nem is részesedhetett, úgy maga kevés vagyonát idegen kenyerén tett szolgálatya által szerzette, melyből rég időtől fogva, hogy fiúi kötelességinél fogva boldogtalan szülőit és testvéreit táplálva, ugyan azért ezen kinyilatkoztatását a könyörgőnek jövődöbéli bátorságára nézve inprotocolálatni, és kiadatadni meghatározta ezen fórum.

* * *

340-341 old. 44 szám

1809. December 20.

Olvastatik könyörgő levele Kritsa Bogdánénak, melyben özyegyí tartása kiadattatása iránt rendelést tétetni kéri.

Válasz

Hagyatik ezennel a könyörgő fiainak, hogy az fórum határozása szerint az meghatározott intertentiot fizessék ki, és ha ez ellen valami különös egyezések vagy kifogások lenne ezen fórumnak bé adni el ne mulassák.

* * *

341-342 old. 45 szám

1809. December 22.

Vétetik fel keresete Mélik Isákné Merza Máriának, és Dudás Theresiának, mint felpereseknek, örmény kereskedő Agopsa Keresztes leánya Hyripszimé mint alperes ellen, Gyergyó Remetén lévő kortsoma házából előrozott bizonyos summa pénze iránt, melyben az felek egyben felelkezvén tétetet.

Ítélet

Ámbár ugyan a felperes maga keresetében az alperes ellen csak az kárnak megfordítását terjesztvén ezen fórum eleiben nyilvánosságos szókkal ki is tette, hogy keresetiben criminalitás nem forogna fel, és az alperes szószóllója is a fórum ellen a criminalitásra nézve kifogást nem tévén az per derekában beleereszkedtek, s ennél fogva az törvény szerint prologod titulusa 15. az feleknek elő adások és bizonyítások szerint ezen Mercantile Fórum a fenn forgó pernek ellátásában belé ereszkedhetnék is: mind azon által az D-ed 2-ik része 75-ik titulusa 8-ik és 9-ik §-sai sinor mértékek szerint az felek fogyatkozások után az beadott bizonyító levelekből az keresetnek mivolta úgy jön világosságra hogy az kárnak megfordítása úgy meg nem ítéltethetik, hogy az által az alperes az lopás, és házfelverés vétkitől menté tétethessék ami valóságos criminalitást foglalván magában az 1794 és 1796-ik esztendőekben költ Felséges Rescriptum szerint az fórum hatalmán kívül tétettetik ezen pernek ellátása: azért a felperes maga keresetével az Nemes Györgyai Székre vetettetik.

* * *

342-343 old. 46 szám

1809. December 22.

Olvastatik könyörgő Levele Tarisnyás János örmény lakosnak, melyben panaszolya, hogy azon jók, melyek feleségével való viszontagos élete miatt sequestráltattak volt, és azon jók a sequestrum alól felszabadítottak volt, és már elég károsítottak, hogy árva gyermekeinek tartásokra kiadattassanak, vagy megfordítássának kéri rendeltetni.

Válasz

Igaz ugyan, hogy az Mercantile Fórum 1801-ik esztendőben mártius 4-ik napján költ resolutioja szerint az fenn forgó vagyonok sequestrum alá tétettek: de mivel a panaszló elüldözött feleséginek és gyermekinek tartásokat ki nem szolgáltatva az Mercantile Fórum kinevezte Lázár Zakhariás, Ulián Thodor atyánkfiait Keresztes Simon eő kegyelmivel, hogy minden jók osztassanak két részekre amint az Commissárius atyánkfiai relátiójokból kivilágosodott, hogy el is osztották és néhai feleséginek csak parafhernuma maradt volt kezínél, amelyből még nyolcz esztendeig élvén maga élelmire és temetésire sok eladatván hanem ha a könyörgő meg mutatya hitelesen, hogy mik maradtanak volna meg, azok iránt addig határozás nem tétethetik.

Hogy mindenekben az Mercantile Fórumnak határozásai szerint, az elő fordult tárgyak, és azokra tett végezések béíratattak ezen jegyző könyvben arról bizonyítunk Gyergyó Szent Miklóson 31-ik X-bris 1809. esztendő.

Wertán István act. bíró

Tóbiás József nótárius

1810

344-345 old. 1 szám

1810. Január 2.

Két esztendei bíróságot viselt Wertán István atyánkfia, minek előtte új bíró választás tételnek, kívánta maga igazgatása alatt lévő executorát és collectorát az bevett és kiadott summákról számoltatni ugyan azért.

Executor Zakhariás Miklós eő kegyelme pro annis 1808 és 1809 meg is teszi eszerint.

1. Az lista szerint a collectortól pro anno 1808 percipiált Rf 1378 kr 30

2. Pro anno 1809 percipiált Rf 1276 2

in summa Rf 2654 kr 32

Ezen summából az quietantiák szerint erogált.....Rf 2399 kr 39

Maradott tehát még kezinel.....Rf 337 kr 53

Ezen fenn maradot summából az R Perceptor úrnak az adó pótlásában fizetvénRf 100

Maradot pro Anno 1810-ik esztendőre az cassában.....Rf 171 kr 13

Ehez adattatot bíró atyánkfiától gyült fórum taxájaRf 25

in summa Rf 196 kr 13

Mivel tehát mind executor, mind collector eő kegyelmek szerint magok számadásokat megtették, mindenik az további számadás terhe alól feloldoztatik.

* * *

1810. Január 3.

Két esztendők elfolyta alatt bírói hivatalt viselt Wertán István atyánkfia az fórum előtt maga addig viselt hivatalát le kíván az addig gyakorlott szokás szerint, valamint minden ne talántán történhetett hibáiról engedelmet kért, úgy kívánta, hogy helyében más bíró választassék.

Ugyan azért az újabbi Felséges rendelés szerint bíróságra candidáltattak Wertán István, Kövér Gergely és Dávidovits Dávid atyánkfiái.

Határozás

Mivelhogy az votumok többsége Dávidovits Dávid atyánkfiát tanálta, az bírói hivatalra bé is eskettetett, és hogy hivatalában megerősíttessék az Felséges Királyi Guberniumnak jelentessék bé.

Ezen alkalmatossággal executornak továbbra is meghagyott Zakhariás Miklós eő kegyelme.

Collectornak pedig választatott Ábrahám Márton, kinek is az Libellus által adatatván maga kötelessége hiv folytatására intetik.

* * *

1810. Január 12.

Elő fordulván özvegy Kritsa Bogdánynénak azon panassza, hogy a négy fiai az megítélt, és özvegyi tartására kiszabott száz-száz forintokat kifizetni nem akarják: kérvén illendő rendelést tétetni.

Határozás

Mivelhogy néhai Kritsa Márton életében, testvérivel Kritsa Jánossal 1807-ik esztendőben február 20-ik napján olyan egyezésre lépett volt, hogy ami terü. édes anyára és testvérére nézve reája háromlana azt maga Kritsa János fogja fizetni: azért ezen Egyezés Levél el nem ronthatása tekintetiből Kritsa Márton maradéka Kritsa Isák nem kényszeríthetik az fizetésre, mindazon által látván Kritsa Jánosnak megromlását, és tehetetlenségét ezen fórum előtt Kritsa Isák igiretet tett fiui hajlandóságából nagy anyát segiltetni, miglen Kritsa János olyan állapotra jöhet, hogy kötelezése szerint édes anyának az reája háromolandó summákot kifizetheti, az ezer forintoknak kifizetése az Ítélet szerint Thrési hajadon leánynak parapherum gyanánt ítéltetvén, és e részben az Ítélet appelláltatván várja a könyörgő a Felséges Királyi Gubernium Ítéletét a kamara által nem adathatik a könyörgőnek, hanem hogy maga is a panaszló használhassa meghagyatott, s továbbra az fórum hatalma ki nem terjedhetvén légyen megelégedve a panaszló.

348-349 old. 4 szám

1810. Január 19.

Nemes Gyergyó Széke Subst. Király Bírója Míkó János úr kihirdetés véget az Felséges Királyi Guberniumnak kegyelmes rendelésit által adja mely így következik: 2513. deto 3.9-bris. 1809, 1962. 1800 béli szám alatt költ. rendelés következéséül, melyben Gyergyó Szent Miklósi Kápdebó Márton, Keresztes István, és Dávid Gergely kereskedőknek könyörgő levelei, melyekben a Mercantile Fórum ellen Csíki Cajetán részére

megítélt executio terhétől való mentségeket kérték ezen Tiszt-séggel közöltetett volt, 8-ber 6-án innen felküldött tudósításon vissza íratik, hogy mivel azon határozásból melyet a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanács 1805. esztendőben július 12-ik napján kiadott, és amely eő felségétől kegyelmesen megerősítetvén 1808-ik esztendőbéli 2223. szám alatt vélünk közöltetett volt világosan megteszik, hogy a Gyergyó Szent Miklósi Mercantile Fórumnak csak azon tagjai vadnak a Convictio terhe alatt, akik a Csíki Cajetán és Ágopsa Keresztes között fenn forgó pernek a novumnak megadása iránt hozott Itéletbe jelen voltak, melyre nézve minthogy az említett könyörgők ezen fenn forgó pernek ellátása alkalmatosságával bírói hivatalt nem is viseltenek a Convictio terhének elviselésére nem szoríthatnak.

Határozás

Közönséges felolvasat által kihirdetvén az feleknek tudokra adatot.

* * *

349–350 old. 5 szám

1810. Január 19.

Olvastatik Kotsis Ferentzné Fitzus Helena panasza édes atya Fitzus Isák ellen, az édes anya Bángi Veronika halála után maradt asszonyi öltözetek kiadások iránt.

Melyre Fitzus Isák maga feleletit megtévén.

Határozás

Valamint a panaszló maga feladásait, minden pontyaira úgy a bépanaszoltatott is maga mentségit minden részeire nézve töké-

letesen nem bizonyítják az felek további bizonyításra utasítatnak, különben egyenes határozást tenni nem lehet mindazonáltal ami az eladott mentét illeti, hogy azt idegentől a könyörgő kiválthassa arra egyenes jussa lévén, tanálya meg az Nemes szék Tekintetes Vice király Bíróját, mivelhogy provincialistának adatott el.

* * *

350–351 old. 6 szám

1810. Január 26.

Olvastatik kérelem levele ifiabb Czárán Antalnak, melyben panaszolja, hogy azon 103 darab teheneket melyeket eladott Lukáts Jánosnak, és reája pótlásul egy lovat, az után Szakula István is megvásárolván, csak 102 darab teheneket vétén által és az pótlásban adott lovat is Lukáts János által nem adván, már Szakula István 210 Rf-kat a summából lehuzni kíván, kéri, hogy Lukáts János arra szorittassék, hogy az egy tehén, és pótlásbéli ló árát fizesse ki.

Melyre Lukáts János azt feleli, hogy amidőn Szakula István megvásárolta az teheneket már akkor csak 102 darabból állott, sem az százharmadik tehénről, sem a lóról szó fenn nem forgott, hanem azt vásárolta meg ami előtte volt, azért a Czárán Antal keresete alól feloldoztatni kéri.

Bogoz Thodor elő állítván hűte után azt vallotta, hogy Szakula István úgy vásárolta meg a teheneket, ami képpen Czárán Antal eladta volt Lukáts Jánosnak.

Határozás

Mivel Czárán Antal maga állítását nem bizonyítja az bépanaszoltatott tagadása ellen, tehát a panaszlónak további bizonyításra 30 napok adatnak addig is az költsön adott 100 Rf-kat 3-ad nap alatt fizesse ki.

* * *

352 old. 7 szám

1810. Január 31.

Bíró atyánkfia jelentést téssen az iránt, hogy mivel Kövér Thodor és Cajetán uraimék az reájuk esett remonda lovak árrában az 104 Rf-kat kifizetni nem akarták panaszolván az Méltóságos Fő Király Bíró úrnak az tisztelt Fő Király Biró úr ezennel az 104 Rf-kat kifizetette, mely summát ezennel az fórumnak által adja.

Határozás

Adassék által Wertán István atyánkfiának, hogy az több restantiákkal edgyüt az fórumnak adja számban és az administránsokat quietálja.

* * *

352-353 old. 8 szám

1810. Január 31.

Olvastatik panasza Erános Keresztesnek Ávéd Antal ellen, az iránt, hogy egy lovat cserélvén Ávéd Antaltól toldásban 50 Rf-kat fizetett, de másnap az lovat hibásnak tanálván vissza is adta és az 50 Rf-kat vissza adni nem akarja a bépanaszoltatott.

Melyben a bépanaszoltatott is meghalगतatván.

Határozás

Minek előtte az Mercantile Fórum maga határozását megtette volna az felek együt megbékéllettek, és Ávéd Antal fizetet 40 Rf-kat a panaszlónak.

* * *

353-354 old. 9 szám

1810. Február 8.

Kritsa István eő kegyelme panaszolya, hogy Kritsa Péter testvérével az bolti portékákban megosztóznán csak az lovak , szekerek, és hámok lennének osztatlanul és emiat közöttük egyenetlenség forogna ellenezvén az ötse, hogy az közös lovakkal csak Alfaluig is mehessen maga pedig Ebesfalvára szándékozik menni, kéri hogy az osztály mindenekre nézve tökéletesen végeztessék bé, azzal is vádolván ötsit Kritsa Pétert, hogy az fórum ellen illetlen szókat mondott volna.

Határozás

Parantsoltatik az kirendelt osztóztató bírának, hogy az osztályt tökéletesen mindenekre nézve végezzék bé. Kritsa Péter eő kegyelme pedig ezennel íntetik, hogy az fórum ellen való nyelvésségéről magát ovlya, különben büntetés alá fog vonatatni.

* * *

354-355 old. 10 szám

1810. Február 19.

Elő fordulván az 6-ik szám alatt lévő pretensioja ifjabb Czárán Antalnak azt pretendálya, hogy mivel Bogoz Thodor meghütölt az tehenek eladásokról a szerint tétessék határozás

és az kitartott tehén és ráadásban adott ló árok kifizetése ítéltessék meg.

Melyre továbbra is a felek vetélkedvén és az bé panaszoltatott Bogoz Todornak hűtit el nem fogadván azért, hogy a panaszlóhoz interessentiával viseltetnek, maga az panaszló is arra hajlott, hogy Szarokán Márton hűtölyön meg, és amiképpen hűte után megvilágosítja a szerint meg fog elégedni.

Határozás

Szarokán Mártonnak eljöveteleig az határozás elhalasztatik, és addig a 100 forint kifizetésit is Lukáts János elhaladni reája hajlott az lónak meg betsültetésére bíró atyánkfia rendelyen két régiusokat.

* * *

355-356 old. 11 szám

1810. Február 19.

Török Antal eő kegyelme megkhütölvén, hogy Mánya Bogdány az ház bérben még 10 Rf -kal adós lenne az házban meghadja ugyan Szent György napig, de akkor az tíz Rf-kat fizesse meg Mánya Bogdán

* * *

355-356 old. 12 szám

1810. Február 19.

Az Kritsa Isák közölt a szeredai vásárban csinálendő sátor dolga ezuttal függőben maradott.

* * *

1810. Február 23.

Örmény kereskedő Láptis Márton panaszolya, hogy Albert György székely katonától tartván egy fundust ámbár sok épületei légyenek is tulajdon költségén épültek, és 1811-dik esztendőben Szent György napig az árendát kifizette légyen is mégis katonai erővel ki akarják házából vetni, kéri hogy az illő jurisdictió előtt pártfogással légyen az fórum.

Határozás

Az leveleknek közlések mellett íratassék meg a Méltóságos Fő Királyi Bíró úrnak, hogy mivel az fundus tulajdonossa telyességel a könyörgőt háborgatni nem akarja az katona Tekintetes urak háborgatások ellen az könyörgőt maga igaz jussában megoltalmazni méltóztassék.

* * *

1810. Február 23.

Örmény kereskedő Dombi Gergély panaszolya, hogy feleségével Kováts Borbálával viszontagos életet kezd élni azért, hogy az együtt kereset házból felesége ki akarja vetni, és minden házi portékáit már el is hordogatta, s ennél fogva minden igyekezetivel arra czéloz, hogy tőle meg különözzék. kéri, hogy ezen viszontagos életben valami jobbulást szerezzen a fórum, s feleségit egyes életre szorítsa, mely iránt való könyörgő levele felolvastatván.

Válasz

Mivelhogy az bépanaszoltatot asszony Tisztelendő Plébánosunk bizonyság levelivel azt bizonyítja, hogy míglen az Papi szék által házassági életek közzé bé csuszott egyenetlenségek el látnék külön vetetet férjítől: azért a könyörgő utasíttatik a tisztelt Papi székhez oly reménység mellett, hogy az Papi szék az házasok egyenetlenségekből gyermekeikre háromolható szerentsétlen következéssel távosztatására nézve rövid időn az panaszló és bépanaszoltatot között támadott egyenetlenséget ellátni nem terhelhetik.

* * *

358 old.

15 szám

1810. Február 23.

Kisebb Szöts János beadott könyörgő levelében panaszolya, hogy Édes Atya maga szolgálatya bérből vásárlott kantza lovát kiadni nem akarja.

Válasz

Megparantsoltatott az panaszló Édes Atyának, hogy a panaszlónak bizonyítása szerint tulajdon pénzén vásárlott kantza lovát töstént adja ki.

* * *

358 old. 16 szám

1810. Március 16.

Sub nro. 1 tett számadás szerint maradott executor eő
kegyelminél...Rf 171 kr. 13

Wertán István atyánkfia az lovak árrában és a fórum
taxájában gyült summával együtt.....Rf 264 kr 40

Ugyan az lovak árrában adatik.....Rf 75

Tehát vagyon az executornál számadásra való in summa Rf
510 kr 53

* * *

359 old. 17 szám

1810. Március 16.

Olvastatik kérelem levele Újfalvi Gyalog katona Fejér Jó-
sefnek, hogy Lukáts Todornál lévő 353 Mf adóssága kifizetése
íránt rendelés tétessék.

Határozás

Mivelhogy Lukáts Todornak is az batalionnál feles activa
pretensioji vadnak, és e mellett Lukáts Todor is feles summába
liquidáltatott, az Nemes batalion commando meg fog tanáztatni,
hogy publicáltassék, hogy minden pretendensek magok liqui-
dalt pretensiojokkal ezen fórum előtt májusnak 16-ik napjáig
magokat jelentsék, hogy akkor mindenik pretendensnek lehető
kielégítése íránt rendelés tétethessék.

* * *

1810. Március 16.

Dombi Gergely örmény lakos és felesége Kováts Barbára között támadot házassági egyenetlenségekben, az Gyergyó szent Miklósi Fő tisztelendő esperest, és örmény Plébánus urak magok határozásokat ezen fórumnak leküldvén azon ajánlás mellett, hogy az Asszony férjéhez vissza menni, és az együtt való csendes életre köteleztessenek, és amelyik a másik ellen az határozás pontyai ellen fog hibázni, illendőleg, büntettség meg, mégis az egyes életre szoríttassanak.

Határozás

Az egyes élet folytatására az asszony Kováts Borbára vissza utasítván tudokra adatott a feleknek, hogy csendes és jámbor életet nem fognak együtt tölteni, az hibás meg fog büntetetni.

* * *

1810. Március 16.

Szárhegyi Gyalog katona Sajgó Albert azt panaszolya, hogy Petelác Lázár örmény kereskedőtől egy lovat cserélvén, az ló olyan, hogy gondos dajkálása után is minden áron elkárosodik, mely szerint tapasztalván káros cseréjét, kívánja maga cserében adott lovát vissza adatni, ő is cserében kapott hibás lovát és felyül adatot pénzbeli pótlást vissza adni kész lészen.

Határozás

Az felek az fórum ajánlására egymás között meg békélvén az egész dolog békesség által sopiáltatot.

* * *

360-361 old.

20 szám

1810. Március 16.

Molduván Dávid örmény kereskedő Ávéd Antal ellen való 361 Mf álló pretensioját beadván, kéri hogy Ávéd Antal annak megfizetésére szoríttassék, mivel az együtt való számvetés után a fenn írt summa valóságos adóssának maradott.

Ávéd Antal maga mentségire írásban felelvén, azt állítja, hogy azon summával ugyan tartozik, de nékie is írásban kitett pontokban pretensioja lévén Molduván Dávid ellen azokat acceptáltatni kéri.

Határozás

Bíró atyánkfiának a tárgyban tett határozása szerint Ávéd Antal a 100 Rf-kat fizesse ki, és pretendens Molduván Dávid hazajövetelével az Ávéd Antal pretensióji véle közöltetvén liquidáltatni fog

* * *

362-363 old. 21 szám

1810. Március 21.

Olvastatik kérelem levele Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Csíki Cajetánnak, melyben kéri, hogy Czárán Antal hűtöltesék meg arról, hogy életében magáról a könyörgőtől avagy özvegy

Lukáts Hiripszimétől interesre vett volt költsön pénzt, és mennyit? és azon summa pénz mai napig nála vagyon-e, vagy kifizette.

Wertán István atyánkfiát pedig hüte után megkérdezni, hogy néhai Isák Gergelytől, vagy ennek özvegyitől néhai Lukáts Hiripszimétől interesre contractus mellett vett-e költsön pénzt? s ha igen mennyi summát, és azon summát kifizette-e, és mikor? vagy máig is nála vagyon.

Úgy arra is hűtöltessék meg hogy marhákot, és szénát vásárolt-é, mikor és mennyi summában, és az erről adott testimoniumot tulajdon testimoniumának valya-e?

Határozás

Ezen Mercantile Fórum eleiben állítatván elsőbben is Czárán Antal hüte letétele után az kérdésekre így felelt: az néhai öregektől soha is pénzt költsön nem vettem, hanem mint egy 14 esztendeje Csíki Cajetán uramtól vettem tíznapi várakozásra 300 Rf-kat, minden contractus nélkül, melyet meg is fizettem s annál fogva eő kegyelminek adóssa nem vagyok. Wertán István atyánkfia pedig hüte letétele után azt valya, hogy néhai Isák Gergelyt még jól nem is esmérte, ugyanezért sem tőle sem özvegyétől pénzt költsön interesre nem is vett, hanem Csíki Cajetán uramtól 1804-ben néhai Lukáts Hiripszime halála után amint arról maga írását adta, vett volt ökrököt, és szénát 17000 Rf-ban de azon summát az terminusra ki is fizette, ugyan azért eő kegyelminek nemhogy adósa volna, hanem még maga adott contractus mellett eő kegyelminek 1200 Rf-kat, mely summával ma is tartozik, mely ebbéli fassió, hogy in Extractu protocolli az könyörgőnek kiadattatik resolutive utasíttassék.

* * *

1810. Március 21.

Mai napon Kápdebó Miklós atyánkfia az Fő Megye bíróságban hűt letétel mellett béiktattatott, mely szerint azt kérvén, hogy két Megye polgárjai rendeltessenek segítségire, mely szerint Dombi Gergely, és Vártig János Megye polgárjainak ki is rendeltettek.

* * *

364. old. 23. szám

1810. március 23.

Molduván Dávid plenipotentiáriussa Heránosz Márton panaszolja: hogy 16-ik mártii 20-ik szám alatt tett határozás szerint Avéd Antal a 100 Rf-tokot még eddig ki nem fizetvén kéri kifizettetése iránt rendelést tétetni

Határozás

Mivelhogy Avéd Antalnak feladása szerint az jön viláosságra, hogy nékie is pretensioja volna Molduván Dávidon ugyan azon dologban, melyből származott az Molduván Dávid pretensiója: azért addig Avéd Antal az fizetésre nem szorittatik, miglen Molduván Dávid haza jövetelével együtt Computust nem tésznek, azért Computuális bíráknak ki rendeltetnek Czárán Antal és Zakhariás Miklós.

* * *

365. old. 24. szám

1810. március 23.

Olvastatik kérelem levele Alfalvi gyalog katona Fejér Jósefnek, melyben kéri Szenrisáltatni magát az iránt hogy mártzius 16-án ki adott válasznak telyjesedésben való meneteli előtt ha Lukáts Todor meghaláloznék, gyermekei és maradékai által az vagyona el nem prédáltatik

Válasz

Az Mercantile Fórum ha Lukáts Todornak halála történnék gondoskodni fog maga határozása szerént, hogy az maradékai által az Massa el ne prédáltassék.

* * *

365. old 25. szám.

1810. március 23.

Molduván Keresztes örmény kereskedő pretendálván, hogy Kápris Antal adóssa volna neki 44 M forintokkal és 34 kr-ral 1804-ik esztendőtol fogva, kéri, hogy ezen adósság felvételire executorok rendeltessenek.

Kápris Antal személyesen jelen lévén azt állitya, hogy 18 forintot meg fizetett volna a pretendált adósságból, mely iránt bizonyosságra is provocál.

Határozás

Ha az 18 forintokról hitelesen tud az adós mutatni, megfizetnek lenni acceptáltatván, az több hátra lévő summát hetenkint 2 forintyával fizesse le mától számlálva, minthogy szegény állapotjára nézve arra nem szoritathatik, hogy egyszerűen ki fizesse.

1810. Március 23.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak februárius 24-én 260. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben parantsoltatik, hogy mivel az Militare Appellatorium fórum azon nem hajlik, hogy az Lukáts Todor activa és passiva adósságai újra liquidáltassanak, azért az 807-ik esztendőben 3152. szám alatt költ rendelés szerint az Lukáts Todor Cridalis ügyének végre való hajtása siettessék és az iránt tudósítás küldessék fel.

Határozás

Irassék meg alázatosan a Felséges Királyi Guberniumnak, hogy az Lukáts Todor Creditorainak egyben gyűlésekre május 16-ik napja lévén meghatározva, méltóztassék a Felséges Királyi Gubernium publicáltatni.

* * *

1810. Március 30.

Az 23-ik szám alatt tett határozás szerint Molduván Dávid, és Ávéd Antal között fenn forgó pretensioban az kibocsátot régiusok beadván az Computusról való munkájokat, és mindkét felek továbbra is ezen fórum előtt megkérdetvén.

Határoztatott

Mivelhogy az felek valóságos egyező levelet arról nem mutatnak, hogy az közkereskedésben amit nyernének miképpen osszák egymás között, s ennél fogva világos lévén a pretensus előadásában, hogy az Csíkszeredai vásárban vett marhákat nem

készpénzen hanem hitelben vásárolták: azért amit azon marhákban nyertenek 477 Mf, osszák egyenlőképpen kétfelé, s mivel-hogy Molduván Dávid ezen nyereségből 117 M forintokkal többet vett ki huzatván az Computusban lévő 361 M forintokból, tartozik még Ávéd Antal fizetni 244 M forintokat.

* * *

368 old. 31 szám

1810. Március 30.

Molduván vagyis Csorsza Jakab beadván egyik 14 May 1809 költ Contractust 324 bербétek ára megfizetése iránt, és aszt pretendálja, hogy Halas Dávidnak és társának száz kilentz és fél forinttal többet fizetvén, kíványa vissza fizetésit megítéltetni.

Határozás

Az beadott contractusban tett felírásokból igaz ugyan, hogy az befizetés 100 forintokkal felyül haladja az tartozást, de az is világos lévén az felek előadásokból, hogy azon contractusban való felírás nem akkor esett amidőn az 2147 forint kifizetése volt, hanem az után itten Szent Miklóson egy harmadik Dobribán Lukáts által íratatott fel, aki abból hoszta ki, hogy mennyi fizettetett ki, hogy az contractusban írt 200 Rf és a restantiában volt 800 forintokat össze vetvén, azt kihiuszta a bербétek árából és úgy tanálta, hogy 2147 forintokat adott volna Molduván Jakab, de hogy a számvetésben való hibából tett Dobribán Lukáts 100 forinttal többet arról kész hütöt is tenni, ugyan azért ha Halas Dávid meghütől arról, hogy nem többet, hanem 2047 Mf-kat adott volna Molduván Jakab, akkoron a 100 forint vissza fizetésivel nem tartozik.

1810. Március 30.

Tarisnyás János beadott kérelem levél mellett azt kívánja, hogy hogy anyósa Azbé Jánosné hűte szerint szoríttassék arra, hogy mind azon vagyonokat melyek az könyörgő néhai feleségítől maradtanak, valya ki, és mivel azok az árvákat illetnék adattassanak által az árvák tartásokra.

Határozás

Meghütöltetvén Azbé Jánosné valya, hogy maradott volna egy félkéz üst vas lábbal, és zálogban vagyon Avéd Sáránál 4 forintokban 2 vas serpenyő, egy alma színű selyem előruha, és kék selyem szoknya, más arany pár szín selyem szoknya, egy üres láda, melyek hogy Tarisnyás Jánosnak az árvák tartásokra által adattassanak meghatározottat.

* * *

1810. Április 6.

Keresztes Péter örmény kereskedő azt adván fel, hogy Bogoz János adósa lévén 40 forintokkal 1806-ik esztendőben, olyan határozás tétetett volt, hogy esztendőnként 10 forintyával fizesse az adósságot, de ezen határozásnak eleget nem tévén, kéri executióval felvételni.

Bogoz János meghalgatatván azt bizonyítja egy eskettés levéllel, és két testimoniumokkal, hogy a fenn forgó adósságot

a pretendens fiának, aki véle egy kenyéren és kereskedésen volt kifizette, kérvén hogy az kereset alól feloldoztatván az ok nélkült tartott contractus adattassék vissza.

Határozás

A bizonyítás szerint, mely ellen a pretendens bizonyítani nem tud, a pretensus a kereset alól feloldoztatik, és a contractus erőtelené tétetvén a pretensusnak kiadatani rendeltetik a költséget egy aránt szenvedvén.

* * *

370-371 old. 34 szám

1810. Április 6.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak február 26-án 1828. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben parantsoltatik, hogy januárius 3-án végben ment bírói választás az leküldöt Schema szerint küldessék fel.

Határozás

Az Schema szerint küldessék fel az candidatio az Felséges Királyi Guberniumhoz, továbbra ezen rendelés szerint fog tétetni Candidatio.

* * *

1810. Április 6.

Olvastatik könyörgő levele Réthati Kövér Cajetán uramnak, melyben néhai édes anyának 1803-ban tett testamentomát belé zárván, kéri, hogy mivel ezen testamentum szerint az néhai édes anyától maradott épületek az hol mostan is lakik tulajdonává lettek, és a fundust már contractus szerint meg is vásárolta, Szarokán Gergely sógora az néhai anya házaiból kiköltözni nem akar, kéri törvényesen arra szorítatni, hogy Szent György napkor az házából költözzék ki, mivel ha szintén valami más testamentoria dispositiot mutatna is azon házakról, már azon épületek az több testvérei által is osztály szerint nékie hagyatattak, és az néhai anya, amidőn viduális intertentio rendeltetett élelmire, akkoron le mondott az épületekről.

Szarokán Gergely személyesen jelen lévén azt feleli, hogy nékie is testamentuma volna az néhai anyóssától, melyet az Kövér testvéreknek confirmatio véget Magyar Országra elküdvén, addig valóságos feleletet nem tehet miglen vissza nem kapja, tehát dilátiot kér adatatni.

Határozás

Ámbár az bépanaszoltatott azon okból kér magának egy holnapi dilátiot adatni, mivel az néhai anyósa az épületekről testamentumot tévén, azon testamentumot elküldötte Nemes Magyar Országra az panaszló testvéreihez helybenhagyás, és megerősítés végett: de mivelhogy a fundis proprietariusai contractusra mentenek a panaszlóval, és ennél fogva tartoznak a panaszlót manutenealni a fundus birodalmában, ezen fórum-

nak hatalmában nintsen a bépanaszoltatotnak Szent György napon túl dilátíot adni, addig tudni illik miglen az elküldött testamentum confirmatioját megnyerheti, hanem igyekezzék az alatt magát menteni, külömben a fórum az felkelhető épületekre nézve maga határozását meg fogja tenni az panaszló által beadott bizonyításokkal.

* * *

373. old. 36 szám

1810. Május 1.

Tekintetes Régius Perceptor Domokos Ferentz, Subst Vice király bíró Mikó János, és Nemes Szék scribája Györffi András urak megjelenvén ezen fórum gyűlésében, előadja a Tisztelt R. Perceptor úr, hogy a Felséges Királyi Gubernium 15-én 716. szám alatt költ kegyelmes rendelete és abban zárt Executorialis vélekedés szerint az Rectificatio munkájához kívánván kezdeni az Mercantile Fórum maga egyenes tudása és hűte szerint minden örmény lakosokat, birtoka, tehetsége, értéke szerint feladni el ne mulassa hogy az ki parantsolt Rectificatio tökéletesen vitettség végben, mivel az valóságos Miserabilisekről testimoniumat kellett adni.

Határozás

Az Rectificatio az Felséges Rendelet szerint végben vitetvén az Miserabilisekről való testimonium kiadattatott.

* * *

1810. Május 7.

Tisztelendő Plébános Jakobi István úr, beadván Püspök úrnak eö Exelentiája levelét, melyben az templom béli arany és ezüst edényeknek az Fehérvári pénzverő házban leendő beadattatását ajánlya, jelenti, hogy mivel az örmény Ecclesiában minden arany és ezüst edények benefactorok által állíttak, utasíttást kíván, hogy a Felséges kívánságnak miképpen kellessék eleget tenni, mivel hogy az benefactorok azon is törekednek, hogy magok által állítot edényeket vissza vegyék.

Határozás

Válaszoltassék a Tisztelendő Plébános úrnak, hogy az fórum az Felséges rendelést semmiben sem akadályoztathatya, sőt az benefactorokat is arra törekedik venni, hogy az általok állított edényeket, vissza ne vegyék hanem az fórum valóságosan hiszi, hogy az késő maradékban is olyan botránkodásul marad, hogy többé az eddig gyakorlott adakozásokról elvonyák magokat.

* * *

1810. Május 7.

Nuruzsán Antal örmény kereskedő azt panaszolván, hogy Cziffra Jakab atyánkfiától egy lovat vásárolt, melynek minden hibáiról felelt, de minek utána egy hét múlva az lovat megpróbálta volna nagyon hibásnak tanáltatott, kéri megítéltetni az hibás lónak vissza vételit.

Az bépanaszoltatott helyett az fia Lukáts elő álván azt állítja, hogy amidőn a panaszló az lovat megvásárolta hibás nem volt, mivel Eránosz Jakabbal vizsgálván meg az lovat legkissebb hibát is benne nem tanáltak: sőt Domokos István eő kegyelme is azt bizonyítja, hogy az megvásárlás után egynéhány nappal látván az lovat, legkissebb hibát is a lóban észre nem vett.

Határozás

Megegyeszenek a felek, hogy Cziffra Jakab atyánkfia adjon a panaszlónak még 150 Rf-kat és karácsonyig elvárván akkoron a panaszló a ló árrával együtt fizessen 850 Rf-kat minden interes nélkül.

* * *

376 old. 39 szám

1810. Május 14.

Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Karaátson Péter az atyáról Karátson Kereszttestől meg akarván különözni részt kívánt ítéltetni, mindazon által mivel az huga férhez menetelekor az mostoha anya Bélla Gyöngyit által adta, tehát minden rész kívánástól lemond. úgyhogy, semmiféle adósság fizetésbe belé ne vonattassék, kiváltképpen a Bélla György pótlására ígért 500 forint fizetéstől egészen ment légyen: ani is további bátorságára Karátson Péternek, hogy se maga az atyától se az atya tőle legkisebbet se pretendálhassanak egymástól improtoláltatott.

* * *

1810. május 28.

Olvastatik kérelem levelek az örmény Communitás belieknek, melyben kéri, hogy az actuális senatorokon kívül lévő esküttekről az költség fizetés ne szállíttassék le mint az actualis senatorokról, hanem a proportione, reájok is, mint más Communitás béliekre hasonló mértékben rovattassék fel, az tehetség szerint, és hogy az bíró esztendőnként a Communitásnak számolni tartozzék.

Válasz

Az Communitás azt ugyan tudja, hogy kik az actuális senátorok de talán abban fogyatozik, hogy tudhassa mi végre az 12 számon kívül is eskettetek bé némely olyan személyek, kiknek haszon vehetések iránt az fórum meggyőződhetett, hogy az midőn az valóságos senátorok fogyatoznak azokból az fórum kipotoltassék, mert olyan az Ítéletben bé nem ültethetik aki hüttel nem köteles a titok megtartására, és e részben hogy a Mercantile Fórumot az Communitás regulázhassa azért is meg nem szenvedheti, hogy az responsabilitás alatt nem az communitás, hanem az fórum vagyon, mert a Felséges Rescriptum erejénél fogva állítatván fel az fórum azon Felséges Rescriptum adott a fórumnak hatalmat. Akik a közönséges adófizetésre az új esküdtek közül bévonhatok azok iránt a fórum maga rendelésit meg fogja tenni. Továbbra pedig hasonló merész és az valóságos függéssel ellenkező kitételit látya az fórum abban, hogy az bíró tartozzék számot adni az communitásnak, az midőn a communitás legkissebb fundust is a bírónak keziben nem adván mőről számadolyon: a számodolás az executort és collectort illetvén, eddig is mindenkor számadásokat az esztendő végivel

megtéven, ezuttal helytelen ebbéli kívánsága a communitásnak, annál is inkább, hogy az communitás hatalmán kívül vagyon a bírót számadoltatni arról amit keziben nem adtanak.

* * *

378 old. 41 szám

1810. Május 28.

Olvastatik kérelem levele Kritsa Istvánnak, melyben a sátor csinálás módját, és elsőségít közötte és testvérei között meghatározatni kéri.

Válasz

Néhai Kritsa Márton volt actualis senátor atyánkfia özvegye ezen kérdés alá nem jöhet azért is hogy adófizetése mindenik Kritsa fiakot felyül haladja, és néhai férje jussával élni özvegye kiványa: hanem csak Kritsa István és Péter között foroghat fenn az elsőség, mivelhogy már egymás között megosztotk az természetes és törvényes rend szerint is az kettő között az elsőség Kritsa Istvánt mint nagyobb testvért illetvén, Kritsa Pétert az harmadik hely tanálya

* * *

379 old. 45 szám

1810. Június 5.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak Május 3-án 3685. szám alatt költ rendelése, mely szerint Dávidovits Dávid atyánkfia a bíróságban confirmáltatván, panaszoltatik, hogy az választandó bíró továbbra addig hivatalában bé ne iktattassék, míglen a Felséges Királyi Gubernium által nem confirmáltatik.

Határozás

Megtartás véget szolgál.

* * *

379 old. 46 szám

1810. Július 5.

Olvastatik ugyan a tisztelt Királyi Guberniumnak április 18-án 823. szám alatt költ kegyelmes rendelete mely szerint tudásul adatik, hogy Lukáts Todor creditornak egyben gyűlésekre meghatározott idő június 16-ra publicáltatott.

Határozás

Tudásul vétetik, és az creditorok egyben gyűlése akkora halasztatik.

* * *

379-380 old. 47 szám

1810. Július 5.

Frunkutz Jánosné kérésére Ábrahám Lukátsnál 18 M forintok benn tiltatnak azért, hogy Sóváradon lakott Bogoz Péter azon summával tartozván özvegye aki most férjhez ment és néhai férje javaiban maradt megfizetni tartozik.

Határozás

Az eltiltott 18 forintokat Bogoz Péter özvegyinek ki ne fizesse Ábrahám Lukáts, hanem Frunkutz Jánosnénak fizesse, miglen ellenkezőt nem mutatna Bogoz Péterné.

1810. Július 5.

Olvastatik jelentése Tisztelendő örmény Plébánus Jákobi István úrnak az iránt, hogy Tarisnyás János az örmény ecclesia curatorát betsülete ellen való túl motskos szókkal bestelenítette és azért illendő elégtételt kíván.

Az feladás valóságát bizonyítják az fórum előtt személyesen megjelent bizonyok:

Dobribán Miklós, Csercsejés János, Azbé Thodor, Azbé Gergely, Gorové István, Dobribán István, Bokor Pálné, Isák Miklósné, Verterutz Chádárné, Vártus Mária, Sáska Antal, és Zakhariás Keresztes.

Határozás

Az elő állított bizonyságok Tarisnyás Jánosnak több erköltstelen hibái között azt valják, hogy Tarisnyás Jánosnak szájából hallották légyen, hogy az fórum csak az kurváknak és latroknak téssen igazságot, és maga is gyermekeket csinálván Várbet Jánoshoz fogja küldeni, mivel maga is Várbet János valóságos lator, és az örmény asszonyok latra, s több hasonló motskos szókkal mind az tisztelendő plébánus, mind Mercantile Fórumot illetvén valóságos botránkodást okozott, mind beszédével, mind cselekedeteivel, aki egy valóságos erköltstelen, hazug beszédű embernek bizonyítatván, másoknak példájukra, hogy továbbra az erköltstelenségben ne gyakorolja magát, és betsületes életre térjen ez uttal jó 25 pálcza ütésekkel büntettetik, és 8-ad napig fogságban tartatván kenyéren és vízen böltölyön, és ha botránkoztató életében meg nem fog jobbulni az örmény lakosok közül ki fog vétetni.

381 old. 49 szám

1810. Július 5.

Olvastatik jelentése Kritsa Istvánnak az iránt, hogy Kritsa Péter az Mercantile Fórum ítéletének, nemhogy engedelmeskedett volna, sőt motskos szókkal alacsonította a fórumot Csik Szeredában az közönséges sokadalmas helyen.

Határozás

Mivelhogy az Mercantile Fórum ítéletének nem engedelmeskedett ezúttal 12 forint büntetéssel büntettetik, az feladásra való feleletre az 8-ad napi dilátio megadatik.

* * *

382 old. 50 szám

1810. Július 12.

Fitzus Jakab örmény kereskedő panaszolya, hogy Heránosz Keresztessel contractussa lévén 100 fejős juhokat adni 33 1/2 forintokban párját, hajtott ugyan juhokat, de azok oly rosszak, hogy el nem veheti mivel nem az egyezés szerint valók, kéri, hogy az egyezés szerint való juhok adására szoríttassék.

Határozás

Öt bárányos juhok kivéve, az többit tartozik a panaszló elvenni, egyéb aránt a contractusnak eleget tegyen Heránosz Keresztes

* * *

1810. Július 12.

Olvastatik az Gyergyó Szent Miklósi, és Molduvában marhával való kereskedőknek könyörgő levelek, melyben azt adják fel, hogy az charenta, és legelő hely nem léte mián, telyességgel marhát Molduvából kihajtani nem lehet, ha ez iránt illő orvoslás nem tétetik.

Határozás

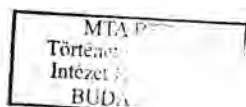
Írassék meg az Nemes Regiment Commandónak, és a Felsőes Királyi Guberniumnak, hogyha a tárgyban könnyebbség nem rendeltetik a kereskedőknek: az kereskedésnek meg kelleik szünni az egész publicumnak, és orániumnak kárára.

* * *

1810. Július 4.

Mivelhogy Sóváraddon lakó Bogoz Péterné ellenkezöt nem mutatott az június 5-kén numero protocoli 47 tett határozás szerint az iránt, hogy Frunkutz Jánosnénak nem tartoznék az eltiltott 18 forintokkal, mai napon az eltiltott 18 forintokat az fórum rendelkezésből Ábrahám Lukáts kifizette Frunkutz Jánosnénak.

* * *

1810. Július 4.

Mai napon György Jánosné néhai férjítől maradott adósságait Fitzus Márton atyánkfiának effectivé kifizetvén, továbbra legkisebb pretensiója sem maradott fenn Fitzus Márton atyánkfiának az contot, és czédulákat elhasítva vissza adván az adósnak.

* * *

1810. Július 6.

Ávéd Antal örmény kereskedő azt pretendálja, hogy testvéri-vel Ávéd Jánossal egy lovat cserélvén az Ávéd János lova szem-
bentünőleg nyavalyás veszni való lévén a cserét kénytelen fel-
mondani, amidőn is Ávéd János arra ígérte magát, hogy akkori
szorgos utyában ne akadályoztassék mert ha az alatt az ló meg-
döglik kész megfizetni az lovat, megis dögölvén az ló, kíványa
az ló árrát, és 13 bárány bőröknek árrát mind öszve 117
forintokat Ávéd János fizesse ki.

Melyre Ávéd János személyesen jelen lévén, az cserét ugyan
megesméri, dehogy magát kötelezte volna az megfizetésre, ha
az ló megdöglik azt tagadja, úgy az bárány bőrök árrát is
tagadván csakugyan ha Ávéd Antal maga pretentióját írásban
fogja bé adni az iránt kész magát menteni.

Határozás

Atyafiságoson az fórum ajánlására meg egyeztenek, hogy
adjon Ávéd János 60 M forintokat, és ki is fizetvén Ávéd Antal
el is vette, ugyancsak Ávéd János az atyai jók iránt való jussát
Ávéd Antalón megkeresni fenn hagyta.

385.old. 56. szám.

1810. július 6.

Az Tekintetes Nemes Szék által ki hirdetés végett következő rendelések adatnak által.

2400-ik 8-a mártý 1810 költ Felséges Kir. Gubernium rendelése által kihirdetetni parancsoltatik: hogy Nemes Háromszéken Uzonban esztendönként három sokadalmak tartatnak u.m. Jósef, Orbán és Miklós napokon és ha ezen napok vásárnapra vagy más sátoros ünnepre esnének, az utáni mives napon tartatik a vásár.

Határozás

Felolvasás által kihirdetetett.

* * *

385. old. 57. szám

1810. július 6.

260-ik 11-a januáry 1810 költ Thesauráriális rendelés által kihirdetetni parantsoltatik, hogy az Vajdahunyadi vasnak árra 4 Rf-al 10 kr-al felyebb emeltetett.

Határozás.

Felolvasás által kihirdetetett

* * *

385. old 58. szám.

1810. július 6.

3823-ik 7-a máj 1810 költ Felséges Kir. Gubernium rendelese által az orosz birodalomban való passus adás meg tiltatott.

Határozás

Az kereskedőknek tudtokra adatott.

4745. 21-én máj 1810 költ Gubernialis rendelés által kihirdetni parantsoltatik, hogy az orosz rubel olvasztása megtiltatott, úgy az hollandus és császári arany és az török ezüst pénznek kivitele Molduvából, és oláh országokból nintsen eltiltva.

Határozás

Felolvasás által kihirdettetett.

4344. 21-én máj 1810 költ Guberniális rendelés által kihirdetni parantsoltatik, hogy a Bukuresti agentia előbbi activitásában vissza tétetett.

Határozás

Kihirdettetet.

4859. 25-a máj 1810-ben költ Guberniális rendelés által kihirdetni parantsoltatik, hogy eő Felsége az eddig 2 Rf. 50 kr. lévő só árrát még 2 Rf-től felyebb emelni, s 4 Rf-ra 50 k-ra határozni méltóztatot.

Határozás

Felolvasás által kihirdettetett.

1424. 21-a May 1810 költ rendelés által kirendeltetni parantsoltatik, hogy az ezüstnek ezen országból való kivitele szorossan tiltatott.

Határozás

Felolvasás által kihirdettetett.

* * *

386 - 387 old.

58 szám/a

1810. Július 11.

4745. 21-én May 1810 költ Guberniális rendelés által kihirdeteni parantsoltatik, hogy az orosz rubel olvasztása megtiltatott, úgy az hollandus és császári arany és az török ezüst pénznek kivitele Molduvából és Oláh országból nintsen eltiltva.

Határozás

Felolvasás által kirendeltetett.

4344. 21-én May 1810 költ Guberniális rendelés által kihirdeteni parantsoltatik, hogy a Bukuresti agentia előbbi activitásában vissza tétetett.

Határozás

Kihirdettetett.

4859. 25-a May 1810-ben költ Guberniális rendelés által kihirdetetni parantsoltatik, hogy eő Felsége az eddig 2 Rf. 50 kr. lévő só árrát még 2 Rf-től felyebb emeli s 4 Rf-ra 50 kr-ra határozni méltóztatott.

Határozás

Felolvasás által kihirdettetett.

1424. 21-a may 1810 költ rendelés által kirendeltetni parantsoltatik, hogy az ezüstnek ezen országból való kivitele szorossan tiltatott.

Határozás

Felolvasás által kihirdettetett.

* * *

386-387 old. 59 szám

1810. Július 11.

Olvastatik fő megye bíró Kápdebó Miklós atyánkfia kérelem levele, melyben az reája rótt adót annyira kissebbíteni kéri, mint egy más actuális senátor adója, mivel már régtől fogva szolgál a magistrátusban, és a fórum privilégiuma megnyerésében hasznos szolgálatot tett.

Határozás

Az következő rectificáció alkalmatosságaival illendő reflexió fog lenni. Ezen esztendőben pedig meg lévén mind a rectificatio mind pedig az adó felrovása változtatást tenni nem lehet.

1810. július 11.

Isák Miklós beadván két Contractusokat, melyek szerint Molduván Jakab tartozik ezen kétszázhuszonhat forintokkal, kéri megfizetetésire szorítani.

Válasz

Az creditor kövesse az adósságok felvételiről való prosionális articulust.

* * *

387-388 old.

61 szám

1810 Július 20

Olvastatik panasza Kritsa Istvánnak a Kritsa Péter legénye Kristóf ellen, hogy az fórum ítélese ellen a Csíkszeredai vásárban ítélt sátor helyet elfoglalta, és meg nem engedte, hogy a panaszló sátorát az nékie ítélt helyre csinálja azt mondván, hogyha 12 magistrátus parantsolya is, és 200 forintokat fizet is az helyt által nem adja, kéri hogy az fórum maga ítéletét fenn tartván az nem engedelmeskedőt illendőleg megbüntetni.

Az bépanaszoltatott legény azt feleli, hogy gazdája parantsolatyából kellett a sátorhelyet elfoglalni.

Határozás

Mivelhogy az bírói parantsolat ellen az Kritsa Péter legénye Kristóf a sátorhelyet által nem engedte a panaszlónak sőt az ellen nyakassággal, és durvasággal szegezvén magát 24 forinttal megbüntettetik annál is inkább hogy gazdája parantsolta az

nem engedelmességet, az dolog valóságáról való határozás, miglen Kritsa Péter bétsi utyából hazajön elhalasztatik.

* * *

389 old. 62 szám

1810. Július 31.

Örmény kereskedő Isák Miklós beadott könyörgő levele által executorokat kér kirendeltetni Molduván Jakab ellen 1226 Mf úgy ennek interesse és költség, fáradság felvételekre.

Válasz

Executoroknak kirendeltetettnek Fitzus Márton, és Kritsa István atyánkfiai.

* * *

389 old. 63 szám

1810. Július 31.

Nádos Dávid panaszolya, hogy egy bizonyos berszán 30 kaszákot hagyván nála eladás végett igérvén minden kaszáról két két garast, továbbra a sógora tíz palazkokot küldvén Kézdivásárhelyről, hogy testvérivel fel osztaná, valamint a kaszákot, úgy a palaczkokat is Nádos Lukáts magánál tartván minden nyereségből kitagadta, kéri ez iránt határozást tétetni.

Határozás

Az berszány által hagyott 30 kaszák eladásából vett nyereségnek felit Nádos Lukáts tartozik a bátyának Nádos Dávidnak kifizetni nem külömben a tíz palaczkokból is ötöt által adni az ára letétele mellett, mivel hogy Nádos Lukáts az árát kifizette volt.

1810. Augusztus 31.

Tömösvári Jakab és János ezen fórum előtt megjelenvén azt nyilatkoztatják ki, hogy ha Tömösvári Kristóf az katonaságból kibocsáttatik nékie elegendő módot, és tehetséget szolgáltatnak maga élelmit kereskedés által keresni, és erről hiteles bizonyosság levelet kiadatni kívánnak Tömösvári Kristófnak.

Határozás

Az ajánlás, és kötelezés szerint az testimonium adattassék ki.

* * *

1810. Szeptember 3.

Dobribán Lukáts örmény kereskedő öszve gyűtetvén az Mercantile Fórumot az alább írt protestációt adta bé, hogy felolvastatván improtocoláltassék.

Protestatio

Dobribán Lukáts magam és testvéreim nevekben solemnites protestálok az iránt, hogy Czárán Jósef ezen tilalmas időben az charentának elkerülésével száz egy néhány teheneit az én és testvéreim hírek s akaratumk nélkül Lapos havasában hajtván, amiat azon havasban legelő marháink is ben tiltattak, és strázsáltatnak az ne talán következheto marha döge félelme miat, ha tehát marháinkat valami szerentsétlenség tanálya, vagy annak ideiben az el nem adatás miat káraink következnek, minden esetre nézve, kárainkat, és költségeimet Czárán Jósefen és testvérein fogom keresni, és pretendálni, melyről solemniter protestálván, ezen protestáciomat improtocoláltatni, és sub authentia kiadatni kérem.

392 old. 66 szám

1810. Szeptember 21.

Olvastatik kérelem levele Kritsa Péternek, melyben két rendbéli büntetést vissza adatni és a sátor helyet rang szerint felosztatni kéri.

Válasz

Ami a büntetések vissza adattatásokat illeti, ha az könyörgő a fórum előtt megmutatya, hogy az mivel vádoltatott, abban nem hibás, az büntetés vissza adattatása iránt rendelés fog tétetni: az sátorhely iránt tett határozáshoz tartsa magát a könyörgő.

* * *

392-393 old. 67 szám.

1810. Szeptember 21

Felvétetik keresetek az Lukács Todor creditorainak alfalvi Fejér Józsefnek, csomafalvi Simon Istvánnak, Csath Andrásnak, Csath Istvánnak, Bege Antalnak, Borsos Margitnak, Ambrus Péternek, Domokos Jánosnak, Király Antalnak, Simon Jánosnak, Király Ignátnak, remetei Laczkó Andrásnak, Ferentz Mihálynak, Balás Antalnak, Balás Ádámnak, László Jánosnak, Balás Jánosnak, Antal Ádámnak, és Kind Jánosnak mint creditora, Lukács Todor massája ellen az Felséges Királyi Gubernium által június 16-ra profigált terminuson lett megjelenések után kielégítettések iránt tett classíficátionis határozás szerint.

Ítélet

Ámbár ugyan Lukács Todornak mint créditáriusnak 1803-ik esztendőben az Felséges Fő hadi vezérség által kirendelt liquidáció szerint pretentiója felyül haladja az ezen fórum előtt beje-

lentett creditorok pretentiójukat, és már ennél fogva a cridának helye nem is volna, de mivel az adósok között olyanok tanálatnak akik tehetetlen állapotokra nézve az fizetésre valójában elégtelenek mindazonáltal az pretendensek mind egy classisban vétetődven Kind Jánoson kívül, elsőbben is azok az adóssokra assignáltassanak, és az Nemes Batalion Comandónak az elégtétel, kiszolgáltatása végett küldettesék által, mivel az adóssok mint katonai jurisdictió alá valók, az után az fenn marandó summából Kind János is amennyire kitelnék mint 4-a classisba elégtettessék ki az ne talántán elő fordulható, és magokat nem jelentett Creditorok továbbra meg nem halgatatnak.

* * *

394 old. 68 szám.

1810. November 6.

Elő vétetik keresete Molduvai Polkovnik boérnak mint pretendensnek Laptis Márton örmény kereskedő mint pretensus ellen 1907 török tallérok megfizetése dolgában melyet az előadott contractus szerint megítéltetni és kifizetetni kéri.

Melyben az adós Laptis Márton maga is feleletét beadván azt állitya, hogy a pretendens tudva beteg marhákot adott volna a pretensusnak, mely miatt sok károkat valván minthogy maga a pretendens boér hibázott, hogy ezeket megmutathassa 8 napi dilátiót kér adatatni.

Ítélet

Az kívánt 8 napi dilátió communi megadatik az alatt is a pretensusnál lévő marhák sequestráltatnak és személye iránt is kezesség alá tétetik.

1810. November 19.

Olvastatik kérelem levele Kritsa Péternek, melyben panaszoja, hogy testvér bátya Kritsa István 3 mázsa dohányát hűre nélkült elfoglalván nagy drága nyereséggel el is adta, kéri, hogy az dohánynak ára nyereségivel és költségivel együtt megfizeteni ítéltessek.

Az bépanaszoltatott személyesen feleletre kiadatni kéri.

Határozás

Mivelhogy az testvérek hajlandóságokat mutattak az békeséges egyezésre, kirendeltetnek két computuális bírák Wertán István, és Fitzus Márton atyánkfiai, hogy az testvérek között computust tévén, megítéljék, melyik mennyivel tartozzék a másiknak és ha a régiusok határozásokkal meg nem elégednének az fórum eleiben végső határozás végett hozhassák.

* * *

1810. November 19.

Özvegy Kritsa Bogdánné beadván a Felséges Királyi Gubernium sententióját, melyben özvegyi tartására az négy fiak által száz száz Rf-t fizetés úgy Trési leányának 1000 Rf-t paraphernum gyanánt ítéltetett, kéri executióban vétetni.

Válasz

Felolvastatván a Felsőes Királyi Gubernium végső sententiája az felek előtt, megparantsoltatott az Kritsa testvéreknek, hogy 8-ad nap alatt az felsőes sententiának tegyenek eleget, ellenkező esetben executoroknak kirendeltetnek Wertán István, és nótárius Tobiás Jósef atyánkffiai.

394 old. 71 szám

1810. November 19.

Mai napon az community egyetértésével meghatározott, hogy aki az fórumot öszve akarja gyűteni, tartozzék 6 Mf-ot fizetni fórum taxáját, kivévn, hogy minden héten szerdán taxa nélkült az fórum tartozik sessiót tartani.

* * *

395 old. 72 szám

1810. December 10.

Executor Zakhariás Miklós, és collector Ábrahám Márton
 őö kegyelmek magok számadásokat pro 1810-ik esztendőre
 megtévén ment a perceptio e szerint.

1. Az múlt 1809. esztendőről maradt volt.....	Rf 196 kr 13
2. Az 1810-ik esztendei perceptio	Rf 1576
Az egész percipiált summa	Rf 1772 kr 13

Ebből erogálodott juxta demonstrátióem.....Rf 1610 kr 46

Maradt tehát a cassábanRf 161 kr 27

Ehez megyen a fórum taxájából gyült summa.....Rf 60

Lészen az megmaradott summaRf 220 kr 27

Mindketten tehát, hogy az absolutiót kikaphassák ezennel határoztatik és a megmaradott summa további költségre hagyatik ki.

* * *

395 old. 73 szám

1810. December 10.

Collectornak pro 1811 választatott voto communi Csíki János, executornak pedig továbbra is meghagyatott Zakhariás Miklós.

* * *

396 old 74 szám

1810. December 11.

Molduvai kereskedők Fortuna Togyer, és Nyisztor Györgyiás panaszolyák, hogy kisebb Czárán Antalnak bizonyos számú ketskéket adván azoknak árokban 40 tallérokka tartoznék, kéri megfizetésre szoritatni.

Határozás

Mivelhogy a bépanaszoltatott Czárán Antal maga előtt állított bizonyosságával Ágopsa Jánossal azt bizonyítja, hogy az havast melyet a panaszlóktól vett volt egy résziben megétették az panaszlók juhaikkal, azért további meggyőződésre tartozik Czárán Antal az panaszlók falujukból bizonyságokkal maga állíttassát 30 napok alatt megvilágosítani.

1810. December 11.

Gyergyó Remetei Portik János panaszolván, hogy Eránosz Kereszttestől 2 tulkokat vásárolván 3-ad napra az megvásárlás után lebetegedvén egyik meg is döglött, kéri, hogy úgy az megmaradott tulkot vegye vissza Eránosz Keresztes és adja vissza az 206 M forintot vagy pedig nála megmaradván az fele summát kárával együtt, fizesse meg.

Az bépanaszoltatot előállítván Zöld Pált véle azt bizonyítja, hogy az Charenta kitelése után még 3 hetekig őriztette marhái s az után adta el a panaszlónak a tulkokat ugyanazért az tulkok betegségekről telyességgel nem tudhatott.

Határozás

Mivelhogy a panaszoltatot Eránosz Keresztes ezen fórum előtt nem csak azt megbizonyította, hogy maga marhái az 15 napi charentát kitöltvén, azután Zöld Pál provincialista 3 hetekig őrizte, hanem hogy ezen idő alatt az marhákban legkisebb betegség is nem tapasztaltatott, azért a bépanaszoltatot az megdöglött tulok ára megfizetésére nem szoríthatatik mivelhogy az eladáskor egészségesek voltak.

* * *

397-398 old. 76 szám

1810. December 11.

Újfalvi Gyalog katona Hunyadi István panaszolya, hogy Ázbé János egy lovat adván néki minden hibáiról felelt, és ha hibásnak tanáztatik egy hét múlva is vissza veszi azt ígérte, melyet Hunyadi István az áldomásban jelen volt bizonyásaival meg is bizonyított. Mivel pedig az lónak mind az négy lába béka varas és 4-ed napra vissza is kéri az 100 forintokat vissza íteltetni.

Határozás

Az egész panasz megvilágosodván, hogy Ázbé János tudva adta az hibás lovat a panaszlónak, bíró atyánkfiára bízattatik, hogy az 100 forintokat fizettesse vissza.

* * *

398-399 old. 77 szám

1810. December 11.

Rátz György szabómester ember kérelem levele olvastatik, melyben kéri, hogy mivel Szarokán Gergely eő kegyelmitől valami éget vasakat vásárolt 83 Rf-ban melyből 80 Rf-kat meg is fizetett de mivel az vasak égettek lévén haszonvehetetlenek, hogy az vasat vissza vegye és pénzt vissza adja reá szorítatni.

Melyre az bépanaszoltatott azt feleli, hogy akkor lett volna szükség az vasakat megvizsgálni amidőn megvásárolta, nem most ily későre, az vásárlkor pedig magával a panaszló kovátsot vívén azzal vizsgáltatta meg és az maga kötelezésiben is arra menedéket nem hagyott, hogy ha az vasak rosszak lennének vissza adhassa.

Válasz

Az panaszló maga kötelező írásában, melyet adott a fizetetlen summáról, nem hagyott legkisebb szabadságot is, hogyha az vas nem dologra való lenne, tartozzék az eladó vissza venni azért a kérésnek elég nem tétethetik.

* * *

399 old. 78 szám

1810. December 19.

Olvastatik Kritsa Bogdánné kérelem levele, melyben az executionis seriest belé zárván fia Kritsa István, János és Kritsa Isák onokája ellen az Felséges Királyi Guberniumhoz brachicum kirendelése végett ajánlatni kéri.

Határozás

Ajánltassék pro brachio az levelek felküldése mellett az Felséges Királyi Guberniumnak

Hogy mindenekben az Mercantile Fórumnak határozásai szerint az előfordult tárgyak, és azokra tett végezések bé íratattak ezen jegyző könyvben arról bizonyítunk Gyergyó Szent Miklóson 31-dik X-bris. 1810-k esztendőben.

Dávidovits Dávid actualis bíró

Kézdí. Sz. Léleki Tóbiás József nótárius

1811. január 9.

Kisebb Czárán Antal azt adja fel panaszul, hogy december holnapja 29-én örmény kereskedő Wártus Gergelytől 80 számból álló ökrököt meg vásárolván egyezés szerint adott előpénzt 4000 Rf-kat és 10000 Rf-ről pedig kötelező levelet, hogy egy holnap eltelésivel megfizeti, s annál fogva az ökrököt számban vévén Alfaluban rendelést is tett irántok. De Lázár Bogdány és Ursuly Antal, akik Wártus Gergellyel társak voltak az vásárt fel akarván bontani az ökrököt nemcsak elvették, hanem Szárhegyre el is hajtották: Kéri, hogy az rendes alku szerint megvásárlott ökrök vissza adattatások iránt Ítélet hozzattassék.

Ezen panaszra a bépanaszoltattak azt felelik: Noha Wártus Gergely köztárs volt ezen ökrökben, de a panaszlottak előre jelentették, hogy az ökröket fel tartván nyereséget adnak benne, sőt amidőn az eladásra szabadították Wártus Gergelyt akkor is hozzá tették, hogy a panaszlónak adni nem engedik és hogy úgy adná el az ökrököt, hogy az egyik társ Lázár Bogdánt egészben fizesse ki az ökrök árából, amely nem telyesítetvén azt kíványák, hogy az ökrök nálok maradni itiltessék.

Ítélet

Mivelhogy az bé panaszoltatottak szóbeli megvallásokból az jön világosságra, hogy amidőn Wártus Gergely az ökrököt eladta és a 4000 forintokat fel is vette azon summát el vivén Lázár Bogdány társához kezihez vette és ez által az vásárt meg is erősítette. Ugyan azért az marhás kereskedők között gyakor-

lott szokás szerint, tovább a vásárt megváltoztatni szabadságában nem volt, következésképpen hogy az elhajtott ökrököt a panaszlónak vissza adják ezennel meg határoztatot.

Az bé panaszoltatottak appellálják a Felséges Kir. Gubernium eleiben.

Az panaszló protestál tovább káráról és költségeiről.

Ítélet

Felolvastatik

* * *

402–403–404 old. 2 szám

1811. január 11.

Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Kopatz Lukáts azt panaszolya, hogy Sáska Jánosnak contractus mellett bizonyos számú teheneket adván el a contractusban stipulált időre a summát meg nem fizette, és amiatt Molduvában maga adósságát meg nem fizethetvén és a tallérok is felyebb hágván amiat tetemes kárt vallott, ebbéli kárát a contractus szerint megítélni kéri:

Az bé panaszoltatott azt feleli, hogy noha az terminus előtt bizonyos summát fizetett légyen is, az hátra lévőnek megfizetése iránt nem admoneáltatta sőt az panaszló hibájáért Szamosújvárott a panaszló ötse Kopatz Kristóff 9 ezer forintyát eltiltatván míglen felszabadíthatta két holnapokat vesztegetett el, és sokat költött, ugyan azért, hogy a méltatlan pretentio alól felszabadíttassék kéri.

Határozás

Mivelhogy az felek között végben víjendő Computusra kibocsátott régíusok kihoszták a Computusban a pénz fizetés idejéből, hogy a Contractusban stipulált idő után terminusonként Molduvában a tallérok ára felyebb hágván 100 Rf-t bánkoért kevesebb tallér adatot, azért az Computuális Régíusok által meghatározott 870 Rf-kat Sáska János a pretendensnek megfizetni tartozik, fenn hagyatván Sáska Jánosnak azon jussa, hogy az pénz eltiltásból következett kárát költségít, és hátramaradását megkereshesse maga utyán Kopacz Lukátson.

Sáska János recursust jelent az Felséges Királyi Gubernium eleiben.

A pretendens azt kíványa, hogy az recursus idejéig a pretensus állítson kezest mind az capitálisért, mind következhető káraiért és pénz interessiért.

A Pretensus maga házát kötelezi az elégtételig, de a Pretendens azzal meg nem elégedvén.

Ítélet

Tartozik a pretensus Sáska János az házán kívül elegendő kezest állítani, melyel az pretendens maga részéről, hogy kezest állítson nem tartozik.

Cziffra Jakabb atyánkfia Sáska Jánosért kezességet vállalt az elégtételig.

Az bépanaszoltatott Sáska János lemondván az recursusról novumot jelentett.

* * *

1811. március 11.

Előfordulván Dombi Gergelynek feleségivel való viszontagsos életek állapotya, leginkább azon részben, hogy felesége hirtelen az házát eladta, és házi potékáit elpazarolta, kérvén arra szorítatni, hogy az elidegenített jókat térítse vissza és az házasság életre szoríttassék keményebb eszközök által is.

Határozás

Mivelhogy a Tisztelendő Papiszék is az egyben egyeztető esztendőket kívánja, és az Mercantile Fórum az egyenlenség hibáját inkább az aszonyban tanálja ezennel kenény feddés mellett parantsolya Kováts Barbarának, hogy minden eladott jókat vissza váltson, férjével továbbra jámborul, és igazán élyen, hogy magokat, és gyermekeiket az szerentsétlenségnek például ki ne tegyék, mivel különben ha ezen rendelés ellen fog hibázni, mindannyiszor 12 korbátsokkal fog megbüntetetni, melyeket ez uttal azért is fog szenvedni, hogy a bírói parantsolatnak nem engedelmeskedett.

* * *

1811. március 13.

Kápdebó Márton atyánkfia panaszolya, hogy amely jószágot bírt Máté Gábortól, és most Pető Istvánra szállott a contractus szerint bírván azon jószágból egy darab particulát: Eránosz Bogdán az örmény constitutio ellen in prejudicium megvásá-

rolta, holott több mint 20 esztendeje, hogy birtokában volt azon particula: kéri Eránosz Bogdánt megbüntettetni, és az törvény ellen tett vásárt megsemmisíttetni.

Melyre Eránosz Bogdány csak azt feleli, hogy az jószág birtokosa adta nékie.

Határozás

Mivelhogy Kápdebó Márton atyánkfia az 1802-dik esztendő-beli contractus szerint bírta azon particulát és birni is kelletik még 21 esztendőkig: azért Eránosz Bogdány az örmény constitutio szerint mégsem is vásárolhatta a fenn forgó particulát, mely szerint az Eránosz Bogdán vására erő nélkül valónak tétetvén, továbbra is Kápdebó Márton atyánkfia birodalmában meghagyatik e mellett pedig Eránosz Bogdány 12 forintokkal megbüntettetik.

* * *

406 old.

5 szám

1811. március 13.

Szakula István panaszolván: hogy felesége anyának bizonyos öltözetei maradván Fitzus Márton atyánkfiánál, minthogy a jeggyűrűt is vissza kellett adni, azon öltözeteket kiadatadni kéri.

Válasz

Ami meg tudna bizonyítani a panaszló felesége, hogy Fitzus Márton atyánkfiánál az néhai anyának öltözetei, vagy ezüst-neműi maradtanak volna, azon esetben tartozik Fitzus Márton atyánkfia kiadni.

* * *

1811. március 15.

Bíró atyánkfia elő mutatya Méltóságos Gróff, és Erdéli Gubernator Bánffy György Úr eő Excellentiájának kegyelmes parantsolatyát, melyben egymás ugyan eő Excellentiájának petsétye alatt lévő rende­lése lévén bé zárva azon külírás alatt, mártius 15-dik napjáig felbontani nem szabad. Megmutatván tehát, hogy az petsét semmiképpen megsértve nem volna fel is bontotta, melyben közönséges tudásul felolvastatott, hogy az bankó czédulák csak az jövő 1812-ik esztendő januárus 31-ik napjáig maradnak közönséges folyásban, addig pedig eő Felsége által béváltatnak az a végre kifizetendő váltó czédulák, vagy ezüst pénzzel, ötöd résziben 1 R forint bankó czédula 12 kr-val, 2 Rf-t 24 kr-val...5 Rf...1 forintal 10 Rf-t 2 Rf-tal, úgy az nagyobb szerű bankó czédulák is csak ötöd résziben váltatnak bé, az több és folyásban lévő rész pénz is csak egy ötöd részben marad meg: és az 6 kr-os moneta egészen folyamotyán kívül tétetik parantsolván arról az Mercantile Fórum tagjai testimoniumát in fui legitimatio nem felküldetni, hogy ezen rendelés valójában mai napon in confluxu juri mercantily bontattatott fel.

Határozás

Hogy a petsét alatt lévő kegyelmes rendelésnek petsétye mind ez oráig megsértés nélkül volt arról bíró atyánkfiának hiteles bizonyság levél adatatván az abban volt felséges parantsolat ki is hirdettetett.

Ugyan mártius 23-án írnek érkezett Gubernator Urunk eő Excellentiájának, az fennebb tisztelt Felséges parantsolatnak

bővebb magyarázatya, hogy amig a kiszabott idő elérkezne és váltó czédulák avagy pengő pénz bocsátatnék cursusban, addig a bankó czédulák magok vétessenek el, és azért semmiféle naturáléknak vagy bolti portékáknak árok fennebb ne hágtassanak.

Határozás

Az közönséges piacon trombitaszó által egyben ki vütt sokaság előtt az rendelés kihirdetett.

* * *

409—410 old.

6 szám

1811. április 5.

Olvastatik megtanáló levele Régius Perceptor Tekintetes Domokos Ferentz úrnak, melyben jelentvén, hogy az felsőbb-ség kegyelmes határozásából megengedettett, hogy az adózó nép mártius 15-ig napjáig 4 1/2 holnapokra competáló adóját az már leszállított bankó czédulának régi valutában befizethesse, ugyanazért ezen időre esik a Szent Miklósi örmény communitasra 783 Rf. 47 kr. úgy 1809-ik esztendőre lévén restántia 7080 Rf. 48 kr. 1810-ik esztendőre pedig 857 Rf. 12 kr. mindössze befizetni való 1749 Rf. 47 kr. mely summának úgy 15-én április lehető befizetésit ajánlya.

Határozás

Az kihatározott 1749 Rf 47 kr. summa küldessék el az preceptorális cassában az curens adóból és az hátra lévő iránt új repartitio tétetessék.

* * *

1811. április 5.

Áprilisnek 11-ik napján Régius Perceptor Domokos Ferentz úr által sürgetett 1749 Rf. 47 kr. summát bíró atyámfia el küldvén az lett bé fizetett maga levelében recognoscálta is a tisztelt perceptor úr.

* * *

1811. május 3.

Olvastatik kérelem levele Csík Szent Tamási Boros József úrnak, melyben beadván Kápdebó Márton atyámfia kötelező levelét 2000 forintokról szólott, admonitorio, certificátor in instructióit és az contractusból még hátra lévő 1000 M forintoknak legális interessének, úgy költséginek fáradságának felvételére, az provisionális articulus szerint executorokat kér kirendeltetni mely kérdésnek meghallására elő állítatván Kápdebó Márton atyámfia.

Maga feleletit ezekben adja bé, hogy ezen adósság iránt 1809-ik esztendőben 5-a máy meg pereltetvén néhai Boros Elek úr által, hogy aranyban fizetné meg a pretendált summát, melyet már előre afferálván bankó czédulában, és el nem fogadván, sequestrumban is tett az Nemes Székhez interessivel együtt, akkoron pretentiója ellen hozataván az ítélet, apellálta a pretendens úr a Felséges Királyi Gubernium eleiben, s a transmissiot is kiváltván, ennél fogva az egész adósság megfizetése függ az appellátoricum fórum kegyelmes ítéletitől, ugyan azért

ez mostani cselekedete Boros József úrnak valóságos calumniosus actus lévén kéri cum poena calumnie resusione expensarum et fatigiorum kérését megvetetni.

Határozás

Világos lévén az adós Kápdebó Márton atyánkfia által beadott ezen Mercantile Fórumnak 5-a máj 1809 költ ítéletéből, hogy az executiót kérő Boros József úrnak édes atya néhai Boros Elek úr - Kápdebó Márton atyánkfia által, afferált ezer M f-kat, és annak interessét felvenni nem akarván bankó czédulában ezen forum előtt megperelte, és az kimondott ítéletet azért, hogy arany pénzben való fizetése nem ítéltet a kereset summának, apellálta a pretendens úr a Felséges Királyi Gubernium eleiben, és a transmissiót is kiíratatván a B. alatti nótáriále – testimonium szerint kiváltotta, melynél fogva mind ez ideig függőben lévén az egész kereset, valamint, hogy ezen perben a Felséges Királyi Guberniumnak kegyelmes határozása várandó, úgy az executiót kérő Felséges Boros József úr sem azt nem bizonyítván, hogy ezen per ellátott-é vagy sem pedig azt, hogy appellációjáról lemondott volna az egész dolognak függésben való ideje alatt, más uton via liquido debili, kívánta az adóson felvételni adósságát, mely valóságos két uton való törekedését bizonyítja, azért az executorok kirendelése iránt való kérése pretendens Boros József úrnak a die 2-ik része 70-ik tizst szerint anno poena calumnie meg vettetik.

A pretendens úr recursust jelent a Felséges Királyi Gubernium eleiben.

1811. május 11.

Szépvízi Száva István, és Száva Márton beadván Szultán János és Vákár Gergely kötelező leveleket 26975 R f-ról szólott, mely szerint a summának felit az adósok tartoztak volna a múlt Szent György napkor kifizetni, és ennél fogva kereskedésekben nagy hátramaradást és kárt vallottak azért, hogy azon időtől fogva az török tallér egy forinttal felyebb hágván, és 5000 tallérok Molduvában elő pénzben lévén, ha ők is a terminusra meg nem fizetnének elő pénzek is el fog veszni, kéri, hogy az adósok magok kötelezések szerint köteleztesse-nek eleget tenni. Meghallgatván Szultán János is.

Határozás

Ámbár a pretendensek feladások szerint magok kereskedésekben nagy hátramaradások forogna fel, mindazonáltal az törvény sérelme nélkül az adóst a fizetésre töstent szorítani nem lehet, hanem 8-ad napok alatt, hogy az pretendensnek megfizessenek ha tartozik, az contractus maga tévén törvényt az adósnak, hogy ami kárvallásokat és hátramaradásokat a pretendensek költségekkel együtt fognak hitelesen, bizonyítani a terminus megszegéséért az iránt ezen Mercantile Fórum maga határozását ki fogja szolgáltatni, azon esetben pedig ha 8-ad napok alatt az adósok eleget nem tennének executoroknak kirendeltetnek Wertán István, Fitzus Márton és nótárius atyánkfiai.

* * *

414 old. 10 szám

1811. május 17.

Olvastatik Kind János könyörgő levele, melyben az Mélik Bogdány massájából való kielégíttetésit kéri.

Válasz

A Cridális Massa azon creditorok között felosztatván kik pretentiojokat contractussal bizonyították a massa csekélységéhez képest a könyörgőnek 30 M f jövéen rátájában az ki is fizettetett.

A könyörgő recursust jelent.

* * *

414—415 old. 11 szám

1811. május 17.

Molduván Kristóf panaszolya, hogy Lázár vagyis Vártus Gergely egyezésre menvén véle, hogy számára berbétseket szedjen tíz talléron legfelyebb párját bé fogja venni, s mostan már bizonyos számú berbétseket hajtván által venni nem akarja, kéri eziránt határozást tétetni.

Határozás

Az felek az határozás előtt megegyeztek, hogy az megvásárolt jószágot által veszi az alkalom szerint.

* * *

1811. augusztus 14.

Pusztai kereskedő Isák Jakab azt adja fel, hogy idevaló örmény lakos Todorás Ábrahám nemrégiben Magyar országi pusztáján szolgáltyában állván, otthon nem létiben koltsa nála lévén egy más rossz erkölcsű társávalládáját felhasználta, és nagy summa pénzt s egyéb arany, és ezüst forint ellopván, alattomban ide hazájában szaladott, és itten a lopott pénzből adósságait fizette s egyéb vásárokat is tett, kéri hogy szoros kérdőre vonattassék, és vallomása kiadattassék, hogy czimborás társát ezáltal Magyar Országban megkereshesse.

Thodorás Ábrahám előállítván és az feladásra megkérdesztetvén nem tagadja ugyan az cselekedetet, azzal az hozzá adással hogy Chari nevű czimborás társa hasogatván fel az ládát mit vett ki abból nem tudja, hanem nékie adott bankóban 1500 R f-kat.

Határozás

Mivelhogy Thodorás Ábrahám ezen fórum előtt az tolvajságot megvallotta, nem lévén az Mercantile Fórum activitássához tartozó ezen tárgy az káros maga rabjával együtt, minthogy maga fogta el utasítatik az Tekintetes Király Bíró úrhoz.

* * *

1811. szeptember 19.

Elő vétetik törvényes keresete Molduvai Boér Sztán Jordáki Palkovnéknak mint panaszló felperesnek Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Laptis Márton ellen az múlt esztendő július 7-kén vásárolt bizonyos számú marhák árából hátra maradt 1586 török tallérok ki nem fizetések iránt.

Melyben a bépanaszoltatott is maga feleletit, és mentségére szolgáló esketését beadván tétetett.

Ítélet

Minek utána ezen Mercantile Fórum az pretendens által beadott és magára fordított contractust, mely az egész keresetnek fundamentuma szorgalmatosan megvizsgálta volna, abból az teczik ki az több kötelezések között, hogy Molduvából kihajtván az vásárlott marhákat, és az marhák mellett az eladó Boér Jordáki Sztán Polkovnik maga személyesít küldvén addig az megvásárlott marhák az adós Laptis Márton hatalma alatt nem lesznek míglen az egész stipulált summát ki nem fizetné, melynek ellenkező esetében az pretendens megbízott embere az marhákat vissza vévén szabadoson eladhassa, és az előre adott 60 tallér is egészen elvesszen, az contractusnak ezen kötelező ereje ellen annál is inkább hibázott az pretendens boér, hogy amidőn a marhák Tölgyesben charetében érkesztek, és veszedelmes nyavalyában esvén dögleni is kezdetek a pretendens bizott embere annak fogyatkozásában hogy Laptis Márton kifizetni nem tudta, nemhogy a fizetetlen lévő summát preten-dálta, vagy a marhákat keze alá venni törekedett volna, hanem

az már szerentsétlenségben esett marhákot a pretensus Laptis Márton hatalma alatt hagyván vissza ment Molduvában ami az pretensus által beadott sub. 3-o lévő esketésből nyilvánságosan ki teczik, ugyanazért maga a pretendens felperes az valóságos contrcatus kötelezése ellen addig is mig az egész kötelezett summát megkaphatta volna az marhákot a pretensus kezinel hagyván minden rossz következeseknek oka lett, annál is inkább, hogy a pretensus alperes bizonyítása szerint 18 darab marhák eldögölvén az többi pedig az betegség, és carenta által annyira elrosszalván, hogy még a vásárlott áron is eladni már nem lehetett, amellet pedig a pretensus sok költséket tévén a marhákra tetemes kárt vallani kéntelen volt, ugyan azért a pretensus a pretendens további keresete alól feloldoztatik azzal az hozzá adással, hogy Laptis Mártonnak beadott, s specificált kárai megíteltetések fel nem vétethetnek azon okból, hogy amiddőn a pretendens biztos embere minden fizetés nélkül vissza menvén a contractus szerint marháit kezire nem vette a pretensus tartozott volna maga tisztynak és előljárójának jelentést tenni, hogy az kezinel fizetetlen maradott marhákkal ezen szerentsétlenségben mitevős lenne az költséget egyaránt szenvedvén mindkét felek.

Az pretendens novumot jelent és kéri 60 napi dilátiot adadni.

Az pretensus további költséseitől fáradságairól protestál, és ami kérése szerint meg nem ítéltetett.

Ítélet

Az 60 napi dilatio az novum prosecutiójára megadatik.

* * *

1811. szeptember 19.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumunk 7-ber 22-én 294. szám alatt költ rendelese, melyben Kritsa István, Kritsa Péter, Kritsa János és Isák ellen az Kritsa Bogdánné és leánya Therésia viduális és capilláris intertentiójok kiszakasztásában úgy az Thrési 1000 R f-tya felvételiben brachium rendeltetik

Határozás

Adattassék által az kirendelt executoroknak, hogyha intra 15-én eleget nem tennének az brachielis executiót vigyék végben.

* * *

1811. szeptember 23.

Actualis bíró atyánkfia előadja, hogy Deër Félix őö kegyelme 14-ik 7-^{bris}. Frunkutz Gergelyt, hogy mű sok után 30 kr-ron vágatta az marhahúst a várdára vitette és az húsát confiscálta amellet, hogy Frunkutz Gergelynek fogadott embere Ávéd Antal az húst 20 kr-ron nem akarta adni, és az bíró atyánkfia házához bémenvén fenyegetődzések mellett várdát akart vinni tehát az Mercantile Fórum folyamodjék az ilyen merész cselekedetnek megzabolásztatásáért az Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz.

Határozás

Írassék meg az egész dolognak valósága a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak azon kérés mellett, hogy az örmény contri-buensnek meggyalásztatása és ez által az egész communitásnak is megsértése iránt illendő elégtételt rendelni méltóztassék.

* * *

421 old. 16 szám

1811. szeptember 23.

Az pro anno 1811 constituált collector Csíki János úgy 23-án 7-^{bris} maga számadását beadván kéri, hogy az újonnan rótt adó felszedésére más collector rendeltessék és nékie absolutió adattassék.

Végzés

Az új adó felszedésére rendeltetik collectornak Kritsa Péter, az volt collectornak pedig az absolutió adattassék ki.

* * *

421 old. 17 szám

1811. november 13.

Olvastatik Regius Perceptor Domokos Ferencz úr levele, mely szerint az egész esztendei quantumnak, és pedig a die 15-ra márcii scála szerint lett befizetéséről quietálya a fórumot.

Határozás

Szolgálván quietántia gyanánt tétessék az archivumban.

1811. november 13.

Olvastatik Gyergyó Szent Miklósi Compánia Commendáns Fieszki kapitány úrnak levele, melyben azt adja fel, hogy gyakor tapasztalás szerint az örmény legénység, étzaka és nappal tüzes pipával járván és lármás musikálásokkal az közcsendességet háborítván, kihirdettetett, hogy az efféle cselekedetek eltiltottak ugyan tehát kéri a fórumot, hogy az örmény legénységnek s magoknak is tudokra adassa, hogy aki az ilyenekben fog tanálatni elfogattatik és meg is büntettetik személy válogatás nélkült.

Határozás

Az jó rendtartásnak mindenkor kedvelője lévén az fórum hirdettessék ki az örmény lakosok között, hogy ki ki magát ezekhez alkalmaztassa.

* * *

1811. november 13.

Olvastatik molduvai kereskedő György Vatávnak panassza Czárán Jósef ellen, hogy 34 pár tehenekben pretendált 3128 Rf-k kárát Czárán Josef fizesse meg.

Melyre Czárán Jósef azt feleli, hogy alkalom szerint vétetvén meg a tehenek párja 328 Rf és ki is fizetetvén, azért hogy a tehenek nyereséggel adattak el a nyereséget nékie adni nem tartozik.

Határozás

Mivelhogy maga a panaszló panaszában, és szóval is tett előadásában megvalya hogy a fenn forgó 34 pár teheneket 328 Rf-kon párját eladta a bépanaszoltatott Czárán Jóseff kezességin Anisor Bogdánnak és Sáska Cajetánnak, és ennél fogva amidőn a marhákot eladta sem az kártól, sem pedig haszonról magának just fenn nem tartott, és az valóságos kereskedésnek törvényes szokása szerint, nem is lehetett az kár vagy haszon iránt magának just tartani, mert úgy soha is az kereskedés fenn nem álhatna kiváltképpen az vevőkre nézve, hogy ők ha hasznót kaphatnak az eladónak tarozzanak hasznót hajtani ugyan azért valóságos méltatlanság lévén a panaszlónak keresete az bépanaszoltatott és társai a kereset alól oldoztatnak.

* * *

423–424 old. 20 szám

1811. november 20.

Minek utána a méltóságos Fő Király Bíró úr a Felséges Királyi Guberniumnak 1810 -ik esztendő július 27-kén 1609. szám alatt költ, és abban zárt Felséges Rescriptumot felolvastatta, volna, melyben az volt kegyelmesen meghatározva, hogy az Mercantile Fórum organizáltatván az impartialitás eltöröltessék és az olyan senatorok akik az hivatalok folytatásokra elégségesek nem lennének hivatalokból kimozdítatván alkalmasok rendeltessenek helyekben, melyek után a Méltóságos úr kívánta megtudni, hogy kik légyenek az actuális senatorok, és azok olyanok-é akik magok kötelességek folytatásokra elégségesek és az után azt is ajánlotta, hogy mivel az Fórumban

olyanok nem lehetnek bíraskodásban akik hittel nem kötelesek, eskettessenek super numeratius senatorok akik az actualis senatorok jelen nem léteiben bírói széket ülhessenek.

Ezek után azt kívánta, hogy az szokás szerint három személyek candidáltassanak a bíróságra hogy azok közül lehessen az választás, mely szerint candidáltattak Dávidovits Dávid, Wertán István és Lukáts István atyánkfiai.

Határozás

Az candidátusok közül Dávidovits Dávid 26 Wertán István 6 és Lukáts István 3 votumokkal választatván az bírói hivatalra, küldetessék fel az Felséges Királyi Guberniumnak megerősítés végett.

Ezek után actuális senátoroknak magállítattak.

Dávidovits Dávid fungens bíró

Kápdebó Márton

Lázár Zakhariás

Cziffra Mihály

Keresztes István

Wertán István

Wertán Cajetán

Lukáts István

Czifra Jakab

Kövér Gergely

Fitzus Márton és Lázár Kristóff

Eskütteknek meghagyatattak akik már bé voltak eskettetve.
u.m.

Kritsa István

Czárán Antal

Kábdebó Antal
Kábdebó Jakab

Lázár Antal
Zakhariás Miklós

De esketetni választottak

Szarokán Gergely
Wákkár Gergely
Kritsa Péter
Botsántzi Jeremiás

Határozás

Mindazon által meghatároztatott, hogy az esküdtek mindaddig, míg az actualis senatorok számában bé nem juthatnak sem az ezek terhe viselésétől mentek nem lehetnek, sem pedig az adó és nemzet terhe fizetésében az actualis senatorok jussaival nem élhetnek.

* * *

426 old. 21 szám

1811. November 27.

Olvastatik kérelem levele örmény kereskedő Laptis Mártonnak, melyben Molduván kereskedő Polkovnyik Jordátyi ügyiben september 19-kén hozott ítélet novummal remedizáltatván 60 napi dilátio adattatott is a felperes Polkovnyik Jordátyinak, de novumot valamint, hogy nem presentáltatta úgy nem is présequálta, sem pedig további idő haladékokat nem kért magának kitelvén tehát az törvényes idő, kéri novumát cassáltatni cum refusione expensurum et fatiquorum

Határozás

Mivelhogy a novizátus által előhozott okokból világos, hogy az novizáns törvényesen nyert 60 napi dilatio után is maga novumát nem presequálta se további dilatiót nem kért, az jelentett novum cum refusione expensarum V. futigior cassáltatik, és az előbbenni ítélet maga erejében meghagyatik.

* * *

427 old. 22 szám

1811. december 4.

Olvastatik székely gyalog katona Márton Jánosnak panasza örmény kereskedő Fitzus Jakab ellen némely motskolódások, és szóbeli ígéret nem telyesítése iránt.

Melyre maga az bé panaszoltatott feleletét megtévén mint-hogy a panaszló maga feladásait telyességgel nem bizonyítja, tagadja, és ennél fogva a panasz alól feloldoztatni kéri.

Határozás

Az felek az fórum ajánlására, egymással meg békéllettenek.

* * *

428–429–430–431 old. 23 szám

1811. december 4.

Gyergyai vice Király Bíró Mikó János úr az Felséges Királyi Guberniumnak e következő Rendeléseit küldötte által kihirdetés véget.

6955-ik 9^a 7^{bris}. 1811 Zakhariás Miklós kereskedőnek tudtára adatni parantsoltatik, hogy az Bétsből hozandó portékájuk harminczadját a Dévai harminczadnál fizesse bé, nem pedig a Tölgyesinél.

Határozás

Tudtára adatott.

2568-ik 25^a 7^{bris}. 1811 kihirdetetni parantsoltatik, hogy cridatárius Kopatz Kristóff creditorainak egyben gyűlésekre januárius 3-ik napja rendeltetett.

Határozás

Kihirdetett felolvasás által

7373-ik 9. 7^{bris} 1811 eő felsége méltóztatot parantsolni 1-ső hogy minden Politicum, Camerale Militare és Montunisticum Dicasteriumoknál, és officiumoknál, és törvényes székeknél akár udvariak akár tartomány beliek légyenek azok alig nagyobb-tól elkezdve a legkissebbikig egyforma és nagyságú papyros vétetessék, olyan tudni illik amelynek árkuşa körül vágva 13 tzol, és 8 tzol szélességű következőleg az egész lapja 108 quadrás czolni kiterjedésű légyen, és minden munkák, és expeditiók azon officiumoknál kivévén a collutionálisokat, diplomákat és több ilyen nagyformájú expeditiokat, az officiumok manipulatiojára kívántató papyrossokat úgy mint registrátumokat, mutató táblákat, számadások tábláit, és jegyző könyveket ilyen új kisebb forma papyrosra íratassanak.

Ezen parantsolatnak telyesítésben való vétele akkor kezdődjék amidőn a Felséges Királyi Gubernium ki fogja hirdetet-

ni. hogy ilyen formájú papiros elég tanáltatik. azomban arra kelletik vigyázni, hogy most készen tanáltató papiros fogyjon el, és a mostani formájú papyros készítéséről szóló contractusok amennyiben valamelyik fél sérelme nélkül nem bontathatnék fel tökéletesen telyesítenek, és terminusok eltelik.

2-szer. Hogy ennek utánna minden jurisdictiók, és officiumok a decretumok, relátiók, noták jelentések, extractusok és copiák írásokra ilyen papyrosat vegyenek, és a jurisdictiok és a törvényes forumok arra vigyázzanak, hogy amidőn afféle papyrossat eleget lehet tanálni a pársuk és procurátorok írásai, minden corpusok ilyen papyrosra íratassanak.

3-szor. Hogy a Felséges Királyi Gubernium mingyárt olyan rendelést tegyen, mely szerint az erdéli papyros malmokban az ezen fejedelemségbéli, minden Dicustenumot, hivatalok és forumok számára elegendő ilyen papyros készülyön és e végre a fabricansokkal illendő contractusokat készítsen, és azért szükséges előre tudni, hogy melyik dicasteriumnak, hivatalnak jurisdictiónak és fórumnak mennyi kötés papyrosra legyen szüksége melyre nézve, parantsoltatik, hogy ezen székeknek mennyi papyros kívántatik 8-ber végéig a felől a Királyi Gubernium tudósíttassék.

4-er. Parantsolya eő Felsége, hogy minden expeditiók és közlendő levelek copiái nem fruntára hanem per extensum íratassanak, kivévén az eredeti conceptusokat.

Határozás

Szoros megtartás és ahoz való alkalmaztatás véget szolgál.

7622-ik 3^a. 8^{ber}, 1811 Noha ez idén 3737. szám alatt publicaltatott Felséges Potentálisnak 8-ik §-ssa szerint a közadásban vevésben csupán csak a váltó czédulák a magok telyes betsekben a bankó czédula pedig a jövő 1812 esztendő januárius végéig a magok nominalis betsekben ötöd résziben állíttának meg járhatóknak lenni, és az érdekllett potentálisnak 9-ik §-sa szerint az eő Felsége örökkös birodalmaiban minden contractu-soknak /: kivévén azokat melyeknek a más külső tartományokkal valami közök vagyon a már megállítatott valuta szerint készülni kellett: mivel mindazonáltal eő Felsége az idén aug. 23-tól 1827. szám alatt a fenn érdekllett potentálisnak átolt 8-ik és 9-ik §-sait oly hozzá tétellel kihirdetetni kegyelmesen rendeli, hogy azon visszaélés, mely szerint a tulajdonosok a magok gabonájokat az érdekllett potentálisnak ellenére nem más, hanem csak conventionális pénzért akarják adni átalyában töröltessék el, és tovább fenn állani meg ne engedhessék, ennek tehát e szerint való léte kihirdetetni és hogy megtartassék szoros vigyázat alatt parantsoltatik.

Határozás

Megtartás végett kihirdetetett.

* * *

1811. December 19.

Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Dobribán Lukáts arról kér testimoniumot adatatni, hogy ő kereskedésit Nemes Magyar országra folytatván Molduvában bėjáros nem volt, és azért az Molduvai passusokra való tilalmakot nem tudhatya.

Határozás

Adattassék ki a kívánt testimonium a tudás és tapasztalás szerint.

Hogy mindenekben az Mercantile Fórumnak határozásai szerint az előfordult tárgyak, és azokra tett végezések, határozások bé íratnak ezen jegyző könyvben arról bizonyítunk Gyergyó Szent Miklóson 31-dik X-^{bris} 1811.

Dávidovits Dávid actuális bíró

K.Sz. Léleki Tóbiás József nótárius

1812

433 old. 1 szám

1812. február 1.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumunk Január 18-án 600. szám alatt költ kegyelmes Rendelése és abban zárt eő Felségi Rescriptuma, az újonnan kiadandó réz moneta iránt nem különben az eddig folyásban volt rész pénz iránt, miképpen hagyatotnak meg további Rendelésig az 30 kr-ros 6 kr-ban az 15 kr-ros 3 kr-ban, az 3 kr-ros 2 kr-ban, és az egy krajczáros maga valóságában az 2 Rf-tos bankó 24 kr-ban és 1 Rf-tos 12 kr-ban 8^{ber} végéig járásban hagyatván, parantsolván ezen Felséges Rendelést kihirdetetni.

Határozás

Közönséges felolvasás által mindeneknek tudtokra adatot és az petsét felbontásáról kiparantsolt testimonium küldtessék fel a tisztelt Királyi Guberniumnak.

* * *

434—435—436 old. 2 szám

1812. február 19.

Vétetik fel Novum Gratosum mellett keresete Nemes Kövér Cajetánnak mint Novizáns Felperesnek örmény kereskedő Isák Jakab mint Novizatus Alperes ellen még 1803-ik esztendőben bizonyos ökrök vásarából elmaradott 428 Rf meg nem fizetési-

ért, úgy 1803-ik esztendőről való interesse. Költség fáradság iránt, melyben az Novizatus Alperes az meghívás után is meg nem jelenvén, az Felperes Novizans bizonyításaiból hozatott.

Ítélet

Megvizgáltatván az Novizáns Felperesnek ezen Novum mellett beadott erősségei, és bizonyításai az jön elsőbben is világosságra, hogy noha az Novizatus Alperesnek Novum előtt tett állítása, és az Novizáns Felperes megesmérése szerint 300 Rf-kat elengedet volna az ökrök árrából, mindazonáltal ezen elengedésre csak akkor hajlott az Novizans Felperes, hogyha az Novizatus Alperes maga kötelezése szerint 1803-ik esztendőben esett Pesti vásárra a contractusban Stipulált summát tökéletesen kifizeti, de mivel hogy az Alperes ezen kötelezésének eleget nem tett, az Felperes Novizans is tovább maga igiretinek és engedelminek megállója nem lehetett, és azért mészáros Scheff Samuelnél az Novizans Felperes az Alperesnek 1500 Rf-kat el is tiltatott, hogy pedig az eltiltott 1500 Rf summából az Novizans Felperes csak 750 Rf nem pedig az egész maga pretentióját vette ki, ebből azon erősséget ki húzni telyességgel nem lehet, hogy a több, nem pedig 750 Rf summával tartozott volna az Alperes a Felperesnek egy átyáiban az Novizans Felperes az maga egész Pretentioját ki vette volna. Mivel mészáros Scheff Samuel az E betű alatt contractusra tett jegyzés szerint azon 750 Rf nem az Novizans Felperesnek hanem egy harmadiknak Lukáts Jánosnak fizette ki az eltiltott summából, aki a Novizans Felperes pretentioját telyességgel nem tudhatta, ugyanazért a Novizans Felperes is Lukáts Jánostól csak aszt vette kezéhez, ami Scheff Samuel mészáros által az eltiltott summából keziben adatott:

Önként következik, hogy a Novizatuson való további pretensioja az tökéletes kielégítésig fenn maradt, annál is inkább, hogy amely lovakot adott volt a Novizatus Alperes a Novizans Felperesnek maga adóssága apasztásában, azok közül egyet a Novizans Felperes 128 Rf-kban mint hibást vissza adott: ugyan azért hogy a Novizatus Alperes a Novizans Felperesnek a pretendált 428 Rf-kat 1803-dik esztendőbéli valuta szerint a Bankonak, 1807-ik esztendőtől november 27-ik napjától fogva való interessivel, amidőn tudni illik elsőbben az Novizans Felperes maga pretentioját az Alperes ellen ezen Forum előtt megtette meg fizesse Itéltet, az költséget egyaránt szenvedvén, mely Itélet tökéletes telyesítésben való vétel végett minden menedékek kirekesztésekkel Tekintetes Nemes Arad vármegyének hivataloson által íratik.

* * *

436 - 437 old.

3 szám

1812. február 19.

Olvastatik kérelem levele Csibi Ferentz úrnak, melyben Molduván Keresztes örmény kereskedő ellen executorokat kér kirendeltetni azért: hogy Molduván Keresztes adósa lévén néhai Brandebur Gábornak, aki a Pretendensnek jobbágya lett volna, és meg halálózása után az ötöt illető jók földes urat panaszló Csibi Ferentz uramot illetvén az pretendált adósságot megintetése után is kifizetni nem akarná.

Melyben Molduván Keresztes is maga mentségit írásban beadván azt állítja, hogy a Pretentio nem volna valóságos Liquidum, mivel nekie is néhai Brandebur tartozván együtt Computust kelletik tartani.

Határozás

Mivelhogy a Pretensus a Pretentiot maga valóságában nem recognoscálta, sőt e mellett néhai Brándebur Gábor ellen pretentiot formál, hogyha a Pretendens magát valóságos földes urának meg állíthatni reméli és azt is meg bizonyítja, hogy Brándebur Gábornak felesége és gyermekei nem maradtanak az felek közt léjendő Computusra, kirendeltetnek Fitzus Márton, és Czárán Antal atyáncfiai.

* * *

437 - 438 - 439 old.

4 szám

1812. február 28.

Bálinth huszár strása mester eő kegyelme panaszolván Tarisnyás János ellen, sok motskolódásai és betsületit sértő alacson szavai miatt, melyeknek kinyomozásokra kirendeltettek volt Kritsa István és Czárán Antal atyáncfiai, akik is magok relátiojokat abban tették meg, hogy mivel a panaszló megengedet Tarisnyás Jánoasnak, hogy a bépanaszoltatot a fórum előtt eddig való cselekedetiért és hogy továbbra magát az ilyenekről meg ovlya fedessék meg, az investigátiót végben nem is vitték.

Határozás

Noha az bépanaszoltatott többször is ezen Fórum előtt elvádoltatot feslet erköltse, és mások ellen tett gonosz nyelvesége miatt megfedetet, nevezetesen. hogy 1810-ik esztendőben is június 5-dik napján a Tisztelendő Plébános úr feladására az feladás bizonyságok által reája bizonyítatván 8 napi arestum-

mal büntettetet, hogy meg jobbulyon: mindazonáltal gonosz nyelvít és erkölcstelen magaviseletit megjobbítani nem ügyezvén, ha a panaszló úr maga meg nem engedet volna, ezúttal az Fitzus úr által adattatot volna, amit is ha továbbra magát meg nem jobbítángya el nem fog kerülni.

* * *

439–440 old.

5 szám

1812. február 28.

Kopacz Lukáts örmény kereskedő panaszolya, hogy még az néhai atya ideiben a Gyitrai Communitástól közösön arendára birt Köz Réz, Aszód, Lapos Bükk nevű havasokat Kopatz Keresztes eő kegyelme alattomban ki arendálván, ambár a Contractusban az maga neve is bé van téve, közre bocsátani nem akarja, kéri, hogy az iránt határozás tetessék mivel a Ditrai Biró és Nótarius bizonyítása szerint úgy adatattak Kopacz Keresztesnek hogy az Evictiot a Communitas a panaszlóra nézve magára nem vette.

Melyre a bépanaszoltatott azt feleli, hogy Contractus mellett vásárolván meg egyedül maga nevire, azért nem tartozik befogadni a panaszlot, és a contractust is elő mutatya.

Határozás

Mivelhogy a Ditrai Communitás maga Contractusában az Evictiot másokra nézve magára vállalta ugyan, hanem az Kopacz János maradékaira nézve telyességgel nem, melyel meg esmérte, hogy Kopacz Keresztes, Kopacz Lukátsnak kirekesz-

tésivel az havasokat ki nem arendálhatta: azért az örmény compania régi gyakorlott szokása szerint, meghatározottat, hogy a fenn forgó havasokat közösen bírják, és a már kifizetett arenda summának felit Kopacz Lukáts fordítsa meg, mindazonáltal amelyik félnek jobb rész jutna az havasokból a másiknak fordítsa meg a fogyatkozást és ha akármelyik fél idegennek adná maga részit, akkor az első választás az részek iránt az két arendátorok közül való legyen.

* * *

440—441 old.

6 szám

1812. február 28.

Molduván Dávid és Azbé András panaszolván, hogy Fitzus Márton, atyáncfia fia László bizonyos talp bőrököt megvásárolván amidőn a boltban levitték, akkoron Fitzus Márton atyáncfia ellene mondot, és az alkalmat felbontotta. Kérik, hogy az vásárt meg erősítsék, és a talpbőrök elvételekre szoríttassék az cserében ígért posztó kiadására.

Az bépanaszoltatott is meghallgatván.

Határozás

Az meglett vásárt az kereskedők között fenn állott szokás szerint azért is felbontani nem lehet, hogy az jószágban hibát nem tud bizonyítani, hanem hogy talán teczése szerint való nyereség nem következhetnék, melyben elég ok lévén az vásárnak felbontása, ez utal is a vásár, mely Fitzus László és a panaszlók között végben vitetett megállítatik.

* * *

441 old. 7 szám

1812. február 28.

Olvastatik kapitány Fieszki úrnak levele, melyben az visum Repertum közlése mellett jelentést téssen, hogy Czárán Josef kereskedő gyalog katona Demeter Ferentzet keményen megvervén és támadván utyában, kéri az illendő elégtételt kiszolgáltatni.

Határozás

Irassék meg a kapitány urnak, hogy verekedés dolga lévén ezen fórumhoz nem tartozik ezen tárgy elígazítása.

* * *

441 old. 8 szám

1812. február 28.

Mártius 2-dik napján Csík Somlyón tartandó Marchális Székre kirendeltetett Wertán István atyánkfia

* * *

441 old. 9 szám

1812. február 28.

Sáska Antal örmény lakos megfogadtatott polgárnak az jövő Új Esztendőig, kinek 11 hónapokra lészen fizetése 100 Rf, és két pár csizma.

* * *

442 old. 10 szám

1812. április 10.

Az Tekintetes Nemes Szék kihirdetés végett a következő Felséges Rendeléseket adja által.

2061. 9-a marcii 1812 kihirdeteni parantsoltatik, hogy Bosniában Bus Sekára nevű helységben az pestis haraposzni kezdett: ugyanazért minden Bosniából jövő személyekre nézve az Contumatzialis helyeken 7 napi Contumatzia rendeltetett, ha azért valaki azon országból jötnék lenni tapasztaltatik, és meg nem bizonyítaná az Contumatzialis helyek Leveleivel, hogy az 7 napi Contumatiát kiülte volna, azonnal tartoztassék meg és a Contumatziát különös helyen töltse ki.

Határozás

Kihirdettetett felolvasás által.

* * *

443 old. 11 szám

1812. április 10.

3230. 3^a X^{ber} 1811 kihirdeteni parantsoltatik, hogy Minier kapitány úrnak azon jószágokra, melyek felesége jussán leányát Schimatits Jánosnét illetnék, senki is pénzt adni vagy véle egyezésre lépni pénzének elvesztése alatt ne merészelyen.

Határozás

Felolvasás által kihirdettetett.

* * *

1812. április 10.

10374. 30^a X^{ber} 1811 kihírdetetni parantsoltatik, hogy akik a marha dögös helyből a kinyúzott egéséges marháknak bőreit kidolgozatlanul vásárra vinni és eladni merészlik, az olyanok a marha dögre nézve kiadott Rendelések szerint fognak büntetetni.

Határozás

Felolvasás által kihirdettetett.

* * *

1812. április 10.

Örmény kereskedő Ábrahám Márton azt panaszolya, hogy Urszul Antallal úgy egyezet volna meg, hogy ha 200 aranyat Fehér Péternek jó interesre elszerezheti, akkoron az 2000 forint interesén felyül amit szerezhethet megosztva véle továbbra hogyha nékie 4 ökrököt vásárolna maga pénzín 400 forintokat adna fáradságáért, mindezenen felyül kérvén 1000 forintokat költsön Urszuly Antaltól, abban zálogban 4000 forintos Contractusban által adván, most vissza adni nem akarja holott az 1000 költsön vett summával Computualis nem tartoznék.

Az bé panaszoltatott azt feleli, hogy az 400 forintokat oly formán ígérte volt, ha maga pénzín négy ökrököt veszen és nem más okon de mivelhogy az négy ökrököt meg nem vette az ígért 400 forintokkal nem tartozik hanem vévén két ökrököt annak az árrát kihúzván az ezer forintokból még tartozik Ábrahám Márton 530 Rf melynek megfizetésivel az Contractust kiadja.

Határozás

Az felek előadásokból igaz lévén az hogy a panaszló Urszuly Antaltól 1000 Rf-kat vett költsön, és in securitatem által adta 4000 Rf-tos contractussát, és hogy két ökrököt a panaszló adott Urszuly Antalnak 534 Rf-kban. Tehát még tartozik a panaszló fizetni az 1000 forintból 463 Rf-kat mely summát ha az jövő Szent György napig ki nem fizet bíró atyánkfia Urszuly Antal kérésére exequáltasson ugyan azért az 4000 F-tos contractus ezennel visszaadatik a panaszlónak meg lévén már ítéltetve az 463 ft. adósság kifizetése.

Az 400 forintokat pedig a panaszló helytelenül pretendálván Urszuly Antalón, mivelhogy az egyezésnek eleget nem tett a panaszló Ábrahám Márton, és az négy ökrököt meg sem vette, mely esetben ígértetett volt az 400 forint jutalom ugyan-azért ezen kereset alól absolváltatik is a bepanaszoltatott.

* * *

445 old. 14 szám

1812. április 10.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak februárius 24-ről 1749. szám alatt költ Rendelése, melyben az 1810-ik esztendőben végben vitetett bírói Candidátiót az közlött Schema szerint felküldeni parantsoltatik.

Határozás

Irassék meg alázatosan, hogy az kiparantsolt Candidátiót a Schema szerint alkalmaztatva azon esztendőben április 6-ról 34. szám alatt nem csak hogy felküldöttük, hanem ahhoz képest a Confirmatio az tisztelt Királyi Gubernium által meg is esett 3685. szám alatt költ kegyelmes Rendelés által.

1812. április 15.

Bíró Atyánkfia az marhahúsnak a publicum fogyasztásai-ban való szüksége miatt az Méltóságos Fő Királyi Bíró úrhoz folyamodván aszt kérte, hogy valamint eddig is az ilyen esetekben megengedettett az hopsában való hús vágás mostan is méltóztatnék megengedni, mivel másképpen az marha drágaságában és a pénz nagy szükségiben a nép nagy fogyasztást szenved az húsban, melyre a Méltóságos Fő Király Bíró úr aszt válaszolta, hogy noha ezen kérés az igazsággal éppen nem ellenkezik egy olyan helyen az hol privilegiált czéh nintsen, de mivel az katonai Jurisdictio eziránt ellenkezését mutatya az két Jurisdictio között támadható egyenetlenségre nézve meg nem engedheti hanem az fórum folyamodjék a Felséges Királyi Guberniumhoz.

Határozás

Az nehézségeknek melyek az marha hús fogyasztásában előadják magokat alázatos feladások mellett.

Kérettesék a Felséges Királyi Gubernium, hogy az hopsában való marhahús vágás engedtessek meg.

* * *

1812. április 15.

Bíró atyánkfia jelentést téssen, hogy az Felséges Királyi Thesauriátus ezen Mercantile Fórum alázatos kérésire az Molduvában bójáró marhás kereskedőknek az arany monetának bévitele iránt kért Passusokat még eddig el nem küldötte.

Határozás

Sürgettesék Felséges Király Thesauriátus előtt, hogy az bé küldött lajstrom szerint méltóztassék a Passusokat elküldeni, mivel másképpen az kereskedés nagyon meg fog csonkulni.

* * *

448–449–450 old.

16 szám

1812. május 1.

Czárán Jósef örmény kereskedő panaszolya, hogy Erános Jakab testvéreivel együtt ellene törekedvén azzal fenyegetőzik, hogy megöli, és múlt étczaka is kivont kardal leselkedett utána az utzákra, és amidőn rajta bosszuját nem tölthette, maga feleségít, és anyósát Merza Szárkisznét öszveverte s rontotta, a panaszlót pedig az utzákon tolvajnak kiáltozván Erános egy fészit úgy hajtott utána, hogy az földön a kövekben megakadván szikrázott.

Az egész feladást bizonyítják személyesen előállított tanuk: Lázár Péter, Csiki János, Fejér Péter, Ábrahám Márton, és Kopacz Lukás.

Határozás

Mindenekben megvizsgálván ezen Mercantile Fórum az feladásnak pontyait, és azokra megkérdeztetvén az előállított tanuk bizonyoson kijött, hogy az panaszló Czárán Jósefet betsületűt rontó tolvaj szó szidalmazásokkal alacsonította Erános János és ezen szidalmazásokat Erános Gergely is sokszorozván, az is kivilágosodott, hogy Erános János a panaszlóra fészit hajtván

noha nem tanálta, mindazon által a cselekedet rossz célból volt elintézve, és azért könnyen veszedelemben ejthette volna a panaszlót. Ugyan azért Eránosz János 12 Rf-kig, és Eránosz Gergely 6 Rf büntetésnek olyan intéssel, hogy az fórum előtt, Czárán Jósefet megkövessék, és ez által megsértet betsületét hozzák helyre: továbbra pedig mind az hárman ezennel ítetnek, hogy ha továbbra efféle veszekedésekben, és erejekben bizakodó verekedésekben tanáltatván azonnal minden eddig való cselekedeteknek kimagyarázásokkal fiscus kézben fognak adatatni most tehát mind az kiszabott büntetést, mind pedig fórum taxáját kifizetni kötelezzetnek.

Eránosz Jakab iránt pedig mivel, hogy jelen nintsen, az Ítélet függőben hagyattatik az jövő hétfőig amikor is megjelenni tartozik, különben a fórum ha meg nem jelenik maga határozását reája nézve is meg fogja tenni.

* * *

450 old.

17 szám

1812. május 1.

Mai napon előfordulván, hogy a Tölgyes Revindicalt havassát kiarendálván az Molduvában járó örmény kereskedők az Mercantile Fórum közben járására ugyanazért az szegény örmények Contributioja felsegélésére ígertenek 200 Rf-kat jó pénzben úgy mindazonáltal, hogy Eránosz Jánost és testvéreit ezen Tölgyesi társaságban meg nem tartják.

* * *

450–451 old.

18 szám

1812. május 1.

A Tölgyes arendátorai panaszolván, hogy a Tölgyes harminczadi hivatal minden egyezés vagy hírtétel nélkült magok szükségekre az árendás havasban feles szántásokat tettenek, ami is az árendátoroknak tetemes károkra vagyon.

Határozás

Hivataloson tanáltassék meg az harminczadi hivatal, hogy az ilyen cselekedetekről szünyék meg, másképpen az felsőbbségnek fel fognak adatatni.

* * *

451–452 old.

19 szám

1812. május 4.

Olvastatik a Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úrnak Rendelése, melyben aszt kíványa, hogy az idevaló örmény lakosok is az katonaság számára naturát administráljon gabonában, zabban és szénában, ezen felyül vágó marhákban is segítségül legyenek.

Határozás

Írassék meg a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak, hogy az örmény lakosok eddig elő akármely háborús időben natura adásra nem szorítottak mint hogy fekvő jószágot nem bírván házbérben laknak. Ugyanazért ez úttal is azzal nem terheltethetnek, méltóztassék azért a Méltóságos Fő Király Bíró úr ezen terüktől az örmény lakosokat menté tenni.

1812. május 4.

Előfordulván Czárán Jósefnek Eránosz Jakab ellen való panasza, és mivelhogy a panaszló aszt jelenti, hogy Eránosz Jakabbal megbékéllet, és nékie tökéletesen megengedet vett sérelmeiről.

Határozás

Tekintetben vette ugyan ezen Mercantile Fórum a sérelmesnek megengedésít és aszt is hogy Eránosz Jakab utolsó veszedelemben ne juttassék ezuttal a fórum olyan atyai intés mellett enged meg, hogyha legkisebb veszekedésekben, és erköltstelenségben elegyíti magát, akkor minden cselekedetei felfedezések mellett az Nemes Szék keziben fog adatatni.

* * *

1812. május 21.

Molduván Dávidnak kérelem levele olvastatik melyben panaszolya, hogy Lapos havasában megtelepedvén berbétseivel és ketskéivel, Czárán Jósef mint Lapos havasának arendátora 6 czápjait elvette, két pisztolyaival, és átalvetőivel edgyütt, sőt az jószág mellett lévő inast is megverte. Kéri elvett javait vissza adatatni, és az inasa megverésiért illendő elégtételt szolgáltatni, kárával, költségivel és fájdalommal edgyütt.

Felolvastatván, Czárán Jósef így tette feleletit: az instantiában tett kitételek telyességgel nem úgy vadnak, mert szombaton hajtátván Laposban a berbétsek, hétfőn estvélig ottan

maradtak, és akkor kihajtatván onnan a kárt tévő jószágot, 6 czápokot el is vett, hogy a berbétsek által okozott kárt fizesse meg a panaszló, és aszt meg is kíványa: Ami a gyermek megverését illeti, igaz hogy egy kis páltzikával kétszer reá ütöt azért, hogy nem akarta a berbétseket kihajtani.

Határozás

Az megvallás szerint bizonyos lévén, hogy a panaszlónak mint egy 300 darabból álló berbétsei, és ketskái az arendás mezein a bépanaszoltotnak szándékos akaratból legeltettek, mely által a mezőben sok kár okoztatott, de mivelhogy a mostani időben a fű nem olyan nagy, hogy szemben tűnő kár eshetett volna: azért a panaszló fizessen oh bankóban 100 Rf-
kat, és azután az elvett ketskéket adja vissza a bépanaszoltot Czárán Jóseff ami a gyermek megveretését illeti, noha maga jószágán a szófogadatlanságért esett a megveretése, a fájdalomért mindazon által fizessen 12 Rf.

* * *

455 old. 22 szám

1812. május 21.

Bíró atyánkfia hivataloson jelenti, hogy Cziffra Jakab senator atyánkfiát, minden fórum gyűlésire meghivatván, telyességgel megjelenni nem akart, sőt mai napon is vakmerőül aszt izente a fórumnak, hogy sem úgy mint senator sem pedig mint Communitás béli meg nem jelenik illetén engedetlenségét a Mercantile Fórum ha el szenved, másoknak is rossz példájára lészen.

Határozás

Mivelhogy Cziffra Jakab atyánkfia maga önként való nyakasságából megvetette a Mercantile Fórumhoz való engedelmességit: azért továbbra a Fórum maga tagjának nem esmérvén, közönségbéli személynek esmértetik.

* * *

455 old. 23 szám

1812. május 21.

Olvastatik Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úrnak válaszoló levele, melyben tudomásul adja, hogy a naturák adása iránt való mentességit a Mercantile Fórumnak a Méltóságos Tartománybéli Fő Biztosság eleiben terjesztvén, az onnan való határozásig a Naturák adása függőben marad.

Válasz

Tudomásul vétetik.

456 - 457 old. 24 szám

1812. június 4.

Olvastatik Vice Király Bíró Mikó János úrnak levele, melyben jelenti, hogy a Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz érkezett rendelete szerint a Tartománybéli Méltóságos Fő Biztosságnak az örmény lakosok a Natura adásban ezúttal további elkerülhetetlen szükségig kiméltessék meg: aszt mindazon által hathatósan ajánlja a Nemes Csík Széki tisztség, ajánlásából, hogy

mivel ezen egyesült Nemes Széknek 30 vágó marhákot kellett adni, melyeknek bőrei, tagjai vissza adatatván az húsa 2 kr-on fog vágatni a katonaság számára. Ezen marháknak adminisztrációjokat vállalja magára az örmény Communitás.

Határozás

Irassék meg a Vice Király Bíró úrnak, hogy örmény Communitás tehetetlensége nem engedi ezen terhet magára vállalni.

* * *

457 - 458 old.

25 szám

1812. június 10.

Olvastatik panassza Zakhariás Sándornak, melyben panasolván, hogy nagyobb testvérei Zakhariás Miklós, István, János és Alosy együtt megosztozván, és mindeniknek szembetűnő summa jutván nékie nagy megcsalattatásával, az atyai házakon kívül csak 4000 Rf-kat oh bankóban szakasztottanak ámbár ő is 8 esztendő alatt a boltban szolgálván sanyarogván kereső társ volt, s ennél fogva ha ... fizetések legény lett volna is sokkal több résznek kellett volna jutni. Kéri törvényesen kiszakasztatni az ötöt illető részt a testvérek között végben vijendő osztályt parantsoló törvény szerint.

A bépanaszoltatottak előtt felolvastatván aszt felelik, hogy a feladás abban sem igaz, hogy 8 esztendőktől fogva szolgált volna a boltban, hanem csak öt esztendő oltá, mivel két esztendeig iskolában járt, a közkereskedést pedig csak tíz esztendőől fogva folytatják egyéb aránt, mivelhogy az atyokról capitalis nem maradott, hanem magok szorgalmatosságok által szerzet-

ték a vagyont, amit jó akaratyokból adtak, hogy többet adjanak a törvény sem szoríthatya.

Határozás

Minyájon jelen lévén az bépanaszoltatott testvérek, a Mercantile Fórum előtt megegyezésből az házakon, lovon és órán kívül, melyeket az egyezés levél szerint önként megígértének a testvérek a panaszlónak 6000 Rf-kat régi bankóban hogy 15 nap alatt kifizessenek a bé panaszoltatott testvérek meghatározott olyan kifejezéssel, hogy valamint a panaszlónak további keresése nem léssen bátyain úgy a bátyai is a meghatározott summát kifizetni tartoznak különben executioval is fel fog vétetni.

* * *

459 - 460 old.

26 szám

1812. július 12.

Olvastatik panasza Agopsa Keresztesnek, melyben panaszoja, hogy Dobribán Istvántól vásárolván 31 pár bárányokat, és hogy az árrát ki nem fizethette alkalom szerint 100 bárány bőrököt vett az adósságban és 10 pár botskort, s ennél fogva a megvásárolt jószágnak arra fennebb menvén 56 Rf-kat, ezen summát kifizetni nem akarja, azért, hogy a megvásárolt bőrököt mostan betsü szerint akarja elvenni.

A bépanaszoltatott aszt feleli, hogy mivel a bárányok árrát ki nem fizette terminusra a panaszló hogy magát securizálja azért vette el a bárány bőrököt, ugyan azért, mostan aszt kíványa, hogy betsültessenek meg, és a szerint által is veszi.

Határozás

Megvizsgálván ezen Mercantile Fórum a feleknek egymás ellen való feladásaikat, és védelmeket, bizonyosnak tanálta a Mercantile Fórum, hogy a bépanaszolt Dobribán István maga megvallása szerint is megesmérte, hogy a bárány bőrököt alkalmom szerint magához vette, noha azon tartalékkal, hogy a maga pénzt a bárányok árát megkaphassa, de ezen fogyatkozást ki pótolhatta volna azzal hogy bírāja által maga securitására Sequestráltasa a bőrököt, és azért hibázott is azzal, hogy maga magának bírāja lett légyen, az valóságos eltökéltet vásárt pedig az is erősíti, hogy az megalkudott 100 bárány bőrökre 2 bőrt vett vásárban, azért tartozik a bépanaszoltatott Dobribán István a megvásárolt bőrököt megtartani és a panaszlónak az hátra lévő 50 Rf a fórum taxájával edgyütt mindöszve 81 Rf-kat oh bankóban kifizetni a további költsége, és hátra maradása panaszló Agopsa Keresztesnek azért meg nem ítéltetik, hogy a bárányok árát a terminusra meg nem fizette.

* * *

461 old. 27 szám

1812. július 19.

Olvastatik a Gyergyó Szent Miklósi Nemes Compánia Commandó jelentése, hogy Eránosz Keresztesnek adósa lévén Márton György gyalog katona 350 Rf-kat megfizetni kíványa, de mivel Laptis Márton is adós Márton Györgynek 400 Rf ha ezzel a fórum megfizetet, akkor Márton György is kifizeti Eránosz Keresztest, vagy pedig a bőrököt vegye vissza Eránosz Keresztes, avagy várakodzék amig eladhatya.

Határozás

Mivelhogy Márton György marha bőrököt vásárlott Eránosz Kereszttestől, és azokat míg el nem adhatta, tehát a 350 Rf tartozzék Eránosz Keresztes a fele bőrököt vissza venni vagy várakozni, míg Márton György eladhatya. Mely iránt a Compánia Comandó tudósíttassék.

* * *

462–463 old.

28 szám

1812. június 19.

Olvastatik kérelem levele Ávéd Antalnak, melyben panaszoja, hogy Molduvai Kultsár Györgynek adván egy lovat és 230 Rf-kat hogy 8-ad napok alatt egy szürke szőrű négy esztendőös lovat adjon, de mind eddig ki nem fizetvén, mivel Keresztes Gergely kezes volt Kultsár Györggyért, kéri a kezeset a fizetésre szorítani.

Ezen keresetre Keresztes Gergely bé adja assessor Benes István úrnak atestátumát arról, hogy midőn Ávéd Antal a bépanaszoltatot Keresztes Gergelynél lévő portékáit Kultsár Györgynek kiadatta akkoron a kezességről lemondott, azért a bépanaszoltatot kéri, hogy a kereset alól feloldoztassék.

Határozás

Megvizsgálván ezen Mercantile Fórum mindkét felek feladásait, noha Keresztes Gergely Benes István testimoniumával aszt akarja is bizonyítani, hogy Ávéd Antal szabadította volna reája, hogy Keresztes Gergelynél lévő portékáit kiadja Kultsár

Györgynek, és akkoron Keresztes Gergely a kezességről le is mondott volna, de mivel azon testimoniumban az vagyon, hogy az Oláhnak Kultsár Györgynek kiadván a portékákat azonnal, el is ment véle maga Keresztes Gergely meg vallásából, és Gyergyó Szent Miklósi lakos Ráduly Vaszinak bizonyításából kivilágosodott, hogy Kultsár György, a portékákat nem csak el nem vitte, hanem annak utána írt is Ávéd Antalnak, hogy ha a portékákat el nem küldi az alku lovat is meg nem adja: Ugyan azért maga Ráduly Vaszi mint megfogadott legény vívén el Gyimesben a portékákat Keresztes Gergelyel edgyütt, ottan Keresztes Gergely maga kezire vette a fenn forgó portékákat: sőt maga Keresztes Gergely is megvalya, hogy két versen is járt Gyimesben, hogy Kultsár Györgytől a szürke lovat elhozná, melyekkel megbizonyíttatik, hogy a kezességről le nem mondott nem is mondhatott: azért ha 30 napok alatt az alku szerint való szürke lovat Kultsár Györgytől eddig tett és 220 Rf-ra legitimált költséggel edgyütt a lónak árát tartozik Ávéd Antalnak megfizetni azon 127 Rf-kal edgyütt, melyeket maga megesmért hogy adósa volna Ávéd Antalnak.

És mint hogy azon két pej lovak melyeket Bárány Jánossal hajtanak, megvilágosodott, hogy a Bárány János pénzivel vásároltattak, azért a lovak Bárány János birodalmában hagyattatnak, hanem ami a nyereségből Keresztes Gergelynek részére jutna, azt tartozzék Sequestrumban bíró atyánkfiának bé adni mind addig míg Ávéd Antalt kielégíti Keresztes Gergely.

A kezes Keresztes Gergely protestál és Novumot jelent.

A Pretendens protestál a további költség iránt.

* * *

1812. június 23.

Olvastatik panaszos keresete örmény kereskedő Kopacz Lukátsnak, melyben panaszolja: hogy azon fundusban, melyet még néhai atya is közösen bírt Kopacz Keresztessel háborgattatik Kopacz Keresztes által, és az örmény gyakorlott szokás ellen, alattomban a fundus gazdáival alkalomra menvén ötöt ki-rekeszteni, nevezetesen a Timárház helyből törekedett, holott a fundus gazdái mindenkor azon voltak hogy közösen bírják amint eddig is birodalmokban volt ki tetczik pedig a régi bémutatott Contractusból, hogy mindenkor az atyok is békességes közös birodalmában voltak, kéri, hogy mindenik fundusnak ez utáni közös birodalmában egyesén élni határoztassék meg: anélkül hogy a Kopacz Keresztes által tett Contractus jó vagy rossz volta érdekeltessék.

Kopacz Keresztes maga mentségire beadja 1812-ik esztendő május 28-án költ Contractussát, melynél fogva ki arendálta a Timár ház helyet.

Mely ellen Kopacz Lukáts beadja sub littera D. lévő testimoniumát, mely szerint a fundus gazdái aszt erősítik, hogy úgy adták Kopacz Keresztesnek a fundust hogy ő aszt állította, hogy Kopacz Lukátssal meg fog egyezni.

Határozás

Amennyiben az örmény lakosok között gyakorlott szokás és törvény gyanánt megtartott rendtartás megengedi ezen Mercantile Fórumnak ezen tárgyban avatkozni, annyiban hogy egyik örmény lakos a másiknak prejudiciumára, és megrontására fundust vásárolni büntetés alatt tilalmaztatott, annál is inkább test-

vérek, és testvérek gyermekei között azon fundust, melyet régi időtől fogva közösön bírtanak, Kopatz Keresztes a Kopatz János gyermekei kirekesztésekkel megvásárolván annál is hibásabb volt, hogy magok a fundus gazdái arról tettenek bizonyítást, hogy másképpen Kopatz Keresztesnek nem is adták volna, ha azt nem állította volna, hogy Kopatz Lukátsal meg fog egyezni. Mivel tehát a fundusoknak fekvések felosztások oly határok közé vagynak szorítva, hogy közös birodalmon kívül sem az Békény vizire, sem a piatzra szabados menetele nem lehet a Kopatz János maradékainak az honnan valóságos egyenetlenség származván ki teszik, hogy Kopatz Keresztes az addig közösön birt fundust a panaszlók prejudiciumára vásárolta meg: hogy mind a vízre járástól, mind a piatzra valótól elszoríthassa: Ugyanazért ezen cselekedetivel Kopatz Keresztes valójában a büntetést magára vonván, a fórum mindazon által különös tekintetből engedvén el, meghatározta, hogy az eddig közösön birt fundusokat ezután is közösön bírják annál is inkább hogy Kopatz Lukáts félidőre ki is fizette a fundus gazdáinak, melyet hogy elvettek a fundus gazdái valósággal meg esmerték a fundusnak közös biradalmát.

Ami az havas biradalmat illeti, mivel hogy Kopatz Lukáts a jobb résznek választásával kifizette a jobbulást, nem tartozik fizetés nélkül maga havasában Kopatz Keresztesnek marháit megszenvedni, hanem 3-ad napok alatt vagy fizesse ki, vagy a fizetésről adják kötelező levelet.

A Timár házbéli üstököt pedig ha közösön bírni nem akarják osszák el egymás között amelyiknek szüksége lenne reájuk a másikat fizesse ki, a fórum öszve gyűlésire tett 5 Rf jó pénzben felit Kopatz Lukátsnak, Kopatz Keresztes, úgy a Deliberátum taxáját is megfizetni tartozik.

1812. július 16.

Novum Simplex mellett újabban elő vétetik panasza Ávéd Antalnak mint Novizátus panaszlónak: Keresztes Gergely mint Novizáns ellen, melyben a Novizátus maga különös könyörgő levelében kéri, hogy az Novum előtti Ítélet in rem adjudicatum vétessék, vagy ha maga ideiben adta volna bé Novumát a Novizáns feleletre adattassik ki.

Határozás

Kiadatik feleletre 8-ad napra a Novizátusnak 8 darabokban.

* * *

1812. július 16.

Néhai Frunkutz Mária vagyonaiból, ami a temetésre el nem költ 15 Rf és 12 kr. jó pénzben által adatot Miklós Fekete Cajetánnak, aki a megholtak árva leánykáját tartya, hogy az interessit költse a gyermek tartására, a capitálist pedig tartsa meg az árvának felnevekedése idejire.

* * *

1812. július 16.

Olvastatik könyörgő levele Agopsa Keresztesnek, melyben Dobribán István ellen hozott Ítélet tartása szerint az 61 Rf kifizettetni rendelni kéri.

Dobribán Lukáts elő álván beadja Agopsa Keresztesnek 1803-ik esztendőről költ Contractussát 300 M forintokról, melynek megfizetése iránt június 12-kén ezen esztendőben a fórum által meg is íntettetett, de ki nem fizette, ezen summa pedig scala szerint téssen 130 forint 20-kr melyből kivéven az 60 Rf marad még adós Agopsa Keresztes 57 Mf kéri ennek megfizetésére szorítatni.

Határozás

Noha az bémutatot Ítélet szerint Dobribán István liquidáltat a fórum taxájával edgyütt 61 Rf-kat, mindazon által a pretendens tulajdon contractussa szerint még 1803-ik esztendőről fogva tartozván 130 Mf 20 kr és ebből kivéven az 61 Rf maradt adós Agopsa Keresztes 57 Mf melyet ha 8-ad nap alatt ki nem fizet, executoroknak kineveztetnek Fitzus Márton, és Kritsa István atyánkfiai.

* * *

1812. július 17.

Olvastatik könyörgő levele Ávéd Antalnak, melyben kéri Keresztes Gergelyt arra szorítani, hogy miglen Novum mellett lévő Keresetben végső Ítélet leszen kezest állítson.

Válasz

Igyekezik a könyörgő maga mentségit a Keresztes Gergely Novi Ratioira megtenni a kiszabott idő alatt, és ha akkor is a könyörgő nyertes félnek marad, akkor kérheti a kezességet, minthogy az előbbeni Ítélet kimondásakor maga személféért Keresztes Gergely kezest állított annál többet a könyörgő nem kereshet: emellett minthogy a könyörgő bíró atyáncfia házánál a fórum ellen illetlen szókot szóllott, azért ezuttal 6 Rf(ra) büntettetik, és ha még továbbra is nyelvésségben tanáztatik testi büntetetését el nem kerüli.

* * *

1812. július 18.

Kritsa Péter atyáncfia, mint bíró atyáncfia által ki bocsátott Régius bé adja arról való tudósítását, hogy az néhai Abrahám Márton leánya Katalin, Ursuj Andrásnéval miképpen egyezet legyen meg az házak iránt, melyben eddig laktanak és mostan az ház taxáját 75 Rf-kat lefizetni nem tudván által engedte lakásul Ursuj Andrásnénak aki a háznak taxáját 75 Rf. Méltóságos Horváth Dániel úr jószágai árendátorainak ki is fizette.

* * *

1812. július 31.

Olvastatik panasza kisebb Szöts Jánosnak, hogy ez előtt két esztendőkkel Eránosz Jakabért Molduvában rajta a Molduvai tisztek 8 tallérokat és 15 parákat felvettenek, melyekkel Eránosz Jakab tartozott Molduvai Pitzilika Péternek, és a vatáf az kifizetésről írást adván s aszt bé mutatván bíró atyánkfiának, Eránosz Jakab lova el is vétetet, de Eránosz Jakab alattomban a lovat kicsalván már fizetni nem akar, kéri Eránosz Jakabot a fizetésre szoríthatni.

Határozás

Mivelhogy a vatáf írásával megbizonyította a panaszló bíró atyánkfia előtt, hogy a panaszlón Eránosz Jakabért vétetett fel a 8 tallér és 15 para azért Eránosz Jakab tartozik megfizetni a fórum taxájával edgyütt, melyek mind öszve a mostani pénz nemiben tésznek 13 Rf-kat és 24 kr.-kat

* * *

1812. augusztus 4.

Olvastatik bíró atyánkfiához utasított rendelése Méltóságos Gubernium Gróff Bánffi György úr eő Excellentiájának 8-a Júly a. c. melyben parantsoltatik, hogy petsét alatt lévő, és ezen Rendelésben zárt különös parantsolat a fórum gyűlésében bontatván fel aszt azonnal ki hirdetetni szoros kötelességé tétetik, és hogy a fórum gyűlésiben bontatott fel s a petsét meg sértve nem volt, arról a fórum tagjai testimoniumot adván, azt bíró atyánkfia maga legitimatiójára eő Excellentiájának külgye fel.

Határozás

Minthogy bíró atyánkfia által elő mutatott petsét alatt lévő rendelés minden sérelem nélkült tanáztatott arról a fórum tagjai a testimoniumot ki is adván küldessék fel bíró atyánkfia által eő Excellentiájának: a rendelés foglalatya pedig közönségesen kihirdettetett.

* * *

472. oldal 39. szám

1812. augusztus 4.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak július 8-án folyó esztendőben 5910. szám alatt költ kegyelmes rendelese, melyben parantsoltatik eő Felsége által némely harminczadbéli vámoknak fel emelése iránt ki adatott Felséges határozását ki hirdetetni

Határozás

Ki hirdetetett és mindeneknek tudtokra adatott.

* * *

472–473 old. 40 szám

1812. augusztus 4.

Felvétetik Novum mellett való keresete Ávéd Antalnak mint Novizátus panaszlónak, Keresztes Gergely Novizáns ellen kezességből származott károsodásai megfordítások iránt.

Határozás

Megvizsgálván ezen Mercantile Fórum mindkét feleknek egymás ellen tett erősségeiket bizonyításaikat, világos a Novizánsnak beadott, és a Mercantile Fórum által authenticált esketésiben meghűtölt társuk vallomásaiból, hogy noha a Novizans Keresztes Gergely kezességet vállalt volt is Molduvai Koltsár Györgyért, de azon kezesség alól maga a Novizátus Ávéd Antal felszabadította aszt mondván, hogy többet hiszen Koltsár Györgynek, mintsem a kezes Keresztes Gergely Novizánsnak, ugyan azért a Novizansnál in securitatem lévő portékákat kiadatni rendelte az 1-ső és 2-dik bizonyságok szerint, eszt pedig azzal is inkább megbizonyította a Novizatus, hogy nem csak maga személyesen bément a sántzban, hanem tulajdon költségén fogadott személyeket is küldött oda, hogy a Koltsár György által hozandó lovat hoznák el, mindezekkel pedig, ha a Novizans kezesség terhe alatt lett volna telyességel nem tartozott tselekedni, mely erősségek ellen a Novizátus bizonyságai, akik közül ketteje valya ugyan, hogy kezes volt a Novizáns, de arról, hogy a kezesség rajta maradott-é, vagy az alól felszabadította maga a Novizátus semmit sem valhatván, erősséget nem adhatnak. Ugyan azért a Novizáns Keresztes Gergely eddig tett, és ezuttal 21 Rf-kra és 14 kr-ra jó pénzben legitimált költség megfordítása mellett, az előbbenni Itélet megváltoztatásával a kereset alól feloldoztatik.

A Felperes Novizatus appellálya a Felséges Királyi Gubernium eleiben.

A Novizáns protestál további költségeiről és hurczoltatásairól.

Itélet

Felbocsáttatik

Die 17-a Aug. appellans Ávéd Antal, assessor Váradi Antal Uram által az appellationról lemondván Novumot jelent.

1812. szeptember 9.

A Felséges Királyi Gubernium Június 22-én 1812 esztendőben 5045. szám alatt költ kegyelmes rendelkezésében parantsolya kihirdetetni.

Hogy noha a bankó czédulák betse leszállítása után az Erdély ország gyűlésében az határozttat volt is, hogy a Conventionalis pénzben obligált adósságok megfizetések iránt addig mig Conventionalis pénz adatnék folyamatban az adósoknak az adósság megfizetésére Moratorium engedessék. A Statusoknak ezen határozását eő Felsége helyben nem hagyván, méltoztatott parantsolni, hogy e tárgyban tett ki hirdetésit a Felséges Királyi Gubernium vissza vonván utólag hirdettessék ki, hogy az adósságok megfizetésére való Moratorium eő Felsége által helyben nem hagyatott: ugyan azért a következőket ki hirdetetni parantsolya.

A Nemes Ország Rendei határozásainak 2-ik pontyára nézve, az adósságok megfizetése tárgyában két megfizetésre való mód állítatot meg: eő Felsége által, a Patentálisnak 15-ik paragrafusa tartása szerint, ha az adós maga 1799-ben vagy azután is költ Obligatorialisánál fogva arra kötelezte magát, hogy a felvett adósságot Conventionalis monetában tartozik megfizetni, vagy pedig meghatározott Conventionalis moneta nemiben huszasban vagy aranyban, az első kötelezés állapotában az adósságot váltó czédulában, a második kötelezés állapotában pedig akár mitsoda Conventionalis pénz nemiben megfizetheti.

Mivel pedig az adós maga adósságát nagyobb summában hogy sem az adósságot felvette megfizetni nem kényszeríthetik,

azért ha az adósságot bankó czédulában vette, ha szintén arra köteleztesse volna is magát, hogy Conventionalis monetában tartoznék megfizetni, mégis amíg a bankó czédulák folyamatban lesznek azokban megfizetheti, vagy pedig váltó czédulában scála szerint fizetni köteleztethetik.

Az Nemes ország Rendei határozásának 2-dik pontyára paragrafusára, hogy az adóssoknak miképpen adatathassék az megfizetésre Moratorium engedése iránt költ Felséges határozása mely eddig is szokásban vétetett továbbra is tartassék meg és az adóssoknak közönségesen engedendő Moratorium volta-képpen eltöröltetik az az mód melyet az Nemes ország Rendei határoztak volt: hanem az Erdélyi Felséges Udvari Cancelláriától lehet Moratoriumot kinyerni, az hol az igaz Creditorok iránt mindenkor tekintet fog lenni, amidőn az adósok is a kielégítésnek módjával bátorságot fognak mutatni.

Határozás

Kihirdettetett, és szoros megtartás és ahhoz való alkalmaztatásra szolgál.

* * *

477 - 478 - 479 old.

42 szám

1812. szeptember 9.

Olvastatik kérelem levele Tisztelendő Plébánus Keresztes János úrnak melyben belé zárván kötelező levelit Kápdéb Miklós atyánkfiának de a 1801 1-a July költet mely szerint tartozik 1506 Rf-kat kéri, hogy mivel az adós az adósságot nem az Felséges Rendelések szerint hanem az leszállított bankó betsiben akarja fizetni, holott azon summának nagyobb része jó

ezüst monetában volt adva, meg határozatni, hogy vagy olyan monetában fizesse vagy scála szerint, hátra lévő interessel és költségivel edgyütt.

Az adós maga mentségít abban teszi, hogy mivel az ezüst pénznek lapját fizette, és aszerint Computáltat bankóban, tehát az csak úgy vétethetik mint bankó czédula, scála szerint sem tartozik fizetni a Rendelések szerint, az interessel azért nem tartoznék mivel a Capitálissal bankóban kínálván fel nem vette a Creditor.

Melyre a Creditor aszt feleli. hogy a Bankó czédula devalvatioja után kínálta 300 Rf-kal váltó czédulában, és azért nem vette el a summát, azért kéréséhez ragaszkodván Itéletet vár.

Itélet

Megvizsgálván a Mercantile Fórum mind a panaszló Creditor, mind pedig az adós eő kegyelmeknek egymás ellen tett erősségeiket, noha világos, hogy a Creditor az adósnak ezüst pénzben jobb részt pénzinek, de mivel hogy az ezüst pénznek lapíját vette és ennél fogva az egész summa csak úgy vétethetik mint bankóban adott Capitális, sőt a kötelezésben is nintsen arról emlékezet, hogy hasonló monetában fizetnének meg az adósság, azért eő Felségének a Felséges Királyi Gubernium által június 12-én 5045. szám alatt költ Felséges végezésénél fogva meghatározott ezen Mercantile Forum által, hogy scála szerint tartozzék az adós váltó czédulában megfizetni a pretendált summát téssen pedig 1801-ik esztendőben júliusban 100 Rf scála szerint 86 Rf. 12 kr váltó czédulában ennél fogva az 1500 Rf bankóért tartozik fizetni scála szerint 1293 Rf-kat váltó czédulában: és mivelhogy az adósság megkínálása nem volt törvényes summában, azért a creditor is elvenni nem tarto-

zott, ugyan azért esztendei, és két holnap i interessit is tartozik az adós megfizetni, mely téssen Salvo Calculi errore 90 Rf. 23 Kr ehhez járulván a fórum és Deliberátum taxaája is, mind együtt tehát tartozik fizetni az adós váltó czédulában 1391 Rf-kat és 23 Kr-kat, mely summát ha mától számlálva 15 napok alatt ki nem fizet, executoroknak kirendeltetnek Fitzus Márton, és Zakhariás Miklós atyánkfiai.

Az adós protestal ezen Itélet ellen és a Felséges Királyi Gubernium eleiben Recursust jelent.

A Creditor protestál további költség fáradság és interes iránt.

* * *

479 old. 43 szám

1812. szeptember 15.

Olvastatik kérelem levele Ávéd Antalnak, melyben jelenti, hogy mivel Keresztes Gergely megegyezett légyen vele hogy Molduvában Koltsár Györgynek felkeresésire menyenek, hogy kárát rajta felvehessék mégis ezen egyezésnek eleget nem tesz Keresztes Gergely, kéri hogy e miatt szenvedet kára megfizetésire szoríttassék.

A bépanaszoltatott aszt feleli, hogy a terminált időben el nem mehetet ugyan, de kész egyezését bé telyesíteni.

Határozás

Tartozik Keresztes Gergely a panaszló által meghatározandó üdőben elmenni és kötelezésinek eleget tenni, különben a kötelezés terhén fog maradni.

* * *

1812. szeptember 21.

A Csík Szeredában lévő sokadalom alkalmatosságával csinálendő sátor hely iránt Wertán István atyánkfia abéli pre-tentiojára, hogy véle egy társaságban lévő Zakhariás Antal és István rang szerint csinálhassák a sátort.

Határozás

Mivelhogy Zakhariás Antal és István Wertán István atyánkfiával egy kereskedésen vadnak, és maga asztalánál is tartya az ifiakat, most ugyan mivel Kritsa István atyánkfia sátort nem csinál Szeredában, tehát az új boltosok Zakhariás Antal és István, Wertán István atyánkfia kereskedő társai, Fitzus Márton atyánkfiával szemben csinályanak sátort, továbbra pedig a sátor helyek iránt rang szerint való határozás elhalasztatik

* * *

1812. szeptember 21.

Határozás

Minthogy Urmántzi Márton, testvérinek Urmántzi Vertán-nak karját gonosz ütéssel illette, azon kívül torkon is fojtogatta, és az ilyen cselekedetekben szokásos most ezuttal 48 óráig kemény fogságban fog tartatni, és 12 forintokig megbüntettetik, és ha továbbra legkissebb efféle erköltstelen cselekedetben tanáltatik az fórum ki veti maga társaságából, és minden eddig való cselekedetinek leírásával a Nemes szék kezében által adja.

* * *

481 old. 46 szám

1812. szeptember 21.

Szeptember 27-ik napján Csomafalvi gyalog székely katona Lukáts Tamás és örmény kereskedő Botsántzi Gergely négy ökrök árok iránt úgy egyesztenek meg, hogy 1-a 9^{bris} Botsantzi Gergely fizessen 50 Rf 1-a X^{bris} hasonlóképpen 50 Rf 1-a január-ig, hasonlólag 50 Rf és végre 1-a február ugyan 50 Rf váltó czédulában minden kifogáson kívül.

* * *

481 old. 47 szám

1812. szeptember 21.

Csomafalvi Pál Miklós és Szilágyi József gyalog katonák meg egyesztenek Botsántzi Gergely örmény kereskedővel, hogy két ökör áraban tartozván Botsántzi Gergely 98 Rf-t váltó czédulában 15 napokig tartozzék várakozni a Creditor, és akkor az egész summát ki fogja az adós fizetni.

* * *

481 - 482 old. 48 szám

1812. október 2.

Olvastatik kérelmi levele Kopatz Istvánnak, és Mélik Bogdán-nak, melyben panaszolyák, hogy 46 darab marhákot eladván Kopatz Lukátsnak párját 105 Rf-ban váltó czédulában, és más eladván az marhákot kifizetni nem akarja, kérik a megfizetésre szorítatni.

Melyet meghallgatván Kopatz Lukáts kérte feleletre kiadatni.

Határozás

Ki adatik feleletre 8-ad napra hogy akkor maga mentségít bizonyításaival tegye meg.

* * *

482 old. 49 szám

1812. október 2.

Fekete alias László Márton panaszolya, hogy Ábrahám Márton contractus szerint tartozván 1200 Rf oh bankóban megfizetni nem akarja, kérvén a megfizetésről rendelést tétetni.

Az adós aszt feleli, hogy az adósságot ugyan nem tagadja de nekie is feles pretentioja lévén addig meg nem fizetheti miglen edgyütt számot nem vetnek.

Határozás

Ha 15 napok alatt ki nem fizeti az adós, executoroknak kirendeltetnek Czárán Antal, és Zakhariás Miklós atyánkfiai.

* * *

482 - 483 - 484 old. 50 szám

1812. október 14.

Czárán Gergely örmény kereskedő panaszolya, hogy Zakhariás Miklós boltos kereskedőnek 40000 Rf-kről szóló assignatit által adván, avégre, hogy abból Zakhariás Istvánnak 25 ezeret Wertán Jánosnak 7850 Rf és a maga részit is kivévén az hátramaradott summát hozza vissza és Zakhariás Miklós minden szabadság engedésin kívül 3000 forint rabattal váltotta

el azon obligatoriát ezen kárt a pretendens szenvedni nem tartozik hanem hogy vissza fizesse reá szorítatni kéri.

A bépanaszoltatot aszt feleli hogy mihelyest az obligatoriális keziben küldötte a panaszló akkor hatalmat is adott az elváltásra, másképpen az assignált summákat ki sem fizethette volna, rabotta nélkült pedig nem váltották el, mivel az assignationnak ideje még el nem jött volt.

Határozás

A feleknek elő adásokból a fórum aszt tanálya bizonyosabb körülállásnak,, hogy Czárán Gergely tartozott volna fizetni Wertán Jánosnak 7850 Rf Zakhariás Miklósnak 3000 Rf és mivelhogy ezeknek terminusra ki nem fizette, tehát amennyiben későbbre fizette az írt summákat anyiban az interesít szenvedni tartozik, továbbra világos lévén az is, hogy Zakhariás István 25 ezer forintokat két héttel előbb vett hogysem a terminus volt, ugyan azért amennyivel előbb vette, annyiban az interessit szenvedni köteles lészen, tehát hogy eszerint a felek között számot vessenek kirendeltetnek Fitzus Márton, Kritsa Péter és Bángi Sándor atyánkfiái, hogy ilyen móddal felszámolván az interest ami fenn maradna az 3000 Rf rabatból aszt egymás között osszák fel.

* * *

484 old. 51 szám

1812. október 14.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak augusztus 31-én 7442. szám alatt költ kegyelmes Rendelése, melyben a Gyergyó Szent Miklósi örmény közönséget a mostani háborús körülállásokban, nem lévén elégséges a Királyi kintstár a

költségeket hordozni az önként való Hadi segedelem adásra buzdítani parantsoltatik, amely arra is fog leginkább szolgálni, hogy ezáltal az adózó rendbéli szegényebb sorsú emberek terhe a lehetőségig könnyebbíttethessék, a segedelem adás pedig megeshetik gabonában élelemre valóokban, borban, pálinkában ló, és szarvasmarhákban nevezetesen pedig pénzben, mely iránt, hogy mennyiben tétetett a segedelem adás tudósítást parantsol felküldetni.

Határozás

Más sessiora halasztatik, hogy akkorra a Communitás béliek is öszve hivatathassanak.

* * *

485 old. 52 szám

1812. október 19.

Ujabban is felolvastatik a múlt sessioban előfordult kegyelmes rendelése a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak 7442. szám alatt az önként való Hadi segedelem adás iránt, melyben

Határozás

Az örmény lakosoknak szerentsétlen kárvallásaik emlékezete mellet alázatosan írássék a Felséges Királyi Guberniumnak, hogy a népnek nagy megeröltetésével 600 Rf-kat ígérnek jó pénzben, melyet elfogadni, és hová lehető beszolgáltatása iránt kegyelmes rendelést tenni méltóztassék.

* * *

486 old. 53 szám

1812. október 21.

Kritsa István, Kritsa Péter és Kritsa Isák, beadják azon egyező leveleket, mely szerint Kritsa Jánost az épületekből kész pénzül kielégítették, azon egyezéssel, hogy továbbra semmi tekintetben jussa ne lehessen az atyafiakot háborgatni sub vincolo 200 forint kéri felolvastatni, és a Mercantile Fórum által is jövődöbéli bátorsággal helyben hagyatani, megerősíteni.

Határozás

Felolvastatván, és minthogy Kritsa János által is megüsmértetett a fórum által is megerősítettik és felbonthatatlanná tétetik.

* * *

486 old. 54 szám

1812. október 21.

Csomafalvi katonák Szilágyi József és Ambrus György kéri hogy Botsántzi Gergely 98 Rf adósságának megfizetésére szorítottassék, minthogy már a quindennalis és actával is premonitiók bé töltenek.

Határozás

Mivelhogy a fórum legkisebb fundust sem tanál, az honnan az adós eleget tehessen, tehát a törvény szerint fogságban tétetik.

* * *

1812. október 21.

Olvastatik a Csík Szépvízi Mercantile Fórumnak hivatalos megtanálása, melyben az íránt kér utasítást ezen Mercantile Forumtól, hogy a Csík Széki Marchalis szék által kiszabott Hadi segedelem megfizetésiben mitevős lenne, és mennyi résziben jöjjön a fizetésben.

Határozás

Irassék meg a Csík Szépvízi Mercantile Forumnak, hogy ezen forumtól a Felséges Királyi Gubernium 7442. szám alatt költ kegyelmes rendelésénél fogva parantsoltatott az Hadi segedelem ajánlást meg tétetni, s meg is tette, és azért a Nemes Marchalis Szék határozása ezen fórumot nem is kötelesezheti annak megfizetésire amit ezen fórum közben jövedele nélkül kiszabot a meg tanáló fórumnak pedig e tárgyban legkisebb utasítást sem adhat.

* * *

1812. november 4.

Olvastatik kérelem Levele Botsántzi Mártonnénak melyben a fia Gergely adósságainak kifizetésekre idő haladékat kér adatatni.

A Creditorok Pál Miklós, Szilágyi Josef, és Lukáts Tamás önként hajlanának hogy míg a Pesti vásárról megjönnek a kereskedők elvárják a fizetés idejét.

Válasz

A Creditorok is megegyezvén az idő haladékbán, a Pesti vásárról vissza jövő kereskedők eljöveteléig meg adatik.

* * *

488–489 old.

58 szám

1812. november 26.

Előfordulván a Mercantile Fórum bírāja választása, melynek végben vitelére a Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úr maga hivatalos levele által mai napot határozván meg mind a Mercantile Fórum, mind pedig Communitásbéliek feles számmal öszve gyülekesztenek, és hogy a Méltóságos Fő Király Bíró úr a Felséges rendelések szerint maga személyes jelenlétiben a bírói választást végben vitesse az a végre kinevezet biztos atyánkfiái által maga szállásáról meghivattatott.

Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály Úr a gyűlésben megjelenvén maga előlülése alatt folytatván a gyűlést.

Minek utánna az egyben gyűlt Mercantile Fórumot és Communitásbélieket köszöntötte volna előadja mi okon jelent volna meg ezen gyűlésben, hogy a Felséges Királyi Gubernium által adatot hatalma szerint maga jelenlétében vitettesse végben a bírói választást, megintvén azért a Communitás bélieket, hogy a bírói hivatalra olyan három személyeket választanának, akik ezen hivatal viselésére alkalmasok lehessenek. Melynek következésül a Communitásbéliek a bírói hivatalra Dávidovits Dávid, Wertán István és Keresztes István atyánkfiait választották.

Határozás

Meg tétetvén a szokott módon a voxolás a kinevezett három választottakra Dávidovits Dávid 20. Wertán István 11. Keresztes István – votumokat nyertenek a bíróságra.

A szokott tabella szerint elkészítetvén a Méltóságos Fő Királyi Bíró úr által felküldetik a Felséges Királyi Guberniumnak.

* * *

489–490 old.

59 szám

1812. november 26.

A Méltóságos Fő Királyi Bíró úr előtt panaszul adván fel Cziffra Jakab atyánkfia, hogy Kápdebó Márton atyánkfia által lett megsértetődése miatt a fórum gyűléseit nem gyakorolhatta, mind addig miglen illő elégtételt nem nyerhet: meghallgatván a bé vándoroltatott Kápdebó Márton atyánkfiat nem tanált legkissebb adót is a Méltóságos Fő Királyi Bíró úr, hogy a panaszló maga engedetlenségét mutathassa a fórumhoz mindazon által.

Határozás

A Méltóságos Fő Királyi Bíró úr Fő hatalmánál fogva meghatározta, hogy Cziffra Jakab atyánkfia senatori helyit foglalja el, úgy hogy ennek utána minden visszavonást és egyenetlenséget szerző indulatait szabólán tartsa különben végképpen ki fog tétetni hivatalából.

* * *

1812. november 26.

A meghalálozott két actualis senatorok Kritsa Márton, és Wertán Cajetán helyekben a Nemes Communitas előadása szerint a Méltóságos Fő király Biró úr actualis senatorokká rendelte Kápdebó Jakab és Kritsa Péter atyánkfiait, kik is ezennel be is ictatatván hütüköt le is tették.

Hogy pedig az actualis senatorok jelen nem létekben a fórum fogyatkozást ne szenvedjen, és jövődre nézve is actualis senátorságban jobban készülhessenek super numeratius senatorokká béesküttettek Szarokán Gergely, Bángi Sándor, Czárán Gergely, Botsántzi Jeremiás, és Dobribán Lukáts és ezzel a gyűlés el is oszlott.

* * *

1812. december 9.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak folyó esztendőben november 9-kén 9330. szám alatt költ kegyelmes rendelése melyben parantsoltatik, hogy mivel a Gyergyó Szent Miklósi kereskedőkre 5505 Rf 30 Kr. Hadi segedelem háromlott, ezen summát december 15-ig napjáig felszedetni, és a Perceptoralis cassában adminisztrálni bíró atyánkfíának kötelességivé tétetik, úgy mindazonáltal, hogy ezen segedelem adásban minden marhákkal való kereskedők a születés vagy Nemzeti külömb-ség nélkült belé vonattassanak. Sőt az olyan mester emberek is kik kéziművökkel külső országra kereskedést folytatnának.

Határozás

Mivelhogy itten lakó, és nemesi szabatsággal bíró Kövér Thodor, és Cajetán atyánkfiai marhákkal kereskedők légyenek. Kérettség a méltóságos Fő királyi Bíró úrtól utasítás, hogy ezen Hadi segedelem adásban bévonatathatnak-é vagy sem.

Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úr bíró atyánkfiahoz utasított levelében a fennebb írt megtanálásra aszt válaszolván, hogy mivel az Hadi segedelem felosztásának koltsul, a Felséges Királyi Gubernium a contributiot tette sinor mértékül: nem látja bátorságosnak, hogy Kövér Thodor és Cajetán mint akik contributio alatt nintsenek, hogy a segedelem adásban bévonatathassanak.

Határozás

Ezen utasító válaszló levél elküldése mellett, Méltóságos Gróf Gubernator Bánffi György in eö excellenciájától alázaatosan kérettség bővebb utasítás.

* * *

492 - 493 old.

62 szám

1812. december 21.

Lázár Jakab Gyergyó Szent Miklósi kereskedő aszt panaszoja, hogy bizonyos számú teheneket adván el Urszuj Antalnak és testvérinek megegyezet áron, azon summából két angariát meg is fizetnek, de 2290 R forintokkal adósok maradván, ennek lehető megfizetése iránt Lázár Péter kezességet vállalt magára, s minthogy az adósok elégtelenek a megfizetésre, kéri a kezeszt a megfizetésre szorítani.

Melyre a kezes aszt feleli: igaz ugyan, hogy adósokért kezességet vállalt, de az adósok a meg vett tehenekben sok kárt vallottak, és azért a megfizetésre több fundusok nintsen 200 aranyaknál, melyeket a Creditor vegyen el 45 forintokban computalva, és az hátra maradott részít tulajdon magáéból ki fog fizetni, vagy adjon a Creditor Esztendei Dilátiót, és akkor az egész pretensa summát kifogja fizetni.

Határozás

A fórum előtt tett békességes egyezés szerint a kezes a 200 aranyokon felyül fizet 550 Rf-kat váltó czédulában.

* * *

493 old. 63 szám

1812. december 31.

Zakhariás István beadván egy contractust 12000 Rf-ról melyet Kopatz Lukáts zálogban tett és a contractusban foglalt summával tartozik Tömösvári Bogdán kéri az adóst a megfizetésre szorítatni.

Határozás

Mivel a beadott contractusból nyilván kiteczik, hogy Tömösvári Bogdán magát Kopatz Lukátsnak 16000 forintokkal adós-nak megesmerte, tartozik a 12000 forintokat kifizetni Zakhariás Istvánnak, mint akinek ennyi summában a contractus zálogban tétetett és akkor a contractust is vissza is fogja kapni az adós.

* * *

1812. december 31.

Olvastatik Kegyelmes Urunk Gubernator úr eő Excellentiájának 1367 szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben nyilván méltóztatik kiparantsolni, hogy minden marhákkal való kereskedők az nemesi szabadság ellenére nem lévén az Hadi segedelem adásban bé vonattassanak.

Határozás

A kegyelmes Rendelet közöltessék Kövér Thodor, és Cajetán eő kegyelmekkel, és hogy a felszámítás szerint az elsőre 100 a másodikra 130 Rf esett, Hadi segedelmet fizessék meg s minthogy ezúttal is a reájuk esett Hadi segedelem meg fizetésit eltagadták.

Kérettessék a Méltóságos Fő Király Bíró úr hogy a kiírt Hadi segedelem felvétele iránt maga rendeletit tegye meg Kövér Thodor és Cajetán ellen.

Az alatt is a beszédet és Perceptoralis cassában 290 Rf hijával administrált summáról adott quitantiáját a Perceptor Úr bíró atyánkfia küldje fel Gubernator Urunk eő Excellentiájának azaz a kijelentéssel, hogy a Kövér atyánkfiak a reájuk háromlott 290 Rf-kat kifizetni nem akarván a Méltóságos Fő Király Bíró a felvétel iránt megkérettetett.

Hogy mindenekben a Mercantile Fórumnak határozásai szerint az elő fordult tárgyak, és azokban tett határozások ezen Jegyző könyvben béíratatva legyenek arról bizonyíttandó Gyergyó Szent Miklóson 31-dik X^{bris}. 1812

Dávid Dávidovits act. bíró

K Sz. Léleki Tóbiás József nótárius

1813

495. 1 szám

1813. január 13.

Gyergyó Szent Miklósi Csorsza Jakab panaszolja, hogy Dobribány Lukáts, cö kegyelme minden igaz ok nélkül meg verte, és a Visum repertumot is bé adván kéri az illendő elégtételt ki szolgáltatni. Dobribány Lukáts magát azzal menti hogy Csorsza Jakab sok versen tolvajozta és csalónak nevezvén, sok protestációja után is szidalmazván, ezen sértő szavaival provokálta hogy meg üsse, amindhogy egyszer megis ütöte, és ezzel azért is nem hibázott hogy a panaszló Csorsza Jakab támadta meg szavaival.

Határozás

A felek az alatt meg békélvén a Fórum ezen tárgyban továbbra belé sem avatkozott.

* * *

496. old 2 szám

1813. január 13.

Olvastatik a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak levele, melyben Csomafalvi Lukács Tamásnak, Borsántzi Gergellyel ki fizetettai ajánlja.

Határozás

Irassék meg a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak hogy Bosántzi Gergelynek még több creditorai is vannak, de hogy kisebb vagyona nintsen, hanem Magyar országra testvérihez ment, hogy onnan valami pénzt hozhason a creditoroknak kielégítésére, akkor Lukács Tamás iránt is valóságos reflexió fog lenni.

1813. január 13.

Olvastatik kérelem levele Bogoz Gergelynek melyben kéri az előadott contractus szerint adós lévén Kopatz Lukáts urát 800 Rajnai forintal az megfizetésére szorításék, mivel hogy ezen pénz árva Bogoz Lukácsé lévén az Tutor által szoritatik az árva pénzinek ki fizetésére Kopatz Lukáts személyjesen jelen lévén valja ugyan hogy valami bolti portékája vagyon, de mivel másoknak is adós, ha egyik creditor számára el vétetik, a több creditorok ki elégítésére elégtelen.

Válasz

Hogy ha 8-ad napok alatt az adós ki nem fizetheti, vagy meg nem egyezhetnek, tehát mivel az adós fel adása szeint másoknak is tartozik a creditorok ösze jövőn Fitzus Márton és Czárán Antal atyánkfiai előtt az adós által elő adando portékák proportione osztassanak fel.

* * *

1813. január 26.

Olvastatik panaszos Instántiája Nurusán Antalnak melyben panaszolja, hogy Sáska Kajetáné feleségét rutul szidalmazván meg taszigálta, kér illendő elégtételt ki szolgáltatni.

Határozás

Mivel hogy a bizonyságok vallomások nem bizonyítja a panaszló feladását egészében, hanem hogy Sáska Kajetánné meg

taszította volna a panaszos feleségét amelyre maga támadó szavaival adott alkalmatosságot. Ugyan azért nem is találtathatott Sáska Kajetáné egyéb büntetésre méltónak, hanem hogy egymást szidalmazó szavakért büntesék meg, és eszerint békéljenek meg, és a 2 Rf forint 30 kr-rt fizesen Nurusán Antal a Fórum taxájába.

* * *

499. old 5 szám

1813. február 9.

Olvastatik könyörgő levele Deér Félixnek melyben Kopacz Lukács ellen executorokat kér ki rendeltetni 800 régi forint adóság felvételére.

Határozás.

Executoroknak ki rendeltetnek Cziffra Jakab és Lázár Kriszóf atyánkfiai hogy az 8-ad napra meg tétele mellett az executorok vigyék végben.

* * *

499. old 6 szám

1813. február 9.

Olvastatik Szász Régeni Rusa Jánosnak. kérelem levele, melyben Sáska János 50 R forintot fel vétetni s e végre executorokat ki rendeltetni.

Határozás

Executoroknak ki rendeltetnek Kábdebó Jakab és Czárán Antal atyánkfiai hogy az 8-ad napi certificatiot meg tévén az executiót vigyék végben.

1813. február 9.

Olvastatik kegyelmes urunk Gubernátor Gróf Bánffy György úr eö Excellenciája rendelése és 11-ik januárii 1813 melyben parantsolja hogy Kövér Thodor, és Cajetán uraimékra rótt hadi segedelem executorral is fel vétessék.

Határozás

Kérettetett Vice király bíró Baló József úr hogy az kegyelmes rendelés szerint exequálja a 290 R forintokat és bíró atyánkfiának külgye bé hogy cassában adminisztráltassék.

* * *

1813. február 9.

Cziffra Jakab és Czárán Antal atyánkfiái egymás ellen való egyenletlenségekben nem tanál a Mercantile Fórum valóságos okot, mely hivatalok vagy becsületek ellen fel vétetnek és azért akármelyik ellen is büntetést mondhatna, hanem mind a Fórumnak tagjait inti ezen Marcantile Fórum hogy egymás ellen való szólalkozást kerüljék el, hogy az által hivatalokat ne kisebbit-sék, és a perlekedőköt s alattvalokat ne botránkoztassák, mert valamint a tanácsbélieknek a köznép előtt személyje tiszteletben hivatalja tartozik, úgy a tanács bélieknek is maguk viseletek által meg kelletik érdemelni a tiszteletet, mindenik pedig maga alkalmaztatása szerint hivatalában mind addig megismer-tetik mégis tartozik, miglen maguk viseltete által megérdemli.

* * *

1813. február 16.

Az 1812-dik esztendőbéli collector Fejér Péter öö kegyelme az libellus szerint számot adván 2909 R. forintokrol, mely summából az adóban és papí vagy nótária fizetésekben erogálván, a többi summát kész pénz adott bé R.forintot 112 hogy maga kötelességinek híven meg felelt és hiba nélkül adminisztrálta, arról Absolutionál adattasék a 112 R forint bírő atyánkfiánál marad további erogátiora, és szükséges előfordulandó költségre.

* * *

1813. február 26.

Elövéttetik Kabdebó Márton atyánkfiának, mint néhai Kritsa István árváinak Bángi Sándor ellen a Parajdi bolt iránt melyben a felek egyben felelkezések után és a néhai Krista Istvánal kötött contractus bé mutatása mellett tétetett.

Határozás.

Világos lévén a panaszló atyánkfia által bémutatott 1798-dik esztendőben június 18-án néhai Kritsa Istvának teljes megye által kötött contractusból, hogy néhai Kritsa Istvának a bolt bírása ideje maradékaira nézve teljeséggel ki nem tölt

* * *

Ki nem tölt legyen és azért Bángi Sándor eö kegyelmének az új arendáról adott contractus annál is hibásabb hogy abban az íratik hibáson, hogy az arendája ideje ki tölt volna. Söt azért is hibás az új contractus hogy az nem is a teljes megye nevében készült, és az tiszteletes papon egy presbiteren kívül nem is subscribáltatott, ugyan azért hibázott Bángi Sándor eö kegyelme hogy az örmény constitutió ellen, mely régen virágzó merészlete meg vásárolni az árvák romlására az boltot mely hibáját csak az egy menti meg hogy büntetetés alá nem vonathatott, az után is hogy a panaszló atyánkfia bíró atyánkfia előtt tilalmazta legyen, hogy az árvák romlására ne merészelje a boltot meg vásárolni, a bé panaszoltatott hogy a Parajdi tiszteletes pap az néhai Kritsa Istvánnal való contractus mivoltát ki nem nyilatkoztatta, azért a fenn forgó bolt a néhai Kritsa István árváinak birtokában meg hagyattatván, ezennel meg határoztatott, hogy a bolt további birásán kemény büntetés alatt ne kapkogyon a bé panaszoltatott Bángi Sándor, a forum taxáját pedig 5 R forintban kifizetni tartozik.

* * *

1813. március 13.

Olvastatik kérelem levele Zakariás Istvának, melyben a contractust belé zárván, mely szerint 60 aranyokból megadott lévén 350 R forint jó pénzben kéri az ki fizetés iránt határozást tenni.

Melyre Czárán Gergely jelen lévén azt feleli hogy a Mercantile Forum meg határozta volt, hogy ezen 60 aranyokat ki ne fizese, míg a Bétsben küldött obligatoriális el váltásában engedett rabatot ki nem fizetik, sőt hogy ha meg eshetik, hogy vagy maga, vagy testvére jelen lett volna akkor mindön az 60 aranyról való contractust iratott, és azonnal ki fizeti.

Határozás.

Mivel hogy a contractus subscriptioja ellen leg kisebb ellenvetése sem lehet Czárán Gergely atyánkfiának hogy testvére Czárán Jozsef ne subscribálta volna azért annál is inkább tartozik a hátra levő summát fi fizetni hogy már 400 R. forintot ki is fizetett melyel a pretendált adósság valóságát meg esmérte, ezen adósság meg fizetésének akadályjára nem lehet a. Bétsben Zakariás István által kezéhez vett 25 ezer forintokra állapítva hogy két héttel előbb vette volna kezéhez, mivel azon summa nem volt a Zakariás Istváné hanem a Zakariás Jánosé és Lázár Antalé, akik akkor azért adták keziben az obligatoriát, hogy Bétsben felvegye, és azért nem mint tulajdonát, hanem mint más pénzt vette kezéhez .

* * *

505–506 oldal

12 szám

1813. március 12.

Olvastatik kérelem levele néhai Kritsa István árvái tutorának Kápdebó Marton atyánkfiának, melyben panaszolja hogy Bángi Sándor az Mercantile Forum ítélete ellen is a Parajdi boltnak birodalmát magának adatni kívánta a constitutió ellen.

Végzés

Meg vizsgálta Bánki Sándor eö kegyelme által bé adott és a Parajdi megye béliek által ki adott azon bizonyító levelet, hogy nevezet Bánki Sándor eö kegyelme nem törekedett volna a Parajdi boltot az örmény constitutió ellen magának tenni, söt a mellett a Parajdi tiszteletes predikátornak is egy Misilis levélét, mely azt tartja, hogy a visitatió alkalmatosságával fő tisztelendő esperes uram meg határozta volna, hogy a többet ígérőnek adattasék a bolt a módon is Enyedi János úr a Kritsa árvák nevében azonnal 40 forintot ígervén. Számokra meg kívánta a boltot tartani, mind ezekből mégis ki nem tetszik asz, hogy Bánki Sándor eö kegyelme az örmény constitutió ellen nem hibázott volna, mert amidön biró atyánkfia meg tiltotta, hogy a Parajdi bolt iránt contractusra ne tegyék az árvák romlására, már az küldött contractust el fogadni nem kellett volna. Ezen hibáját azzal nagyobbban tetézte hogy a Parajdi megye előjárói de tsakugyan egy kéz által subscribált nevek alatt költ bizonyító levél által is a Mercantile Fórum ítélete ellen a bolt birodalmában magát meg erősíteni törekedett, holott az Parajdi megye előjáróinak abéli okoskodások éppen semmit érő, és a törvény tudatlanságából következik, hogy néhai Kritsa István halálával az bolthoz való pretentiót is a jus maradékaira nem szólott volna mivel ha Kritsa István valami kötelezéssel tartoznék a Parajdi Céh fiának, bizonyosan a maradékait megkeresnék mire minden contractusban ha ki nem tétetik is a kötelezés és kötelezésnek vállalása magában értetődik, s ennél fogva a milyen jussal néhai Kritsa Istvánnak adatott a bolt oly gyanánt a maradékai is birhassa, ugyan azért a parajdi Ecclesia előjárók mihelyest a Mercantil Forumnak az örmény constitutió

épült ítéletit látták továbbra egy törvényes hazában nem illet volna a constitutiótól reguláztatott kereskedőt törvénytelen uton lázasztani, és az engedetlen hibának további el követésire ingerelni azért ezentúl továbbra is meg határozta ezen Mercantile Forum hogy Bángi Sándor eö kegyelme az örmény constitutió ellen való maga nyilvánása vakmerőségiért ez utal 24 forintokkal és az okozott költséggel, mely mind edgyütt tészen 54 forintokat bünteti, melyet töstént ki is fizetetni továbbra parancsolja ezen Mercantile Fórum hogy a parajdi bolt dolgában semmi szín alatt magát ne elegyitse különben a Mercantile Fórum mind törvény ellen való engedetlen, keményebb eszközök által az engedelmeségre szorítani fogja egyszer s mind a Mercantile Fórum tagjai közül is kirekeszti, az beadott levelek pedig sequestrátatnak.

Pluralitatem votorum az 24 M forint elengedődött és a költséget megfizette.

* * *

508. old

13 szám

1813. május 4.

Olvastatik Kritsa Bogdányné kérelem levele melyben 1807-ik esztendőben július 22-én meg határozott Viduális intertentió megfizetése módgyát a mostani pénz nemihez mérsékelve meg határozni kéri, és azt is hogy a háza felett való kamarát Kritsa Isák a kertben eddig birt részt pedig, Kritsa István özvegye agyák birodalmában.

Határozás

Mivel hogy az eö felsége parantsolása szerént mindenféle fizetések schála szerint fizetnek az irt schála szerént tartozik mindenik fiú a száz forint bankó czédula helyet 52 Rf forint az 31 kr-rt váltó czédulában fizetni, ami a kertet is kamarát illeti amint a testvérek együtt meg osztottak és a mind kinek kinek részit ki adták, abban a Fórum belé nem elegyethetik, hanem a testvérek kötelességek kit- kit a magaében meg tartani.

* * *

509. old 14 szám

1813. május 4.

Olvastatik kérelem levele Lázár Kristófnak melyben Sáska Kajetán, és Avéd Antal ellen a contractusban stipulált summa felvételére executorocat kér ki rendeltetni mivel 25-öd napi admonitióra is meg fizetni nem akarták.

Válasz

Executoroknak ki rendeltetnek Cziffra Jakab és Czárán Gergely atyánkfiai.

* * *

1813. május 4.

Olvastatik Sáska Jánosnak kérelem levele melyben bé adván creditorainak neveket az adósságnak mennyiségével együtt, mindhogy a kifizetésre elégtelen, cridát jelent, egyszer s mind kéri hogy hat esztendei moratorium meg nyerése végett a Felséges Királyi Guberniumnak jelentessék bé.

Határozás

Ki rendeltetnek Fitzus Márton és Bángi Sándor atyánkfiai, hogy minden vagyonait hűt mellett conscribálják és sequestrum alá tévén, a Fórumnak referálják .

Massa Curátornak rendeltetik Bángi Sándor atyánkfia.

* * *

509 old

6 szám

1813. május 4.

Olvastatik Nyúl Antalnak kérelem levele melyben Sáska Jánostól 20 R forint adósságot meg fizetetni kéri.

* * *

510 old

Határozás

Mivel hogy Sáska János cridát jelentett és vagyonai conscriptiójára Regiusok rendeltettek, ha a crida törvényesen meg fog állítani akkoron kövese a könyörgő az illendő utat.

17 szám

1813. május 4.

Lázár Bogdány eö kegyelme ezen folyó év 1813-dik esztendőre collectornak rendeltetvén a libelus által is adatott.

* * *

18 szám

1813. május 4.

Olvastatik kérelem levele Zakariás Miklósné, Szakula Rozália özvegynek melyben kéri hogy mivel lánya Zakariás Margit és Lázár Jakabbné magtalanul meg halálozott és a parnafernumát Lázár Jakabnak. vissza adni nem akarja, Itéltessék vissza. Melyre Lázár Zakariás aszt feleli, hogy noha a néhai felesége után gyermek maradott akivel 8 esztendeig élt és két gyermeket szült melyek közül az edgyik anya halála után halálozott meg 9. holnappal és annál fogva a pretendált parnafernum a gyermekre szállván arról réája mint atyára, vissza adni nem tartoznék, de egymás között kötést tettek még 1810-dik esztendőben melynél fogva néhai felesége minden parnafernumát nékie testálta ennél fogva semmi szin alatt vissza adni nem tartozik .

Itélet

Fontolora vévén ezen Mercantile Fórum özvegy Zakariás Miklósné és Szakula Rozália aszonynak a béli keresetét hogy néhai lányának Zakariás Margitnak parnaferiumát férje Lázár Jakab vissza adni köteleztetnek és egyben vetvén Lázár Jakabnak maga mentségivel nevezetesen hogy néhai felesége Zakariás Margit halálával gyermek maradott aki kilenc holnapig

élvén anyja után halálozott meg leginkább pedig azon egyező levél melyet tett feleségével 1810-dik esztendőben melynél fogva Zakariás Margit maga parnafernumát, ha magtalanul halálozna is meg, férjének Lázár Jakabnak testálta viszontagulván ezen jószágát feleséginek Lázár Jakab is azzal hogy az egybenkeléskor ígért ajándékot nagyobb summára emelte az honnan világos hogy a törvény igaz értelem szerint a pretendens özvegye Zakariás Miklósné Szakula Rozália aszonynak leg kisebb jussa sem lehet néhai leányának parnafernumát viszakivánni, azért Lázár Jakab a kereset alól fel oldoztatván néhai felesége parnafernumát birodalmában hagyatík. Az özvegy részéről apelláltatott a Felséges Király Gubernium eleiben le mondván intra Fatalem Terminum az apellációról Novumot jelentett.

* * *

19 szám

1813. május 4.

Bé adván az ki bocsájtott régius atyánkfia Sáska János javai conscriptióját és abból ki világosodván hogy vagyona 3^{ad} résziben sem éri fel az bé adott specificatióban foglalt pretenziókat azért.

Határozás

Az bé jelentetett crida meg állítatik és a Felséges Királyi Guberniumnak jelentsék bé, hogy creditorok öszve gyűlésekre határoztatván agusztus 24-dik napja akkor minden pretensiókkal jelenyenek meg.

* * *

1813. május 17.

Olvastatik Novum mellett való keresete özvegy Zakariás Mihályné Szakula Rozáliának veje Lázár Jakab ellen néhai lánya Zakariás Margit parnafernuma kiadatása íránt melybe bé adván eő fő tisztelendő örmény plébános Jakobi István úrnak Testimoniumát arról hogy Lázár Jakab által feleségivel volt bé adott egyező levelét nem elébb, hanem 1-a májy mutatta Lázár Jakab és arról hogy néhai Zakariás Margit tudott volna írni semmit sem tud, nem is halott.

Ezen perben ingerálnak az özvegynek fiai Zakariás Miklós, István, Álojsi, Sándor.

Mivel hogy subscribált bíró atyánkfia semmit sem tudván arról hogy a felperes asszony Novummal élt és actuális bíró atyánkfia által mi okon tiltatott meg Lázár Jakab mint hogy marháí Moldovában gondviselés nélkül vadnak., Antal testvére ide haza beteg lévén el bocsájtatott Lázár Jakab addig mig haza jön, hogy meg hallgatatlanul ellene ítélet ne hozatassék el halasztatik ezen pernek ellátása.

* * *

1813. május 17.

Májusnak 19-dik napján Intabuláció végett az alábbi contractus adatott bé mely örmény nyelvből magyara fordítatott.

Obligatio

Én alábbirt fukora légyen mind hogy vettem Ötves János bátyámtul 350 aranyat, az az három száz ötven hollandia aranyat és 210 aranyat az az két száz tizen hat császári aranyat mely summa pénzzel tartozom köszönettel okvetlen 25-ta Májy ebben az esztendőben meg fizetni és hogy ha ezen terminus előtt meg fizetném, tehát ahoz képest az Interes defalkálni fog azon summából Siqu Gyergyó Szent Miklós 25-ta July 1813.

Hogyha pedig előbb el adnám az ökröket, tehát köteles légyek akkor minyárt meg fizetni.

Én Antal néhai Czárán András fia fizetője ezen fennebb ki tett summának.

Hogy ezen kötelező levél örményből szóról szóra magyarra fordítatott mű általuk Fide Nostra Mediente attestálunk siqu.

Gyergyó Szent Miklós 19-a Májy 1813.

Idősebb Lázár Antal mp, Lázár Kristóff mp

* * *

515. old 22 szám

1813. június 18.

Keresztes István atyánkfia bé adgya 1800 R. forintról szóló W. W. contractusát melyel tartoztak volna még Szentgyörgy napokig ki fizetni Urmánczi Vertány Botsig Gergely, Halas Dávid és Eranosz János, kéri az elégtételt kiszolgáltatni.

Válasz

Ha 15-töd napok alatt mától számolva ki nem fizetik, executoroknak ki rendeltetnek Czárán Antal és Bosántzi Jeremiás atyánkfiái.

1813. június 18.

Olvastatik kérelem levele Czárán Antalnak melyben előadgya hogy Vertány István atyánkfiának bizonyos summával tartozván mely magánterületből leginkább származott kéri, meghatároztatni hogy amidőn ökreit alkalom szerint által venni nem akarja tartozzék fizetni a capitalist.

Melyet a bé panaszoltatott közöltetni kér.

Határozás

A panaszló pedig protestál a comunicatió ellen mivel marhái eladások veszedelemben forognak

A bé panaszoltatott Vertány István atyánkfia által kért comunicatió 8-ad napra meg adatik mindazonáltal a panaszló Czárán Antalt addig a fizetésre nem szoríthatja, miglen a Mercantile Fórum maga határozását meg nem teszi.

* * *

1813. június 22.

Olvastatik kérelem levele Eránosz Jánosnak melyben panaszolja Dávidovics Dávid atyánkfia ellen hogy marhák vásárlásában közkereskedést folytatván nagyon megcsalattatott abban hogy az ökrökre adott capitálisának interest vette amidőn a harmad rész nyerséget ki fizette aranyban compensálta egy aranyat 10 R forintokban.

Kéri tehát azt meg tiltatni hogy méltatlan interessel ne tartozzék és a harmad nyereséget bankóban fizesse ki és amivel tartozik 220 aranyakkal, azt aranyban ki fizetni, emellett az Instantiában kért Költségeit is ítéltessek meg.

A bé panaszoltatott atyánkfiához küldetvén a panaszt kéri közöltetni.

Határozás

Kiadatik 8-ad napra feleletre.

* * *

517-518. old 25 szám

1813. június 22.

Olvastatik Halas Dávidnak kérelem levele melyben Molduván Dávid adósa lévén 1000 R. forintokkal oh bankóban mely iránt admoniáltatott is, kéri hogy mivel Molduván Jakab Szigetre van berbétseket hajtott szabadság adattassék, hogy Szigetre az illő Jurisdictió által a fenn forgó summát fel vehesse, vétethesse.

Határozás

Világos lévén a könyörgő általi bé adott contractusból és admonitióból az adósságnak igazsága, törvényes útja vagy on a könyörgőnek akár holott is maga pénzt concernem Jurisdictió által fel vétetni.

* * *

1813. június 22.

Kábdebó Márton atyánkfia újabban június 18-án adott válasz szerint bé adgya néhai Prigel Ferenc contractusát 900 R. forintokrol és némely Missilis leveleit és Gyergyó Szent Miklósi örmény Comunitás és Tanács által adott, két Plenipotentialis leveleket és kéri hogy a stipulált 900 R. forint ki fizetése iránt rendelés tétessék.

Határozás

Valamint a bé adott néhai Prigel Ferentz eredeti contractusából és 1793-ban július 19-én irt Missilis leveléből nyilván ki tetzik hogy az 300 R. forintokat költsön esztendő Interesse adta, hogy angáriánként 45 forintyával vissza fizeti ugyan azért hogy ezen summát az örmény comunitás vissza fizesse teljességgel nem kérheti a könyörgő atyánkfia és a Mercantile Fórum meg sem Ítélteti a Plenipotentialis levelek pedig meg erőtelenítettnek.

* * *

1813. június 19.

Protestál ezen határozás ellen és recursust jelent a Felséges Királyi Gubernium eleiben protestálván a lett és téendő költségei iránt is.

Az 24-dik szám alatt bé adott könyörgő s panaszló levelére Eránosz Jánosnak Dávidovics Dávid atyánkfia bé adván feleletik Contractuális birákat kér ki rendeltetni.

Határozás

Contractuális bírának ki rendeltetnek Wertány István, Cziffra Jakab és Szarókány Gergely atyánkfiai, hogy mindenik félnek maga bizonyításait, ellenvetéseit bé vevén, ha a felek között el nem láthatnák, a Fórumnak referáljanak.

* * *

520.old 28 szám

1813. július 2.

Az ki botsáltott computuális bírák magok kötelességekben eljárván azt referálják hogy mind a két feleket elő állítván Davidovts Dávid atyánkfia házánál erőltették a panszlót, hogy a bé panaszoltatott kívánságára adgyon számot az ökrök vásárlásáról, a midön is azzal mentette magát Eránosz János, hogy öreg Dávid Gergely urammal két versen is számadattak az ökrök vitelek és költségek iránt amidön az öreg Dávid Gergely uram nem is tagadja hogy edgyütt ne computáltak volna, de tökéletesen el nem végezték.

Határozás

A feleknek békeséges egyezés ajáltatván, addig az határozás továbbá halasztatni.

* * *

1813. július 2.

Sáska János azt panaszolja hogy 1808-dik esztendőben Tömösvári Jakab eö kegyelme Türokösről 13 zsák alma levelet hír nélkül el hozatván az árát meg fizetni nem akarja.

A két panaszoltatott fia Tömösvári Jakab azt feleli, hogy a panaszos Sáska János kérte az atyát az alma levelek el hozásokra s noha izenték hogy vitetné el az alma levelet, de nem vitette azzal el is égett.

A panaszló tagadgya hogy kérte volna az alma leveleket el hozni mivel tulajdon maga küldött szekeret utána.

Határozás

Tömösvári Jakab eö kegyelme kötelezteti meg hütölni arról hogy Sáska János kérte légyen az alma levelek el hozásokra, és hogy izente volna Sáska Jánosnak hogy vitesse el az alma levelet, különben tartozik meg fizetni az alma levelek árát a közelebi sessióra pedig, személyesen elő állván a hütésre.

* * *

1813. július 2.

Olvastatik Ursuly Lukátsné könyörgő levele melyben fiának Ursuly Kristófnak élete folytatásáról, s magaviseletéről kér Testimoniumot adatni.

Válasz

Amint közönségesen tudva vagyon betsületes élete, s viselete folytatásáról hogy soha is eddig elő rossz társaságban nem elegyedett adassék Testimonium.

* * *

522. old 31 szám

1813. július 2.

Örmény kereskedő eö kegyelme meg jelenvén a Mercantile Fórum előtt jelenti, hogy fele székely katona személyeknek adósa lévén, azok által háborgattatik kiknek azért nem tehet eleget, hogy Nemes Zemplén Vármegyében lakó Zubna helységében Izrael Vajszperk nevü sidó Pásor Iván és Corbolo Iva lakó sidó Léba Gel még a múlt 1812-dik esztendőben januáriusnak 13-dik napján Szigeti vásárban berbécseket vásárolván 9140 R forint váltó czédulában adósa maradának az elő mutatott contractus szerint és a contractus bankó szabott időre meg nem fizetenek, ámbár költségesen két versben is maga személyesit küldötte légyen az irt adósokhoz, kéri a Mercantile Fórumot a nemes Zemplén Vármegyei Tisztséghez oly ajánlást tenni, hogy a nevezett adósokat, a ki irt adósságból tsak 100 aranyokat fizetnek meg hátra lévő summának. Úgy a contractusban ki irt Vinculumnak, s okozott költségeinek meg fizetésére szoríttatni ne terheltesse, s mivel a nevezett adósok egyik a másikáért kezességet vállalnak, hogy ha valamelyik az adósok közül jelen nem volnának vagy meg halálozott volna is, az esetben is jelen levő, a meg fizetésre szorították.

Határozás

Mivel hogy a panaszló Lázár Bogdány az ezen vidékbéli felséges katona személyek által szorítatva tartozásának megfizetésére, kiknek fiai, és rokonai a mostani háborús környüállásokban a tábor mezejére ki vadnak masérozva ezen Mercantile Fórum a lehetőségig minden további halogatás nélkül eleget tenni kötelességinek esméri, az adósnek pedig a kielégítésre leginkább való vagyona az elő mutatott contractusban foglaltatik hivatalosan és illő tekintettel kéretetnek a Tekintetes Nemes Zemplén Vármegyének tisztjei, kiknek hatalmok alatt vannak a contractusban foglalt adósok, hogy az előfordulható minden akadályoknak és kifogásoknak el háritások melletti a contractusban foglalt adóságot és vinculumot úgy a lajstrom szerint való méltatlanul okozott Kölcséget a morosus adósokon fel vétetni és a creditor személyjeseinek kezekbben szolgáltatni ne terheltesenek, hogy a szerint az itten magokat jelentett székelj Katona Creditorok is ki elégittethesenek.

* * *

524. old 32 szám

1813. július 23.

Elő állván a 29-dik szám alatt elő fordult Tárgyban Tömös-vári Jakab eő kegyelme is tagadgya, hogy maga hozatta volna el a Sáska János alma leveleit, hanem néhai Botsántzi László melyről kész hütöt tennni ugyan azért meg fizetni nem is tartozik.

Határozás

Minek előtte a végzés pronuciáltatott volna a felek meg egyeztek.

1813. július 23.

Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedők Ursuly János és Ursuly István egy protestátiót adnak bé mely így következik:

Protestatio

Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedők, Ursuly János és István solemni protestálnak, és azon solemnis protestációjuk mellett alázatosan jelentik Gyergyó Szent Miklósi Tekintetes Mercatile Fórumnak, hogy az ideji tavasszon Kábdebó Márton ökreit ki kísértem a Nemes Arad Vármegyei Bodzási pusztára oly edgyezés mellett hogy a tisztelt urnak ökrei között lévő mü tiz ökrünk is hizlaltassanak mint addig mig el adattatnak, meg lévén ezen ki kísérés, én egyik protestáns Ursuly János mentem Pestre és ottan dolgaimat végezvén minek után vissza mentem volna Bodzásra Kábdebó Márton úrnak fiát Jakab úrfiú kértém, hogy addig, mig ökreink el adattatnának adgyon, bizonyos summa pénzt, melyet jó szívvel meg is igére oly képen hogy akkor pénze annyira való nem lévén, miként Pestről (Az hová akkor el is ment s vissza jövend, azonnal kívánságom szerint fog adni. Ezen ígéretére várakozván Bodzáson két hetekig, és ez alatt meg érkezvén Kábdebó Jakab úr fia Pestről, akkor is előbbeni ígéretét meg nem vonta tölem, sőt ujabban is meg igérte, hanem mind hogy Lázár Antal úrnak tartoztunk is de a terminus volt adva 1-um januáry, anni 1814 (azonban oda érkezvén Lázár Antal úr a nékem ígért summát le tiltotta, még pedig oly kifejezéssel hogy a Tekintetes bíró úrnak hírvél, s bírói szabadságával lett volna, holott a tisztelt bíró úrnak hírvél sem volt és

nem többet, hanem csak 300 forintot az ökrök árából adhatott nekem Kabdebó Jakabb úr..... Ezen törvénytelen tilalom miatt következet creditoroknak veszedelme betsületünknek küsebb-sége következett, ben tiltatott pénzünknek restáns lukruma, meg kívánjuk tehát, hogy mivel ily törvénytelen tilalom által ily már elő számlált károkat okozzon nekünk Lázár Antal úr nem csak hanem törvénytelen hatalmat is cselekedett ellenünk való pretensiói által rekesztessék el, mindhogy maga magának minden törvények ellen bátorzkodott bírāja lenni. Ezen protestatióinkot pedig meg kívánjuk hogy publice fel olvastassék..., és a Protocollumból szokott authentia alatt ki adattassék.

* * *

526. old 34 szám

1813. július 23.

Protestatio

Mü Gyergyó Szent Miklósi kereskedők Kritsa Péter és Kritsa István Solemni cum protestatione et contradictione jelentjük a Tisztelt bíró úrnak és a Nemes Mercantile Fórumnak, hogy mi e folyó esztendőben március 13-dik napján a néhai testvérünk Kritsa István özvegye ki elégitése aránt a közös épületek és lakhely felett Kabdebo Márton és Kabdebó Antal urakkal mint az írt özvegynek atya, és testvérével curátoraival bizonyos edgyezésre léptünk vala, de meg fontolván azon edgyezést. Contractust, abban tetemes és csak nem pusztulásunkot okozó kárunkat, romlásunkot tapasztaljuk, melyet annak idejében Kabdebo Antal úrnak haza érkezésével Contractus feleinknek fel fognak fedezni, addig is hogy üdö mulás által ezen edgyezés törvényes erőt magának ne vegyen. Ezennel So-

lemniter az ellen protestálunk, contradicálunk azt helyben hadni nem kíványuk sőt ezennel is azt meg semmisíteni, erőteleníteni részünkről, jelentyük és ezen protestationkot inprotocolálatni jövődöbéli használhatásunkra törvényesen kérjük.

Újabban is protestalván és contradicálván maradunk a Tekintetes bíró úrnak és a Nemes Mercantile Fórumnak alázatos szolgálai Kritsa Péter, Kritsa Isák.

* * *

527.old 35 szám

1813. július 28.

Olvastastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak július 22-én 5813. szám alatt költ rendelése melyben tudásul adatik, hogy a tyira adástól ugyan a Gyergyó Szent Miklósi örmény közösség menté meg tétetthetik mindazonáltal meg hagyatott a Méltóságos Fő Király Biró úrnak hogy a proportione ami esnék a Gyergyó Szent Miklósi közönségre azt adgya tudtára a közönségnek és a közönség maga fogjon, és adgyon tyirát.

Határozás

Meg tartás véget szolgál.

* * *

1813. július 28.

Olvastatik Kábdebo Miklós atyánk fiának kérelem levele melyben hogy az örmény comunitás ügyében tett fáradozásaiért jutalmat kér rendeltetni.

Határozás

Mivel hogy a könyörgő atyánk fia arról kötelező levelit az örmény közöségnek nem mutathatya, hogy az örmény közön(ség) javáért, és nyugadalmáért tétendő fáradozásaiért ...

(Melyet önként magára vállalt) a comunitás jutalmat ígért volna azt tudva lévén a könyörgő atyánkfia előtt, hogy amidőn azon fundusból, melyet a comunitás a téendő költségek kiosztására a könyörgő atyánkfia kérésére bizott, különösen adott Plenipotentiális levél által úgy gondolja a Mercantile Fórum hogy a költségekkel edgyütt maga fáradozásáért ki töltenek, annál bizonyosabban, hogy mind eddig a Mercantile Fórum előtt az iránt panaszát nem tette hogy a költségben fogyatkozást szenvedett volna.

Úgy is az örmény közönség között valóságos szokásban vagyon, hogy aki az örmény közönség ügyében kirendeltetik, vagy önként magára vállalja, leg kisebb jutalom kívánságra is jusa nem lehet, hanem az örmény közönség az ilyen fáradozó személyeknek, mindenkor háládatoságot meg mutatni a késő maradékig el nem mulattya.

Ugyan azért a könyörgő atyánk fia kérésének helyt nem adhat.

A könyörgő recursust jelent a Tisztelt Királyi Guberniumhoz.

529. old

37 szám

1813. július 30.

Ujabban elővételik Erámosz János és Dávidovits Dávid atyánkfia között közkereskedésből származó pretensió dolga, melyben azt állítván Erámosz János, hogy a capitalissának Interestit vette volna Dávidovits Dávid atyánkfia és az aranyokat drágán computálta legyen.

Határozás

Elhalasztatott más sessióra.

* * *

529 old

38 szám

1813. augusztus 12.

Agusztusnak 12-dik napján Tekintetes Boros József úr bé adgya eredeti contractusát Sáska János ellen 190 R forint jó pénz adósság iránt és két fekete kordoványért.

* * *

39 szám

1813. augusztus 13.

Sepsiszentgyörgyön lakó Anisor Bogdány bé adgya Contractussát 565 R forintról oh bánkokban Sáska János ellen.

* * *

40 szám

1813. augusztus 17.

Szoboszlai József bé adgya contractussát Sáska János ellen 6 R forintról.

1813. augusztus 23.

Nyúl Antal jelentette magát a bé adott contractus mellett Sáska János ellen 21 R forint pretensiójában.

* * *

1813. augusztus 24.

Csíki Márton és Petrásko Gergely Maros Vásárhelyi kereskedők jelentvén magokat, hogy Sáska János tartoznék nekik 160 R forintokal jó pénzben, melyről való contractust bé adván intabuláltatni kérik.

* * *

530 old 41 szám

1813. augusztus 17.

Az 37. szám alatt függőben maradott kérésére Eránosz Jánosnak Dávidovits Dávid atyánkfia ellen a közkereskedésből származott nyereség ki adása dolgában.

Határozás.

Mivel hogy a bé panaszoltatott Dávidovits Dávid atyánkfia által bé adott jegyzés szerint, mely az egész kiadást magában foglalja Eránosz János adott száz aranyat a Massában és azon jegyzésből ki nem tétzhetik hogy a különösön erogálodott volna hanem az egész ki adásban foglaltattatik következésképen azon száz aranyoknak nem lehet azon summában menni, melyet a bé panaszoltatott atyánkfia maga részéről erogált azért a

két csorda ökrök vásárlására ki adott summa tészen 204282 R forintokat, melynél fogva az eladás summából mely tészen 258375 R forint kivéven a 204282 R forintokat marad köz nyereség 54093 Rf oh bankokban, melynek 3-ad része illetvén a panaszlót, tészen 3-ad része 18031 Rf oh bánkokban mely tészen jó pénzben 3606 R forintokat, amely summából a contractusban foglalt 200 aranyokat azon áron a mint Dávidovits Dávid atyánkfia az ökrök árában vette 56 R forintokban, azaz jó pénzben 11 R forintok 12 kr-ra oh bánkóban, computálván kivéven 3-ad nyereség summából, úgy mint 2240 R forint marad a panaszlónak váltó czédulának 1366 R forintban résziben jutandó, a panaszban bé adott jegyzés azért fel nem vétethetik mivel a panaszló állítása szerint számot adván akkor kellett volna elő mutatni és a számadásban tenni, külömben tartoznék a panaszló újólág számadolni.

* * *

42 szám

1813. augusztus 26.

Cziffra Jakab atyánkfia bé ad egy contractust 1900 forintokrol szólott oh bánkóban, hogy adós volna Csorsza Jakab. Kér executorokat ki rendeltetni.

Csorsza Jakab írásban azt feleli hogy Cziffra Jakab atyánkfiát nem üsmeri creditornak, hanem Botsánzi Antalt akivel még számvetése vagyon, azért hogy a meg vásárlott berbétsek között hat czápok lévén – azokat potoczli el adta, ennél fogva számot kellett vetni, kéri hogy addig executió ellene rendeltesék.

Határozás

Mivel hogy Molduván Jakab az adósságot addig liquidumnak nem üsméri miglen Potoczki Antallal computust nem téssen hogy akkor ki világosogyék, hogy az eladott 6 czápok a berbétsek számában tartosztanak-e vagy azok nélkült esett a berbétsek vására, addig tehát az executió ki nem rendeltethetik.

A panaszló protestál költség, fáratság és hátramaradás aránt.

* * *

533 old 43 szám

1813. augusztus 26.

Agusztus 27-dik napján Keresztes István úr executort vivén Urmántzi Vertánra és Botsig Gergelyre azon adósság meg fizetésiért, mellyel contractus szerint tartoztak Eránosz Jánossal edgyütt, és mind hogy Eránosz János ide haza nem volt edgyik a másikért kezesek voltak az adósok, Eránosz János is kifizették az 600 R forintokat Interessivel együtt, ugyan azért subst bíró Kábdebo Márton atyánkfia Eránosz Jánosnak házait sequestrálta ezen creditorok számára, hogy más creditorok reája executiot ne vihessenek.

* * *

534. old 44 szám

1813. szeptember 9.

Cziffra Jakab atyánkfia bé adván egy contractust mely szerint Molduván Jakab tartozik 380 R forintokkal válto czédulában, melyre Molduván Jakab írásban azt kíványa hogy mivel a fenn forgó adóságban nintsen valóságos liquidum adgya bé a pretendens maga pretensióját írásban és feleletre ki kíványa.

Határozás

Mivel hogy a contractusban magát 1900 R forintról oh bánkóban obligálta Molduván Jakab hogy tartoznék, azért executoroknak ki rendeltetnek Fitzus Márton és Botsántzi Jeremiás atyánkfiái alá pedig ki adatik úgy mindazonáltal hogy semmi szín alatt el idegenítetni szabad nem lészen.

A bé panaszoltatott recursust jelent a Felséges Királyi Gubernium eleiben.

A panaszló protestál a recursus ellen és kíványa hogy a recursus ideéig kezest állítson.

Határozás

Tartozik kezest állítani addig pedig oda ki nem adatik.

* * *

535. old 45 szám

1813. szeptember 14.

Olvastatik Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak, augusztus 13-dikán 1813-dik esztendőben 280-ik szám alatt költ rendelése melyben közölvén Kábdebó Miklós atyánkfiának panaszát hogy néhai Prigel Harmintzadosnak adott 900 R forintot ki nem fizetett és a plenipotentiáriusságáért jutalom nem fizetett. Tudósítást parancsol fel küldetni.

Határozás

Az ezen tárgyban lett határozások szerint a tudósítás alá-
zatosan tétessék meg azzal az alá-
zatos kéréssel, hogy a Mer-
cantile Fórum ítéleteit kegyelmesen hagyattassanak helyben, az
akták visszaküldése mellett.

535. old. 46. szám

1813. szeptember 14.

Olvastatik ugyan a Felséges Kir. Fő Igazgató Tanaáts kegyelmes rendeése die 13-a augusztus 1813 sub. numero 2715 melyben közölvén Dávid Simon feladását parantsolja arról tudósítást küldeni, hogy a néhai Lukáts Todor massájával mi történt legyen és vagyon valami reménség a könyörgő kielégítése iránt.

Határozás

Irattassék meg alázatosan a Tekintetes Fő Igazgató Tanátsnak, hogy a Dániel Simon feladása mindenekben helytelen azért is, hogy a creditorok öszve gyűlésekre kihirdetett napon meg nem jelenvén és a pretensióját bé nem adván, továbbra nintsen honnan ki elégithessék vissza zárván a panaszt.

* * *

536 old 47 szám

1813. szeptember 14.

Olvastatik kérelem levele Molduván Jakabnak, melyben sequestrált lovát, hogy kereskedésit folytathasa ki adattatni kéri, a házait helyiben sequestrumban tévén és a míg az ideje ki telik addig az executiót fel függeszteni.

Válasz.

Az előbbeni határozás szerint ha kezest állít a ló kiadathatik, mivel hogy a ház contractusát elő nem adván a ház securitássul nem vétethetik.

1813. szeptember 14.

Cziffra Jakab atyánk fia elő adván hogy az 47-dik szám alatt való határozás szerint is kezest nem állitván Molduván Jakab, azért a lovat továbbra nem akarja tartani.

Határozás

Lázár Antal és Botsántzi Jeremiás delutáni 3 órakor az lovat betsültessék meg ha kezest nem állít és a betsű summában tartozik megtartani Cziffra Jakab atyánkfia, hogy.....

1814

1. szám

1. old

1814. január 3.

1-o Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak augusztus 30-áról 1813-ik esztendőben 6610. szám alatt költ kegyelmes rendelése, melyben parantsoltatik, hogy a Marchális szék határozása szerint a Gyergyó Szent Miklósi és Csikszépvizi örmény közösségekre rótt 1400 R. forint segedelmet bé fizetni köteleességében áll, abban számláltatván azon 600 R. forintok is, melyeket ezen Mercantile Forum ígért volt.

Határozat

Írassék meg alázatosan a Felséges Fő Igazgató Tanátsnak, hogy mivel azon 1400 R. forintokat az örmény közösségek nem ígérték, meg sem fizethetik, hanem amit önként ígértek az 7442. szám alatt költ rendelés szerint, azt igenis bé fizetik.

* * *

2-3 old.

2 szám

1814. Január 5.

Az 1813-dik esztendőnek bé telésével collector Lázár Bogdány uram mint a contributio, mind pedig költség listyája elő mutatása mellett az egész perceptumról számot adván, volt a tabella szerint az inpositio.....Rf 2106 kr 30

Az Erogatum a documentumok szerint lészen: Rf 1885. Kr 2

A Collector bé fizetett tehát.....Rf 25

A Cassában vagyon.....177 Rf.....kr 28

Elengedtetvén a szegényeknek summa 2087 Rf.....kr 30
E több summa maradt a Cassában 177 Rf - kr 28

Határozás

A collectornak maga hívsége szolgáltyáról, és arról is, hogy a communitásnak legküsebb summával is nem maradtott absolutionális adassék.

* * *

3—4 old. 3 szám

1814. Január 17.

Panaszolja Kritsa Péter atyánkfia, hogy Kézdi Vásárhelyjen vásárolt és Csík Szent Györgyön keze alá vett 9 kőből török búzáját erőszakoson elvett Zakariás Miklós atyánkfia, hogy pedig magáé legyen a bé adott Missilis levelekkel bizonyítva. Melyben azt feleli Zakariás Miklós, hogy öt kőből török búzáat mind magáét hajtatta bé, ami ki tetik azon levélből, melyet a Kritsa Péter uram ötse Keresztes Kristóf küldött.

Határozás

Mivelhogy a beadott levelekből világosan ki tetik, hogy a midőn Keresztes Kristóf a török búzáat Csík Szent Györgyre felküldötte keze alá vévén Kritsa Péter atyánkfia a török búzáat zsákokban el is petsételte, és szekereket fogadván Csicsóban el hozatta, sőt a Vásárhelyi szekereket is kifizette, azért ámbár Zakariás Miklós, Keresztes Kristóf által abban meg volt csalat-tatva, hogy néki is kötelezte magát, hogy török búzáat küldeni tartoznék de már ez által mégis az egyszer Kritsa Péter atyánk-

fia azért küldött és fizetett hatalma alá vett török búzát assig-nálni nem lehetett, azért az elvett török búzát, tartozik vissza adni a fórum taxája vissza fordításával: az hatalmasság bünte-tésétől azért feloldoztatik, hogy Keresztes Kristóf által meg volt csalattatva egyéb aránt más hasonló esetben bíró híre nélkül aféle cselekedetre ne vetemedgyék szoros büntetés alatt.

* * *

5-6-7 old.

5 szám

1814. Február 3.

Öszve gyűlvén a Mercantile Fórum, és Communitás béliek teljes számmal követek küldöttek a Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz, hogy a bíró választására rendelt gyülekezetben meg jelenni, és a választást maga elől ülése alatt a felsőbb rendelé-sek szerint elrendelni méltóztatnék: ki is a gyűlésnek alázatos kérésére személyjesen meg jelenvén a Nemes gyűlés eleiben terjesztette maga beszédében, hogy az előtt két esztendőkkal a felsőbbség kegyelmes rendeléséből kelletvén az Gyergyó Szent Miklósi Mercantile Fórum és Communitás gyűlésében meg je-lenni azért rész szerint, hogy a bírói választást maga személyjes jelenlétiben, és elől ülése alatt vitesse végben, rész szerint pedig hogy a Mercantile Fórum tagjait jó rendben és edgyet értésben hozhassa, most éppen azon okból kelletett a Nemes gyülekezetben megjelenni kíváltképpen, hogy kedvetlenül ér-tette volna a Mercantile Fórum némely tagjának meghasonlását és bírāja ellen való engedetlenséget, mely általa függetlenség zűrzavarja könnyen a nép között egyenetlenséget szülhetne, melynek meg fojtására, és a Fórum bírójához tartozó engedel-messég megállítására a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanács a

közelebb múlt esztendőben 7761. szám alatt költ kegyelmes rendelés által lévén meghatalmazva mindazon által, minek előtte a felsőbbség által kiparantsolt ezen kötelességhez nyúlna, ajánlja a Méltóságos Úr a Nemes Communitásnak, hogy három személyeket válasszanak a bírói hivatalra, kikre a voxolás tétessék, éspedig azon régi rossz szokás eltörlésivel hogy voxolás idején a Mercantile Fórum senatorai jelen nem lehetnek. Melyek után a Nemes Communitás különös tanácskozása után bėjelentette, hogy a bírói hivatalra Dávidovits Dávid fungens bíró, Wertán István és Keresztes István atyánkfiait választotta.

Határozás

A voxolás maga rendes utyán végben vitetvén, Dávidovits Dávid 25, Wertán István 7 és Keresztes István 3 votumokkal választottak, mely iránt való consignatio a kiparantsolt módon el készítetvén küldessék fel Felséges Királyi Guberniumnak.

* * *

7–8–9 old.

6 szám

1814. Február 3.

Olvastatik actualis bíró Dávidovits Dávid atyánkfiának, a Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz utasított jelentése, melyben Cziffra Jakab senator ő kegyelmének a függés engedelmességít nem üsmerő indulatya ellen panaszolván azzal leginkább vádolya, hogy a népet a bíró és fórum ellen való engedelmetlenségre kíványa ösztönözni, és amiatt nem remélhetvén hogy a felsőbb rendelések telyesítésekben hívséget bizonyíthassa, kéntelen bírói hivataláról lemondani, kérvén jövendőre nézve

illő meg zabolásztatását, melynek felolvasása után maga a méltóságos Fő Király Bíró úr szoros kérdőre vonván a communitybélieket, és a fórum tagjait, ezek meg üsmerték, hogy a bíró tökéletes számot adván a fórum előtt, melyen maga a bé vádoltatott is jelen lévén helytelenül vádoskodik a bíró ellen, a feladás ellen annyiban kívánták magokat menteni, hogy a függetlenség vétkit magokénak nem üsmérhetik, mindenkor a bíró és fórum iránt való engedelmességben kívánván magok kötelességiket gyakorolni. A bépanaszoltatott Cziffra Jakab pedig kemény szemre hányás után is maga vakmerőségiben nem csak meg maradott, hanem tulajdon hibája mentségei és leginkább a bíró ellen bosszús indulatját és a fórum megalacsoníttását példázván a méltóságos Fő Király Bíró úr a felsőbbség által adott hatalmával élni kívánván.

Határozás

Mínthogy a felsőbbség kegyelmes rendelése mely ez úttal az előbbieneknek következéséül 7761. szám alatt felolvastatott, és a Méltóságos úr maga intései után is tapasztalván Cziffra Jakabnak átalkodságát senatori hivatalából ki tette.

* * *

9 old.

7 szám

1814. Február 3.

Kápdebó Márton és Lázár Zakhariás actuális senatorok öreg és erőtlenedett állapotokra nézve senatori hivataloktól elbutsuzván.

Határozás

A Nemes Communitásnak abéli hajlandóságát tapasztalván a Méltóságos Fő Király Bíró Úr, hogy az elbocsátott öregeknek fiai méltók volnának, hogy atyoknak székeiben helyesztessenek Kápdebó Antal és Lázár Antal atyok helyiben actualis senátorokká bé esküdtettek a szokott mód szerint.

* * *

9–10 old.

8 szám

1814. Február 3.

Továbbra is elő fordulván még a senátori hivatalban való üresség a Méltóságos Fő Király Bíró úr a Nemes Communitásnak meg parantsolta hogy három alkalmas személyeket választanának a senátori hivatalra arra leginkább fordítván figyelmeket, hogy a választandó személyek igaz és tiszta erköltsi tulajdonságokkal bírnának, mivel a közönséges hivatal folytatása az erköltsös tulajdonságot mindenkor megkíványa, és az hibás indulatból szokott következni az egymás között való vissza vonás, mely a köteles szolgálatot megszokta zavarni.

Határozás

Ezen atyai intést egész engesdelmességgel fogadván a Communitás egyes akaratból a senatori hivatalra Czárán Antal atyánkfíát választván, ezen hivatalra bé is eskedetett a szokott mód szerint.

* * *

13 old.

12 szám

1814. Február 4.

Olvastatik Cziffra Jakab könyörgő levele, melyben Csorsza Jakab ellen való pretensiójában kéri magát pro Bráchio ajáltatni.

Válasz

Ajáltassék a felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak a Brachium kirendelése végett.

* * *

13 old.

13 szám

1814. Február 4.

Cziffra Lukáts atyánkfia mai napon nótariusnak bé eskettetvén, az protocollumnak folytatása ezután reája bizattatik, mind hogy Tóbiás Josef úr Militáris Procurátorá rendeltetett s nótariusságról lemondott.

* * *

13 old.

14 szám

1814. Február 4.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak 9^{ber}. 9-^e 1813/ 3755 szám alatt költ rendelése, melyben tudásul adatik, hogy Kápdebó Márton atyánkfia a Gyergyó Szent Miklósi örmény communitás ellen való pretentiójában a törvény utyára utasíttatott.

Határozás

Tudásul vétetik.

14–15 old. 15 szám

1814. Február 25.

Olvastatik Dobribán Lukátsnak panaszló levele, melyben panaszolja, hogy noha Gubernátor eő Excellentiája tulajdon maga kegyelmes rendelése által 250 remonda lovak kiállításokra megbízta Kopacz Lukátssal, mindazonáltal Czárán Gergely alattomban fel adta, hogy lemondott volna a literánságról azért eő Excellentiája méltóztatik Dobribán Lukáts helyjében ötöt ezen helytelen cselekedet által tett megrontását meg tiltatni, azzal edgyütt hogy a remondázás társaságban bé vétessék.

Válasz

Kegyelmes Gubernátor urunk eő Excellentiája rendelkezéseiben belé avatkozni nem a fórumot illető tárgy lévén: Foljamodgyék eő Excellentiájához magát ottan helyre állítani.

* * *

15 old. 16 szám

1814. Február 25.

Olvastatik könyörgő levele Kápdebó Antal atyánkfiának melyben Kritsa Péter atyánkfia és Kritsa Isák ő kegyelme ellen executorokat kér kirendeltetni.

Válasz

Executoroknak kirendeltetnek Lázár Kristóf actuális senátor és Bángi Sándor subst senátor atyánkfiái, hogy előre botsátván a 8-ad napi certificatiot a summát interestivel edgyütt exequálják.

* * *

1814. Február 25.

Panaszolván Fitzus Márton act. senator atyánkfia, hogy a sokadalmakban az ifiú kereskedők a sátor helyeket nem tartván meg a régi törvényes szokás ellen a senatorokat törvényes helyjeiktől le nyomják.

Határozás

Valamint régi Rendeléseiben is úgy a Gyergyó Szent Miklósi Mercantile Fórum megerősítette a törvényes szokás szerint a Magisztratuális Senatorok Juxta Seniund csinálhassák a senatorokat úgy ez által is büntetés alatt megerősíti, hogy a környező üdeihez képest mindenkor a 2-dik helyet foglalhassa, és a több kereskedők az fórum tagjait az illetén engedetlenséggel ne illessék, és ez iránt tudósítassék a Kézdi Vásárhelyi Magisztratus is.

* * *

1814. Február 25.

Vice nótáriusnak mai napon bé eskettetik Fitzus Lukáts atyánkfia, kinek is az igaz és hűséges hivatal viselése kötelességévé tétetett.

* * *

1814. Február 25.

1814-dik esztendőben februáriusnak 25-dik napján a következő békeség Levél adatván bé intabuláció végett úgy következik lévén három testvérek Kápdebó Jakab, Gábor és Márton, ez közül Gábor az Anya Szent Egy Háznak Gyergyó Szent Miklóson instructori szolgáltyában lévén, kívánta maga részit osztályképpen ki venni s ugyan ezen okból törvényben is ereszkedett fiú, nevezett testvéreivel, de embersége uraságoknak közbe vetésekre litiginter media oly edgyezésre menének atyafiúságos szeretetből indíttatván, hogy Kapdebó Jakab és testvére Márton meg másolhatatlanul két száz 200 M forintokat oly képen, hogy ötven M forintokat holnap napon Gábornak megadgyanak, más ötvent a következő Virág sokadalomkor, a harmadik ötvent jövő Pünkösdkor, a negyedik ötvenet a jövő Szent Mihály napkor. Ezt kézbeadással tövék meg mű előttünk atyafiságoson oly feltétel mellett, hogy ennek utána is mint igaz testvéreien akár mely nyomoruságokban is nem hogy edgyik a másikat el hadnák, sőt mindenekben segíteni kötelesek légyenek, és továbbra testvérien semmi szín alatt keresetye ne légyen s ennél fogva ha ki szabott terminusokat a ki írt summákat megfizetni el mulatnák, és törvény utyán köteleztetnek Kápdebó Gábor felvételni, akkoron interessivel, és költségivel tartoztának megfizetni.

Mely atyafiságot edgyezésnek végbe meneteléről adgyuk mű is ezen nevünk alá írásával és petsétünkkel megerősített levelünköt a mű igaz hitünk szerint.

Gyergyó Szent Miklós 25 februárii 1814-dik esztendőben.

Lázár Kristóff Czárán Antal mind ketten ki bortsátott regiusok.

Die 26 februárii 1814 az ötven M forintokat ezen levél szerint kifizette Kápdebó Jakab uram bizonyítok.

Tóbiás József

Mái napon úgy mint 28-dik májig az edgyező levél szerint Kápdebó Jakab uram az ötven M forintokat Kápdebó Gábornak kifizette én előttem Tóbiás József

Ezelőtt 2-^a április actualis bíró Dávidovits Dávid úr előtt, amint maga az edgyezés levélre reája írta kifizette Kápdebó Jakab az 50 M f-ot

Tóbiás József

* * *

18–19 old.

20 szám

1814. Mártius 9.

Olvastatik Sáska Lukátsnak abéli panasza, hogy ezelőtt 8 esztendőkkel maga Bela gyöngyöt zálogban tévén Császár Miklósné Lázár Kajetánné asszonynak, s már most egyben elegítvén még gyöngyöket vissza adni nem akarja.

Melyre a bépanaszoltatott azt feleli, hogy 11 esztendeje, hogy a fenn forgó gyöngyöt 60 forintokban betsű szerint megvásárolta, de nem hogy zálogban vette volna által, azért kéri a kereset alól feloldoztatni.

Határozás

Mivelhogy a panaszló nem bizonyította, hogy a fenn forgó gyöngyököt zálogban tette volna, hanem megbetsültetvén úgy adta el, és a bépanaszoltatott asszony a betsű áron még 20 forintokkal többet adott azért a panaszlónak legküsebb keresete sem lehetvén a bépanaszoltatott asszonyon, a méltatlan kereset alól fel is szabadítottatik.

* * *

19. old 21. szám

1814. március 9.

Olvastatik Kritsa Bogdánne kérelem levele, melyben azt panaszolja, hogy a Felsőbbség által meg ítélt özvegyi tartást megholt Kritsa István özvegye fizetni nem akarja, kéri meg ítéltetni, hogy tartozik-e fizetni, továbbra az aránt is is panaszol hogy azon házat, ahol most lakik a fiai már előre felosztották, hogy holta után Kritsa Istvánnak maradjon de az ellen solemni-ter protestálván, arról már meg is tette Testamentumát, kéri fiait arra utasítani, hogy magok osztályjokot úgy intézzék, hogy azt házára ki ne terjesszék

Határozás

Megvizsgálván a panaszló özvegynek bé adott okkbéli panaszát ezen Mercantile Forum, hogy néhai Kritsa Istvánnak özvegye Kabdebo Mária néhai férjére ítélt özvegyi tartást fizetni nem akarja meghalálozásával azzal edgyütt, melyet Kritsa Istvánné maga mentségére bén ád, hogy néhai férjére mint Kritsa Bogdánne fiára, fiúi kötelessége meg bizonyítása tekintetéből

volt ítélve, hogy az édesanyához fiúi kötelességgel viseltessék és fizessék az özvegyi tartást. Ezen kötelességét pedig meghalálozásával magával el viven. Özvegye öt árva gyermekinek tartásaival küszködven a természettel is ellenkeznék, hogy özvegy özvegyi tartást fizessen és mindezekből a Mercantile Forum nem is tanál oly kötelességet, mely Kritsa Istvánnét az anyósa Kritsa Bogdánynénak tartozó özvegyi tartás kifizetésire szoríthatná, mindhogy Kritsa István magával az anyához való kötelességit el is vitte. Mindazonáltal mivel a Mercantile Fórumnak az özvegyi tartás iránt tett határozását a Felső Királyi Gubernium 1810-ik esztendőben június 30-ikán tett kegyelmes ítélete által is helyben hagyta. Ezen kegyelmes ítéletnek ellenére Kritsa Istvánnét a néhai férjére szabott özvegyi tartás fizetése alól a Mercantile Forum fel nem szabadíthatta.

Ami továbbra illeti az ház iránt való kívánságát és ki nyilatkoztatott szándékát Kritsa Bogdánynénak, mivel hogy özvegyi tartást kap fiaitól és leánya részit is Pharaferum gyanánt ezer forintot kapott, hogy az fenn forgó házat akár éltiben, úgy holta utánra is el testálhassa szabadságában nintsen, mert a Gyergyó Szent Miklósi örmények szokása szerént az attyáról maradott jókot a fiak örökség gyanánt birják és hogy az özvegy néhai férje házában lakhatik fiainak jóságokból, azzal magának jóságon való szabados just nem pretendálhat: elégedjék meg hogy éltiben abban nyugodhatik.

Az Kritsa Istvánné részéről recursust jelentett személyesse a Felső Királyi Fő Igazgató Tanács eleiben.

Kritsa Bogdányné is az ház meg nem ítélese iránt recursust jelent a Felső Királyi Gubernium eleiben.

* * *

1814. Március 16.

Olvastatik kérelem levele Deér Felix uramnak, melyben Czárán Gergely és testvérítől vissza vásárolt ökrökre pretendált költségre tetteket kívánnyá meghatároztatni, úgy azon ökröknek az alkalom szerint való által adattásokat meg ítéltetni.

Határozás

Tartozik Czárán József az edgyezés szerént, melyet maga is meg üsmert, minden további halogatás nélkült a további felelet terhe alatt az ökrököt által adni a költséget pedig Urmántzi Márton jenlétében specifice meg mutatni, hogy mire, mit és mennyit költött.

* * *

1814. Március 16.

Olvastatik kérelem levele Zakariás Jánosnak, melyben jelentvén hogy testvérivel Zakariás Alojsival megedgyeztenek volt, hogy Lázár Jakabbal közös ökrök árrából az ötse adósságát kifizethesse de az ökrökre költség tétetvén: kéri meghatároztatni, hogy ha Lázár Jakab költséget tenné, elsőbben is azt kirekesze

Válasz

Minden kereskedésben gyakorlott szokás, hogy a közös marhákra téendő költséget az eladáskor elsőbben ki kellett venni azután a köz kapitálist osszák el, ugyan azért könyörgő kérése több határozást nem is nyerhet.

1814. Március 28.

Olvastatik panasza Domokos Jánosnak, melyben panaszolja, hogy az előadott contractus szerint való edgyezés mellett meg építtetvén Eránosz Imrénének házait, hogy amit reá költene, esztendőnként, miglen 10 forintjával kitelnék a házra tett költsége, békességesen lakhassék, s noha még tsak öt esztendőig lakott, és a költsége ki nem tölt, mégis a házból a fiai ki akarják tenni kéri a contractus szerint megtartani.

Válasz

Mivelhogy az felek az egymás között kötött contractust elrontani nem lehet, s ennél fogva amit a panaszló költött az ház reparációjára felszámíttatván: azzal edgyütt amennyit öt esztendei lakás által leapasztott még a jövő Szent György naptól számlálva három esztendeig lakott az házban és akkor minden megintés nélkül elköltözni tartozik.

* * *

1814. Április 5.

Olvastatik kérelem levele Zakariás Aloysi úrnak, melyben adgya hogy a bátyának 700 aranya lévén, amelyről Lázár Jakab maga obligatoriálistát adván, hogy a közös ökrök testiálításából ki fogja fizetni, de azon törekedik, hogy egyéb adósságokat kíván kifizetni, és ötöt kárban kívánna hadni, azért, hogy magát securizálhassa, kívánna meghatároztatni, hogy vagy osszák el az ökrököt vagy edgyütt hajsák ki Magyar országra.

Határozás

A Mercantile Fórum határozása die 16 mártý a volt, hogy a közös marhákra tett költség elsöbben vétessék ki az eladáskor és azután osztassék három felé a capitális ahonnan Zakariás Aloyzius maga kielégíttését meg nyerhesse, pedig annál igazságosabb a kielégítésről való pretensioja Zakariás Alosynak törvényes úton fordulván a Fórum elé s ezen pretensiónak minden más adósságok előtt elsősége vagyon.

* * *

27–28 old.

26 szám

1814. április 13.

Panaszolván Fitzus Márton atyánkfia a sátor hely meg nem tartása iránt, hogy a mind februárius 25-én tétetett határozás.

Határozás

A Mercantile Fórum kedvetlenül veszi a boltos kereskedők egyenetlenségeket, és leginkább a fórum gyakor határozásai ellen való engedetlenségeket, ugyan azért ez úttal teszi határozását ezen fórum, hogy aki ez ellen hibázik, a legelső panaszra bíró atyánkfia az engedetlent 24 forintig büntesse mind annyiszor valahányszor nem engedelmeskedik a rend tehát rang szerint a sátorokban lészen Kritsa Márton özvegye férje neve változtatásáig jussával élván, mindenkor törvény szerint a fia edgyik betűin, és ezzel szembe Fitzus Márton atyánkfia csinálják sátorokot, Kritsa Isák és Fitzus Márton atyánkfiái után minnyárt szemben Wertán István és Kritsa Péter atyánkfiái, utánok szem-

ben Zakariás Márton, és Bángi Sándor atyánkfiái szerint, aki a rang ellen hibázik, mindenkor büntetés alatt maradnak. Kritsa Péter atyánkfiának ezúttal úgy engedi el a büntetést, hogy továbbra hibázván az határozás ellen, kétszer is büntetést fog fizetni.

* * *

29–30 old.

27 szám

1814. Április 19.

Olvastatik panaszok Dobribán Lukátsnak és Antalnak, melyben parantsolják, hogy Lukáts testvérek az edgyezés szerint a maga jussán a kert helyet kiadni nem akarja azért kéri vagy ezt meg ítéltetni, vagy az edgyezést megsemmisíteni.

Melyre meg tévén a feletit Dobribány Lukáts azt állítja, hogy a kert dolga csak két - három esztendőre forgott fenn.

A vizsgálkodó testvérek atyok Dobribány Gergely különös írásában azt adván, hogy híre nélkült osztosztak volna meg fiai, annak ellene mond.

Határozás

Mivelhogy a testvérek Édes atyok az osztozásoknak ellene mond ezen Fórum aztot Cassálja és hogy atyoknak közben jövetelével tégyenek igyenes osztályt, határozta ezen Fórum.

* * *

1814. Május 6.

Olvastatik kérelem levele Kápdebó Antal atyánkfiának, melyben Deér Félixől vásárlott falka ökorre tett költség kihozására nézve regius iratot kér ki botsátani, azzal a hozzáadással, hogy Czárán Gergely és testvérei költségek tsak addig véttessék fel amikor a Fórum határozása szerint tartozott által adni az ökrököt.

Határozás

Computuális Biráknak kibotsáttatnak Wertány István és Lázár Kristóf atyánkfiái azzal az utasítással, hogy a Fórum határozása útmutatása szerint vigyék végben a Computust.

* * *

1814. Május 6.

Dobribán István és Dobribán Antal kérik, hogy mivel a Nemes Fórum az atyafiságos edgyezéseket cassálta, kérik régusokat kibotsáttatni.

Válasz

Divisor regiusoknak kibotsáttatnak Kápdebó Antal, Kritsa Péter, és Czárán Antal atyánkfiái, hogy a fenn álló törvényes, rend szerint az osztályt vigyék végben.

* * *

1814. Május 10.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak bíró atyánkfiához küldött és 537. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben vissza küldvén a Mercantile Fórumnak januárus 3-káról az önként ígért, Hadi segedelem iránt való tudósítását, azért, hogy bíró atyánkfia által nem volt subscribálva az iránt tudósítást kér, hogy az a Fórum hírével adatott volna-e bé és az ígért 600 forint befizetésből való quitantiát kívánny felküldeni.

Határozás

Irassék meg alázatosan, hogy a fenn forgó reláció a fórum hírével tétetett, és a subscriptió hibából maradott el az 600 forintokról pedig a quitántia küldessék fel.

* * *

1814. Május 10.

Olvastatik ugyan a Tisztelt Királyi Fő Tanátsnak 845. szám alatt költ rendelete, melyben Csorsza Jakab ellen Cziffra Jakab atyánkfiának Brachium nem adattatván a törvény utyára utasíttatik.

Határozás

Adattassék tudtára a feleknek

* * *

33–34 old. 32 szám

1814. Május 10.

Olvastatik a Felsőleges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak 1438. szám alatt költ határozása melyben Kritsa Bogdánynénak az néhai férje házai aránt való az iránti keresetben, hogy szabad dispositiojára hagyattassék a fórum ítélete helyben hagyatik.

Határozás

Adattassék tudtára a pretendens asszonynak.

* * *

34 old. 33 szám

1814. Május 10.

Olvastatik ugyan a Tisztelt Fő Tanátsnak 1266. szám alatt költ határozása, melyben néhai Kritsa István özvegye az anyósának Kritsa Bogdánynénak fizetendő özvegyi tartástól, a Fórum ítélete helyben hagyása mellett fel nem oldoztatik.

Határozás

Adattassék tudtukra a feleknek.

* * *

34–35 old. 34 szám

1814. Június 17.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak április 28-án 3982. szám alatt költ rendelete melyben parantsolja, hogy a Molduvában menni szándékozó kereskedők a Nemes Csík széki tisztséghez utasíttassanak passusért.

Határozás

Tudtára adatott a kereskedőknek.

* * *

35 old. 35 szám

1814. Június 17.

Olvastatik megtanáló levele a Szász Régeni Magistrátusnak, melyben örmény kereskedő Keresztes János özvegyit kívánnya megkérdeztetni. hogy Dajbukát János özvegyinek akarna-e moratoriumot adni.

Határozás

Megkérdeztetvén és maga ki nyilatkoztatását bé adván küldessék el a Szász Régeni Magistrátusnak.

* * *

1814. Július 17.

Ölvastatik kérelem levele örmény kereskedő Mélik Bogdánynak, melyben panaszolja, hogy Eránosz Jakabtól egy lovat vásárolván 125 R forintokban az 25-öt meg is adta, de minnyárt azon napon észre vévén, hogy az ló hibás lenne, vissza adni akarta, de Eránosz Jakab bírói parantsolatra is vissza nem vette. Kéri a Nemes Fórumot, hogy Eránosz Jakabot, a lónak vissza vételére, és költségének megfizetésére ítéletnél fogva szorítani ne terheltessék.

Határozás

Ámbár a bépanaszoltatott Eránosz Jakab azzal mentse magát, hogy amidőn a lovat eladta akkor is nyilván ki jelentette hogy az lovat sántán vette és sántán is adgya nem tudván bizonyoson a lónak sántaságát mi okozta: de mivel a közönséges gyakorlott szokás szerint harmadnap alatt az eladó tartozik vissza venni maga marháját. A panaszoló Mélik Bogdány pedig azon napon, mikor meg vásárolta a lovat kényszerítette bírói hatalom által is Eránosz Jakabot a vissza vételére a lónak. Ugyan azért mind hogy senki is másnak hasznot nem hajthat. Meghatározta ezen Fórum, hogy Eránosz Jakab a lovat vegye vissza és a 25 forintját Mélik Bogdánynak töstént fizesse vissza, ami költséget a lova tett, Mélik Bogdány aztot szenvedgye békével.

* * *

1814. Július 18.

Olvastatik kérelem Levele Nemes Dániel Gergely atyánkfiának, melyben arról kér hiteles Bizonyosság Levelet adatni. Ha ezen Mercantile Forumnak az eő felsége Szentségi Trónusa előtt valamely ügyit magára vállalta vagy sem, és ezen Fórumtól valamely fizetést vett-e vagy sem.

Határozás

Mivelhogy ezen Fórum a tisztelt atyánkfiára semmi nemű ügyét nem bízta s ennél fogva legkisebb fizetést sem adott a kérestről a testimonium adattassék ki.

* * *

1814. Augusztus 17.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak július 1-ső napján 2445. szám alatt költ kegyelmes rendelése, melyben parantsoltatik, hogy ha valami fontos ok ne akadályoztatná, Molduván Jakabon Cziffra Jakab által pretendált 380 Rf Brachium által is fel vétetessék.

Határozás

Az acták vissza küldése mellett írássék meg alázatosan, hogy mivel Molduván Jakab a fenn forgó adósságnak felvételére fogadott szolga volt és a Fórum előtt elő mutatott eredeti

contractus azt mutattya, hogy Nemes Magyar országon a fenn forgó adósságot fel nem szedte, eztet elégséges oknak tanáltuk, további rendelésig a Brachiumot elhalasztani

* * *

40–41 old. 39 szám

1814. Augusztus 2.

Olvastatik kérelem levele Cziffra Jakab Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedőnek, melyben jelenti, hogy a Felséges Királyi Guberniumhoz folyamodott azért, hogy actualis bíró Dávidovits Dávid atyánkfia bíróság béli idejéről számadásra szoríttassék, és számadással a Felséges Királyi Gubernium felkérettesék: az honnan ezen Mercantile Fórumhoz akit el mellőzött utasítatván, kéri a Fórumot, hogy nevezett bíró atyánkfiát számadásra szorítván, számadását külgye fel a Királyi Guberniumhoz.

Válasz

Nem tsudálkoznék ezen Mercantile Fórum, ha a könyörgő maga is bíró viselte, és tanátsbéli személy nem lett volna, hogy abban a tudatlanságban fetrengik, amit eddig meg nem tanulni szégyen volt, hogy a Mercantile Fórum bírāja az executorral, és collectorral edgyetemben esztendei bírósága bételésivel, amidőn új bíró választás rendeltetett, számadását megtette, arról, amit a fórum a communitással edgyet értőleg a közönséges adó kifizetésére és a Mercantile Fórum, úgy egyéb közönségbéli költségekre szokott a népre ki szabni. Ezek íránt tehát számmodolni a bíró másnak nem tartozik, tsak egyedül a Fórumnak és Communitásnak, úgy tudgya tehát a Fórum, hogy a könyörgő is hasonló számadást tett bírósága idejéről, mert a Gyergyó

Szent Miklósi örménységnek allodiális cassája nintsen, hogy az az iránt való számadás a felsőbbség eleibe terjesztessék, a maga erszénnyiről pedig számadolni senkinek sem tartozik, de igen gyengeség a könyörgőket az, hogy megfelejtkezhetett azon üdőről, melyjen a Méltóságos Fő Királyi Biróra a múlt januáriusban a felsőbbség rendelkezésénél fogva bírói választásra megjelenvén akkor is a tisztelt méltóságos úr előtt maga küssebségére ezen alaton kívánságát sürgette, és ámbár a Tisztelt Méltóságos Úr előtt az egész fórum, és közönségnek tagjai meg vallották s meg mutatták a protocollumokkal, hogy Dávidovits Dávid bíró atyánkfia maga számadását ezen eszten-deig tökéletesen megtette mégis a könyörgő maga Fórumának és Nemzetinek megalatsoníttá bár nem irtózik munkálodni, és a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsot is a Fórum és Communitás iránt helytelen feladással bal vélekedésben hozni. Azért a Mercantile Fórum a könyörgőnek maga hibája meg üsmerése végett válaszolja.

* * *

44 old. 40 szám

1814. Október 12.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak 7-ber. 13.^{kán} 3453. szám alatt költ rendelése, melyben Cziffra Jakabnak Moldován Jakab ellen való pretentiójában Brachium nem adattatván, parantsolja, hogy Molduván Jakab oppositiójának oka adására botsáttatik.

Végzés

A feleknek tudtokra adatott.

1814. Október 12.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak június 2-án 5621. szám alatt költ rendelete, melyben hogy hadi segedelem nevezet alatt a Cassában beadott 600 R forintokat elfogadván, annak fizetése alól az örmény közönséget feloldozza, amit a Csík Széki Universitas az örménységre róvot volt, parantsolván továbbra, hogy a Márchális székekre a Fórum maga biztosait külgye el hogy az Universitas contradicáit tudhasa ez által a Fórum.

Végzés

Tudásul vétetik.

* * *

1814. Október 12.

Olvastatik kérelem levele Fitzus Márton atyánkfiának, hogy az eddig tett határozás szerint a boltos sátor helyek iránt tett határozást teljesítésben vétessenek.

Határozás

Az április 13-án költ határozást a Fórum meg nem változtattya, hanem amint ottan a rendet kiszabta, aszerint csinálják a sátort, hogy pedig ezen rendtartásban továbbra zür, zavar ne legyen, Kítsa Péter atyánkfia rendeltetik fő vigyázónak, hogy a rend fenn tartását maga rendelje el, és aki hibázik rendelése

ellen, azonnal büntesse meg, különben ha továbbra panasz lesz, a fórum számot fog kérni Kritsa Péter atyánkfiától, és az elmulasztott büntetést maga fogja fizetni.

A Brassai vásárról azért rendet nem szabhat ezen Fórum, hogy ottan ki ki pénzén vette helyit és csináltatta a boltyát s ha valamelyik másnak helyit rang szerint pretendálja köteles költségit megfizetni.

* * *

46–47 old.

43 szám

1814. November 7.

Olvastatik panasza Eránosz Bogdánynénak, melyben panaszolja, hogy Eránosz Bogdánnyal per közben lévén az ház és fundus iránt, noha a Nemes szék a házat nékie ítélte, a funduson erőszakoson tilalmazza, hogy még tűzi fáját sem tudja rakni, noha a fundus gazdájával nékie is úgy contractussa lenne, mind Eránosz Bogdánnak.

Válasz

Mivelhogy a könyörgő asszony Eránosz Bogdány ellen maga panaszát nem azért adta bé, hogy ellene valamely pert indítana, hanem csak azért, hogy a Nemes Szék előtt folyt, és ottan el is láttatott, és Eránosz Bogdány által apelláltatott pernek vége szakattáig a könyörgő asszonyt a maga házában és contractus mellett meg vásárlott fele rész jószágban ne háborgatná ugyan azért a communicationnak helyt nem adott ezen fórum hanem mint, hogy a felek között a per függőben vagyon, és végső ellátásig edgyik fél sem ditsekedhetik azzal, hogy nyertes vol-

na, s ennél fogva a törvényes, szokás ellen tsupa vakmerőségből tulajdonítja magának Eránosz Bogdány az a hatalmat, hogy peres társát a törvényes Ítélet megvetésével háborgattya.

Azért ezen vakmerőségnek szemrehányása mellett meghagyatik és keményen megparantsoltatik Eránosz Bogdánynak, hogy pernek vége szakattáig peres társát az háznak és jószágának bírásában és használásában gátolni ne merészelje, különben keményebb eszközök által is az engedelmességre fog szoríttatni. Ugyan azért bíró atyánkfiára bizatik, hogy ha Eránosz Bogdány vakmerő engedetlenséggel viseltetik, mind annyszor megjobbuló harmad napi arestrommal büntettesse.

A panaszoltatott protestál ezen határozás ellen, és a Felsőges, Királyi Guberniumnak kegyelmes színe eleiben recursust jelent a panasz communicatiójának denegatiójáért.

A panaszló alázatosan köszöni a határozást, protestálván a további terhekről, és a méltatlan recursusról, kérvén addig a határozás szerint a nyugodalmát.

* * *

49 old.

44 szám

1814. November 14.

A múlt 1813-dik esztendőben számadás alkalmatosságával bíró atyánkfia kezénél maradt 177 R forint, 28-kr melyjet, hogy hová erogált legyen, a Mercantile Forum előtt megmutatta.

Határozás

Helyjesnek tanálván a fórum az erogátot, további számadás alól feloldoztatik.

* * *

49–50 old. 45 szám

1814. November 14.

Ugyan bíró atyánkfia ezen esztendőben Hadi Segedelem
titulus alatt felszedett 916 R forintokról, hogy hová erogálta
ugyan megmutatván.

Határozás

Helyjesnek tanáztatott.

* * *

50 old. 46 szám

1814. November 14.

Ezen folyó 1814-dik esztendőre rendeltetett executor Bángi
Sándor atyánkfia, és collector Botsik Gergely a libellus szerint
kiszabott 1968 Rf és 38 kr-ról számot adván, erogáltak
quietatia szerint 1707 for és 30 kr-kot kész pénzül beadott Rf
70

Relaxáltatik a szegényeknek.....Rf 110 ...kr. 8

A collector tartozik fizetni, és bé is fizette.....Rf 151 és
így marad tehát kész pénz.....Rf 151

Végzés

A 151 R forint további rendelésig marad bíró atyánkfiánál.

* * *

1814. november 18.

Olvastatik kérelem Levele Fitzus Márton atyánkfiának, melyben panaszolja, hogy a Fórum határozása szerint a sátorhelyekben nem érhette teljesítésben menni hanem rajta ok nélkült való fizetést pretendáltak, kéri vissza fizettetni, és az engedetleneket a rendelés meg szegésiért megbüntetni.

Határozás

Minthogy Zakariás Miklós megvásárlott helyjen háromszor sátort csinálván hasznát vette, és tsak egyszeri haszon vételből esett ki, de azért 4 forint helyjet 15 forintot nem vehetett, azért mind hogy ajándékot is adott a helyjért, tehát tartozik Zakariás Miklós 5 R forintot vissza fizetni a büntetés tsak az okból hagyatik el, hogy a megvásárlott sátor helyhez még egy vásárra jussa lévén, mégis engedelmeskedett a Fórum határozásának, s ennél fogva továbbra legkisebb engedetlenségben is mentsége bé nem vétetik, hanem a büntetés első panaszra fel fog vétetni.

* * *

1814. november 28.

Bogoz Gergely azt panaszolván hogy 40 tehének tartása áránban tartoznék Molduván Dávid m. kéri megfizetésre szorítatni.

Határozás

8-ad napra feleletre kiadatik

* * *

1814. november 28.

Mánya Isák fia Gergely holmi szíjú szerszámokat lopván Szárhegyi Lukáts Simontól rajta tanáltatott, és a lopott szíjakot vissza is adta,

* * *

1814. november 28.

Várbeth János panaszolván, hogy Botsir Gergely hűtit megszidván, kicsapottnak szidalmazta, ami investigáltatván, az investigátor Regius Urak előtt sem tagadta.

Határozás

Az ily botránkoztató cselekedetét a Regius Urak előtt sem tagadván Botsir Gergely amely a hűt ellen mondatván, és az ilyjen a mellett, hogy a bűnös tartozik hűt után is meg békélni földi töredelmesség gyanánt fizessen 12 forint büntetést és 24 kr-ig szoros árestromban kenyéren és vizen tartassék és azután Fő Tisztelendő Plébános Urunkot, és Várbetot kövesse meg.

* * *

53–54 old. 51 szám

1814. november 29.

Nemes Lukáts Antal és János urak intabuláció végett az aláb írt contractust adták bé mely így következik.

(Szöveg nincs.)

Die 1.X. 1814

Pesten lakó Jakabfffi Gergely az alább írt contractust intabuláció végett adta bé.

* * *

54 old. 52 szám

1814. november 29.

Obligáció

8000 for. az az nyoltz ezer R forintról váltóban, melyeket Tekintetes Jakabfffi Gergely uram bátyámtól a 29 augusti két egész holnapra fel vettem, mely summát terminált üdőre lefizetni magamot in solidum kötelezem Pesten 29 Augusti 1814 idest fr. 8000 Kövér Gergely mk.

Praesentem Copia Exlibito nihi originali in omnibus punctis, de verbo, ad verbum conformum esse testor Buda, Die 9.^a November 1814

Dominus Magister

* * *

1814. december 2.

Czárán Gergely atyánkfia beadván egy obligatóriálist, melynél fogva Eránosz János tartozik Gligor nevezetű boérnak 1950 tallérokka, kéri mind Gligor boérnak plenipotentiaariusza a kért summának megfizetésére szoríttatni az adóst.

Az adós megtagadván az adósságot kér 8-ad napi üdőt, hogy az alatt kereskedő társaival Computust tehessen és a megfizetésre fundust assignálhasson.

Határozás

Adatik 15-töd napi Dilatio

* * *

1814. december 2.

Újabban is be adván Fitzus Márton atyánkfia a sátor hely iránt való panaszát, hogy Zakariás Miklós atyánkfia 15 R forintot vitt volna egy sokadalomra helyjért, melyjért két esztendőre fizetett Zakariás Miklós atyánkfia 4 R for. kérvén az helytelenül fel vett summát vissza fizettetni.

Válasz

Mindhogy a fórum által kirendelt biztos Kritsa Péter atyánkfia relatioja szerint a panaszló atyánkfia nem a fórum által kiszabott második helyre, hanem a renden kívül vétette ki megvásárolt helyről Zakariás Miklós atyánkfiát, azért büntetést nem érdemel Zakariás Miklós atyánkfia, és a panaszló atyánkfia keresete alól abszolváttatik.

1814. december 2.

Czárán Gergely atyánkfia panaszában Zakariás Miklós atyánkfia ellen a múlt 1813-ban 8^{ber}. 14^{kén} meghatározottat a ki botsátott Regius atyánkfiái dolgozzák ki, hogy kéri, mennyi esik azon 600 forintokból, és ha meg nem fizeti a fórum exequáltatni fogja.

* * *

1814. december 9.

Olvastatik kérelem levele Kritsa Péter atyánkfiának, melyben kéri, hogy az edgyezésnek 3-dik pontyában ki írt 673 forintok kifizetése Kritsa Isák eő kegyelmének törvényesen határozassék meg.

Határozás

Minthogy a fenn forgó summa ez előtt közös jószágra volt adva, amely békeség szerént Kritsa Isáknak jutott ugyan, de sem annak a mi maga résziben marad sem pedig annak, amit a panaszló atyánkfiának Kritsa Isáknak kifizetni tartoznék hasznát nem veheti és így Kritsa Isák kárával hasznót szerezne a panaszló. Ugyantsak a fenn forgó summa kifizetése kötelességétől Kritsa Isák ment nem lehetvén meghatározottat, hogy mai napon fizessen 273 forintokat, június 8-dik napján következő esztendőben 200-at és végre szeptember végibe ismét 200-at minden kifogáson kívül kifizetni tartozzék.

* * *

1814. december 9.

Mai napon az alábbira contractus jövendőbéli bátorságira intabuláltatik.

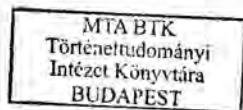
Hogy az 1797-ben költ Kritsa familia contractussában 1851 R forint lévén a jószágon terű, de az az után adottakkal szaporodott 2050 R forintokra, ezen summából volt jó pénz 1526 R forint de a mű difficultásainkra mikor Computust tettünk, edgyezés szerint csak ezer forintot acceptáltunk jó pénznek 851 pedig schála alá vettünk eszerint mind öszve a funduson ma vagyon zálog 1346 R forint, és ennyivel, nem pedig többel tartozunk mű vagy succesoraink azon fundust, amelyen most Kritsa Isák úr lakik kiváltani, melyet mű meg is üsmérünk, subscriptionkal, és petsétünkkel meg erősítettünk. Költ Gyergyó Alfaluban októbernek másodikán 1814.

Pensionátus hadnagy

Turi Szofia

Hogy mindenikben a Mercantile Fórumnak határozásai szerint az elő fordult tárgyak, és azokban tett határozások ezen Jegyző könyvben béíratatva légyenek, arról bizonyítunk Gyergyó Szent Miklóson decembernek 9-dik napján 1814-dik esztendőben.

Dávidovits Dávid act. bíró

1805. december 2-án fogalmazódtak meg a Mercantile Fórum első magyar nyelven írt jegyzőkönyvei. Bár a szövegek nagy része a korabeli helyesírás ellentmondásosságát tükrözte, nyelvezete érzékeltette a Gyergyóban használt magyar beszéd tisztaságát, egyszerűségét és lényegre törő jellegét. A kereskedelemmel és kézművességgel foglalkozó örmény népcsoport fő jellemzője a gyakorlati élet szükségleteinek megfelelő egyszerű és közérthető nyelvhasználat volt. Paradox módon éppen az egyszerűsége és közérthetősége való törekvés ad irodalmi értéket a Kereskedői Szék jegyzőkönyveinek.

A Kereskedői Szék döntései nemcsak a kereskedői egyezményekre, adós-hitelező közötti jogi aktusokra terjedtek ki, hanem a gyilkossági ügyek kivételével átfogták a közösségi élet minden területét: a munkanapoktól az ünnepnapokig, a kereskedelmi ügyletektől a családi életben tapasztalt súrlódásokig. Bizonyos tekintetben de csak részben hasonlítottak a székely jogalkotásokra. A jegyzőkönyvekből ugyanis elébünk tárul az erdélyi örménység gyergyószentmiklósi csoportjának civilizációs világa, melynek értékrendje kölcsönhatásban volt a „rendtartó székely falu” és közösség törvényeivel. A közösségi döntések itt is néha törvényerővel bírtak, annak ellenére, hogy az örmények nem szerkesztettek falutörvényeket, széki „constituciókat”.

Bár több mint két évszázad választ el minket a Kereskedői Szék jegyzőkönyveiben élénk táruló közösségi életmódtól, a döntésekben megelevenedő felelősségtudat egymás életterének, egyéni lehetőségeinek a tiszteletben tartása, korunk polgára számára is sok esetben példamutató lehet.

B. Garda Dezső